BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
10 S
H 16

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

30.3.12.
13.9.N.16

Digitized by Google

TRACTATVS
De Succeſſore Singulari,

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

An, & quando teneatur ſtare coloniæ, vel locationi, ad materiam l. emptorem, C. locati,

Per Ampliationes, & Limitationes diuiſus, atque diſtinctus.

AVCTORE
BARTHOLOMÆO SCAPVCCINO
I. V. D. Patritio Rauen̄. & Aduocato meritiſs.

Summoperè in Foro verſantibus perutilis, & neceſſarius.

In quo accuratè omnia ad materiam pertinentia, iuribus, & auctoritatibus eleganti ſtylo digeruntur.

Ex Legato Ill.mi Coccini

VENETIIS, *Apud Iac. de Franciſcis.* M DC XXII.

Permiſſu Superiorum, & Priuilegio.

ILLVSTRISSIMO, ET REVERENDISS.

S. R. E. Cardinali Vrſino Principi, ac totius Aemiliæ de Latere Legato, Patrono Singulariſſimo.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Bartholomæus Scapuccinus S. P. D.

CVm te Prouincia hæc lætiſsimè in Rectorem, et de Latere Legatum per plures, atq; plures menſes ardentiſsimè expectaſset, vt prudentia, qua communi iudicio viri ſapientiſsimi exiſtimant, animique candore, et exquiſita ſynceritate in ea præſſe pro certo credant: Tandem motu proprio, et ore Beatiſsimi Patris Gregorij XV. indicibili

gaudio declaratum, honorem iam diù debitum, omnes quidem gauiſi ſunt, et laudes immortali Deo obtulerunt, memores de antiquiſsima, et Illuſtriſſima tui generis nobilitate, et maiorum tuorum rebus geſtis, quas ſi in minima parte hic refere, aut recenſere vellem, meus hic liberculus profectò non ſufficeret, ità, vt prudentius ſit ſilentio hæc inuoluere, quàm in Oceanum innumerabilium laudum tuarum ingredi. Ego autem nè ſolus videar non lætari, munuſculum hoc animi tui magnitudine, ingenij præſtantia, ac iudicij grauitate confiſus, publicè tibi offero, vt deuotionis meæ arrham accipias, et tu interim benignè, vt ſoles, altiſsima protectione ab inuidis, et detractoribus defendas.

INDEX OMNIVM TITVLORVM, QVI IN HOC TRACTATV

De Succeſſore Singulari continentur.

C

De Cenſuario. Limit. 3. pag. 113

De Colono, & Conductore. Ampl. 2. 12

De Conductore ſpoliato. Limit. 20. 192

D

De Domino directo, Vaſſallo, & Emphyteuta. Ampl. 11. pag. 57

De Donatario. Ampliat. 4. 20

E

De Eccleſia, & illius ſucceſſore, & de Republica. Ampliat. 8. 43

De Emptore. Præludium. 1

F

De Filio ſuccedente in legitima, & in bonis aduentitijs. Limit. 4. 117

De Fiſco, & ſucceßore Fiſci. Ampliat. 7. 39

H

De Hæredibus Prælati, & beneficiati, & eorum fideiußoribus, an teneantur ad manutentionem locationis, & ad intereſſe. Ampliat. 19. 91

De

gaudio declaratum, honorem iam diù debitum, omnes quidem gauiſi ſunt, et laudes immortali Deo obtulerunt, memores de antiquiſsima, et Illuſtriſſima tui generis nobilitate, et maiorum tuorum rebus geſtis, quas ſi in minima parte hic refere, aut recenſere vellem, meus hic liberculus profectò non ſufficeret, ità, vt prudentius ſit ſilentio hæc inuoluere, quàm in Oceanum innumerabilium laudum tuarum ingredi. Ego autem nè ſolus videar non lætari, munuſculum hoc animi tui magnitudine, ingenij præſtantia, ac iudicij grauitate confiſus, publicè tibi offero, vt deuotionis meæ arrham accipias, et tu interim benignè, vt ſoles, altiſsima protectione ab inuidis, et detractoribus defendas.

INDEX OMNIVM TITVLORVM, QVI IN HOC TRACTATV

De Succeſſore Singulari continentur.

C

De Cenſuario. Limit.3. pag.113
De Colono, & Conductore. Ampl.2. 12
De Conductore ſpoliato. Limit.20. 192

D

De Domino directo, Vaſſallo, & Emphyteuta. Ampl.11. pag.57
De Donatario. Ampliat.4. 20

E

De Eccleſia, & illius ſucceſſore, & de Republica. Ampliat.8. 43
De Emptore. Præludium. 1

F

De Filio ſuccedente in legitima, & in bonis aduentitijs. Limit.4. 117
De Fiſco, & ſucceſſore Fiſci. Ampliat.7. 39

H

De Hæredibus Prælati, & beneficiati, & eorum fideiuſſoribus, an teneantur ad manutentionem locationis, & ad intereſſe. Ampliat.19. 91

De

I

De *Intereſſe debito ſingulari ſucceſſori. Limit. vlt.* 200

L

De *Legatario, & fideicommiſſario. Ampl. 3.* 16

De *Locatione nulla, & fraudulenta. Ampl. vlt.* 109

De *Locatione cum prohibitione de non alienando. Limit. 13. pag. 55*

De *Locatione cum hyppotheca. Limit. 15.* 166

De *Locatione iurata. Limit. 16.* 171

De *Locatione ad longum tempus. Limit. 17.* 178

De *Locatione ex pacto reſeruata. Limit. 18.* 183

De *Locatione cum reſeruatione penſionum ad fauorem ſucceſſoris. Limit. 19.* 188

M

De *Minore, & pupillo. Ampliat. 9.* 47

N

De *Nouo colono, & inquilino. Limit. 10.* 143

P

De *Penſionibus rei locatę exigendis. Limit. 21.* 196

De *Proprietario, vſufructuario, vſuario, & emptore fructuum. Ampliat. 10.* 51

R

De *Reſignatario. Ampliat. 17.* 83

S

De *Socio. Limit. 2.* 109

De *Spolio proueniente ex contractu bonorum Eccleſiæ contra Conſtitutionem Paulinam. Ampliat. 18.* 87

De

De *Succedente ex primo, vel ſecundo decreto. Limit.8.* 133
De *Succeſſore maioratus. Ampliat.5.* 24
De *Succeſſore in canonicatu, & præbenda. Ampl.12.* 62
De *Succeſſore Commendatarij. Ampl.13.* 65
De *Succeſſore Epiſcopi, Plebani, & Curati. Ampl.14.* 68
De *Succeſſore beneficiati recipiente penſiones à conductore. Ampliat.15.* 74
De *Succeſſore Prælati, aut beneficiati, qui penſiones anticipatas adhuc viuens recepit. Ampliat.16.* 79
De *Succeſſore per viam retractus. Ampl.20.* 96
De *Succeſſore indigente re locata. Limit.5.* 121
De *Succeſſoribus Rectorum hoſpitalis, Conſeruatorum, Antianorum, aut Priorum ciuitatis. Limit.6.* 125
De *Succeſſore in Ducatu, in Principatu, aut Iuriſdictione. Limit.7.* 129
De *Succeſsore ſuccedente in re ſolita ex conſuetudine locari. Limit.11.* 147
De *Succeſſore ſingulari Hebræo. Limit.12.* 151
De *Succeſſore ſciente rem locatam. Limit.13.* 156
De *Succeſſore ſingulari erga colonum partiarium. Ampl.1. pag.7*
De *Succeſsore ex ſententia Iudicis. Limit.9.* 137

V

De *Venditore redimente rem ſub pacto retrouendendi. Limit.1.* 104
De *Viro, & vxore. Ampl.6.* 29

FINIS.

Ego Fr. Io. Ludouicus Secchiarius Sacr. Theologiæ Lector, Ordinis Prædicatorum, Commiſs. Inquiſit. Venet. Librum hunc inſcriptum, Tractatus de Succeſſore Singulari, Auctore Bartholomæo Scapuccino I. V. D. Patritio Rauen̄. *diligenter perlegi, & quia in ipſo nihil Sanctæ Fidei Catholicæ repugnans, piasque aures offendens reperi, iccircò prælo dimiſi.*

Venet. die 15. Iunij 1620.

INDEX RERVM OMNIVM, AC NOTABILIVM QVAE IN HOC TRACTATV de Succeſſore Singulari reperiuntur.

A

ACTIO non datur vxori etiam ſoluto matrimonio ex promiſſione facta marito, niſi ei cedatur actio. limit.21.num.8.

Actio perſonalis non tranſit in ſingularem ſucceſſorem. Intellige, vt ibi. tit.de empt.num.7.

Actio perſonalis datur conductori erga locatorem quando ſucceſſor ſingularis ſtare non tenetur locationi. tit.de empt.num.15.

Actio perſonalis etsì non detur contra ſucceſſorem ſingularem, fallit tamen contra habentem cauſam ab altero ex contrahentibus.limit. 18.num.5.

Actio perſonalis ex locato contra conductorem nõ tranſit in emptorem. limit.21.num.6.

Actio ſpolij datur ſi non fuit ſeruata forma beneplaciti Apoſtolici. ampliat.18.num.11.

Actus geſtus contra iuramentum valet, & tenet quãuis contraueniens incidat in periurium. limit. 16. num.6.

Actus iuratus non tenet in præiudicium tertij. ampl.16.num.8.

Actus voluntarius non dicitur quando fit ab eo, qui compelli poterat. limit.8.num.7.

Adiudicatio facta ex ſecundo decreto, an dicatur voluntaria, vel neceſſaria. limit.8.num.6.

Adminiſtratores publici poſſunt trãſigere, & tranſactio valet. limit. 6.num.5.

Alienans bona eccleſiæ contra Paulinam conſtitutionem amittit beneficium. ampl.18.num.8.

Alienatio prohibita, nõ cenſetur prohibita locatio. limit.1.num.10.

Alleganti ſcientiam, onus probandi incumbit. limit.13.num.12.

Argumentum ab æquiparatis fragile. ampl.8.num.1.

Authent.hoc ſi debitor, C. de pignor. non habet locum vt ſit neceſſaria

†† ex-

excuſſio, quando adeſt pactum de non alienando rem hyppothecatam. limit.14.num.4.

B

BOna relicta in familia pro conſeruatione agnationis non poſſunt locari ad longum tempus. ampl.5.num.5.

C

CAutela quod reſeruetur ſemper ius coloni. limit.41.num.8.

Cautela quod ſucceſſor ſingularis ſtare teneatur locationi. limit. 14. num.3.

Cautela pro conductore. limit. vlt. num.13.

Caſtr.in l. Inſulam,ff.locati, errauit. limit.19.num.9.

Cautela ad fauorem fiſci,& Reipublicæ: ampl.8.num.9.

Cenſuarius vulgò appellatur emptor. limit.3.num.4.

Cenſuarius non priuatur re cenſuata ſi non requirat Dominum in alienatione rei cenſuatæ.lim.3.num.9

Clauſula, Rebus ſic ſtantibus, non habet locum ſi à principio fuit cogitatum de caſu futuro. ampl. 19. num.10.

Clauſula, Quorũ tenores, habet vim indiuiduæ expreſſionis. limit. 3. num.6.

Clauſula, Pro quibus omnibus, declaratur. limit.14.num.11.

Clauſula, Ponens, operatur, vt detur via executiua ſucceſſori ſingulari. limit. 21.num.10.

Clauſula, Cum omni iure ſibi competenti, quid operetur. limitat. 21 num.11.

Clauſulæ etiam ampliſſimæ regulantur ſecundum naturam cõtractus cui apponuntur. limit.5.num.6.

Colonus in fructibus pendentibus nõ habet ius. tit.de empt.num.11.

Colonus partiarius, & qui nũmis colit, non differunt. tit. de emptore. num.16.

Colonus partiarius non habet ius in fructibus donec non ſunt ſeparati. ampl.1.num.1.

Colonus partiarius non habet actionem perſonalem contra ſucceſſorem ſingularem. ampl.1.num.3.

Colonus partiarius habetur loco ſocij ampl.1.num.6.

Colono datur retentio aduerſus ſingularem ſucceſſorem etſi ei non detur actio. ampl.1.num.8.

Colonus, & conductor non tenentur perſeuerare in conductione, & colonia, quando ſucceſſor ſingularis ſtare non tenetur locationi. ampl. 2.num.6.

Coloni Reipublicæ vtiles Domini efficiuntur. ampl.8.num.8.

Colonus nouus tenetur ſtare colono antiquo in Prædijs ruſticis. lim. 10.num.1.

Colonus nouus tenetur ſtare antiquo ſecundum aliquos etiam in Prædijs vrbanis.limit.10.num.2.

Colonus aduerſus ſucceſſorem ſingularem habet ius excipiendi ſtante pacto de non expellendo. limit. 18. *num.* 4.

Colonus eijci non poteſt niſi ſibi ſoluto intereſſe, etiam quod ſit liquidatum, nec cautio de ſoluẽdo ſufficit. limit. vltima, num. 8.

Coluſio annullat actum, & quo pacto dicatur, & probetur. limitat. 8. *num.* 9.

Commendatarius rectius appellatur Adminiſtrator. ampl. 13. *num.* 3.

Commendatarius poteſt locare Commendam durante eius vita. ampl. 13. *num.* 4.

Commendatarius ità demum habet liberam fructuum adminiſtrationem, quatenus ſeruet de iure ſeruanda in alienatione. ampl. 13. *num.* 9.

Commendatarij perpetui hodiernis temporibus Prælati nuncupantur, & differunt a Commendatarijs tẽporalibus. ampl. 13. *num.* 5.

Commendatarij perpetui diſponunt de fructibus ſicut veri titulares. ampl. 13. *num.* 6.

Commendæ ad vitam non conceduntur immediatè pro neceſſitate Eccleſiæ, ſed ad ſuſtentationem vitæ. ampl. 13. *num.* 2.

Conceſſio Officij, & Poteſtariæ de iuriſdictione rei feudalis non durat, niſi quouſque durat cõceſſio, etiam quod certum tempus in inſtrumento fuerit præfixum. ampliat. 11. *num.* 3.

Conducens à Fiſco acquirit ius in re, quod non eſt in priuato. ampl. 7. *num.* 9.

Conducens à Fiſco, & à Republica, etiam ad modicum tempus, acquirit ius in re, quod non eſt in priuato. ampl. 8. *num.* 4.

Conducens ad vitam, vel per decennium, non poteſt expelli à ſucceſſore ſingulari. limit. 17. *num.* 7.

Conductor poteſt à locatione recedere, quando nõ intereſt locatori, vel eius hæredi. Intellige, vt in tit. de empt. num. 2. *&* 5.

Conductor, & colonus tenentur ſtare locationi, quando locator transfert ius exigendæ penſionis in ſucceſſorem. ampl. 2. *num.* 7.

Conductor non debet ſponte relaxare rem conductam, quando ſucceſſor tenetur ſtare locationi, alioquin ſibi præiudicat. ampliat. 4. *numero* 10.

Conductori non datur retentio aduerſus vxorem pro damnis, & intereſſe. ampl. 6. *num.* 2.

Conductor ſoluendo penſionem ſucceſſori, non obligatur ad obſeruãtiam locationis pro toto tempore. ampl. 15. *num.* 7.

Conductor non poteſt ſoluere antè tempus præfixum in præiudicium ſucceſſoris, dato quod locatio ſit facta ſollemniter, alioquin non liberatur. ampl. 16. *num.* 5.

Conductor ad longum tempus efficitur Dominus vtilis. limitat. 17. *num.* 2.

Conductor ad longum tempus eſt ſimilis emphyteutæ. limitat. 17. num. 3.
Conductor ad longum tempus dicitur poſſidere. limit. 17. num. 4.
Conductor expulſus de facto à ſucceſſore ſingulari, habet remedium, vt reſtituatur ad priſtinum ſtatũ. limit. 20. num. 1.
Conductor, & colonus non dicuntur poſſidere, ſed detinere. limit. 20. num. 2.
Conductor habet regreſſum contra locatorem, ſi non poteſt frui re locata. Declara, vt in limit. 20. num. 4.
Conductor expelli poteſt propria auctoritate. Intellige vt in limit. 20. num. 6.
Conductor poteſt expelli propria auctoritate quatenus ſit certum ei nõ competere aliquam defenſionem. limit. 20. num. 7.
Conductor, qui ſoluit omnes penſiones, neque à lccatione poteſt depelli, illas repetit à locatore ad effectum ſoluendi ſucceſſori, nè expellatur. limit. 21. num. 5.
Conſeruatores deputati à publico dicuntur habere liberam adminiſtrationem. limit. 6. num. 2.
Conſtitutio Gregorij XIII. ad fauorem volentium ædificare in Vrbe, declaratur. ampl. 20. num. 7.
Conſtitutio, quæ duos effectus operari poteſt contra ius commune, ſat eſt quod vnum operetur. limit. 3. num. 3.
Conſuetudo quando eſt notoria, non eget probatione etiam ſi non ſit præſcripta. tit. de empt. num. 13.
Conſuetudo in contractibus eſt attendenda. tit. de empt. num. 13.
Conſuetudo in materia locationis multum pollet. limitat. 10. numero 5.
Conſuetudo interpretatiua non requirit præſcriptionem. limitat. 10. num. 6.
Conſuetudo loci, quod dentur Prædia ad dimidiam fructuum, operatur quod ſucceſſor teneatur ſtare colono. limit. 11. num. 1.
Conſuetudo in contractu cenſetur tacitè expreſſa. lim. 11. num. 4.
Conſuetudo notoria præiudicat ſucceſſori ſingulari, vt ſtare teneatur locationi. limit. 11. num. 7.
Conſuetudo Hebræorum inter eos eſt ſeruanda. limit. 12. num. 8.
Conſuetudo probari debet in loco, in quo contractus fuit celebratus. limit. 12. num. 10.
Conſules artium non poſſunt facere aliquem contractum præiudicialem in damnum vniuerſitatis, niſi ad id habeant ſpeciale mandatum. limit. 6. num. 3.
Conſules artium non dicuntur habere liberam adminiſtrationem. lim. 6. num. 4.
Contractus non debet claudicare. ampl. 2. num. 2.
Contractus non debent à voluntate vnius pendere. ampliat. 2. numero 3.

Contractus fiſci vim legis obtinent. ampl.7.num.10.
Contractus locationis cadit ſub ſtatuto de contractibus minorum. ampl.9.num.2.
Contractus claudicat ad fauorem Eccleſiæ. ampl.15.num.10.
Contractus Principis obligat ſuum ſucceſſorem. limit.7.num.7.
Cõtractus intelligitur celebratus iuxta conſuetudinem. lim.11.nu.3.
Contractus à conſuetudine recipiunt congruam interpretationem. lim. 11.num.5.
Conuentio quæ perpetuam obligationem inducit,ſeruari debet, & obligat ſucceſſorem.limit.7.num.7.

D

Dictio (Sed) ſtat aduerſatiuè in iure,& in facto. lim.19.nu.3.
Dictio (Liberè) habet ſignificatum, ideſt ſinè contradictione. limitat. vltima,num.2.
Differentia inter promiſſionem de vendendo,& venditionem. limit. 16.num.7.
Diſpoſitio quælibet reſtringitur ad præſentia, non autem ad futura. limit.19.num.7.
Diuiſio fructuum fit inter hæredes mariti,& vxorem ratione onerum matrimonij. ampl.5.num.4.
Doctori atteſtanti de conſuetudine, non creditur. limit.12.num.9.
Dolus arguitur in eo, qui ad ſui commodũ tacet veritatẽ.lim.vlt.nu.4.
Dominium naturale fundi dotalis reſidet penes vxorem, ciuile autem penes maritum. ampl.6.num.8.
Dominus directus non tenetur ſtare locationi factæ per emphyteutam, ſi res reuertatur ad dominum iure dominij, aut ex poteſtate feudali, etiam ſi habeat hyppothecam. ampl.11.num.1.
Dominus directus tenetur ſtare locationi,ſi ex acquiſitione voluntaria rem emphiteuticam acquiſiuit. ampl.11.num.5.
Dominus directus tenetur ſtare locationi quatenus locatio præceſſerit culpam emphiteutæ bona fide. Eſt tamen dubia iſta declaratio. ampl. 11.num.6.
Dominus finito tempore, poteſt cui vult locare. limit.10.num.3.
Dominus non tenetur ad aliquod intereſſe erga ſecundum colonum, ſi primus cogi non poteſt ad exſtrattandum. limit.10.num.8.
Donans cenſetur donare ius quod habet. ampl.4.num.5.
Donare de alieno eſt ambitioſum. limit.6.num.7.
Donatio eſt contractus nominatus. ampl.4.num.4.
Donatio non cadit ſub legitima adminiſtratione. limit.6.num.7.
Donatarius non tenetur ſtare locationi. ampl.4.num.1.
Donatarius omnium bonorum tenetur ad obſeruantiam locationis. ampl.4.num.7.
Donatarius omnium bonorum tene-

tur ad ſolutionem æris alieni, antè donationem contracti per donantem. ampl.4 num.8.

Donatarius tenetur ſtare locationi, ſi conductor habet obligata bona donantis. ampl.4.num.12.

E

Eccleſia non tenetur ſtare locationi. ampl.8.num.1.

Eccleſia quæ remanſit læſa in locatione facta ſeruatis ſeruandis, habet reſtitutionem in integrum, & qualiter dicatur læſa. ampliat. 12. num.1.

Eccleſia dicitur poſſidere bona, & non beneficiatus. ampliat. 18. num.2.

Emens à fiſco tenetur ſtare locationi. ampl.7.num.7.

Emphyteuta poteſt imponere ſeruitutem rei emphyteuticæ in præiudicium ſui, non in præiudicium Domini, & idem in feudatario. ampl. 11.num.2.

Emphyteuta non tenetur ſtare locationi factæ per Dominum directum. ampl.11.num.7.

Emptor non tenetur ſtare colono. tit. de empt.num.1.

Emptor fructuum tenetur ſtare locationi. ampl.10.num.12.

Emptor cum pacto redimendi, ſi locat, cenſetur locare de voluntate tacita venditoris. limitat. 1. numero 2.

Emptor tenetur trāsferre dominium in venditorem. limitat. 1. numero 3.

Emptor cum pacto redimendi dicitur habere liberam rei emptæ adminiſtrationem. lim.1.num.4.

Emptor non tenetur ſtare locationi factæ per emptorem qui ſinè cauſa renuit rem tradere. limit.9. numero 8.

Epiſcopus per renuntiationem Epiſcopatus, retinet nihilominus nomen dignitatis. ampliat.17.numero 3.

Euictio non habet locum; quando res euincitur de ſui natura. ampl.19. num.2. Limita vt num.10.

Expenſæ factæ per colonum pendente tempore ad retrahendum, ſi non expectant dilationem, & ſint vtiles, debent refici per retrahentem, pro quibus datur retentio. ampl. 20.num.4.

Expreſſa prohibitio de re non alienanda, ius in ea conſtituit. limit. 14. num.2.

Extremum in ſpolio ſufficit quod probetur reſpectu Eccleſiæ. ampl.18. num.4.

Extremum primum in ſpolio probatur ex inſtrumento locationis accedente ſolutione pēſionis, nedum contra conducentem, ſed etiam contra habentem cauſam ab eo. ampl. 18.num.5.

Extremum ſecundum in ſpolio probatur ex ſola litis ſubſtentatione cum adminiculis. ampliat.18.numero 10.

Ex-

Extremum primum reſpectu conductoris, & coloni, probatur ex ſola detentatione, & ſtatu. limit.20. num.3.

F

FAcilius conſeruatur id quod eſt, quàm quod de nouo eſt faciendum. ampl.vlt.num.2.

Fideicommiſſarius vniuerſalis tenetur ſtare locationi, ſiuè locatio ſit facta à teſtatore, ſiuè ab hærede grauato. ampl.3.num.8.

Fideicommiſſarius vniuerſalis non tenetur ſtare locationi ſi locatio ſit ad longum tempus. ampliat. 3. num.12.

Fideicommiſſarius non tenetur ſtare locationi præcisè ſed cauſatiuè. ampl.3.num.13.

Fideiuſſor, qui promiſit ſub hyppotheca ſuorum bonorum manutenere locationem factam per beneficiatum, tenetur ad omnia damna, & intereſſe. ampl.19.num.7.

Fideiuſſor inſolidum remanet obligatus etiam ſi contractus ſit nullus aliquo reſpectu. ampliat.19.numero 14.

Fideiuſſores aſſumuntur pro cautela à conductoribus in rebus beneficiati. ampl.19.num.12.

Fides in Principe ſummoperè eſt neceſſaria. ampl.7.num.11.

Filius tenetur ſtare locationi paternæ in bonis aduentitijs finito vſufructu. limit.4.num.1.

Filius hæres patris tenetur ſtare locationi factæ à patre de bonis aduentitijs. limit.4.num.7.

Filius hæres cum beneficio legis tenetur obſeruare locationem à patre factam de bonis aduentitijs. limit. 4.num.8.

Filius in legitima an teneatur ſtare locationi. limit.4.num.9.

Filius non tenetur ſtare locationi in legitima, quatenus vellit præſtare cautionem. limit.4.num.10.

Fiſcus etsì videatur neceſſarius ſucceſſor, non tamen ſtare tenetur locationi. ampl.7.num.1.

Fiſci fauor eſt, vt non teneatur ſtare locationi. ampl.7.num.2.

Fiſcus quando eſt ſucceſſor vniuerſalis, ſtare tenetur locationi. ampl. 7.num.3.

Fiſcus quando ex maleficio ſuccedit, non dicitur propriè hæres. ampl. 7.num.4.

Fiſcus etsì non repræſentet perſonã, repræſentat tamen reſpectu bonorum. ampl.7.num.5.

Fiſcus habet priuilegium tacitæ hyppothecæ, quod nõ habet Eccleſiam. ampl.8.num.3.

Fiſcus in hijs, quæ antecedunt delictum, vtitur iure priuati. ampl. 7.num.6.

Fraus probatur præſumptionibus, & coniecturis. ampliat.vltima, num.5.

Fructus omnes pendentes pertinent ad ſucceſſorem. ampliat. 1. numero 2.

Fructus

Fructus qui dantur colono, dantur ratione impenſarum & laborum. ampl. 1. num. 7.

Fructus, qui proueniunt poſt mortem reſeruantur ſucceſſori. limitat. 4. num. 2.

G

GLoſ. in l. arbores, §. 1. ff. de vſuf. declaratur. limitat. 19. numero 4. & 6.

H

HEbręus ſucceßor ſingularis tenetur ſtare locationi. limit. 12. num. 1.

Hæredes mariti non debent reſtituere vxori fundum dotalem non recepta cautione indemnitatis, aliàs ſibi præiudicant. ampliat. 6. numero 3.

Hæredes Prælati, & Beneficiati non tenentur ad manutentionem locationis, ſicuti neque fideiußores dati. ampl. 19. num. 1.

Hæres tenetur ſtare locationi factæ à defuncto. ampl. 3. num. 9.

Hæres grauatus pendente conditione fideicommiſſi, dicitur habere plenam rei adminiſtrationem. ampl. 3. num. 10.

Hæres vltimi poſſeſſoris tenetur ſtare locationi, ſi locator non expreſſit onus rei locatę, vel reticuerit. amp. 5. num. 12.

Hæres illius, qui maioratum locauit tenetur ſtare locationi. ampl. 5. num. 13.

Hæres vſufructuarij nõ tenetur pręſtare patientiam quod conductor fruatur re conducta finito vſufructu. ampl. 19. num. 4.

Hæres poteſt contrauenire facto defuncti, quando factum eſt nullum. ampl. 19. num. 6.

Hæres Beneficiati tenetur ad reſtitutionem penſionum ſi locatio non fuit impleta pro toto tempore locationis. ampl. 19. num. 8.

Hyppotheca dicitur præambulum, & Antiphona ad alienationem. lim. 1. num. 9.

Hyppotheca, quam habet inquilinus pro obſeruatione rei locatæ, diſſoluitur ſuperueniente neceſſitate locantis. limit. 5. num. 3.

Hyppotheca appoſita in contractu addit maiorem vim, ſed nõ alterat ipſum contractum. limitat. 5. numero 5.

Hyppotheca ſpecialis quando dicatur ad effectum de quo in limitat. 14. num. 13.

Hyppotheca omnium bonorum præſentium, & futurorum dicitur generalis. limit. 14. num. 14.

Hyppotheca ſpecialis dicitur quando quis obligauit omnia, & ſingula bona. limit. 14. num. 15.

Hyppotheca conſtituit ius in re. lim. 15. num. 2.

Hyppotheca non alterat naturam contractus. limit. 15. num. 4.

Hyppotheca per oblationem intereſ-

ſe

ſe ſoluitur. limit. 15. numero 5.
Hyppotheca omiſſa per errorem tacitè, ſubintelligitur in contractu, vbi de conſuetudine eſt ſolita apponi. limit. 15. num. 9.
Hyppotheca generalis ſufficit, vt ſucceſſor teneatur ſtare locationi, accedente præſertim iuramento. lim. 15. num. 11.

I

IMmiſſus ex Saluiano interdicto, ſtare tenetur locationi. limit. 9. num. 4.
In beneficialibus non datur ſucceſſio hæreditaria. ampliat. 12. numero 4.
In cenſu non venditur res, ſed quodam ius colligendi. limitat. 3. numero 7.
In obligationibus facti quis cogi non poteſt præciſè ad factum. limit. 15. num. 7.
In re communi conſenſus omnium requiritur. Intellige vt ibi. ampl. 19. num. 5.
In vrbanis prædijs doctr. Bart. in §. permittitur, non viget, nec habet locum. limit. 10. num. 10.
Intereſſe venit de natura euictionis. ampl. 17. num. 9.
Intereſſe liquidatur per coniecturas. ampl. 17. num. 10.
Intereſſe debitum conductori habenti bona obligata, conſiſtit in patientia præſtanda. limitat. 15. numero 6.
Intereſſe debitum conductori, quia ſingularis ſucceſſor non tenetur ſtare locationi, probatur iuramento in litem. limit. vltima, num. 3. Et idem eſt reſpectu intereſſe debitum ſucceſſori ſingulari, quia non poteſt conductorem depellere. ibid. num. 3.
Iudei tenentur ſeruare iura Romanorum. limit. 12. num. 6.
Iudex ità demum priuat alium ſua poſſeſſione, quatenus ritè & rectè procedat, & non aliter. limit. 20. num. 8.
Iuramentum non alterat principalem diſpoſitionem. ampliat. 19. numero 5.
Iuramentum obligat præciſè ad factum. limit. 16. num. 1.
Iuramentum non poteſt impleri per æquipollens. lim. 16. num. 3.
Iuramentum recipere tacitam ex natura actus, quando intelligatur. limit. 16. num. 4.
Iuramentum ſemper aliquid addit actui. limit. 16. num. 5.
Iuramentum intelligitur rebus ſic ſtantibus. limit. 16. num. 8. Quod declara vt ibi.
Iuramentum non tranſit ad ſingularem ſucceſſorē. lim. 16. nu. 9. Contrarium tamen eſt verius, vt ibi.
Iuramentum non afficit rem, ſed perſonam. limit. 16. num. 12.
Iuramentum habet vim hyppothecæ. limit. 16. num. 15.
Iuramentum ſolum nō ſufficit, vt ſucceſſor præciſè ſtare teneatur loca-

tioni ſinè prohibitione de non alienando cum hyppotheca ſpeciali. limit. 16. num. 16.

Iuramentum non conualidat contractum minoris ipſo iure nullum, præſertim ſi præſupponat contractum doloſum, & fraudulentum. ampl. 9. num. 5.

Ius agendi non tranſit in ſingularem ſucceſſorem. tit. de empt. num. 3.

Ius excipiendi tranſit in ſucceſſorem ſingularem. tit. de empt. num. 6.

Iuſtum pretium dicitur quod communiter inueniri poteſt. ampliat. 12. num. 9.

L

LAudemium debetur ex locatione ad longum tempus. limit. 17. num. 5.

Legata, & donationes in pluribus differunt. ampl. 4. num. 3.

Legatarius non tenetur ſtare colono. ampliat. 3. num. 1. Intellige vt numero 4.

Legatarius in re legata dicitur hæres. Intellige vt in ampliat. 3. numero 5.

Legatarius tenetur ſtare colono quando defunctus obligauit bona ſua pro obſeruantia contractus. ampl. 3. num. 6. & idem ſi legauit ſaluo iure coloni, et pro primo anno. ibid. num. 7.

Lex ædem, C. locati, declaratur. limit. 5. num. 2.

Lex Moſaica debet ſeruari inter Hebræos. limit. 12. num. 3.

Lex Moſaica dicitur lex particularis inter Hebræos. limitat. 12. numero 4.

Lex Moſaica inter Hebræos dicitur lex municipalis. limitat. 12. numero 5.

Lex Moſaica non ſeruatur inter Hebræos quando agitatur lis coram Iudice Chriſtiano. limit. 12. numero 6.

Locare prohibitus, poteſt tamen fructus, & eorum commoditatem locare. ampl. vlt. num. 10.

Locatio per mortem Prælati ipſo iure extinguitur. ampliat. 14. numero 3.

Locatio quomodo dicatur facta ſub nomine dignitatis. ampliat. 14. numero 9.

Locatio intelligitur facta ſub tacita conditone, quatenus locator vixerit. ampl. 19. num. 3.

Locatio dicitur in fraudem, ſi ſit facta ad longum tempus ab eo, qui non habet totale rei dominium. ampl. vltima, num. 6.

Locatio dicitur facta ad longum tempus, ſi ſit facta per decennium. Exemplifica vt ampl. vltima, numero 7.

Locatio, quæ eſt facta ad longum tempus, non valet nec etiam pro modico tempore. ampliat. vltima, numero 9.

Locatio facta à patre ad longum tempus, non obligat filium ad obſeruãtiam. limit. 4. num. 4.

Loca-

Locatio facta ab adminiſtratoribus viliori pretio quàm decet, reſcindi poteſt. limit. 6. num. 9.

Locatio recipit interpretationem à ſolita. limit. 11. num. 6.

Locatio, & venditio apud Hebræos dicuntur vnum, & idem. limit. 12. num. 2.

Locatio fructuum bonorum ad vitam, non valet, limitat. 17. numero 13.

Locationi factæ per virum vxore infirma exiſtente, hæredes ſtare non tenentur. ampliat. 6. numero 12.

Locationi ad longum tempus pupillus ſtare non tenetur, ſi eſt facta abſq; Iudicis decreto; quod amplia, vt in ampliat. 9. num. 6.

Locationi fraudolentæ pupillus ſtare non tenetur. ampliat. 9. numero 9.

Locationi ſtare tenetur ſucceſſor in præbenda, quatenus intercedãt ſollemnitates. ampl. 12. num. 7.

Locator poteſt cedere ius quod habet emptori. tit. de empt. num. 4.

Locator tenetur conductori ad intereſſe, ſi non ſeruat ius locationis. tit. de empt. num. 9.

Locator quando iurauit obſeruare locationem, tenetur præcisè ad obſeruantiam ſi poteſt, nec liberatur præſtando intereſſe. ampliat. 4. num. 9.

Locator non tenetur ad intereſſe, quando conductori poteſt obijci culpa. ampl. 4. num. 11.

Locator non tenetur ad damnum, & intereſſe conductori recipiẽti rem vti emphyteuticam, vel feudalem. ampl. 11. num. 4.

Locator reſeruans ius conductoris, nõ dicitur tranſtuliſſe in ſucceſſorem ius plenum, ſed limitatum. limit. 18. num. 3.

M

Maritus dicitur dominus dotis impropriè. ampliat. 6. numero 9.

Maritus non tenetur ſtare locationi factæ ab vxore antè contractum matrimonium. Intellige vt num. 15. ampl. 6.

Maritus nedũ dicitur legitimus adminiſtrator rei dotalis, verum etiam legitimus adminiſtrator vxoris. ampl. 12. num. 5.

Maritus an pro primo anno matrimonij, quo inuenit fundum locatum, debeat habere penſiones fundi locati. limit. 11. num. 2.

Maritus ſciens fundum dotalem eſſe locatum, tenetur ſtare locationi. limit. 21. num. 3.

Maritus, qui non expellit conductorem vxoris, facit rem vtilem, ideò pro rata lucratur penſiones. limit. 21. num. 4.

Mẽs Papæ ſemper intelligitur talis, qualis debet eſſe de iure. limit. 3. num. 2.

Minor prohibetur contrahere, ne circonueniatur, & idem in filiofami-

lias mutuum recipiente. ampl.19. num.9.
Mors ciuilis, & naturalis habẽt eundem effectum quando concurrit eadem ratio. ampl.17.num.2.
Multa conceduntur ratione litium dirimendarum, quæ aliàs non concederentur. ampl.15.num.8.

N

NAtura locationis eſt, vt locator poſſit à locatione recedere pro indigentijs neceßarijs. limitat.5. num.4.
Nobilitatem amittens, quæ eſt cauſa alicuius præeminentiæ, perdit etiã ipſam præeminentiam. ampliat. 17.num.4.

O

OBligatio fundi non ſufficit pro manutentione locationis ſinè pacto de non alienando. limit.14. num.5.
Obligatio generalis cum pacto de nõ alienando, ſufficit vt teneatur ſucceſſor ſtare locationi. limitat.14. num.6. Contra num.7.
Obligatio generalis, non afficit rem, ſicut ſpecialis. limit.14.num.8.
Obligatio generalis ſufficit, vt detur retentio conductori aduerſus ſingularem ſucceßorem. limit. 15. num.8.
Omnis ſuccedens ex cauſa lucratiua, ſtare nõ tenetur locationi. ampl.4. num.2.& 6.
Opinio, quæ tuetur partes coloni partiarij, eſt multum æqua, ſaltem reſpectu fructuum primi anni, & in foro conſcientiæ. ampliat. 1. numero 11.
Opinio Socini iun. confutatur. limit. 3.num.7.

P

PActum valet, quòd dominus non poſſit locare alij niſi ſibi pro eadem mercede. limit.10.num.9.
Pactum in locatione ad longum tempus, quod non transferratur vtile dominium, valet. limitat. 17.numero 11.
Pactum quod non transferratur vtile dominium in conductorem ad longum tempus, non poteſt apponi per tutorem. limit.17.num.12.
Pactum inter eos, qui rerum ſuarum liberam habent adminiſtrationem, quòd non transferratur vtile dominium in locatione, valet; nec ob id ſucceßor cogitur ſtare locationi. limit.17.num.14.
Pactum quod non expellatur conductor, valet, & ſucceſſor ſtare tenetur. limit.18.num.1.
Pactum ne expellatur conductor, eſt vtile, ne locator teneatur ad intereſſe. limit.18.num.2.
Pactum cum alio celebratum ratione intereße, iuuat etiam illum cum quo non fuit geſtum. limitat.18. num.8.

Paria

Paria ſunt reſeruare penſiones ad fauorem ſucceſſoris, & quod nomen conductoris cenſeatur venditum. limit.19.num.10.

Pater habet plenam adminiſtrationem nedum reſpectu bonorum, ſed etiam reſpectu ſucceſſoris. limit. 4.num.3.

Pater priuatur adminiſtratione ob alienationem bonorum aduẽtitiorum, ſed non ob locationem ad longum tempus. limit.4.num.6.

Patri interdicta eſt alienatio bonorum aduentitiorum. limit.4 numero 5.

Pęna priuationis ob alienationem ab emphyteuta factam, non incurritur per locationem ad longum tempus. limit.17.num.10.

Poſſeſſores maioratus in vita, dicuntur domini ſecundum aliquos, & vſufructuarij ſecũdum opinionem aliorum. ampl.5.num.2.

Poſſeſſor maioratus dicitur dominus in vita. ampl.5.num.3.

Poſſeſſor maioratus poteſt ad vitam ſuam conſtituere vſumfructum, & ſeruitutem in maioratu. ampl.5. num.7.

Poſſeſſio ſemper retinetur per Eccleſiam, nec dicitur vacare. ampl.18. num.9.

Præbendarius nullam dicitur habere adminiſtrationem præbendæ, licèt agat, vel defendat. ampliat. 12. num.6.

Prælatio, quę datur cenſuario, non intelligitur cum præiudicio alterius. limitat.3.numero 1.

Prælati ſucceſſor tenetur ſtare locationi, quæ fuit facta ſeruatis ſeruandis, & idem in ſucceſſore Commendæ. ampl.13.num.7.

Prælatus nullam habere dicitur adminiſtrationem circa futura, ſed tantum circa ea, quæ de præſenti competunt. ampliat. 14. numero 2.

Prælatus poteſt ad modicum tempus locare durante eius vita. Declara vt ampl.14.num.4.

Prælatus poteſt ad modicum tempus locare, quatenus locet nomine Eccleſię cum debitis requiſitis. ampl. 14.num.6.

Prælatus tenetur ſtare locationi duabus concurrentibus. ampliat. 14. num.8.

Prælatus pro Eccleſia ſemper debet meliora proſpicere. ampliat. 16. num.2.

Prælatus tranſigendo, non poteſt debitum liquidum remittere. limit. 6.num.8.

Primogenitus, qui cõſenſit locationi, ſtare tenetur. ampl.5.num.9.

Prohibitio alienationis non comprehendit alienationem neceſſariam. ampl.20.num.9.

Prohibitio de non alienando iurata cum hyppotheca bonorum, impedit translationem dominij. limit. 20.num.13.

Prohibitus alienare cum iuramento, non etiam poterit locare ad lõgum tempus. limit.17.num.9.

Pro-

Proprietarius finito vſufructu, non tenetur ſtare locationi, niſi vſufructus eſſet in re, quæ de ſui natura non afferet fructum niſi in ſingulo quinquennio. ampliat.10.numero 1.

Promiſſio de non expellendo cõductorem pendente tempore locationis, non comprehendit caſum neceſſitatis. limit.5.num.7.

Promiſſio iurata obligat ad obſeruantiam, nec per ſolutionem intereſſe promittens liberatur. limitat.16. num.2.

Promiſſio ſub fide habet vim iuramẽti. limit.16.num.10.

Pupillus ſtante ſtatuto quod in contractibus minorum ſeruari debeat certa ſollemnitas, non tenetur ſtare locationi factæ per eius tutorem, & curatorem. ampliat.9.numero 1.

Pupillus de iure communi tenetur ſtare locationi ad modicum tempus factæ per tutorem finita tutela. ampliat.9.num.8.

Pupillus locationi factæ p... ſuum tutorem ſtare non tenetur, quando non conſtat de legitima tutela. ampl.9.num.10.

Pupillus in omnem caſum aduerſus locationem nulliter factam, habet reſtitutionem in integrum, vel aduerſus vnum, aut aduerſus alium. ampl.9.num.11.

Q

QVando locator transfert ius exigendæ penſionis in ſucceſſorem, conductor & colonus ſtare tenentur locationi. ampl.2.num.7. quod amplia vt num.8.& 9.

Quilibet adminiſtrator à lege, vel ab homine, canonicè cõſtitutus, locare poteſt, & omnis ſucceſſor ſtare tenetur. limit.6.num.6.

Quod emptor ſtare non teneatur locationi eſt inductum fauore emptoris. ampl.2.num.5.

R

RAtificatio requirit eandem ſollemnitatem, quæ eſt neceſſaria in confectione actus. ampliat.15. num.2.

Redimens rem cum pacto de retrouendendo, tenetur ad omne intereſſe conductori habenti rem ab emptore, quatenus nollit ſtare locationi. limit.1.num.11.

Regula finito iure datoris, finitur ius acceptoris, declaratur. ampliat.3. num.11.

Remedia plura quando euentualiter ſunt intentata, competere poßunt ſi tendunt ad vnum finem. limit. 20.num.5.

Res Eccleſiæ non poſſunt alienari ſinè ſollemnitatibus à iure requiſitis, niſi in certis caſibus, et vbi sũt ſolitæ alienari. ampl.5.num.6.

Res

Res obligata pro obſeruatione pacti, impedit tranſlationem dominij, ſi concurrat expreſſa probibitio de non alienando. limitat. 16. numero 14.

Res quæ ex neceſſitate reuertitur ad ſuum auctorem, operatur, vt omne ius in ea appoſitum reſoluatur. limit. 1. num. 7.

Res quæ commodam patitur diuiſionem, in totum locari non poteſt à conſocio. limit. 2. num. 9.

Reſeruatio nihil operatur ſi nihil reſeruabile inueniat. limitat. 11. numero 9.

Reſignans beneficium, tenetur nedum reſtituere penſiones anticipatè ſolutas conductori, verum etiam ad omne intereſſe, quatenus ſit obligatus ad manutentionem. ampl. 17. num. 7.

Reſignatarius non tenetur ſtare locationi. ampl. 17. num. 1.

Retrahẽs rem per viam retractus ex vi ſtatuti, vel conſuetudinis, non tenetur ſtare locationi, vel coloniæ. ampl. 20. num. 1.

Retrahẽs rem per viam retractus, vtitur iure emptoris in omnibus, & per omnia. ampliat. 20. numero 2.

Retrahẽs rem in tempore præfixo per ſtatutum, non tenetur ſtare locationi. ampl. 20. num. 3.

Retrahens rem cogitur ſtare locationi, quatenus primus emptor ſtare teneatur. ampl. 20. num. 6.

Retrahens rem lege permittente, non tenetur ad aliquod intereſſe colono, aut inquilino. ampliat. 20. num. 8.

S

Sciens rem eſſe locatam, tenetur ſtare locationi. limit. 13. numero 1.

Sciens cenſetur renuntiare iuri quod habet, ſi cum ſcientia concurrit aliquis actus poſitiuus. limit. 13. num. 6.

Scientia in genere ſufficit. limit. 13. num. 4.

Scientia indiuidualis tunc eſt neceſſaria quando agitur de incurrenda pęna, vel de iure quæſito tollendo, vel de priuatione iuris. limitat. 13. num. 11.

Sciẽtia ſufficit, etiam per relationem. limit. 13. num. 13.

Semen factum dicitur expenſa neceſſaria, & tamquàm inſtrumentum fruendi. ampl. 20. num. 5.

Societas non datur cum colono partiario in fructibus pendentibus. ampliat. 1. num. 4.

Socius tenetur ſtare locationi rei communis factæ per alterum ſocium. limit. 2. num. 1.

Socius in re communi dicitur habere partem in qualibet parte. limit. 2. num. 2.

Socius poteſt vti tota re cõmuni dummodo ad vſum deſtinatum vtatur. limit. 2. num. 3.

Socius, qui fundum communem altero

ro ſocio inuito, & recuſante facit colere, & ligonizare, non tenetur reſpondere alteri ſocio de fructibus. limit.2.num.8.

Socius tenetur ſtare locationi rei communis factæ à conſocio tribus concurrentibus. limitatione 2.numero 6.

Socius in dubio intelligitur locare partem ſuam. limitat. 2.numero 10.

Socius non tenetur ſtare locationi rei communis, quæ non eſt ſolita locari. limit.2.num.7.

Socius cogi poteſt ad locandum potiùs conſocio rem communem pro pretio quod inueniri poteſt, quàm extraneo. limitatione 2. numero 11.

Socius ſinè diſtinctione præfertur extraneo. limitatione 2. numero 12.

Sollemnitas eadem requiritur vbi agitur de nouo actu faciendo, perindè ac ſi fieret ab initio. ampl. 15. num.5.

Solitum inducitur per vnicam vicem. limit.2.num.8.

Solutio anticipata nunquam admittitur in præiudicium tertij. ampl. 16.num.6.

Solutio facta incipienti mori, non afficit ſucceſſorem. ampliat.16.numero 7.

Solutio penſionis anticipatè facta, iudicatur tamquàm de penſione exacta. ampliatione 16. numero 9.

Spoliatus facto proprio, non habet remedium reſtitutorium. Fallit, vt in ampl.18.num.7.

Statutum, quod miſſus in poſſeſſionem vigore ſententiæ debeat manuteneri expulſo debitore, & quocumque alio, intelligitur niſi habeat hyppothecam. limitat. 15. num.10.

Statutum de contractibus minorum comprehendit quemcumque contractum in quo minor lædi poteſt. ampl.9.num.3.

Statutum generale, & vniuerſale, quod de contractibus minorum loquitur, comprehēdit quemcumque contractum, & quaſi contractum. ampl.9.num.4.

Statuta facta per Principem per modum pacti cum ſuis ſubditis, obligant ſucceſſorem. limitat.7.numero 3.

Stylus debet formiter probari. limit. 14.num.12.

Succedens in præbenda, & canonicatu, aut in ſimplici beneficio, non tenetur ſtare locationi ſui prædeceſſoris, ſiuè locatio ſit facta ad modicum tempus, ſiuè non. ampliat. 12.num.11.

Succedens in plenum ius, regulariter non tenetur ſtare locationi. lim. 1.num.6.

Succedens ex primo decreto, tenetur ſtare locationi. limitat. 8. numero 1.

Succedens ex ſecundo decreto, dicitur ſuccedere in plenū ius. lim.8.n.2.

Succe-

Succedens per ſentẽtiam iudicis, non tenetur ſtare locationi. ampliat. vlt.num.4.

Succedens ex ſecundo decreto, non tenetur ſtare locationi. limitatione 8. numero 3. Contrarium numero 4.

Succedens ex ſecundo decreto, dicitur ſucceſſor neceſſarius. limitat. 8. num.5.

Succedens ex primo, vel ſecundo decreto, non tenetur ſtare locationi, quando locatio fuit facta in fraudem. limitatione 8. numero 8.

Succedens ex ſententia iudicis tenetur ſtare locationi. limitatione 9. num.1.

Succedens per translationem iuris vnius in alium, tenetur ſtare locationi. limitatione 9. numero 3.

Succedens ex Saluiano interdicto, non ſuccedit in plenum ius. limitat.9. num.5.

Succedens per ſententiam iudicis, tenetur ſtare locationi, niſi locatio ſit facta in fraudem. limitat.9. num.6.

Succedens per ſententiam Iudicis, ità demum ſtare tenetur locationi, quatenus poſſeſſor, cui per ſententiam res aufertur ſit bonæ fidei, ſecus ſi ſit malæ fidei. limitat.9.nu.7.

Succeſſor ſingularis dicitur habere ius plenum in re, colonus verò nullum ius habet. tit. de empt.numero 17.

Succeſſor ſingularis non debet lucrari fructus in detrimentum coloni partiarij. ampliatione 1. numero 9.

Succeſſor ſingularis non tenetur ſtare colono reſpectu annorum futurorum. Quod declara vt in ampl.1. num.12.

Succeſſor ſingularis ſicut non tenetur ſtare colono, & conductori, ità è conuerſo colonus, & conductor ſtare non tenentur. ampliat. 2. numero 1.

Succeſſor ſingularis non tenetur ſtare locationi, quando non intereſt locatoris. ampliatione 2. numero 4.

Succeſſor eius, qui maioratum inſtituit, ſtare tenetur locationi. ampliat.5.num.8.

Succeſſor in maioratu quando non tenetur ſtare locationi, ità neque conductor ſtare tenetur etiam volente ſucceſſore. ampliat.5.numero 10.

Succeſſor in maioratu non tenetur ad ſolutionem æris alieni. ampliatione 5. numero 14. Intellige vt numero 15.

Succeſſor in maioratu tenetur ſtare locationi, ſi locatio fuit facta pro ſuſtentatione perſonæ, aut pro manutentione maioratus. ampliat. 5. num.16.

Succeſſor Eccleſiæ non tenetur ſtare locationi. ampliat.8.num.2. Contrarium, num.6.

Succeſſor locatoris rei emphyteuticæ

ità demum ſtare tenetur locationi, quatenus emphyteuſis ſit hæreditaria. ampliatione 11. numero 8.

Succeſſor in emphyteuſi ex pacto, & prouidentia, non tenetur ſtare locationi. ampliatione 11. numero 10.

Succeſſor Commendatarij non tenetur ſtare locationi. ampliat. 13. num. 1.

Succeſsor in Epiſcopatu, & cura, non tenetur ſtare locationi. ampl. 14. num. 1.

Succeſſor non tenetur ſtare, nec etiam locationi triennali. ampliat. 14. num. 5.

Succeſſor non tenetur ſtare locationi, quando locatio vitio nullitatis laborat. ampliat. 14. num. 7.

Succeſſor beneficiati recipiens penſiones locationis, non etiam tenetur ſtare locationi. ampliat. 15. numero 1.

Succeſsor recipiendo penſionem rei locatę, cenſetur locationem approbare. ampliatione 15. numero 3. & 4.

Succeſſor poteſt expreſsè confirmare locationem à ſuo prædeceſſore factam. ampliat. 15. num. 6.

Succeſſor Prælati non tenetur ſtare locationi ſui prædeceſſoris, dato etiam quod ei ſoluiſſet penſiones anticipatas. ampliat. 16. numero 1.

Succeſsor Prælati tenetur ſtare locationi etiam anticipata ſolutione celebratæ, ſi facta ſit ſeruatis ſeruandis. Diſtingue tamen, vt in ampliat. 16. num. 3. & 4.

Succeſſor non tenetur ſtare locationi factæ per Prælatum reſignātem, etiam ſi ſit facta nomine Eccleſiæ. ampliat. 17. num. 5.

Succeſſori in beneficio Eccleſiaſtico competit ſpolium aduerſus conductorem occupantem bona beneficij, & Eccleſiæ. ampliat. 18. numero 1.

Succeſſor agēs ſpolio nomine proprio, intelligitur tamen egiſſe nomine ſuæ Eccleſiæ. ampliat. 18. numero 3.

Succeſſor ſingularis non tenetur ſtare locationi nullę, & fraudulentę. ampl. vlt. num. 1.

Succeſſor non tenetur ſtare locationi factæ lite pendente. ampliat. vlt. num. 3.

Succeſſor tenetur ſtare locationi, quādo translatio fit ex neceſſitate. limit. 1. num. 8.

Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi, etiam ſi ipſa re locata indigeat. limitatione 5. num. 1. 8. & 10.

Succeſſores Rectorum hoſpitalium, & Priorum Ciuitatis ſtare tenētur locationi factæ per eorum anteceſſores. limit. 6. num. 1.

Succeſsor in Principatu, territorio, aut iuriſdictione, non ligatur conuentionibus initis cum ſuo anteceſſore. limit. 7. num. 1.

Succeſſor in Principatu ex noua cauſa,

ſa,

ſa, poteſt recedere à conuentionibus ſui prædeceſſoris. limit.7.numero 4.

Succeſſor quilibet habens cauſam ab eo, qui alicui conuentioni eſt obnoxius, ei ſtare tenetur. limitatione 7.num.5.

Succeſſor in Ducatu, & Principatu tenetur ſtare locationi factæ per ſuum prædeceſſorem. limitat. 7. num.6.

Succeſſor in dignitate per electionẽ, non tenetur ſtare locationi. limit. 7.num.8.

Succeſſor non tenetur ſeruare contractum ſui prædeceſſoris, qui tendit ad diminutionem iuriſdictionis, niſi diminutio ſit modica. limitatione 7.num.9.

Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi, vbi viget conſuetudo dandi prædia ad dimidiam fructuum. limit. 11.num.2.

Succeſſor tenetur ſtare locationi, etiã dato quod ei fuerit denuntiatum in genere rem eſſe locatam. limit. 13.num.8.

Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi quando locator promiſit non alienare, vendere, aut de re locata contractum non facere. limitatione 14.num.1.

Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi quando conductor habet obligata bona locatoris. limitatione 15.num.1.

Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi quando conductor habet bona locata obligata non præcisè, ſed cauſatiuè. limitatione 15.numero 3.

Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi ad longum tempus. limit. 17.num.1.& 6.

Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi quando locator pro ſucceſſore reſeruauit penſiones ſibi debitas. limit.19.num.1.

Succeſſor ſingularis ſtare tenetur locationi quando venditor vnà cum ipſo cedit ius competens occaſione rei. limitatione 19.num.8.

Succeſſor ſingularis habet regreſſum pro ſui intereſſe contra locatorem, quando conductorem expellere non poteſt. limitatione vltima, num.1.

Succeſſor ſingularis habet facultatem ſoluendi intereſſe debiti conductori, qui aliter expelli non poteſt, & poſtmodum à venditore recuperare. limitatione vltima, num.7.

Succeſſor ſingularis poteſt agnoſcere bonam fidem conductoris ſoluendo intereſſe, non expectato iudicio. limitat.vlt.num.9.

T

T*Acita hyppotheca nõ inducitur niſi expreſsè caueatur. ampliat.8.num.7.*

Tempus modicum dicitur infra decennium. limitatione 17. numero 8.

Tempus initi contractus inſpici debet ad illius validitatem, nõ quod poteſt in futurum euenire. ampl. 15.num.9.

Tempus longum dicitur iudicis arbitrio. ampl.vlt.num.8.

Text. in l. Iulianus, §. pen. ff. de act. empt. declaratur. limit. 18. nu. 9.

Text. in l. idem, §. fin. ff. pro ſoc. declaratur. ampl. 1. num. 5.

Text. in l. congruit, C. de locat. præd. ciuil. lib. 11. declaratur. limit. 10. num. 4.

Text. in l. congnouimus, C. de manc. & col. patr. lib. 11. declaratur. ampliat. 7. num. 8.

Text. in l. arbores, §. quidquid, ff. de vſufruct. declaratur. ampliat. 10. num. 10.

Text. in l. ſi creditor, §. fin. ff. de diſtract, pign. declaratur. limit. 14. num. 9.

Tranſactio facta cum anteceſſore, ità demũ ligat ſucceſſorem ſi ſit facta bona fide; & cum aliјs requiſitis. ampl. 17. num. 6.

Tutor, ſicut bona pupilli alienare non poteſt abſque debitis ſollemnitatibus, neque ad longum tempus locare etiam cum pacto renouationis. ampl. 9 num. 7.

Tutor teſtamentarius poteſt bona pupilli locare attenta iuris diſpoſitione, etiam non decreta adminiſtratione aliquibus concurrentibus. ampl. 9. num. 12.

V

VEnditor debet certiorare emptorem, quod res ſit locata. limit. vlt. num. 5.

Venditor non tenetur ad intereſſe erga conductorem ſi expellatur propria culpa. limit. vlt. num. 12.

Venditori eſt imputandum ſi non reſeruat ius conductoris. tit. de empt. num. 8.

Venditor cedendo actionem colono, liberatur ab intereſſe. limitat. 18. num. 10.

Vendita re, cenſetur quoque venditi fructus. tit. de empt. num. 10.

Venditor tenetur reſtituere penſiones receptas, & ad intereſſe conductori, quando emptor non cogitur ſtare locationi. ampl. 17. num. 8.

Venditor cenſetur vendere ius, quod habet in re, ſi emptor ſciebat onus rei. limit. 13. nu. 2. & 5.

Vendens rem alienam ſcientis alienã, non tenetur de euictione, nec ad pretij reſtitutionem. limitat. 13. num. 3.

Venditor exprimendo rem eſſe locatam, videtur reſeruare ius conductoris. limit. 13. num. 4.

Venditor non habet neceſſe omnia in indiuiduo denuntiare emptori. limit. 13. num. 10.

Vſufructuarius particularis non tenetur ſtare colono. ampl. 3. nu. 3.

Vſufructus locari poteſt. ampl. 10. num. 3.

Vſufructuarius ſi vult exigere penſiones, tenetur ſtare locationi, quãdo illas teſtator ad ſui commodum reſeruauit. limit. 19. num. 6.

Vſufructuarius locans rem tamquàm dominus, cum eſſet ſimplex vſufructuarius, tenetur ad omne intereſſe, ſecus ſi locet tamquàm vſufructuarius. ampl. 10. num. 4.

Vſufructuarius debet habere penſiones, quando nominatim fuerunt comprehenſæ in legato. limit. 19. num. 2.

Vſufructuarius omnium bonorum nõ tenetur ſtare locationi factæ per teſtatorem. ampl. 10. num. 5. Contrarium num. 6.

Vſufructuarius dicitur cõſtitutus procurator in re propria. ampl. 10. num. 8.

Vſufructuarius tenetur pati, quòd tot bona vendantur a proprietario pro ſatisfactione ęris alieni. ampliat. 10. num. 9.

Vſufructus præbendæ, & beneficij in alium transferri poteſt. ampl. 12. num. 2. & 3.

Vſufructuarius habet tantum adminiſtrationem reſpectu vſufructus, ſed nõ reſpectu rei. ampl. 13. nu. 8.

Vſuarius tenetnr ſtare locationi. ampliat. 10. num. 11.

Vxor non tenetur præcisè ſtare locationi, ſed cauſatiuè. ampliat. 6. num. 1.

Vxor non tenetur ſtare locationi, quæ non eſt facta ſuo nomine. ampl. 6. num. 4.

Vxor tenetur ſtare locationi factæ per virum ſi non excedat annum, ſecus ſi excedat metam anni. ampliat. 6. num. 11.

Vxor recipiẽdo penſiones locationis, dicitur approbare ipſam locationem, & ei ſtare tenetur. ampl. 6. num. 13.

Vxori non datur actio contra conductorem fundi per virum locati, niſi cedatur actio per hæredes mariti. limit. 21. num. 7.

Verba vniuerſalia recipiunt reſtrictionem, quando à lege ſunt prolata. limit. 3. num. 8.

FINIS.

Huppertus Faber correxit Superiorum conceſſione.

AVCTOR AD LECTOREM.

TAMETSI, benigniſſime Lector, pluribus negotijs intentus, vix aliquid boni Typis edere valeat, ego tamen, etſi munera Aduocationis quotidiè impeditus, rebuſque publicis quandoque occupatus, breue tempus ſcribendi ſuperfuerit, non tamen ceſſaui aliquid in intellectu componere, quando à negotiorum tumultu reſpiraueram, & in mentem maximè venit compilandi Tractatum hũc de Succeſſore Singulari, quem longo vſu, & experientia in foro comprobata, ſum expertus, & pro viribus correxi. Quid autem in hoc Libro, vtilitatis, aut delectationis allaturus ſim, tuum eſto iudicium; de mè nihil dicam, niſi dumtaxat meum fuiſſe ſcopum, aliquam laudem Patriæ meæ, ſimulque omnibus vtilitatem afferrendi, non autem vt mihi ſolum intus, quod aiunt, canerem. Multa ſuperuacua prætermiſi, & communiora tantum, ſeu vtiliora complexus ſum. Ac-

cipe

cipe igitur, candide Lector, Opuſculum hoc, & à mordacibus generosè defendas, & ſi quid boni ex eo habueris, Deo gratias agito, quod autem mali inueneris, benignè corrigito. Vale.

TRACTATVS
DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

DE EMPTORE.

SVMMARIVM.

1 *Emptor non tenetur ſtare colono.*
2 *Conductor poteſt à locatione recedere quando non intereſt locatori, vel eius hæredi. Intellige vt ibi num. 5.*
3 *Ius agendi, non tranſit in ſucceſſorem ſingularem.*
4 *Locator poteſt cedere ius, quod habet, emptori.*
6 *Ius excipiendi tranſit in ſucceſſorem ſingularem.*
7 *Actio perſonalis non tranſit in ſingularem ſucceſſorem. Intellige, vt ibi.*
8 *Venditori eſt imputandum ſi non reſeruat ius conductoris.*
9 *Locator tenetur conductori ad intereſſe ſi non reſeruat ius locationis.*
10 *Vendita re, cenſentur venditi quoque fructus.*
11 *Colonus in fructibus pendentibus nullum ius habet; ideò pars colonica venit in venditione, quod ampliatur, vt ibi, & limitatur num. 12.*
13 *Conſuetudo quando eſt notoria non eget probatione, etiam ſi non ſit præſcripta.*
14 *Conſuetudo in contractibus eſt attendenda.*
15 *Actio perſonalis datur conductori erga locatorem, quando ſucceſſor ſingularis ſtare non tenetur locatori.*
16 *Colonus partiarius, & qui nummis colit, non differunt.*
17 *Succeſſor ſingularis dicitur habere ius plenum in re, colonus verò nullum ius habet.*

INITIVM meum à Domino. Fuit ſemper famoſa, & ſingularis illa lex in ore Practicantiũ, de qua in tit. *C. locati*, incipit emptorem,

rem, quo loci talis facti ſpecies proponitur, nempè emptorem, qui ſibi rem aliquam pretio com parauit à domino, ſi ea reperitur alteri locata, non habere ne-
1 ceſſe ſtare colono, † & hoc pacto legitur commune ſummarium illius tex. vt ibi per Bart. & vbique Scribentes. In aliquibus tamen Pandectis non legitur illud verbum, emptorem: ſed em ptori, vt ſit ſenſus conuerſus, ſcilicet, quod colonus in caſu cõ trario, non teneatur ſtare emptori; qui quidem intellectus abſolutè, & de per ſe conſideratus, continet veritatem, vt animaduertit ibi gloſ. in verbo emptorem, per tex. ſatis apertum *in l. qui fundum, ff. locati*, quòd non videtur ſinè ratione, vt correlatiuorum eadem ſit diſpoſitio, veluti in ijs terminis declarat Cephal. *conſ.* 255. *nu.* 25. quem fuit ſequutus Surd. *conſ.* 331. *ſub. nu.* 19. *lib.* 3. & latè agit Becc. *conſil.* 45. *n.* 23. & in materia conferũt ad propoſitum ſcripta per Euerardũ *in ſua cent.* Argumento à correlatiuis, & oportunè ſuo loco dicemus.

Eſt tamen aduertendũ, quòd tex. *in d. l. qui fundum*, non videtur ea niti ratione, vt conductor inquam poſſit à locatione recedere eo reſpectu, quòd correlatiua æqua lance debeant iudicari: ſed ibi ſic deciditur, quia nil
2 intererat hæredi † locatoris, ꝙ conductor perſeueraret in conductione, cum fundus iam alteri eſſet legatus, vt ibi dicitur, quaſi vellet inferre, quòd vbi fuiſſet actum de intereſſe locatoris, vel eius hæredis, aliud fuiſſet ſtatutum, non attento argumento à correlatiuis: neque potuit emptor ex perſona ſua depellere co
3 lonum, cum † ius agendi nõ tran ſiret in ſingularem ſucceſſorem, vt nouiſſimè cõſiderat Illuſtriſſimus D. Mant. *de tacit. conuent. tom.* 1. *lib.* 5. *tit.* 10. *nu.* 43. Porrò ſi illa ratio correlatiuorum eſſet attendenda, ſequeretur, quòd non poſſet locator cedere ius ſuum emptori, cum ſemper poſ ſet conductor ſe tueri illa ratio-
4 ne, cuius contrarium † probat Card. Mant. *in locis proxi. citat.* dum poſt Bart. Rom. & Alex.
5 *ſub n.* 44. *&* 45. concludit, † non poſſe conductorem à locatione reſilire, ſi in ſucceſſorem tranſtulit ius exigendæ penſionis, vel ei iura ſua ceſſit, argumentum euidens, quòd põdus huiuſmodi intellectus, non pendet ab illa conſideratione, per aliquos Doctores animaduerſa; ſed dun taxat fundatur in intereſſe ipſius locatoris, vt legitur in text. *d. l. qui fundum*, ibi, *quia nihil hæredi intereſſet.*

Quidquid tamen ſit de prædictis, ſufficit nobis in propoſito,

to, quòd verus & germanus ſenſus tex. *d. l. emptorem*, ſit vt legatur emptorem, & dicamus, emptorem nō teneri ſtare locationi; quòd quidem patet manifeſtè ſecundum gloſ. *in ver. emptorem.* quia Iuriſcon. poſt regulam ponit exceptionem, ibi: *niſi ea lege emerit*, ideſt niſi hoc pacto celebrata fuerit emptio, vt conductor non expellatur, alioquin exceptio non eſſet de regula, vt requiritur ſecundum gl. *in Rubr. de reg. iur. in 6.* tunc enim etſi ius agendi non tranſeat in ſingularem ſucceſſorem, vt diximus,
6 tranſit † tamen ius excipiendi, *l. dolia*, *§. 1. ff. de contrah. empt.* cum alijs adductis per Surd. *deciſ. 163. num. 7.* præſertim quo ad effectum retentionis, vt latè comprobat Honded. *conſ. 14. vol. 1. num. 23. cum ſeq.* & firmat gloſ. *in d. l. emptorem, in ver. emit, in fine.*

Ex prædictis itaque ſumitur Concluſio negatiua, ꝙ emptor non tenetur ſtare colono vel inquilino, quod idē eſt quo ad effectū præſentis inſpectionis, licet inquilinus in ciuitate, colonus autem in rure magis propriè dicatur, iuxta glo. *in d. l. emptorem, in ver. Colono, in principio*, & hoc ibi in emptore notant Bart. Bal. Salic. Angel. & alij, nuncupatim Alex. *conſ. 118. lib. 5.* & plerique, quos adducit Gomez. *Var. reſol. cap. 3. nu. 9 verſ. item quæro.* Petr. Duen. *Reg. 240.* & Couar. *Var. reſol. c. 15 lib. 2. in princ. cum alijs pluribus*; & illa ſanè vtitur ratione Bart. *in dict. l. emptorem, in princ.* quia, inquit, locator pro obſeruatione locationis dicitur obligatus perſonaliter erga conductorem; ideò huiuſmodi a-
7 ctio, † vtpotè perſonalis, non debet dari contra emptorem, & ſingularem ſucceſſorem, *l. fin. §. fin. de contrah. empt.* quæ tamen ratio non tranſit ſinè difficultate: quia etsì regulariter actio perſonalis non detur contra Tertium, *l. fi. C. de hæred. act.* non tamen locum habet, quo ad affectum retinendi, vt iam dixi; & hoc pacto ſolet limitari illa Regula, vt per Illuſtriſs. Mantic. *de tacit. conuent. tom. 1. lib. 5. tit. 11. nu. 19.* Vndè ſaltem hoc reſpectu eſſet danda retentio ipſi colono, vel conductori, cum facilior ſit retentio, quàm actio, vt in iſtis terminis ſentit Oſaſc. *deciſ. 82. num. 10.* Verum rationes Oſaſci non ſunt tutæ: quia re vera colonus nō dicitur habere aliquod ius reale in fructibus, vt probat Rom. *in conſ. 309.* & alibi melius explicabitur.

Ceterum Alex. *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, ſub num. 1. verſ. probatur*, adducit aliam rationem non contemnendam, propter quam emptor nō

teneatur ſtare colono, & dicit
8 hoc ita euenire: quia † eſt imputandum vẽditori, quare dum voluntariè alienat, non reſeruat ius coloni, vel conductoris; vnde iure merito damnum, quod quis ſua culpa ſentit, eſt ei imputandum, & per conſequens ob ſui culpam debet teneri ad intereſſe, *l. ſi merces, §. 1. ff. locat.* Illud enim non habet contradictorem, quod in illis caſibus, in
9 quibus † ſucceſſor non tenetur ſtare locationi, cõductor, vel colonus habet regreſſum ad intereſſe, contra locatorem ob culpam, quam præſtitit, alienando rem abſque reſeruatione iuris alterius. Petr. Duen. *in d. Reg.* 240. *limit.* 10. Cagnol. *in l.* 2. *C. de pact. int. empt. & vend. num.* 221. *in fin.* Gomez. *Var. reſol. c.* 3. *lib.* 2. *nu.* 9. Oſaſc. *deciſ.* 82. *num.* 1. Plotus *in l. ſi quando, num.* 191. *C. vnde vi.* Berous *q.* 97. *nu.* 4. & Grat. *conſ.* 95. *num.* 27. *& ſequen. volum.* 1. Et hæc eadem ratio videtur etiam fuiſſe de mente Bart. *in d. §. ſi vir in quinquennium, in prima oppoſit.* ſi benè aduertatur, dum ſoluendo contrarium *de d. l. emptorem,* reſpondet, illam habere locum, vt quidem emptor non teneatur ſtare colono, eo quia, ibi tranſlatio fiebat ex voluntate, & ſic alludit in effectu cum ratione Alexan. quaſi quòd aliter eſſet dicendum, ſi tranſlatio fuiſſet neceſſaria, quæ ratio poteſt eſſe bona.

Fortè tamen, & tertio loco non eſſet nouum dicere, quòd illa ſola ratione emptor nõ teneatur ſtare colono, vel conductori, ex quo dum venditor (nulla facta reſeruatione) rem diſtra-
10 hit, † cenſetur vendere omnes fructus, quoquomodo exiſtentes in re vendita, *iuxta text. l. Iulianus, §. ſi fructus, ff. de act. empt.* tàm quam partem fundi, *l. fructus, ff. de rei vend.* & Tiraq. *de retract. lign. §.* 1. *gloſ.* 7. *num.* 37. *cum ſeq.* cum alias emptor non fuiſſet empturus, & hi augeant æſtimationem, *l. ſi quod ex Pamphila, ff. de leg.* 2. & licet non præſumatur quis vendere partem colonicam, ad no. per Bart. *in d. l. fructus, ff. de rei vendic. in vltima oppoſit.* tamen hoc poſſet procedere ſecundum Iacob. de Bellapert. *in d. l. emptorem,* ſi fructus eſſent recollecti, ſecùs in fru-
11 ctibus † nondum perceptis, in quibus colonus nullũ habet ius, vt per Oſaſc. *deciſ.* 82. *num.* 3. *per text. in l. cum plures, §. meſſem, vbi not. gloſ. ff. locat.* & eſt text. *in l. ſi ſeruus, §. locaui, ff. de furt.* qua ratione in propoſito dicũt Doctò. quòd venditor non ſolum cẽſetur vendere rem cum fructibus, ad dominum ipſum ſpectantibus; verum etiam fructus, ad colonum pertinentes, ſaluo tamen

men iure coloni, aduerſus venditorem, vt per Surd. *deciſ.* 294. *num.* 6. & plenius per Teſſaur. *deciſ. Pedem.* 55. Alex. *in d. §. ſi vir, num.* 17. *ff. ſol. matr.* Iaſ. *in l. cum filiusfamilias, num.* 180. *cum ſeq. ff. de leg.* 1. Cephal. *conſ.* 181. *num.* 16. *lib.* 2. Mandel. *conſil.* 138. Burſ. *conſ.* 71. *num.* 26. & 27. *lib.* 1. & Surd. *deciſ.* 265. *numero* 8. & latius *num.* 53. quod adeò verum eſſe fatentur, vt illud etiam procedere contendãt, ſi venditor reſeruet partem colonicam, & is faciat ad manus ſuas, quia cum re vera hic nullus reperiatur colonus, ſaltem relatiuè ad dominum, huiuſmodi reſeruatio nihil operatur, niſi nominatim expreſſerit, ſe eſſe colonum; veluti not. Bart. *in l. ſi quis legauerit, ff. de leg.* 1. quem ſequitur ibi Iaſ. dicens, eius opinionem Communiter teneri; & hoc idem teſtatur Surd. *in d. deciſ.* 194. *num.* 8. & firmat pariter Teſſaur. *in d. deciſ. num.* 3. & nouiſſimè comprobat Illuſtriſs. Mantic. *de tacit. conuent. tom.* 1. *lib.* 4. *tit.* 27. *num.* 18.

Eſt verum quòd iſta opinio maximum præſefert rigorem in illis regionibus, in quibus de generali cõſuetudine, prout in prouincia noſtra, præſertim in diſtrictu Rauennæ, inualuit Communis obſeruantia, quod ferè omnis induſtria colonorum, & ruſticorum cõcedunt prędia ad laborandum, quo caſu cenſere-
12 tur tacitè excepta † pars colonica, vt dixi *in limitatione XI.* etiam nõ adhibita diſtinctione, an emptor ſciret, vel ignoraret, adeſſe colonum, cum à Communiter accidentibus, prædia dentur ad coloniã: & huiuſmodi cõſuetudo omnibus innoteſcat, vt per Teſſ. *deciſ.* 55. *num.* 4. Nam tametſi alleganti conſuetudinẽ,
13 iungatur onus probandi, id † tamen non procedit, vbi conſuetudo eſt notoria, Card. Mantic. *de tac. conuent. tom.* 1. *lib.* 2. *tit.* 10. *num.* 8. quam ciues ignorare nõ præſumuntur, etiam quòd non ſit præſcripta, vt per Illuſtriſs. Mantic. *de tac. & amb. conuent. tom.* 1. *lib.* 3. *titu.* 13. *nume.* 43.
14 & 49. quo loci ſcribit, † conſuetudinem loci in contractibus ſũmopere eſſe ſpectandam, quia cõtractus recipiunt declarationem ab ea, ſecundum quam videntur contrahentes egiſſe, vt per eundem Card. Mant. *eod. li. tit.* 9. *num.* 67. & *infrà.* Vnde ob id videtur inaduertenter fuiſſe loquutum Soc. iun. dum acerrimè reprehẽdidit Iaſ. recedendo à ſupradicta declaratione, quem confutauit Senat. Pedem. vt *ſub num.* 4. *in fine*, & *num.* 5. teſtatur Teſſaur. *in d. deciſ.* 55. quidquid aliter ſenſerit Ioſeph. Ludou. *in deciſ. Peruſ.* 83. ſi quidem

ex

ex prædictis patet, opinionem Iaſ. eſſe optimis rationibus fundatam, ſaltem ratione induſtriæ, laborum, & expenſarum, quas fecit colonus, quarum gratia ei datur medietas fructuum, vt per Olaſc. *deciſ.* 82. *num.* 8.

Proinde Ioſeph Ludou. malè iudicaſſe contra opinionem Iaſ. vt aduertit Teſſaur. cit. à qua quidem, vti æqua, & iuridica nefas eſſet recedere, niſi venditor eſſet ruſticus, & coleret ad manus ſuas, & vendendo nihil ſibi reſeruaret, tunc fortè poſſet ſaluari in hoc caſu opinio ipſius Ludouici, vt idem Teſſaur. dicit *ſub num.* 5. *in fine.*

Ex quibus facilè percipimus, quòd hoc fortè reſpectu emptor non tenetur ſtare colono, cum & pars fructuum coloni partiarij cenſeatur vendita, & idem eſt in conductore: quia fructus pēdentes, dicuntur pars fundi, neque conductor antè illorum perceptionē efficitur eo-
15 rum dominus, ſed ſibi† reſeruatur actio perſonalis contra eum, qui tradidit agrum, ex deductis ſuprà.

Et licet plerique Doctores loquantur in colono partiario, idē tamen eſt in conductore, quæ
16 nummis coluit, quia† æquè militat eadem ratio in vtroque caſu, ità, vt non ſit hoc reſpectu conſtituenda differentia, vt aduertit Surd. *deciſ.* 265. *num.* 53. quinimò maior ratio vigere poteſt, vt granum ſatum à conductore, cenſeatur venditum, & venire in ipſa venditione, quàm in colono partiario, veluti conſiderat Rom. *in d. conſ.* 309. *nu.* 1. *verſ. qua ratione.* Et iſta eſt verior opinio, vt teſtatur Steph. Grat. *cap.* 37. *diſcept. forenſ. numero* 2. *par.* 1.

Prędictis addi poteſt quarta ratio, quæ mihi non diſplicet, quòd ſcilicet ſucceſſor ſingularis non tenetur ſtare locationi,
17 quia † ille, qui ſuccedit habet plenum ius, conductor vero nullum ius habet, vt aduertit Gomez. *Var. reſol. lib.* 2. *c.* 3. *nu.* 9. Sed de his ſatis.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

DE SVCCESSORE SINGVLARI erga colonum partiarium.

SVMMARIVM.

1 *Colonus partiarius non habet ius in fructibus donec non ſunt ſeparati. Intellige vt num.* 10.

2 *Fructus omnes pendentes pertinent ad ſucceſſorem contractu perfecto.*

3 *Colonus partiarius non habet actionem perſonalem contra ſucceſſorem ſingularem.*

4 *Societas nō datur cum colono partiario in fructibus pēdentibus.*

5 *Textus in l. idem, §. fi. ff. pro ſocio, declaratur.*

6 *Colonus partiarius habetur loco ſocij.*

7 *Fructus, qui dantur colono, dantur ratione impenſarum, & laborum.*

8 *Colono datur retentio aduerſus ſingularem ſucceſſorem, etsì non detur actio.*

9 *Succeſſor ſingularis non debet lucrari fructus in detrimentum coloni partiarij.*

11 *Opinio, quæ tuetur partes coloni partiarij eſt multum æqua, ſaltem reſpectu fructuum prioris anni, & in foro conſcientiæ.*

12 *Succeſſor ſingularis non tenetur ſtare colono reſpectu annorum futurorum, quod declara, vt ibi.*

AMplia Primò Concluſionem legis noſtræ, vt procedat etiam contra colonum partiarium, qui intra tempus coloniæ poteſt à ſucceſſore ſingulari depelli: nam † colonus partiarius nō habet ius in re, nec minus in fructibus, donec ſunt ſeparati, *l. ſi ſeruus, §. locaui, ff. de furt.* vnde videmus, quod colono partiario non datur conditio furtiua, *l. ſi apes, §. 1. ff. de furt.* immò † cōtractu perfecto, omnes fructus pertinent ad ſucceſſorem, *l. fructus, C. de act. empt.* ideo cum ſolo cohæreant, ſequuntur fundum, *l. Iulianus, §. ſi fructus, ff. de act. empt.* & cum ſint pendentes, conſequēter pertinent ad ſucceſſorem, *l. fructus pendentes*

pendentes, vbi gloſ. ff. de rei vendit. Tiraq. *de retr. lign. §. 1. gl. 7.*
3 *num. 37. & infrà.* Præterea,† colonus partiarius non habet aliquam actionem perſonalē contra ſucceſſorem, *l. fin. §. fin. ff. de contrah. empt.* propter quas rationes multi, quos enumerat longa ſerie Surd. *deciſ. 52. num. 10. & 11.* ſequuntur iſtam ampliationem, quam veriorem dicit idem Surd. reiecta ſententia eorum, qui conſtituunt differentiam inter colonum partiarium, & conductorem, qui nummis colit, quam etiam reiecit Rota Rom. *in Romana Caſaletti coram R. P. Damaſceno, 18. Maij 1609.* in relatis per Farinac. *p. 1. to. 1. deciſ. 187. num. 3.*

Neque illa ratio attendenda videtur, quòd colonus partiarius dicatur ſocius, *l. ſi merces, §. vis maior, ff. locat.* & ſic ſocietas tranſeat in ſucceſſorem ſingularem, *l. in hoc iudicium, §. ſi inter ſocios, ff. comm. diuid.* & Bart. *in l. ſi tertius, § ſi quis prius, num. 6. ff. de aqua plu. arc.* ità vt antè tempus non poſſit prouocari ad diuiſionem, *l. idemque, § fin. vbi Bald. ff. pro ſoc.* quia ſecundum Rom. *in conſ. 309.* iſta ratio non
4 eſt vera, eo † quia reſpectu fructuum pendentium non poteſt inter iſtos cadere ſocietas, cum in fructibus pendentibus colonus partiarius nullū ius habeat, vt dictum eſt, & hoc pacto videmus etiam, quòd vſufructuarius nō tranſmittit iſtos fructus pendentes ad ſuos hæredes, niſi eos effectiuè perceperit, *l. defuncta, ff. de vſufructu, l. vſufructuarius meſſem ff. quib. mod. vſufruct.*
5 *amit.* Ad † tex. verò *in d. l. idemque, §. fin.* reſpondet Iacobus de Bellapert. quòd ibi aderat pactum de non diuidendo rem niſi infra certum tempus, vnde afficiebat rem ipſam, & ſic ius erat in ipſa re, nil mirum ſi ſocius nō poterat prouocari ad diuiſionē, quod non eſt in colono partiario, qui tantum habet actionem perſonalem, & illam, non tranſitoriam ad ſingularem ſucceſſorem, vt refert Alex. *in l. ſi filio, §. ſi vir in quinquennium, ſub num. 17. ff. ſolut. matr.* & ſi admitteremus colonum partiariū verè ſocium eſſe, cuius contrarium probat tex. *in §. vis maior, ff. locat.* propter dictionem (quaſi) quæ eſt nota improprietatis, vt in colono Card. Mant. *de tac. conuent. lib. 6. tit. 1. num. 13.* adhuc idem eſſet concludendum, cum ſecundum Belu. non conſtituatur ob id ius aliquod in re, nec ideò tranſit in ſingularem ſucceſſorem.

Non deſunt tamen qui contrariam ſententiam in terminis coloni partiarij ſuſtinent, quos refert Alex. *in d. §. ſi vir in quinquen-*

quennium, *num.* 16. dicens mirabile pro limitatione *l. emptorem*, *C. locat.* tametſi aliam ſibi magis placere dicat, & alios diſſentientes adducit Card. Mant. *de tacit. conu. titu.* 11. *lib.* 5. *num.* 8. *verſic. ſed plerique*, quæ opinio non caret rationibus, & funda-
6 mentis. † Colonus enim partiarius etsi verè non ſit ſocius, habetur tamen loco ſocij, vt omnes conſentiunt, & ſignanter Bal. *in l. idemque*, §. *fin. ff. pro ſoc.* Societas autem contrahitur tacitè, & expreſsè, & ſolo conſenſu perficitur, vt per eundem Cardin. Mantic. *de tacit. conu. lib.* 6. *tit.* 2. *nu.* 2. & 3. ideò ſucceſſor ſingularis ſtatim, vt contrahit, videtur tacitè ex quadam incidenti ſocietate, vt dicit Bald. *in d. l. emptorem, num.* 7. *verſ. ſed pone*, ſe obligare ad permanendum donec diſſoluatur ſocietas, proindè cogitur ſtare colono, Ang. Aret. *in* §. 1. *nu.* 4. *Inſtit. locati.* Vbi quòd ita limitatur text. *in l. emptorem*, *C. eod.*

Deinde fructus, qui dantur colono, præſtantur loco operis
7 laboris, & † ſumptuum in eorum perceptione, *l.* 1. vbi Bart. *C. de fruct. & litium expen.* Iaſ. *in l. fructus*, *ff. ſoluto matr.* pro quibus ſumptibus, laboribus, & expenſis, inducitur quædam tacita hypotheca, *l. interdum*, *ff. qui pot. in pignore habea. l.* 1. *C. quib. mod. pign. vel hipoth. tacitè contr.* ideò ſucceſſ. ſtare tenetur Couar. *Var. reſol. cap.* 15. *num.* 3. *libro ſecundo.*

Præſertim iure retentionis hoc debet cenſeri permiſſum ip-
8 ſi colono † partiario, cum reperiatur in detentatione abſque vitio, *l.* 1. *C. ob chirograph. pecun.* qui text. procedit in quocunque debitore ſiuè pecuniario, ſiuè cuiuſcumque alterius rei, vt per Neguſ. *de pig. par.* 1. *tertio memb. num.* 46. *vſque ad num.* 50. & licet actio perſonalis, quæ datur colono, non ſequatur fundum, tamen ius excipiendi, & retinendi benè tranſit, cum iſtud ius cōcurrat cum iure retentionis, & detētationis, ac ſit ei cōiunctum propter fauorem, & commodū ipſius retētionis, vt benè in iſtis terminis deducit Steph. Grat. *Diſcept. for. cap.* 20. *par.* 1. *nu.* 11. & iure merito exceptio quę obſtabat authori, obſtat etiam ſucceſſori, *l. in venditione*, *ff. de act. empt.* & optimè Card. Mantic. *ſuprà cit. ſub num.* 20. *in fine.*

Adiuuaturque prædicta opinio maxima æquitate, fundata *in l. nam hoc natura*, *ff. de cond. indeb.* qua cauetur, neminem debere fieri locupletiorem cum al-
9 terius iactura. Sed † ſucceſſor percipiendo fructus ipſius coloni lucraretur cum detrimento illius, propter opus præſtitum in

B perci-

percipiendis fructibus, *l. diuortio, §. fi. ff. ſol. matr.* quod eſt valdè abſurdum, ideò, neque iuuat illa reſponſio, quòd colonus habet actionem contra venditorē, *l. ſi merces, §. ſi fundum, ff. locat.* ſiquidem melius eſt retinere, quam agere, *l. plus cautionis, ff. de reg. iur. cum vulg.*

10 Ad id verò † quod dicitur fructus pendentes ſequi poſſeſſorem, neque poſſe in iſtis fructibus contrahi ſocietas, cum colonus nullum in eis ius foueat, patet reſpōſio ex ſupradictis, cum re vera colonus partiarius dicatur in eis ius quoddam habere reſpectu incidentis ſocietatis laborum, & operum pręſtitorum; & tacitę hypothecæ, vt fuit probatum, ſanè magna videtur differentia ſaltem ad effectum præſentis inſpectionis inter colonū partiarium, & eum qui nummis colit, vt aduertit Card. Mant. ſæpius cit. *num. vltimo*, & ſic patet ex prædictis hāc opinionem habere ſuos ſequaces, & fundamenta.

Quid tenendum in tanta varietate? certè negari non poteſt quin in fructibus anni inchoati maximam pręſeferat æquitatem

11 † opinio eorum, qui tuentur partes coloni partiarij, quā fuit ſequutus Senatus, vt teſtatur Oſaſc. *deciſ.* 82. *in fine*, & eā quoque fuit amplexus Senat. Mantuanus, vt per Surd. *deciſ.* 52. *num.* 11. *&* 12. & in colono beneficiati, quod ſucceſſor pro illo anno ſtare teneatur. Franc. Marc. *deciſ.* 196. *in fine, par.* 2. & ſaltem in foro conſcientiæ iſta opinio debet præualere, vt per Sum. Angelic. *in verbo, locatio, num.* 11.

Sed in annis ſequentibus ego adhæreo noſtræ Ampliationi, quia rationes Oſaſci non ſunt tutæ, cum verè reſpectu futurorum annorum non dicatur con-

12 ſtitutum aliquod ius in † fructibus ad fauorem partiarij, nec aliter iure cauetur, & fundamēta in contrarium àdducta militare poſſunt pro primo anno, nō pro ſequentibus, quibus ſigillatim reſpondet Card. Mant. *vbi ſuprà, num.* 12. *cum ſeq.* & licet melius ſit inſiſtere rei, quam experiri contra eum qui dedit agrum ad colendum, non tamen tenet conſequentia, quod colonus habeat ius inſiſtendi ſi aliud nō probetur; & propterea Rot. *in d. Rom. Caſaletti*, inhærendo opinioni Rom. *num.* 5. qui contrarium conſuluit ex profeſſo *in conſil.* 309. dicit, quod Oſaſc. mouetur falſis rationibus, & hanc partem in puncto iuris veriorem profitetur Guttier. Canonic. *quæſt. cap.* 8. *ſub num.* 63. licet aliam ſatis æquam appellet, cum fructus in breui recolligendi,

ligendi, habeantur pro recolle-ctis, *arg.l. pen. ff.de milit. teſtam.* & faciunt ea, quæ cumulat Tiraq. *de retractu lignag. §.1. gl.7. nu.* 44. cui tamen contradicunt Greg. Lopez.& Ruin.poſt Bal. & Specu. vt ibi per eum, ſubiungit tamen idemmet Guttierez. quod ſi fructus non ita breui eſſent de proximo recolligendi, ſucceſſor ſing. adhuc ſtare non teneretur coloniæ: ſed ſoluendo intereſſe ipſi colono,& ſumptus, & expenſas factas occaſione prædicta, poſſet ſinè dubio illum depellere, *vt num.* 65.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De colono, & conductore.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor ſingularis ſicut non tenetur ſtare colono, & conductori, ità è conuerſo colonus, & conductor ſtare non tenentur.*
2 *Contractus non debet claudicare.*
3 *Contractus non debent à voluntate vnius pendere.*
4 *Succeſſor ſingularis non tenetur ſtare locationi, quando nón intereſt locatoris.*
5 *Quod emptor ſtare non teneatur locationi, eſt inductum fauore emptoris.*
6 *Colonus, & conductor non tenentur perſeuerare in conductione, & colonia, quando ſucceſſor ſingularis ſtare non tenetur locationi.*
7 *Quando locator transfert ius exigendæ penſionis in ſucceſſorem, conductor, & colonus ſtare tenentur locationi.*
8 *Item quando locator cedit iura ſua.*
9 *Item pro anno incboato.*

1 AMplia Secundò, † quod ſicut ſingularis ſucceſſor non tenetur ſtare colono, aut cõ ductori, ità verſa vice, neque conductor, neque colonus ſtare tenentur, nec cogi poſſunt ad perſeuerandum in colonia, & conductione: nam ſucceſſor ſingularis ex perſona ſua non habet actionem eos deppellendi, quia ius agendi non trãſit in ſingularem ſucceſſorem, *l. omnes*, *§. ſi hæres, de vſufruct. quemadmo. caueat.* & pro regula obſeruat Rom. *in l. ſi filiofamilias*, *§. ſi virum* 28. *ff. ſolut. matr.* Deinde iſta actio vt potè perſonalis non poteſt dari ſucceſſori ſingulari, *l. eum cui, C. de act. & oblig. l. cogi*, *§. vnde quæritur, ff. ad Trebell.* cum alijs adductis in iſtis terminis per Surd. *deciſ.* 52. *numero* 3.
2 Præterea † contractus non debent claudicare, ſed æqua lancè iudicari, *l. Iulianus*, *§. ſi à pupillo, ff. de act. empt.* vndè ſi diceremus ſucceſſorem poſſe conductorem expellere, ipſe autem

à condu-

à conductore non poſſet recedere, reſultaret inæqualitas, qđ non eſt ferrendum, *l.fin.de fruct.& litium expenſ.* Accedat ratio correlatiuorum, quæ dictat, vt quod diſpoſitum reperitur in vno, ſeruetur etiam in alio, vbi non poteſt adduci diuerſitas rationis. Doct.*in l. qui fundum, C. locat.*Steph.Gratian.*Diſcept.forenſ.c.20.par.1.num.7.* facit vlterius ratio non contemnenda,
3 quòd ſcilicet, † contractus non debeant à voluntate vnius duntaxat pendere, ſicut nec illius reſolutio, *l.in vendentis, C.de contrah.empt.* Caſtr. *in l.centeſimis, §.1.num.2.ff.de verb.obligat.* qui tex.tametſi loquatur in emptione, & venditione, habet tamen locum etiam in conductione, & locatione, ſecundum Bal. vt refert Surd. *in d.deciſ.52.num.10.*

Denique videtur text. apertus, qui hanc opinionem confirmat *in l.qui fundum, ff.locat.* vbi colonus non tenetur perſeuerare, quando dominus alij rem legauit, ex quo domini non intereſt quod perſeueret, cùm in aliũ rem trãſtulerit, & ideò per alienationem extinctum dicitur omne intereſſe, quo ceſſante, ceſſat omnis actio, cum nullus experiatur ſinè actione, & ſic obſtat exceptio: tua non intereſt, quæ dicitur exceptio litis finitæ, vt deducit optime Surd. *in præcit. deciſ.52.num.1.&2.* qui quidem tex.videtur decidere caſum magis dubitabilem, cum tantũ fundetur in intereſſe, quo ceſſante, conductor poteſt recedere à locatione etiam; ſi ſucceſſor teneretur ſtare locationi, ibi enim non intererat hęredis locatoris, ex quo fundus erat legatus alteri, ideò quia ceſſabat intereſſe, non dabatur aliqua actio hæredi locatoris, quia ſolum conſideratur intereſſe, ità, vt eo ceſſante, non ſit habenda ratio, An ſucceſſor ſingularis teneatur, vel non teneatur ſtare colono, vt aduertit Card. Mantic.*lib.5. titu.10. de tacit. conu. nume.43.* qui in propoſito conſtituit regu
4 lam generalem, † quod tametsì ſingularis ſucceſſor in pluribus caſibus teneatur ſtare locationi, tamen quando non intereſt hęredis ipſius locatoris, quòd cõductor perſeueret, vt in caſu ſuperiori, quando (ſcilicet) fundus alij fuit legatus, non tenetur perſeuerare.

5 Et licet † inductum ſit fauore emptoris, vt non cogatur ſtare locationi, *l.emptorem, ff.locati, l.nibil, §.fin. ff.de leg.1.*& per conſequens poſſit fauori ſuo renuntiare, *vulg.l.ſi quis in conſcribendo, C.de pac.* non tamen ob id ſequitur quin pacta debeãt ęqualiter ſeruari ex vtroque latere, præterquam quod ſat eſt, quod

ius

ius agendi non tranſeat in ſingularem ſucceſſorem, neque dari actionem perſonalem aduerſus colonum, & conductorem, vt ſupra diximus: ſtat enim ſimul, quòd in hac parte verſetur fauor emptoris, vt poſſit colonum depellere; ſed tamen quod non poſſit eum cogere, ad perſeuerandum, ſi non vult perſeuerare, per quæ iura ità decidit Surd. in alleg. *deciſ.* 52. *per totũ*, & pluribus authoritatibus confirmat nouiſſimè Stat. Pacif. *in tract. de Salu. interd. inſpec.* 4. *c.* 1. *num.* 12. & Borgn. *deciſ.* 25. *p.* 2. *ſub num.* 9.

Quæ quidem ampliatio pro-
6 cedit tàm† in colono partiario, quàm in cõductore, quia in vtro que militat eadem ratio ſecundum Surd. *vbi ſupra cit. nu.* 10.

Intellige tamen prædictam
7 ampliationem, vt † non procedat ſi locator transferat ius exigendæ penſionis in ipſum ſucceſſorem, quo caſu conductor non poſſet reſilire à conductione, Cardin. Mant. *de tacit. conu. lib.* 5. *tit.* 10. *num.* 44. Surd. *d. deciſ.* 52. *ſub nu.* 7. & licet hoc modo iſta ampliatio videatur nugatoria, & ferè inanis, cum ſemper poterit adhiberi huiuſmodi cautela, non tamen eſt nouum, quòd quis conſequatur ex perſona aliena id quod ex ſua conſequi nõ valet iuribus vulgaribus.

Intellige ſecundò, vt locum,
8 non habeat dicta ampliatio, † ſi locator cædat iura ſua, & omnem actionem ſibi competentẽ, contra ipſum cõductorem: quia ſic cenſetur tranſtuliſſe etiã omne ius locati, quod ſibi competebat contra conductorem, & ob id remanet obſtrictus, vt omninò teneatur obſeruare locationem, veluti proſequitur Card. Mant. *vbi ſupra, num.* 45. Surd. *vbi ſupra citat. ſub eod. num.* 7. & datur pro cautela, vt iſta verba apponantur in inſtrumento, vt ſingularis ſucceſſor poſſit ſe tueri, quod in practica obſeruandum dicit Bart. *in l. qui fundum, ff. locati.*

Intellige tertiò, vt quidem colonus pro ſequentibus annis non teneatur ad obſeruantiam
9 coloniæ: ſed † quo ad annum inchoatum, pro quo iam impenſa eſt facta, & labor eſt præſtitus, tenetur ad perſeuerandum, & cogitur ad obſeruantiam ſecundum Bal. *in l. emptorem, n.* 7. *verſ. ſed pone colonus, C. locati.* vbi ſingulariter determinat, qđ pro impenſa quam fecit colonus circa agriculturam, poterit rem ipſam retinere: quia qui ſeminat, ipſe & metet; & Scriptura dicit: Quis plantauit vineam, & de vuis nõ comedet? & pro iſta parte iudicauit Senatus, vt teſtatur Oſaſc. *deciſ.* 82. *in fine.*

Quam

Quam opinionem etiam fuit ſequutus Surd. *in d.deciſ.*52.*n.*12. Si itaque colonus eijci non poteſt pro anno inchoato, omnis ratio ſuadet, vt neque è conuerſò ille poſſit (inſalutato hoſpite) recedere, per rationes, & authoritates ſuperius deductas: quæ declaratio adeò vera eſt, vt ſi res locata de ſui natura non afferret fructum niſi de quinquennio in quinquēnium, colonus teneretur ſtare pro toto quinquennio, qui pro vno anno habetur, vt cōſuluit Hier. Gabr. *conſ.*68. *vol.*1. dicens, colonum teneri ad perſeuerandum in colonia, dato quod fructus ſint difformes, quod probauit quoque Surd. *ibi, nu.*13. cum ceteris ab eo citatis.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De legatario, & fideicommiſſario.

SVMMARIVM.

1 *Legatariùs non tenetur ſtare colono. Intellige vt num.4.*
2 *Legatarius in re legata dicitur hæres. Intellige vt num.5.*
3 *Vſufructuarius particularis non tenetur ſtare colono*
6 *Legatarius tenetur ſtare colono quando defunctus obligauit bona ſua pro obſeruantia contractus.*
7 *Item ſtare tenetur, ſi teſtator legauit rem ſaluo iure coloni, & pro primo anno*
8 *Fideicōmiſſarius vniuerſalis tenetur ſtare locationi, ſiuè locatio ſit facta à teſtatore, ſiuè ab hærede grauato.*
9 *Hæres tenetur ſtare locationi factæ à defuncto.*
10 *Hæres grauatus pendente conditione fideicommiſſi, dicitur habere plenam rei adminiſtrationem.*
11 *Regula finito iure datoris, finitur ius acceptoris, declaratur.*
12 *Fideicommiſſarius non tenetur ſtare locationi, ſi locatio ſit ad longum tempus.*
13 *Fideicommiſſarius non tenetur ſtare locationi preciſè, ſed cauſatiuè, & ibi datur conſilium hæredibus grauati.*

AMplia Tertiò Concluſionem ſuprà firmatam, vt
1 procedat etiam † in legatario, cui aliqua res legata fuit, namque iſte non tenetur ſtare coloniæ, probat tex. *in l.nihil,§.fructus, ff. de leg.* 1. ideò colonum expellere poteſt; ſic enim legunt commune ſummarium d.*§.fructus*, Bart. & Caſtr. *ibi*, & concordantias adducit gloſ. *in verbo colonum*; poſſet tamen contrarium attentari, cum videatur obſtare Regula iuris, qua cautum eſt, teſtatorem ſemper cenſeri legare iuris, quod habet in re, *l. ſi domus,§.fin.ff.de leg.* 1. & in iſtis terminis Surd. *deciſ.* 172. *ſub num.*7. Vnde hac ratione præſumitur, quod teſtator voluerit reſeruare ius coloni, & condu-

conductoris. Deindè cum iſte
2 habeat cauſam lucratiuam,† dicitur hęres in illa re, *l. id tempus, ff. de vſucap.* Vndè quemadmodum hæres tenetur in omnibus obſeruare factum defuncti, ſiuè ſit hæres ab inteſtato, ſiuè ex teſtamento, cum ſit eadem perſona cum defuncto, vt in propoſito pluribus exornat Card. Mantic. *de tacit. conuent. lib. 5. tit. 9. num. 2.* ità pari ratione legatarius, qui in ipſa re legata loco hæredis dicitur, vt aduertit Caſtr. *in d. §. fructus.*

Ceterum non eſt recedēdum ab opinione prędicta, quam etiã tenet Card. Mant. *lib. 5. tit. 10. ſub num. 5.* exemplificando quo-
3 que † in legato vſusfructus, licet Imol. dicat in hoc maiorem verſari difficultatem, quę verè non eſt: quia cũ teſtator legat vſumfructum, non videtur voluiſſe reſeruare aliquod ius colono, & idem quando legat non vſumfructum, ſed rem ipſam, non enim poteſt conſtitui rationabilis differentia inter legatũ vſuſfructus, & legatum ipſius rei, ſecundum Imol. vt refert Mant. videtur namque legaſſe poteſtatem percipiendi omnes, & quoſcumque fructus in vtroque caſu, vt eſt caſus *in l. arbores, §. 1. ff. de vſufruct.* & quod legatarius non teneatur ſtare colono, tenet etiam Pereg. *de fideicommiſ. art. 40. nu. 90.* vbi dicit, eam eſſe rationem: quia legatarius dicitur ſucceſſor voluntarius, & ſingularis, ideò ſecundum regulas iuris non tenetur ſtare colono; eſt verum, quod colonus pro ſuo intereſſe agit contra hæredem, vt eſt caſus *in l. qui fundum, ff. locati.*

Neque oppoſita contradicũt
4 ſuperiori Cõcluſioni, quæ † poſſunt procedere quando teſtator legat rem, in qua alius habet ius reale in re legata, quo caſu cenſetur legare ius quod habet, ſecus verò in iure perſonali, & hoc pacto ſoluit Bar. cõtrarium *in d. §. fructus.* ius autem coloniæ reſpicit dumtaxat quid perſonale, ideò non tenetur legatarius ſtare.

5 Et licet † legatarius dicatur quodammodo hæres in re legata, id tamē eſt ex data quadã interpretatione et impropria, hoc enim ſolũ conuenit hæredi vniuerſali, vt not. *in l. quoties, C. de hæred. inſtit.* Menoch. *de adipiſc. poſſ. remed. 4. quæſt. 9. &* 20. Michael. Graſſ. de Communi *in §. hæreditas, quæſt. 3. nu. 7.* & Bald. *in d. l. quoties, num. 7.* & Iaſ. *ſub numero 3.*

Eſſet tamen recedendum à ſupradicta ampliatione, ſi defun-
6 ctus † pro obſeruantia contractus obligaſſet omnia bona ſua, vt moris eſt: quia colonus dice-

C retur

retur habere ius reale in re, ità vt à legatario non poſſet hoc in caſu depelli, vt in terminis noſtris obſeruat Caſtr. *in d. §. fructus, ſub num. 3. verſ. ſi autem.*

Et hoc idem eſſet dicēdum,
7 ſi † teſtator legaſſet fundum ſaluo iure coloni, tunc legatarius tenetur ſtare colono, Bal. *in l. 1. num. 18. & 19. C. de vſu, & fruct. leg.* & benè Carroc. *de loc. par. 5. tit. de legatis, num. 13. & par. 4. tit. de ſucceſſ. quæſt. 9. verſ. limitatur primo.*

Pro primo verò anno, quòd ſuccedens ex cauſa lucratiua ſtare teneatur colono partiario ex æquitate, *l. ſi me, & Titium, ff. ſi cert. pet.* nullam recipere difficultatem ſcribit Card. Mantic. *de tacit. conu. tom. 1. lib. 5. tit. 11. ſub num. 20.*

8 Totum Contrarium in † fideicommiſſario vniuerſali receptum eſt, vt teneatur ſtare locationi, ſiuè locatio ſit facta à teſtatore, ſiuè ab hærede grauato: quia eſt loco hæredis, & in eum tranſeunt omnes actiones actiuæ & paſſiuæ, *l. poſtulante, §. ſed huiuſmodi, ff. ad Senatuſconſ. Trebell. & l. ſi filius, ff. quod cum eo.*

9 Proindè ſicut † hæres tenetur ſtare locationi factæ à defuncto, *vt eſt tex. in l. cum in plures, §. hæredem, l. ſed addes, §. pen. ff. locati.* ità pari ratione tenetur ſtare fideicommiſſarius, Pereg. *de fideicommiſ. art. 40. num. 92.* quem nouiſſimè pro iſta parte adducunt moderni Rom. *de Saluiano interd. Inſpect. 4. cap. 1. num. 35.*

Si verò locatio fuit facta ab hærede grauato, idem concludendum:
10 quia † cum hæres pendente conditione fideicommiſſi, habeat plenam rei fideicommiſſo ſubiectæ adminiſtrationē nomine ſuo, vt benè deducit Peregr. *vbi ſupra, ſub num.* 101. ſequitur, quod potuit locare, & ſucceſſor omninò ſtare teneatur, *l. ſi tutelæ, ff. de adminiſtr. tut.* & tenet Cin. *in l. emptorem, C. locati, num. 6. q. 3.* quem ceteri ſequuntur, vt per Soc. Sen. *conſil. 32. num. 7. verſ. quinto probatur, lib. 1.* Rol. *conſil. 49. num. 7. verſ. hinc etiam videmus, lib. 2.* Mod. Rom. *vbi ſupra, num. 36.* maximè, quia fideicōmiſſarius reſpectu hęredis grauati dicitur ſucceſſor neceſſarius, igitur ſtare tenetur locationi, immò plus iuris habet hæres grauatus quā maritus in rebus dotalibus, vt pluribus confirmat Peregr. citatus, & nihilominus vxor ſtare tenetur cauſatiuè locationi factæ per maritum, vt Communiter per Scribentes, *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, ff. ſolut. matr.* ideò multo magis fideicommiſſarius ſtare tenebitur locationi, argument. multò magis.

Non

Non obſtat quod morte grauati ius dicatur finitum, *l.4.§.& hic ſubiungi, ff. locati.* & ideò vltrà non progreditur, † ſed finito
11 iure datoris finitur ius acceptoris, *vulgata l. lex vectigal, ff. de pigno. cum ſimilibus:* quia remouetur fundamentum vnica, & ſolida reſponſione, quòd illud procedit quando ſucceſſor ſuccedit per modum priuationis, & exſtinctionis iuris alterius, tunc per mortem primi omne ius extinguitur, ſecùs quando (prout in caſu noſtro) quis non ſuccedit per modum priuationis, ſed iure proprio, Oſaſc. *deciſ. 82. num. 2. ver. prima*, & Surd. *deciſ. 40. num. 9. & 10.*

Quapropter nimis audacter fuiſſe loquutum Molin. obſeruat Peregr. mox citat. *ſub n. 96.* in eo quod fuit auſus affirmare locationem non valere ad onus fideicommiſſi, & neminem ab hac opinione vnquam diſcrepaſſe: nam contrarium ſuadent omnes ſupradictæ rationes, & plerique Doctores tenent contrarium, quos ille ſequitur, vt ibi per eum, & eſt de mente Graſſi *in §. fideicommiſſum, quæſt. 59.*

12 Intellige tamen, † quòd fideicommiſſarius teneatur ſtare locationi, ſi non ſit ad longum tempus, alioquin ſtare non tenetur, vt optimè, & magiſtraliter declarat Peregrin. *d. art. 40. num. 106. cum ſeq.* vbi *num. 111.* decidit etiam alium caſum, an ſcilicet conductor ad longũ tempus poſſit ſub hoc clypeo recedere à locatione, diſtinguendo, vt ibi per eum, inter ſcientem, & ignorantem, ad quem ſufficiat Lectorem remittere, & videri poterit in hoc Cæſar Barz. *deciſ. Bonon. 17. num. 24.*

13 An autem † fideicommiſſarius teneatur in omnẽ caſum preciſè ſtare locationi, vel cauſatiuè? Reſpondet Pereg. quòd non tenetur ſtare preciſè, ſed cauſatiuè, quatenus velit præſtare cautionem de ſeruãdo indemnes hæredes grauati à prætenſa damnorum petitione pro parte conductoris, vndè ſecundum eum datur conſilium hæredibus grauati, ne cedant poſſeſſionem fundi locati fideicommiſſario prius quam præſtet dictam cautionem, vt per eum, *num. 105.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

DE DONATARIO.

SVMMARIVM.

1 *Donatarius non tenetur ſtare locationi.*

2 *Omnis ſuccedens ex cauſa lucratiua ſtare non tenetur locationi. Contrarium num. 6.*

3 *Legata, & donationes in pluribus differunt.*

4 *Donatio eſt contractus nominatus.*

5 *Donans cẽſetur donare ius, quod habet.*

7 *Donatarius omnium bonorum ſtare tenetur locationi.*

8 *Donatarius omnium bonorum tenetur ad ſolutionem æris alieni antè donationem contracti perdonantem.*

9 *Locator quando iurauit obſeruare locationẽ, tenetur preciſè ad obſeruantiam ſi poteſt, nec liberatur per præſtationem intereſſe*

10 *Conductor non debet ſpontè relaxare rem conductam quãdo ſucceſſor ſtare tenetur locationi, alioquin ſibi præiudicat.*

11 *Locator non tenetur ad aliquod intereſſe, quando conductori poteſt obijci culpa.*

12 *Donatarius tenetur ſtare locationi, ſi conductor habet obligata bona donantis.*

1 AMplia Quartò, vt procedat etiam in † donatario, qui non tenetur ſtare locationi, cum donatio, & legatum ſint vnum, & idem, legatum enim eſt donatio quædam à defuncto relicta, vt inquit text. *in §. legatum, Inſtit. de leg.* ergo ſicut legatarius non tenetur ſtare locationi, *vt probat text. in l. nihil proponi, §. fructus, ff. de leg.* 1. ità pari modo neque donatarius, deindè donatarius eſt ſingularis ſucceſſor, ideo non tenetur ſtare colono, *l. qui fundum, ff. locati*. Roland. *conſil. 49. num. 2. lib. 2.* & Alber. *conſil. 108. cum alijs vulg.* & in donatario hoc in terminis tenet Alberic. *in l. arbores, num. 2. ff. de vſufruct. & quemadmod. quis vtatur*, quo loci con-

ci conſtituit Regulam generalem,† quod omnis ſuccedens ex
2 cauſa lucratiua,non tenetur ſtare locationi, qui tamen nihil allegat, *niſi d.§.fructus,ff.de leg.* 1. qui tex.non loquitur in donatario, ſed in legatario, & ſic argumentatur ab æquiparatis: ſed iſta æquiparatio mihi non ſatiſfacit in caſu, & ad effectum de quo agitur, cum ęquiparatio nõ
3 ſit trahenda ad omnes † caſus: in pluribus enim differunt donationes,& legata, vt latè per Tiraq. *in l. ſi vnquam, C. de reuoc. donat. in verbo libertis,num.*122. ideò argumentum nõ procedit de vltimis voluntatibus ad contractum, quando non ſubeſt eadem ratio, vt poſt Cuman. not. Caſtr. *in l. pactum inter hæredes, num.* 2. *ff. de pact.* ſanè donatio, & legatum in facti ſpecie non conueniunt in identitate rationis, proindè argumentum non eſt validum, vt per Euerard. *in loco à contractibus ad vltimas voluntates, nu.*3. diuerſitas autem
4 rationis eſt patens: nam† donatio eſt contractus nominatus, gloſ. *in l.* 1. *in verbo igitur, ff. de rer. permut.* Bart. *in l. iuris gentium,num.*2.vbi Bal. *num.*5.*ff.de pact.* Alex. *num.6.*& Iaſ. *in §. in perſonam,num.9.Inſtit.de act.* Et in contractibus non fit ita plęnior interpretatio, quemadmodum in vltimis voluntatibus, & ob id debet imputari cõtrahentibus cur apertius legem nõ dixerint, non ſic in legato, & alijs vltimis voluntatibus, quæ à ſola voluntate teſtatoris pendent, *l.1.ff.de teſtam.l.illa inſtitutio,ff. de hæred.inſtit.* cum alijs,de quibus per Card.Mant.*de tac.conu. lib.2.tit.4.num.*57.*&* 62.*in fine*, qui nominatim loquitur in legato: mirum igitur alicui videri non debet,ſi legatarius ſtare nõ tenetur locationi, vt legatũ plenius intelligatur, quæ ratio ceſſat in cõtractu.Quinimmò cum
5 regulariter † donãs intelligatur tantum donare, ius quod habet in re, quam donat, *cap. paſtoralis, de donatio.l. prædia, C. de locat.præd.Fiſc.lib.*11. & Alexan. *in l. ſi domus, §.*1. *ff. de leg.*1.*nume.*3. ſinè dubio cẽſetur donaſe cum onere, quod donatarius patiatur cõductorem vti,& frui ipſe re donata, ſi enim ex donatione ſentit commodum,nõ debet ægrè ferre,quòd conductor perſeueret in locatione, ſed æquo animo ſuſtinere debet, *C. qui ſentit, de reg. iur.in* 6. nec enim donans in alium plus iuris transferre poteſt quam ipſe habeat, vt in puncto donatarij decidit Surd.*dec.*172.*ſub n.6.&* 7. quod in contractibus oneroſis non accidit, qui non reſtringuntur ad ius quod habent contrahentes, niſi fuerint ſcientes, &

hoc

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

hoc pacto procedit text. *in l. qui tabernas, ff. de contr. empt.* vt declarat Alex. *in d. l. ſi domus, §. fin. num. 4. ff. de leg.* 1. & in iſtis terminis procedit *l. qui fundum, ff. locati, cum ſua materia*. Ex prædictis igitur patet, quod Regula generalis deſumpta per Alber.
6 *in d. l. arbores*, quod ſcilicet † omnis ſuccedens ex cauſa lucratiua non teneatur ſtare locationi, eſt erronea, & Albericus inaduertenter fuit loquutus: cõtrarium enim ſinè anſa dubitationis verius dicit Card. Mantic. *de tacit. conu. lib. 5. tit. 11. num.* 20. quod ſucceſſor ſingularis habens titulum lucratiuum ſtare teneatur locationi per text. *l. ſi me, & Titium, ff. ſi cert. pet. numero* 2. niſi aliter iure caueatur, quod non obſcurè demonſtratur ex his, quæ de fideicommiſſario ſupra diximus, qui etsi ſuccedat ex cauſa lucratiua, tenetur tamen ſtare locationi.

Et prædicta procedunt in donatione rei ſingularis; ſi autem loquamur in donatario omniũ bonorum, multò magis dicen-
7 dum videtur, † quod teneatur ſtare locationi, cum habeatur loco hæredis, vt in iſtis terminis ſcribit Carroc. *de locat. tit. de ſucceſſ. par. 4. quæſt. 22. nu. 2.* quod
8 etiam optima ratione † ſuadetur: quia donatarius omnium bonorum tenetur ſoluere debita donantis, antè donationem contracta, vt per Abbat. *conſil. 102. num. 2. verſ. hoc ergò caſu, lib. 2.* Deci. *conſil. 237. nu. 6. verſ. vlt. reſoluendo*, & Guido Papa *deciſ.* 105. ad exemplum vſufructuarij omnium bonorum, quatenus tamẽ teneretur ad ęs alienum teſtatoris, iuxta aliquorum ſententiam affirmantiũ hoc reſpectu debere ſtare locationi, cuius contrarium verius eſt: quia onus ſoluẽdi ſpectat ad hæredẽ ex veriori opinione, ideò non cogitur ſtare, vt per Alex. *in l. cum filio, §. ſi vir in quinquennium, num. 14. ff. ſolut. matr.* ità, vt in omnem caſum, cum donans teneatur ad intereſſe erga conductorem, eo quod non implet contractum ex parte ſua, conſequẽs eſt, vt donatarius permittat vti, & frui, cui alioquin perſoluere cogatur hmõi intereſſe, qđ non cõſiſtit in alio, præterquã, vt cõductor vtatur, & fruatur, & ſic tenetur ad factum, quod debet præſtari ſi poteſt, Neguſ. *de pignor. primo membro, 2. par. nu. 8.* & licet ſecundum eum pręcisè agi non poſſit ad præſtationem facti, vt not. Bart. & alij *in l. ſtipulationes non diuiduntur, 8. q. ff. de verb. oblig.* nihilominus, ſi lo-
9 cator † iuraſſet obſeruare locationem, conductor poſſet præcisè excipere, quod ſibi præſtetur factum, vt ibi per eum, eo

quod

quod iuramentum obligat præciſè, nec per ſolutionem intereſſe poteſt euadi periurium, vt de Communi Guttier. *de Iuram. cap. 39. par. 1. nũ. 6.* Quod tamen intelligitur, quatenus factũ poſſit præſtari, & ſi præſtari nõ poteſt, ſuccedit tunc intereſſe, vt probat Aim. *conſil.* 12. *num.* 1.

Aduertat igitur conductor,
10 ne † ſpõtè relaxet poſſeſſionem huic donatario, quia ſibi præiudicaret, cum ſpontanea relaxatio vim habeat renuntiationis, neque ideò poſſet vlterius agere ad intereſſe, præſertim ſi ſucceſſor ſtare teneretur locationi, vt per Carroc. *vbi ſuprà cit. tit. de ſucceſſ. par.* 4. *q.* 25. *num.* 42. affirmantem ſic aliàs tenuiſſe Rotã Rom. in vna locationis Molendinorum 14. Maij 1547. & datur pro cautela ad fauorem conductoris, vt in terminis tradit Burſ. *conſil.* 180. *lib.* 1. *num.* 3.
11 locator † enim non tenetur ad aliquod intereſſe quando poteſt obijci culpa conductori, *l. ſi merces, §. culpæ, ff. locati*. & Cæſar Barz. *deciſ.* 18. *num.* 2. maximè ſi haberet obligata bona pro manutẽtione rei locatę, ſiuè genera
12 liter, ſiuè ſpecialiter: quia † donatarius tenetur ſtare locationi, niſi offerat intereſſe locatori, vt in puncto donatarij ſcribit Oſaſc. *deciſ.* 156. *num.* 2. *in fine, & nu.* 3. & benè, Alex. *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, num.* 3. *ff. ſolut. matr.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſucceſſore maioratus.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor in maioratu non tenetur ſtare locationi.*

2 *Poſſeſſores maioratus in vita dicuntur Domini ſecundum aliquos, & vſufructuarij ſecundum opinionem aliorum.*

3 *Poſſeſſor maioratus dicitur dominus vtilis in vita.*

4 *Diuiſio fructuum fit inter hæredes mariti, & vxorem ratione onerum matrimonij.*

5 *Bona relicta in familia pro conſeruatione agnationis, non poſſunt locari ad longum tempus.*

6 *Res Eccleſiæ non poſſunt alienari ſinè ſolemnitatibus à iure requiſitis, niſi in certis caſibus, vt vbi ſunt ſolitæ alienari.*

7 *Poſſeſſor maioratus poteſt ad vitam ſuam conſtituere vſumfructum, & ſeruitutem in maioratu.*

8 *Succeſſor eius, qui maioratum inſtituit ſtare tenetur locationi.*

9 *Primogenitus, qui conſenſit locationi, ſtare tenetur locationi.*

10 *Succeſſor in maioratu quando nõ tenetur ſtare locationi, ità neque conductor ſtare tenetur, etiam volente ſucceſſore.*

11 *Pęna non incurritur ex parte locantis maioratum ad longum tempus.*

12 *Hæres vltimi poſſeſſoris tenetur ſtare locationi, ſi locator non expreſſit onus rei locatæ, vel reticuerit.*

13 *Hæres illius, qui maioratum locauit, tenetur ſtare locationi.*

14 *Succeſſor in maioratu non tenetur ad ſolutionem æris alieni. Intellige vt num. 15.*

16 *Succeſſor in maioratu tenetur ſtare locationi, ſi locatio fuit facta pro ſuſtentatione perſonæ, aut pro manutentione maioratus.*

AMplia Quintò Cõcluſionem noſtræ legis, vt habeat locum etiam in maioratu:
1 nam ſucceſſor † maioratus non tenetur ſtare locationi, defuncto vltimo poſſeſſore, ſed locatio exſpirat, ex Regula, Finito

iure

iure datoris, finitur ius acceptoris, *l. lex vectigal. vbi glo. in verſ. euanuiſſe, ff. de pignor.* ſiuè enim dicamus iuxta peculiare dictũ
2 Hiſpanorum, quòd iſti † poſſeſſores maioratus in vita dicãtur veri domini, tametſi onus reſtituendi illis fuerit iniunctũ, quod magis placet Pinello *in l. 1. C. de bon. mater. par. 2. num.* 5. ſaltem reſpectù cuiuſdam vtilis dominij, vt ibi per eum, numero 6. ſiuè dicamus eos comparari vſufructuario, quòd alij magis verius ſequuntur, vt per Gamam *deciſ. Luſit.* 350. *num.* 1. ſemper exſpirat locatio, namque ſi comparemus vſufructuario, per mortem ceſſat vſusfructus, cum dũtaxat ſit ius vtendi ſalua rerum ſubſtantia, *l. 1. ff. de vſufr.* ita, vt quæ de vſufructuario dicuntur, habeant locum in maioratu, veluti argumentatur Gama *vbi ſupra*; ſed vſufructuarius non poteſt vltra vitam locare, & locatio non egreditur tempus vitæ ſuæ, *l. ſi quis domum, §. 1. vbi Caſtr. num. 3. ff. locati*, ideò idem dicendum in maioratu, ſi autem volumus comparare domino, idem ferè concludendum, quandoquidem ſecundum veras, & approbatas Concluſiones, cum
3 iſte † ſit tantum dominus vtilis, ſequitur, quòd ſuccedẽs poſt eum, tamquàm directus dominus, non teneatur ſtare locationi, vt latè per Oſaſcum *deciſ.* 156. & in omnem euentum habet dominium temporale, & conſequenter tranſit cum ſua qualitate, vt in puncto maioratus ſcribit Guttier. *Canon. quæſt. lib. 1. cap. 36. num.* 8. hinc rectè ſubiungit Gama, citatus, quòd fructus, qui in agro remanent, & non ſunt ſeparati, ſtatim efficiũtur ſucceſſoris in maioratu, quemadmodum de vſufructuario dicimus, *per l. defuncta, ff. de vſufruc.* non habita diſtinctione temporis, ità, vt ſit facienda diuiſio inter hæredes poſſeſſoris, & ſucceſſorem, vt ibi per eum, qui *ſub num.* 2. reſpondet ad obiectum, quod fieri ſolet de textu, *in l. diuortio, ff. ſolut. matr.* vbi quòd ſit diuiſio fructuum pro rata temporis inter hęredes mari-
4 ti, & vxorem: nam † id totum accidit propter onera matrimonij quæ maritus ſuſtinuit, nil mirum ſi hæredibus datur portio in recompenſationem, quæ ratio ceſſat in maioratu, vt ibi per eum.

5 Simile videmus de † bonis relictis in familia pro conſeruatione agnationis, quæ non poſſunt locari ad tempus longum, vt Communiter not *in l. codicillis, §. inſtitutio, ff. de leg. 2.* reprobata gloſ. aliter dicente; & in terminis maioratus tenent Moderni Rom. *de Saluia. interd. Inſpect. 4.*

cap.1.nu. 23. *&* 24. quod multò magis dicendum eſt, vbi fuiſſet prohibita alienatio: ſi quidem potentior eſt prohibitio expreſſa, quàm tacita, *ad glo. in l. nulla, C. de iure dot. Caſt. in l. cum pater, §. libertis, ff. de leg.* 2. idcircò valdè abſurdum reputaretur, ſucceſſorem maioratus remanere priuatum etiam ad tempus, contra voluntatem ordinantis, *l. vnum ex familia, §. 1. ff. de leg.* 2. *Curt. iun. conſ.* 25. *Dec. conſ.* 445. *num.* 22. *&* 23. vbi, quòd non eſt peruertendus ordo ſuccedendi in præiudicium alterius.

Eapropter leue mihi videtur fundamentum eorum, qui contrariam ſententiam ſequuti fuerunt, arguendo ad alienationem bonorum Eccleſiæ, quæ concedi poſſunt in emphyteuſim vſque ad tres generationes, vt etiã obſeruat Pinel. *de bon. matern. par.* 3. *ſub num.* 67. *verſ. nec obſtat.*

6 Res † enim eccleſiæ regulariter non poſſunt alienari abſque cauſa, & ſolemnitate, præterquam in certis caſibus à iure expreſſis, vndè volenti ſuſtinere alienationem onus probandi iniungitur caſum particularem, & à iure permiſſum, cum potius Regula ſit in cõtrarium, vt fuit dictum in vna Mediolanenſ. Lunæ 3. Iunij 1595. corã bo:mem: Iuſto, in relatis per Farin. 597. niſi tamen eſſemus in re ſolita locari, & emphyteuticari, quo caſu non requiruntur ſolemnitates, vt in Auerſana tenimenti 24. Nouembris 1581. coram Cantuccio, per eũdem Farinac. 722. & in vna Zamoren. apud Card. Serafin. 1174. num. 4. vndè ſecundum Pinel. *vbi ſup.* fundamẽtum potius retorquetur, vltrà quòd ſi debet præcedere cauſa, & ſolemnitas, ceſſant omnes ſuſpitiones fraudis, quæ fundamenta non vigent in eo, qui vult locare bona maioratus vltra vitam ſuam, ideò rectè ſentit, quod ſucceſſor maioratus non remanet vlterius obligatus, quod etiam tenuit Curt. *de feud.*

7 *par.* 4. *q.* 14. † poſſent tamen poſſeſſor maioratus ad vitam ſuam conſtituere vſumfructum, & introducere ſeruitutẽ, non tamen duraturam poſt illius mortem ad obligandum ſucceſſorem, vt probatur *in §. quod ego, de inueſt. de re alien.* & facit doctr. Bal. *in l.* 3. *num.* 3. *C. de ſeruit.* durante enim vita poſſeſſoris, nullum habet ſuperiorem, nec ius ſucceſſoris eſt conſiderabile: quia ei non affertur prȩiudicium, & ob id non poteſt ei interdici vſus bonorum ſi fructus omnes diſſipare vellet, & in mare proijcere, quidquid nonnulli malè recedant ab hac opinione, vt per Pinel. *vbi ſupra de bon. matern. par.* 3. *ſub num.* 31. *verſ. ex eiſdem.*

In-

Intellige tamen ſuperiorem ampliationem, vt procedat, niſi
8 † eſſemus in ſucceſſore primo illius, qui maioratum inſtituit, & bona maioratus locauerit, certè hic ſtare tenetur locationi, cum & debita, per eum contracta, perſoluere cogatur, vt declarat Guttier. *d. cap. 36. num.* 11. *lib.* 1. *cano. quæſt.*

Intellige Secundò, niſi filius
9 † primogenitus cõſentiat locationi, nam ex iure ſuperueniẽte, ſtare tenebitur locationi, immò datur conſilium conductori, vt faciat conſentire filium primogenitum, vt ibi per Guttier. *num.* 10.

Intellige Tertiò, vt verſa vi-
10 ce † neque conductor ſtare teneatur locationi, etiam volente ſucceſſore in maioratu, ne contingat cõtractum claudicare ad ſeruandam æqualitatem, vt in maioratu decidit Surd. *deciſ.* 52. *num.* 8. *in fine*, & Guttier. *vbi ſupra citato num.* 12.

Intellige Quartò, vt amplia-
11 tio non procedat, quoad † effectum incurrendi pęnam, quia ſi poſſeſſor maioratus locauit ad longum tempus pęna non incurritur, *cap. nulli, de reb. eccleſ. non alien.* nam quælibet cauſa excuſat à pœna, *l. igitur, ff. de lib. cauſ.* Doct. *in l.* 2. *C. de iure emphyteut.* vbi Iaſ. *num.* 62. etiam ſi cauſa eſſet colorata, vt per Gamam *deciſ. Luſitan.* 268. *num.* 2. immò error iuris excuſat a pœna, Car. Seraf. *deciſ.* 794. *num.* 19. pręſertim ſi error ſit iuris perplexi, aut alioquin probabilis, vt per eundem Card. Seraf. *deciſ.* 1149. *numero* 1.

Intellige Quintò, niſi locans rem maioratus aſſeruiſſet rem eſſe liberam, vel reticuiſſet eam non eſſe maioratui ſuppoſitam, diceretur enim eſſe in dolo, aſſerendo id quod non eſt, vel non exprimendo qualitatem oneris
12 ipſius rei, ideo in hoc caſu † hęres vltimi poſſeſſoris tenetur habere ratam locationem, vt in ſpecie deducit Guttie. *ſupra cit. ſub num.* 18. ſequendo Molinam idem ſentientem.

Intellige Sextò, niſi ſucceſ-
13 ſor † in maioratu eſſet hæres illius, qui locauit maioratum, teneretur enim ſeruare locationẽ, vt per Franc. Marc. *deciſ.* 627. *num.* 7. *par.* 1. Faciunt not. *in l. cum à matre, C. de rei vẽd. & in l. ex qua perſona, ff. de reg. iur.* contrarium tamen in hoc ſentit Guttier. *lib.* 1. *Canon. quæſt. d. c.* 36. *num.* 9. *& num. vltimo, in fine.* de quo tamen alibi opportunius dicetur, & in maioratu quòd filio hæredi non obſtet exceptio *dictæ l. à matre*, tenere viſus eſt Valaſc. *conſult.* 69. *numero* 19. *verſ. ceterum*, quia ſi filius nõ admitteretur ad vendicãdum ma-

ioratum, in breui dilaberetur, iunctis alijs fundamentis, ab eo relatis, fatetur tamen quod opinio contraria eſt Communis, vt ibi per eum.

Intellige vltimò, quod licèt
14 ſecundum veram opinionem † ſucceſſor in maioratu non teneatur perſoluere debita contracta per anteceſſorem, cuius non eſt hæres, vt per Bald. *in conſ.* 271. *vol.* 1. & per Alex. *in conſ.* 19. *vol.* 5. ſicut in ſucceſſore beneficij, qui non tenetur ad æs alienum contractum per anteceſſorem, *c. ex præſentium, de pign. vbi Abb. num.* 2. *& Felinus in c. accepimus, verſ. tertio declara, de fide inſtr.*
15 tamen ſi † debitum fuerit contractum pro ſuſtentatione perſonæ, & in alimentis neceſſarijs ſucceſſor tenetur ad ſolutionẽ, ſi enim ſucceſſor maioratus tenetur alere ſecundogenitum, multo magis ſeipſum, & ſi clericus, qui minus iuris habet in bonis Eccleſiæ poteſt obligare res Eccleſiæ pro alimentis neceſſarijs, quanto magis id debet licere poſſeſſori maioratus, vt argumentatur Surd. *de aliment. tit.* 8. *priuil.* 54. *num.* 10. ſubdens ob id *num.* 11. poſſeſſorem maioratus poſſe pro cauſa alimentorũ bona alienare; neque Molinam in hac parte contradicere, dum tenet bona maioratus alienare nõ poſſe pro ſuſtentatione victus: nam eum intelligit, vt quidem ſucceſſor in maioratu teneatur ad ſolutionem ęris alieni cõtracti per prædeceſſorem, at quod non propterea debeat alienare bona, quorum alienatio interdicitur, nè cito maioratus ſubuertatur; ſed benè permittatur alienatio fructuum, cum facilius ſecundum eum onus feratur ſuper fructibus, quàm ſuper ipſa re, ex cuius doctrina infertur ad declarationem, quòd tametsì ſucceſſor in maioratu ſtare non teneatur locationi factæ per poſſeſſorem, *vt dictum eſt ſuprà*, tenebi-
16 tur † tamen ſtare, ſi pro ſuſtentatione perſonæ, & victus fuerit facta, eo quòd retenta illa opinione, quòd nec pro alimentis neceſſarijs ſit licita alienatio bonorum maioratus, non erit tamẽ prohibita locatio pro victu, quod multo magis erit recipiendum, ſi debita fuiſſent cõtracta pro vtilitate maioratus, quatenus probetur pecuniam fuiſſe conuerſam in illam cauſam, id enim totum factum videtur, ex tacita voluntate illius, qui maioratum inſtituit, ad illius conſeruationem, cum alioquin ſine reparatione neceſſaria citò maioratus deficeret, vt latius proſequitur Surdo *in d. priuil.* 54. *nu.* 12. *cum ſeq.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

DE VIRO, ET VXORE.

SVMMARIVM.

1 *Vxor non tenetur ſtare præciſè locationi, ſed cauſatiuè. Vide tamen num. 4. & 5.*
2 *Conductori non datur retentio aduerſus vxorem pro damnis, & intereſſe.*
3 *Hæredes mariti non debent reſtituere vxori fundum dotalem nō recepta cautione indemnitatis, aliàs ſibi præiudicant.*
6 *Vxor non tenetur ſtare locationi, quæ non eſt facta nomine ſuo.*
7 *Vxor reſpectu bonorũ paraphernalium tenetur ſtare locationi, ſi commiſit viro adminiſtrationem eorum tacitè, aut expreſſè.*
8 *Dominium naturale fundi dotalis, reſidet penes vxorem, ciuile autem penes maritum.*
9 *Maritus dicitur dominus dotis impropriè.*
10 *Regula, Quem de euictione tenet actio, eundem agentem repellit exceptio, declaratur.*
11 *Vxor tenetur ſtare locationi factæ per virum, ſi non excedat annum, ſecùs ſi excedat metam anni.*
12 *Locationi factæ per virum, vxore exiſtente infirma, hæredes ſtare non tenentur.*
13 *Vxor recipiendo penſiones locationis, dicitur approbare ipſam locationem, & ei ſtare tenetur.*
14 *Maritus non tenetur ſtare locationi factæ ab vxore antè contractum matrimonium. Intellige vt num. 15.*

AMplia Sextò Concluſionem, vt neque vxor teneatur ſtare locationi factæ per maritum ſi matrimonium poſt primum annum fuerit diſſolutum, vel morte, vel diuortio, & vir locauerit fundum dotalem, puta in quinquennium, ſi tamen vxor cautionem præſtiterit de ſeruando maritum, vel illius hęredes indemnes à cōductore ratione damnorum & intereſſe, ſic enim regulam negatiuã conſtituit Caroc. *de loc. p. 2. tit. de*
1 *iur. dot. q. 7. num. 4.* vt † vxor non

tenea-

teneatur ſtare precisè locationi, ſed tantum cauſatiuè eſt caſus in terminis *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, ff. ſol. mat.* ità vt ſecundum Bart. *ſub num. 1. in fine*, non poſſit colonus retinere rem: quia ſecundum eum id iure non cauetur, ſi benè inſpiciamus dictum *§. in mille annis*, vt ille ſubiungit, ſi quidem
2 † conductori non datur retẽtio, quia habet regreſſum cõtra maritum, & eius hæredes, pro intereſſe, vt probat Guttier. *Canon. quæſt. lib. 2. c. 8. n. 40. cum ibi congeſtis*, & optimè Couar. *var. reſol. lib. 2. c. 15. ſub num. 5.* & ideò datur conſilium, quod hæredes mariti nunquam cedant poſſeſſionem fundi dotalis, niſi præſtita cautione de ſeruando eos indemnes, vt per Peregrin. *de fideicom. art. 40. numero 105.* vbi quod iſta opinio Communiter recipitur, & magis Communiter Doct. illam ſequuntur, vt teſtatur Gomez. *tit. de locat. cap. 3.*
3 *tomo 2. ſub num. 8.* alioquin † ſi fundum dotalem de plano reſtituerent, non recepta cautione; colono expulſo, nullam de cetero haberent actionem contra mulierẽ, vt ſcribit Petr. Duen. *Reg. 240. Limit. 5. verſ. contrariã tamẽ*, licet in hoc Gomez. citat. aliter dicat, videlicet, quod ſi maritus, vel hæredes non petãt, teneatur vxor ipſo iure, quatenũs nolit ſtare, perindeac ſi cautionem preſtitiſſet. Bald. uerò, Ang. & alij, contrariũ probant,
4 quòd † immò vxor teneatur ſtare precisè locationi, vt per Alexand. *in d. §. ſi vir in quinquennium, num. 1. in principio*, & per Guttier. *d. cap. 8. numer. 40. verſ. contrariam tamen opinionem*, & Cuman. dicit, quòd ab hac opinione in practica non eſt recedẽdum: quia Bald. non habet contradictorem, vt refert Cardin. Mant. *de tacit. conu. lib. 4. tit. 32. num. 98.* quorum ſententia non caret fundamento: nam quando locans habet adminiſtrationem nedum reſpectù ipſius rei, verum etiam reſpectù ſui ſucceſſoris, ſucceſſor tenetur ſtare locationi, maritus eſt talis, quia non tantum dicitur legitimus adminiſtrator reſpectù rei dotalis, ſed quod magis eſt, habetur tamquàm adminiſtrator ipſius vxoris, ergò ſtare tenetur, vt dicit in terminis Abb. *in cap. fin. ne præl. vices ſuas, ſub num. 8. in fine.* Præterea, huiuſmodi trãslatio, quæ fit in mulierem, eſt neceſſaria, non voluntaria, ergò tenetur ſtare præcisè locationi ad gloſ. *in l. diuortio, in glo. magna, vbi not. ff. ſol. matr.* Vlterius hoc idem dicimus in tutore locante bona ſui pupilli, qui finita tutela ſtare tenetur, *l. ſi tutelæ, ff. de adminiſtr. tut.* non ex alio, niſi quia habet

habet liberam adminiſtrationẽ, vt omnes conueniunt; igitur multo magis hoc fateri oportet in marito,qui eſt plus quam adminiſtrator, cum ſit dominus,*l. doce ancillam,C. de rei vend.* propter quod Alex. dicit, quod iſta opinio ſibi videtur multum ſuſtentabilis; & præter fundamenta ſuperius adducta, valdè ſtringit, quod dos eſt quid vniuerſale,*vt not. in Rubr. ff. ſol. matr. & probat text. in l. quod dicitur,ff. de impenſ. in rebus dot. fact.* & Bart. *in l. 1. ff. ſolut. matr.* Succeſſor autem vniuerſalis ſtare tenetur locationi,*l. viam veritatis,C. locati.* ergò, & vxor ſtare cogetur, & denique opinio Baldi nititur ratione, de qua per Rol. *conſ.* 49. *lib.* 1. *nu.* 5. vbi quòd mulier dando fundum in dotem, videtur tacitè permittere eius viro, quòd poſſit locare, cum locatio, & facultas locandi ſit in fructu,*l. cum antiquitas, C. de vſufructu.*

Non eſt tamen recedendum à priori opinione, quæ eſt Communior, & verior, vt per Guttier. *in d. cap.* 8. *Canon. quæſt. lib.* 2. *ſub nu.* 42. quam Rota Rom. canonizauit in Romana affictus coram Pęnia, *num.* 9. de qua infrà cum declaratione, dummo-
5 dò † vxor prętet cautionem de ſeruando maritum, vel eius hæredes indemnes, quod nemo (vt obſeruat Rota) in dubium vertit, & apertè probatur *in d. §. ſi vir in quinquennium.*

Neque refragatur quod maritus vtpotè legitimus adminiſtrator rei, & perſonę, ad exemplum tutoris potuerit locare, etiam vltra tempus matrimonij: quia iſtud procedit quando locatio eſt facta nomine alterius, & tamquam ab adminiſtratore, tutore, vel curatore: ſed vbi eſt facta nomine proprio, vt in marito contingit, tunc aliter eſt
6 dicẽdum ea ratione, quòd † mulier non tenetur ſtare illi locationi vtpotè, quæ non fuit facta eius nomine; & licèt ſit legitimus adminiſtrator, non tñ fuit vſus hac poteſtate, ſed iure proprio, vt per Couar. *in d. cap.* 15. *lib.* 2. *ſub num.* 5. *verſ. huic.* quam reſponſionem admittit etiam Guttier. *ſub num.* 42. *verſ. ad ſecundum*. Vnde ex hoc infertur, quòd reſpectù rerũ paraphernalium, quarum adminiſtratio tacitè ab vxore fuit conceſſa viro, *iuxta text. l. maritus, C. de procur.*
7 † vxor tenebitur ſtare præcisè locationi tamquã factæ à viro vti legitimo adminiſtratori nomine vxoris, vt per Guttier. *ibi, num.* 43. & per Gomez. *de locat. cap.* 3. *ſub num.* 8. *circa finem.*

Ad fundamentum trãslationis neceſſariæ reſpondet idem Guttier. *proximè citatus, verſ. nihilominus*, quod licet translatio

ſit

ſit neceſſaria, id tamen procedit erga virum, quē mulier indemnem ſeruare tenetur per cautionem, vt ſupra dictum fuit, & ſic cauſatiuè tantum, pro conſerua tione bonæ fidei, & communis ſocietatis, ſecus verò reſpectù coloni, & conductoris, quem po terit expellere, & ſic diſtinguen dum fore pro concordia Docto rum ſcribit Guttier. *ibi*.

Ratio autem Alex. quòd dos ſit ius quodam vniuerſale, facillimè remouetur, conſiderando, quòd hęres quando ſuccedit locatori in vniuerſum ius, ſtare teneatur locationi, eo quia ex perſona locatoris lucrū ſentit, ideò eius factum approbare tenetur, *l. ex qua perſona*, vbi Decius *ff. de reg. iur. cum concordantibus*, quod non applicatur in præſenti themate: nam vxor non recipit lucrum ab eius viro, quia potius re cipit incommodum dum cauſatiuè per præſtationem fideiuſ ſionis tenetur ad intereſſe conductoris, ſi rem propriam viro in dotem traditam vult conſe-
8 qui, ſanè licèt maritus † durante matrimonio retineat dominium ciuile penes ſe, naturale ta men reſidet apud vxorem, vt dicunt Domini *deciſ.* 125. *par.* 1. *diuerſ. nu.* 18. & quo ad effectum reſtitutionis, vxor dicitur verè domina, *l. in rebus, C. de iure dot.* neque maritus dicitur habere verum dominium, vt per Rot. Romana, *in nouiß. diuerſ. deciſ.* 717. *par.* 1. *numero* 12. ſed ſolum
9 † impropriè & ſecundum quid, certo reſpectu, vt per Surd. *deciſ.* 278. *num.* 16. & propterea non eſt par ratio, quòd mulier ſtare teneatur locationi, prout ſtare cogitur ſucceſſor vniuerſalis.

Quatenus verò dicitur fundum dotalem à muliere datum, cenſeri traditum ſub tacita con ditione, quod maritus illum locare poſſit, & vt ex locatione fructum percipiat, & ſic tacitè videatur accomodaſſe conſenſum huic locationi, veluti in puncto per iſtam rationem decidit Surd. contra vxorem *deciſ.* 264. *num.* 11. *in fine*, non reſiſtit: quia iſte conſenſus tacitus, intelligitur limitatus donec matrimonium durat, & non vltrà, ideò limitatum quoque effectū producit, *l. in agris, ff. de acquirendo rerum dominio*; & faciunt in propoſito notata per Bald. *in l. fin. §. ſed quia, in fine, C. com. de legat.*

10 Tandem Regula, † Quem de euictione tenet actio, eundem agentem repellit exceptio, *l. vendicantem, ff. de euict.* non applicatur: quia tametſi uxor cauere teneatur de indemnitate, ita, ut ad euitādum circuitum, uideatur, quòd non poſſit depellere colonum, uel inquilinum, per

not.

not.*in l.dominus teſtamento, ff.de condict.indeb*. nihilominus, quia uxor non tenetur de euictione, ſed tantum de indemnitate, nō adaptatur iſta Concluſio; cum indemnitas reſpiciat uirum, & nō colonum, quem per ſolutionem intereſſe poteſt eijcere, & ita non tenetur præcisè ſtare, vt benè declarat Guttier. *num.*44. *in loco ſupra citato*.

Quapropter Alexand. ad effugiendas huiuſmodi difficultates, & controuerſias, uidens, quod uiolatur littera *dicti §. ſi vir in quinquenniū*, qui pro Communi allegatur, ut ipſemet obſeruat in fine numeri primi, confugit ad aliam diſtinctionē pro concordia opinionum, ut qui-
11 dem † ſentētia Bal. ſit recipienda quatenus locatio facta fuerit à uiro ad vnum annum tantum, & ſic teneatur præcisè ſtare locationi tamquā bona fide factæ ad modicum tempus, ſine fraude, & ſuſpicione. Si uerò ſit facta ultrà annū, & tūc non teneatur ſtare præcisè iuxta opinionē Bart. Communiter receptam, quaſi debeat imputari uiro, quare non cogitauerit ad iſtum caſum, qui poterat euenire, quòd ſcilicet ante tempus locationis matrimonium defineret, & diſſolueretur; quam diſtinctionem non eſſe ſpernendam dicit Couar. *in d.cap.* 15. *lib.* 2. *num.*5. *in fine var.reſol.* & Communem dicit Ceph. *conſ.*254. *num.*21. *lib.*2. & eam ſequuntur Vinc. Carroc. & Barb. & alij, quos ad confirmationem adducunt Moderni Rom. *de Saluiano interd. Inſpect.* 4. *cap.* 1. *num.* 19. *& ſub num.* 21. *verſ. hanc autem, in vltima editione*, ubi quod iſta diſtinctio eſt multum æqua, quæ etiam placet Guttier. *vbi ſupra num.*45. *in fine*.

Retenta tamē iſta diſtinctio-
12 ne, intellige, ut non † teneantur hæredes uxoris ſtare locationi factæ à marito, neque præcisè, neque cauſatiuè, ſi fuiſſet facta locatio muliere exiſtente infirma, quæ mox defuncta eſt, diceretur enim facta in fraudem, ut ibi per Guttie. *n.*45. & Carroc. *de locat. p.*2. *tit. de iure dot. quæſt.* 7. *num.* 13. quia maritus in hoc caſu non dicitur uerſatus bona fide, ut per Caſtr. *in d. §. ſi vir in quinquennium, num.* 3. ut de patre emancipante filiam exiſtentem in articulo mortis, ut poſſit condere teſtamentū, quòd emācipatio non teneat, per Anchar. *conſ.* 431. & in terminis noſtris Moderni *in tract. de moment. cap.* 7. *num.* 49. *&* 50.

13 Item quòd † diximus uxorem teneri ſtare locationi præcisè, uel cauſatiuè, debet intelligi, niſi mulier recepiſſet penſiones à conductore, quo caſu diceretur

E appro-

approbaſſe locationem quā ſeruare teneretur, vt per Modernos *de Saluiano interd. vbi ſuprà, num.*27. cōſidera tamen ſi iſtud procedet, vt ità demum teneatur ſeruare locationem pro modo penſionum receptarum, & non vltrà: ſi autem accederet ipſa quoque in contractu locationis, & conſenſiſſet, ceſſaret omnis difficultas, vt per Carroc. *vbi ſuprà num.*21.

E conuerſo autem maritus tenetur ſtare locationi factæ per vxorem ante conſtitutam dotē, *ſecundum glo. in l. diuortio, in verſ. ſequatur, ff. ſol. matr.* Sed contrarium magis Communiter vidētur tenere Doctores, quòd non

14 † teneatur ſtare, quia eſt ſucceſſor voluntarius, ideò ſecundum veras Concluſiones ſtare non tenetur, *l. emptorem, C. locati.*

Nec obſtat ratio æqualitatis ſeruandæ: quòd ſi vxor ſtare locationi non tenetur, ità nec maritus; quia reſpondet Alex. *in d. l. diuortio; ſub nu.*38. quòd mulier non tenetur ſtare locationi præcisè, ſed cauſatiuè tantum. Idem tenet Couaruuias *in d. cap.* 15. *lib.* 2. *num.* 5. *verſ. quid autem.* & ſequuntur Moderni Rom. *de Saluiano Interd. Inſpect.* 4. *cap.* 1. *num.* 28. cum iſta tamen declaratione, niſi † vir fuerit ſciens lo-

15 cationis, tempore conſtitutæ dotis, quo caſu cenſetur conſentire locationi, & proindè cogitur ſtare; & hoc pacto poteſt ſaluari gloſ. *in d. l. donatio, vt ibi per Alex. num.* 38. *verſ. addo*, quod non placet Guttier. *in d. cap.* 8. *lib.* 2. *num.* 46. nam ſciens ſecundum eum non intelligitur iuri ſuo renuntiare, cum ſciat illud durare, niſi aliundè probetur, de quo tamen opportunè alibi videbimus; & ſufficiat pro nunc, Doctores in hac materia magis Communiter ita ſentire, vt dictum fuit, quatenus tamen probetur ſcientia ipſius, vt per Carroc. *cit. num.* 22. & 23.

Reuer. Patre Domino Pęnia.

Romana affictus, ſeu locationis, die Mercurij 26. *Apr.*
M D L X X X I X.

Tenutam Turris Mancinæ D. Henricus Vrſinus pro ſcutis 6000. auri D. Alexādro Vrſino genero in dotem dedit, cum pacto, quòd idem Henricus, & ſui ſucceſſores poſſent quandocunque dictam tenutā pro eodemmet pretio redimere.

Alexander finitis quibuſdam pręcedentibus locationibus, die 12. Martij anni 1571. eandem tenutam pro ſcutis 600. annuis monetę ad rationem decem Iuliorum pro ſingulo ſcuto, Petro Paulo Piateto ad nouem annos

ad

ad omnes fructus allocauit.

Henricus vigore dicti pacti anno 1579. tenutam redimens, poſt redemptionem eidem Piateto pro ſcutis 900. annuis monetæ de nouo locauit.

Piatetus, qui ab Alexandro tenutam pro ſcutis 600. conduxerat, prætendens Alexandrum teneri ad augmẽtum ſcutorum 300. per eum Henrico ſolutorum pro tempore, quo locatio ab Alexandro ſibi facta durare debebat, niſi Henricus redemiſſet, cõtra illum egit; ſed Petrus Paulus Piatetus actionem repellendo, dicebat nullum ſe debere augumentum, ſed Hẽricum potius teneri ſtare locationi à ſe Piateto factę, quamuis tenutam redemiſſet.

Et cum Dominus Oriolenſ. prædeceſſor meus, aliàs extra Rotam dubitaſſet, an Henricus teneretur ſtare locationi factæ Petro Paulo Piateto per d. Alexandrum, & propter diſſidẽtes Dominorum ſentẽtias, nihil eſſet definitum, me idem dubium proponente, Domini tenuerunt Henricum locationem prædictã obſeruare debere, per doctr. Bal. *in l. 1. circa fin. num. 3. verſ. item pone vendidi tibi fundum, C. de iure fiſci, lib. 10.* volentis, eum, qui recuperat rem ex pacto de retrouendendo, teneri ſtare colono, quem Doct. Communiter ſequuntur, Alex. *in l. filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, dicto num. 11. verſ. item fallit, quando vendidi fundum, ff. ſol. matr.* & ibidem Cuman. licèt Baldi mentionem non faciat, *num. 7. verſ. ſi autem transferretur*, Socin. Sen. *conſ. 125. incip. Viſa narratione, num. 3. verſ. confirmatur per id, lib. 1.* Rol. *conſ. 49. incip. Decreueram, num. 2. & ſeq. verſ. tamen quod ea nõ obſtante, lib. 2.* Gozad. *in l. 2. num. 143. C. de pact. inter empt. & vend.* quam ſententiam licèt expreſsè non amplectatur, non tamen reprehendit Tiraq. *de retractu conuent. §. 3. gloſ. 1. nu. 14. verſ. ſed, & illud quærendum dicimus.*

Neque ab hac opinione Baldi in practica recedendum fore, cũ cõtradictore careat, dixit Alex. *in d. l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, num. 11. ff. ſolut. matr.* & Rol. *d. conſ. 49. n. 5. lib. 2.*

Et Cagnol. *in l. 2. quæſt. 75. n. 220. verſ. ſed contrariũ, C. de pact. inter emp. & vendit.* licèt enim à Baldi ſententia recedere niteretur, nihilominus *ibid. nu. 221. verſ. hanc Concluſionem*, in practica contra opinionem Baldi obtinere durum eſſe fatetur.

Quam ſatis probat *l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquẽnium, ff. ſol. matr.* cum mulier locationi fundi dotalis per maritum factæ, matrimonio ſoluto, ſtare de-

debeat: propterea, quod tranſlatio, quæ fit in eam, eſt neceſſaria, nõ volũtaria, vt notat Alex. *in d. §. ſi vir in quinquennium, nu. 1. verſ. nam ſi translatio,* glo. *in l. diuortio, quæ alias incipit fructus, ff. ſol. matr.* Cin. Salic. & alij, *in l. emptorem, C. locati.* quæ ratio ſimiliter reperitur in hoc caſu, cũ Dominus Henricus tenutam redemerit virtute cõuentionis appoſitæ; vndè translatio, quæ in eum fit, neceſſaria eſt.

Nec propterea dicitur volũtaria, quia ab initio conuentio inter dictum Henricum, & Alexandrum voluntariè fuerit facta, *l. 1. in princ. ff. de pac.* nam dicebatur, quòd licèt ab initio cõtractus ſint voluntarij; poſtquã tamen perfecti ſunt, neceſſarij efficiuntur, *l. ſicut, C. de act. & oblig. l. in commodato, §. ſicut, ff. commod.*

Accedebat etiam: nam quando quis habet plenam adminiſtrationem rei alienæ, rem locare poteſt, ità, vt rei dominus locationi ſtare teneatur, *l. ſi tutelæ, ff. de adminiſt. tut.* Cin. *in d. l. emptorem, num. 6. quæſt. 3. verſ. autem habuerit ſolidam rei adminiſtrationem,* quem alij Communiter ſequũtur, *C. loc.* Soc. Sen. *conſ. 32. incip. ex his, quæ ſuperius, nu. 7. verſ. quinto probatur, lib. 1.* Rol. *d. conſ. 49. num. 7. verſ. hinc etiam videmus, lib. 2.*

Vndè cum emptor, qui fecit pactum de retrouendendo, quãdiu venditor non redimit, plenã rei adminiſtrationem habet, & locare poteſt, & eius locationi venditor ſtabit, quãuis redimat. Alexan. *in d. §. ſi vir in quinquennium, num. 1. paulo poſt princip.* propterea ſoluto matrimonio, mulierem locationi per maritũ factæ ſtare debere, tradit: quia maritus matrimonio conſtante, nedum plenam adminiſtrationem rei dotalis habet, ſed illius etiam verus dominus eſſe cenſetur, *l. doce ancillam, C. de rei vendicat.*

Vndè cum D. Alexander plenam dictæ tenutæ adminiſtrationem haberet, locare illam ſibi licuit, & ideò Henricus locationi ſtabit.

Quod eo magis procedit, quoniam Alexander bona fide, non malitiosè pro pretio 600. ſcutorum annuorum Petro Paulo Piateto locationem fecit, quo caſu ſine difficultate procedit prædicta doctr. Cini, *in d. l. emptorem, quæſt. 3. numer. 6. verſ. & tunc ſi anteceſſor.* Paul. de Caſtr. *in d. §. ſi vir in quinquennium, nu. 2. verſ. ſed cert. mar. tut. & num. 3. verſ. & ratio quare,* & ibidem Alex. *num. 1. circa fin. verſ. iſtum tamen text.* Socin. Sen. *conſ. 32. incip. Ex his, quæ ſuperius, num. 7. lib. 1.* Rol. *d. conſ. 49. nu. 5. verſ. pro*

pro cuius confirmatione, lib. 2. Cagnol. *in d.l.* 2. *C. de pact. inter emp. & vend. q.* 75. *num.* 223. *verſ. retenta tamen opinione*, & hæc ratio multum mouit Dominos, nè à recepta Baldi ſententia recedendum putarent.

Nec de bona fide Alexandri dubitabatur, cum aliquot proximè præcedentes locationes, ad minorem etiam ſummam quàm 600. ſcutorum factæ reperirentur, nempè vna Domino Aloiſio Roberto, anno 1557. ad nouennium pro annua penſione ſcutorum 300. auri in auro; altera vero de anno 1579. item ad nouē annos, pro annua penſione ſcutorum 450. monetæ, & eo minus in hoc caſu dubitabilis viſa fuit Dominis Baldi ſententia, quoniam non agebatur præcipuè, an dictus Henricus præcisè teneretur ſtare colono, ſed nunquid deberet reficere damna, quæ colonus ob id, quod ei nō ſtaretur, paſſus fuit, ſtante præſertim proteſtatione.

Præcipua enim ratio, quæ mouit Cagn. vt à Baldi ſententia recederet, illa eſt: quia non videbatur ſatis probari, immò potius impugnari, ex textu qui pro ea citari ſolet *in d.l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, ff. ſolut. matr.* quatenus ibi iuxta quorundam interpretationem mulier non tenetur præcisè ſtare locationi, ſed ſolum cauere, quod maritus ex coloni expulſione, detrimentum non patiatur; licèt enim concederetur veram eſſe hāc interpretationem, ille text. ſaltem probat (quod nemo vertit in dubium) eādem mulierem teneri reficere marito, quidquid occaſione moleſtię colono illatæ paſſus fuerit; vnde ſicut mulier tenetur marito ad prædictum damnum, ità etiam, qui ex pacto redimit, teneri debet retrouendenti ad dāna, quæ cōductor patietur: quia locatione frui non poteſt, cum maritus non ſit ſolidior dominus rerum dotalium, quam ſit emptor rei emptæ, aut ſibi aſſignatæ cum pacto de retrouendendo; quinimmò talis eſt emptor qui probabiliorem ſpem habere videtur, quod aliquando futurus ſit verus rei dominus, quam maritus, qui certus eſt, ſaltem tempore mortis vxoris, ſe fundum dotale reſtituturum: vndè ceſſat illa obiectio eiuſdē Cagnoli, *in d.l.* 2. *num.* 220. *de pact. inter empt. & vendit.* dicentis maritū non debuiſſe cogitare diſſoluendum matrimonium, perindè ac emptorem retrouenditioni locum eſſe futurum; ex prædictis enim conſtat facilius maritum debere credere, locum futurum reſtitutioni dotis, quàm emptorem reſtitutioni rei emptæ.

Non

Non dicatur Baldi ſentētiam intelligendam fore de locatione ad vnum annum facta; ſecus ſi vltrà annum, vbi ſingulis annis percipiuntur fructus: nam tunc ſucceſſor non tenetur ſtare colono, Cagnol. *in d. l. 2. C. de pact. int. empt. & vendit. quæſt. 75. nu.* 221. *verſ. 2. limit.* Hier. Gabr. *conſ. 68. lib. 1.*

Quoniam Baldi ſententiam ſinè reſtrictione ad locationem vnius anni, Domini dixerūt procedere, præſertim cum text. *in §. ſi vir in quinquennium*, qui ad eam limitationem probandam affertur, pro ea non facit, ibi enim vnius anni fit mentio, non quia maritus pręcisè ſtare teneretur locationi magis pro anno, quàm pro quinquēnio: ſed quia contigit matrimonium extitiſſe per annum poſt locationem, & ideò cum maritus fructus percepiſſet, non erat quòd illi caueretur pro tempore, pro quo nullum damnum ſuſtinere poterat.

Regula illa generalis, quod ſingularis ſucceſſor non teneatur ſtare colono, *deſumpta ex l. emptorem, C. locati.* de qua Alex. *conſ. 118. lib. 5.* & ceteri, quos refert Anton. Gomez. *tomo 2. Var. reſol. cap. 2. num. 9. verſ. item quæro an contractus*, non impugnat ſuperiorem deciſionem, cum multas patiatur limitationes, quas proſequitur Alex. *in §. ſi vir in quinquennium*, inter quas vna hæc eſt, quā Domini in hoc caſu firmarunt: locationi enim factæ per emptorem, qui rem habuit cum pacto de retrouendendo, ſtare tenetur venditor, quamuis redimat, cum emptor de voluntate domini locaſſe videatur, & dominus redimere potuiſſet, ſi locari, & frui impedire voluiſſet, *l. ſi vir vxori, C. de præſcript. verbis*, quæ fuit ratio Bal. *in d. l. 1. num. 35. C. de iure fiſci, lib.* 10. & dominus rei ſaltem tacitè locationi rei ſuæ conſentire videtur, argumento *l. cum antiquitas, C. de vſufruct.* Alex. *in d. §. ſi vir in quinquennium, n.* 11. præſertim cum ſi noluiſſet ab vſufructuario eam locari à principio, id exprimere, & in pactum deducere potuiſſet.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De fiſco, & ſucceſſore fiſci.

SVMMARIVM.

1 *Fiſcus etsì videatur neceßarius ſucceſſor, non tamen ſtare tenetur locationi.*
2 *Fiſci fauor eſt, vt non teneatur ſtare locationi.*
3 *Fiſcus quando eſt ſucceßor vniuerſalis ſtare tenetur locationi.*
4 *Fiſcus quando ex maleficio ſuccedit, non dicitur propriè hæres.*
5 *Fiſcus etsì non repræſentet perſonam repræſentat tamen reſpectu bonorum.*
6 *Fiſcus in his quæ antecedunt delictum vtitur iure priuati.*
7 *Emens à fiſco tenetur ſtare locationi.*
8 *Text. in l. cognouimus, C. de manc.& col.patrim.lib. 11.declaratur.*
9 *Conducens à fiſco acquirit ius in re, quod non accidit in priuato.*
10 *Contractus fiſci vim legis obtinent.*
11 *Fides in Principe ſummopere neceſſaria eſt.*

1 AMplia Septimò in † fiſco, qui tametſi poſſit certo modo dici neceſſarius ſucceſſor non tamẽ ſtare tenetur locationi, eſt text. *in l. ſi fundus, ff. locati, vbi gloſ. in verb. teneris*. Inquit enim Iuriſconſ. quod ſi fundus, quem locaſti ſit publicatus, teneris actione ex conducto erga conductorem, & gloſ. *in verbo, publicatus*, dicit, ſi ſit publicatus propter delictum, ſi namque fiſcus teneretur ſtare locationi, cõductor nullam haberet actionem contra locatorẽ, cuius contrarium probat text. cit. non ex
2 alio, niſi † quia eſt inductum fauore fiſci, vt ſtare non teneatur, *l. vltima, ff. de iure fiſci*, & Card. Mant. *de tacit. conu. lib. 5. tit. 10. num. 10.*

Hoc tamen verum intellige, vbi fiſcus eſt ſucceſſor particularis, ſic enim loquitur text. *in d. l. ſi fundus*, quando ſcilicet ſuccedit in aliqua re particulari, vt in fundo, domo, & ſimilibus, ſecùs ſi eſt ſucceſſor vniuerſalis: quia

3 quia † tunc æquiparatur hæredi, & omninò ſtare tenetur, Alex. *in l.ſi filio, §. ſi vir in quinquennium, num.* 19. *ff. ſolut. matr.* vidend. quem alijs adductis ſequitur Gomez. *Var. reſolut. tit. de locat. cap.* 3. *tomo* 2. *num.* 10. Carroc. *de loc. par.* 8. *tit. de ſucceſſ. quæſt.* 14. *l. inter eos, §. vltimo, ff. de fideiuß.* tali enim caſu fiſcus vtitur iure priuati, in cuius locū ſuccedit, *l. fiſcus, ff. de iure fiſci.* priuatus autem quando ſuccedit in vniuerſum ius, ſtare tenetur locationi, neque poteſt improbare factum a defuncto, ideò neque fiſcus, vt poſt Rom. & Alex. argumētatur Card. Māt. *de tacit. conu. lib.* 1. *tit.* 9. *verſ. quo loci*, ſubtiliter de more dicit,
4 quòd † licèt fiſcus, qui ex maleficio ſuccedit, non propriè dicatur hæres, ſed potius loco hæredis habeatur, *per text. in l. quoties, §. fin. ff. de nouat. & per text. in l. inter eos, §. vltimo, ff. de fideiuſ. & l. tutoris, C. ad leg. Iuliam de vi.* quod etiam obſeruat Bart. *in l. ſi conſtante, §. vbi, num.* 2. *vbi Bald. in princ. ff. ſol. matrim.* cum alijs *ibi* per Card. adductis, qui exemplificat in fiſco ſuccedente in bonis vacantibus, vt verè non dicatur hæres, ſecundum Bart. *in l. poſtquam hæres, num.* 2. *in fine, vt leg. nom. caueat.* & licèt hæres in locatione debeat perſeuerare, nec poſſit illam infringere, ex eo quòd ſuccedit nedū in iure reali, ſed etiā in iure perſonali, propter repræſentationem: quæ ratio in fiſco non poteſt locum habere, cū fiſcus non repræſentet perſonam, ſed ſolummodo ſuccedat in bonis, nō autem perſonæ, quæ potius extinguitur, & annihilatur, iuxta ſentētiam Bald. *in d. l. ſi conſtante, §. vltimo ff. ſol. matr.* vbi Alex. *num.* 4. nihilominus fiſcus tenetur ſtare locationi, quando eſt ſucceſſor vniuerſalis, non attenta illa ratione, quòd † non repręſentat perſonam, quæ ad iſtum effectum non conſideratur: ſed duntaxat attendimus repræſentationem bonorum, quæ tranſeunt in fiſcum, cum ſua cauſa, & qualitate, *l. ex facto, §. ex facto, ff. ad Trebel.* vt ibi per Mant. *num.* 8.

5 (marginal number beside "ta illa ratione")

6 Maximè quia † fiſcus in his quæ antecedunt debitum, & in præteritis contractibus, quando ſuccedit priuato, ipſe quoque vtitur iure priuati, *l. fiſcus, in princ. ff. de iure fiſci*; quod etiam ſcribit Alexand. *in d. l. ſi conſtante, §. fin. num.* 4. *verſ. nam fiſcus*, ità, vt fiſcus per omnia habeatur in huiuſmodi, loco hæredis, *l. quoties, §. fin. ff. de nouat.* cum alijs adductis per ipſum Card. Mant. *vbi ſupra cit. numero* 9. & 10.

7 E'conuerſo autem † emens à fiſco

à fiſco ſtare cogitur locationi, quod multi dicũt ſpeciale in fiſco, nè teneatur ad intereſſe cõductori, vt ſcribit Salicet. *in l. emptorem, in 5. oppoſ. C. locati, per text. in l. fin. in fine, ff. de iure fiſci*, & plures in hanc ſentẽtiam adducit Petr. Duen. Reg. 240. Limit. 8. & nouiſſ. Card. Mant. *de tac. conu. lib. 5. tit. 10. num. 28.* vbi dicit, quòd nonnulli hoc adeò verum eſſe arbitrati ſunt, quod ſi ſucceſſor fiſci expellat de facto ſuum inquilinum, vel colonum, debet priuari omni commodo, *per text. in l. cognouimus, C. de manc. & color. patrim. lib.* 11. quem text. dicunt eſſe ſingularem, vt aduertit Card. *ibi.*

8 Verùm pęna priuationis,† de qua *in d. l. cognouimus*, nõ debet extẽdi ad conducentẽ à fiſco: loquitur enim de colonis antiquiſſimis, & patrimonialibus, vt obſeruat Pinel. *in l. 1. C. de bon. mat. par. 3. num. 6. verſ. nec omitto.* vndè non debet fieri iſta extenſio, quæ repugnat, & cõtradicit Regulis iuris: in pęnalibus enim non fit talis extẽſio, Card. Seraf. *deciſ.* 1443. *num.* 12. *&* 13. neque proceditur de ſimilibus ad ſimilia; idẽ Seraf. *deciſ.* 1410. *num.* 29. maximè, vbi datur diuerſitas rationis.

Ceterum, recurrere ad rationem ſpecialitatis, videtur refugium miſerorum, & debilitas intellectus, ideò plus placet alia ratio; quod emens à fiſco, teneatur ſtare colono, dato quòd ſit cõductor ad modicum tempus:

9 quia † in conducentem à fiſco transfertur ius in re, quod non accidit in alio priuato, Cardin. Mant. *de tac. conuen. lib. 5. tit.* 10. *num.* 17. quando autem ius reale acquiritur conductori, ceſſat diſpoſitio *l. emptorem, C. locati.* ſecundum Communem ſententiam, de qua teſtatur Pinel. *in d. l. 1. parte 3. C. de bon. matern. nu. 68. verſ. infertur decimo.* meritò & iſta ratio, verior videtur, quidquid contrarũ dixerit gloſ. *in l. prima, §. quod autem ait, ff. de ſuperficie.* vt conſiderat Steph. Grat. *Diſcept. forenſ. par. 2. cap.* 357. *nu.* 15. *cum ſeq.* vbi in hanc ſententiam alios plures adducit.

Non tamen eſt ſpernenda ratio, quam adducit Mant. *d. lib.* 5. *tit.* 4. *num.* 28. *in fine*, quod ſcilicet ſuccedens in iure fiſci, tenetur ſtare colono, ex eo, quod

10 † contractus fiſcales, vim legis obtinent, *l. Cæſar, ff. de public.* atque ideò ſine alterius iniuria sẽper ſunt intelligendi, *l. meminerint, C. vnde vi.* & optimè Rom. *in d. §. ſi vir in quinquennium, nu.* 39. & hanc rationem differentiæ in eo, qui conducit à priuato, & in eo qui conducit à fiſco, conſiderat Pinel. *de bon. matern.*

in l.1. par.3. ſub num. 67. in fine, verſ. vltra Doctores, quòd ſcilicet id accidit ex nimia poteſtate locantis, tùm ex fide quæ maior in Principe, quàm in priuato deſideratur: quoties enim maior poteſtas reperitur in concedente, firmior quoque acquiſitio ſperatur, vt colligitur ex not. per Bart. & Caſtr. *in d.l. Cæſar, ff. de publican.* Iaſ. *in l. quoties,*
11 *col.2. C. de rei ven.* † Fides enim, & conſtantia in Principe ſummoperè eſt neceſſaria, vt per Pinel. citatum.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De Eccleſia, & illius ſucceſſore, & de Republica.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia, & locus pius, non tenetur ſtare locationi.*

2 *Succeſſor Eccleſię non tenetur ſtare locationi. Contrarium nu. 6.*

3 *Fiſcus habet priuilegium tacitæ hyppothecæ, quod non habet Eccleſia.*

4 *Conducens à Fiſco, & à Republica etiam ad modicum tempus, acquirit ius in re, quod non eſt in priuato.*

5 *Argumentum ab æquiparatis fragile.*

7 *Tacita hypotheca non inducitur niſi expreßè caueatur.*

8 *Coloni Reipublicæ vtiles domini efficiuntur.*

9 *Cautela ad fauorem Fiſci, & Reipublicæ.*

1 AMplia Octauò, vt † Eccleſia quoque, & locus pius non teneãtur ſtare locationi, valet enim argumentum de Fiſco ad Eccleſiã, vnde quemadmodum Fiſcus ſucceſſor non tenetur ſtare, vt firmauimus in antecedẽti ampliatione, ità neque Eccleſia, à pari nãquè procedunt in priuilegijs, Fiſcus, & Eccleſia, vt pluribus exornat Euerard. *in ſua Centur. in loco à Fiſco ad Eccleſiam*, quod & in priuilegium inductũ fuiſſe poſt Alb. & Cephal. dicit Carroc. *de loca. tit. de ſucceſſ. quæſt. 20. num. 2.*

2 Et idem † in ſucceſſore Eccleſiæ, quod non teneatur ſtare locationi firmat Alex. *in l. ſi filio, §. ſi vir in quinquennium, ſub num. 5. ff. ſol. matr.* dicens, non putare veram opinionem Romani aliter ſentientis: quia dum Roman. fundat ſe in æquiparatione, quę viget inter Fiſcũ, & Eccleſiam, per text. *in l. fin. C. de ſacroſanct. Eccl.* reſpondet, quod in illa lege ſolummodo æquiparantur Ciuitas, & Eccleſia: ſed de Fiſco nullum verbum, vndè cum non caueatur iure, meritò

ceſſat priuilegium,exẽplo enim videmus ſecundum eum quod
3 † fiſcus habet priuilegium tacitæ hypothecæ,*l.2.C.de priuil.fiſci*,quod tamen non habemus in Eccleſia; & allegat in propoſito Bald. in Rubr. *C. de priuileg. fiſci, & in d.l.fin. C. de ſacroſanct. Eccleſ.in 8.col.* maximè, quia in dubio quando Eccleſia non reperitur priuilegiata, vtitur iure Communi,*c.1.de alien.feudi*.ergò ſtandum eſt Regulæ *d. l.emptorem*, vt per Guttier. *Canon. quæſt.lib.2.cap.8.n.69.* qui alios refert,& ęquiparatio quę fit inter Fiſcum, & Eccleſiam,nõ videtur iuridica: quia quando lex parificat duos caſus in vna materia, non extenditur ad aliam materiam diuerſam,& ſic æquiparatio debet fieri duntaxat in caſibus à iure expreſſis, vt per relatos ab eodem Guttier. *num. 70.*qui ſentiunt contrarium aduerſus Bartolum.

Verum Alex. non fuit recordatus de eo quod ſcripſit *in l. diuortio,§. ſi fundum,ſub num.2. verſ. nec obſtat, ff. ſolut. matrim.* vbi dicit, quod qui rem conducit à priuato ad modicum tem-
4 pus, non acquirit ius in re, † ſecùs in eo qui cõducit à Fiſco, & à Republica. Is enim dicitur habere ius in re,dato,quòd conducat ad modicum tempus, vt eſt text.ſecundum eum, cum gloſ. *in l. 1.ff. de loc. publ. fruend.* & Bart.*in l. 1. §. quod autem, ff. de ſuperfic.* Ecce igitur,quòd argumentatio Romani non eſt ſpernenda, quamuis allegauerit *l. fin. C. de ſacroſanct. Eccleſ.* nam etsi in eo textu non fiat mentio de Fiſco, fit tamen mentio de Eccleſia, & de Republica: ſed emens à Fiſco, & à Republica, acquirit ius in re, vt ipſe affirmat *in d.§.ſi fundum*, ergò quẽadmodum emens à Republica ſtare tenetur locationi, ità emẽs & habens cauſam ab Eccleſia, ſtare cogitur; patet itaque in hoc lapſum fuiſſe Alex. & Cur. Sen. *conſ.* 10. qui illum fuit ſequutus, vt aduertit Pinel. *de bo. matern.par.3.num.68.verſ.infertur vndecimo*, & fuit doctrina Bart.*in l.cognouimus, num. 2. C. de mancip. & colon. lib. 11.* licet Alexan.non agnoſcat eam tamquàm doctrinam Bartoli.

5 Et tametſi † videatur fragilis ratio, ab æquiparatis, vbi dari poteſt aliqualis diuerſitas rationis, ſecundum Felin. *numero 10. de conſtitut.* & Abb. *in c. auditis,num. 10.cum ſeq.de reſtitut. in integr.* & Bald.*in l.prima,C. ſi propter public. penſit.* tamen pro nunc iſta diuerſitas non videtur ſubſtantialis, ità, vt ad fauorem Eccleſiæ in dubio ſit inclinandum; & iure meritò Alex. improbauit etiam Hieron.Gratus

conſ.

conſil. 95. numero 23. libr. 1.

Et ſaltem iſta opinio videtur probabilior, nè Eccleſia teneatur ad intereſſe, vt in fiſco, veluti in vtroque loquitur Magon. *deciſ. Luc.* 11. *numer.* 2. & plures in hanc ſententiam euntes adducit Duen. Regula 240. Limit. 9. & de Communi, quòd
6 † ſucceſſor Eccleſiæ teneatur ſtare colono, teſtatur Carroc. *de locat. par.* 4. *quæſt.* 19. *numer.* 3. & de veriori, & Communi Guttier. *vbi ſuprà ſub numer.* 70. *verſic. nihilominus*, & reprobato Alexand. & Curt. Iun. illum ſequentem, hanc pariter tenet Valaſc. *Conſult.* 40. *tomo* 1. eſt verum, quod Bart. loquitur in colono, qui ſtetit in fundo per maximum tempus, & ſic eius Concluſio non videtur adaptari omni colono, vt ibi aduertit Valaſc. num. 3. dicens alios non conſideraſſe; verum ipſe reſpõdet, quòd Communiter Doctores intelligunt doctrinam Bart. in quocumque colono: & ità de facto contra Alex. fuiſſe iudicatum in vtroque Senatu, vt teſtatur ....

Nequè illa ratio de priuilegio tacitæ hypothecæ (quam non habet Eccleſia) ſubſiſtit: quia in hoc habemus Regulas
7 iuris benè firmatas, quod † tacita hypotheca non inducitur niſi expreſsè caueatur, gloſ. fin. *in fine, in l.* 2. *C. de priuil. credit.* & benè Surd. *deciſ.* 31. *nu.* 9. nil mirum ſi non poſſumus inferre de vno ad aliud, *l. Papinianus exuli, ff. de minor.*

8 Quod etiam habet locum † in colonis Municipij, & Reipublicæ, quamuis ad modicum tempus: quia eis acquiritur ius vtile, tametsì ad modicum tempus conduxerint, immò efficiuntur vtiles domini, & eis datur vtilis actio in rem, Bart. *in l.* 1. *de loc. publ. fruend.* cum alijs de quibus per Euerard. *in loco à feud. ad emphyt. num.* 52. *&* 53. proindè expelli non poſſunt; ſed ſucceſſor tenetur ſtare iuxta Concluſiones Communes in hac materia firmatas, in tãtum quod Doctores inferunt vnum valde notabile, quod conducens à fiſco, & à Republica plantando, ſeu arbores inſerendo in ipſa re conducta, efficitur earum vtilis dominus, & ob id poterit illos trãſferre, & imputet ſibi dominus, qui rem ſuam locando, non ſibi
9 proſpexerit; vndè ob † id datur pro cautela, vt adijciatur pactũ per locatorem, nè cõductori aliquod dominium vtile transferatur in re conducta, vt poſt Bald. Imol. Alex. & Euerard. nouiſſimè ſcribit Steph. Gratian. *Diſcept. forenſ. cap.* 357. *num.* 20. *parte* 2.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De Minore, & Pupillo.

SVMMARIVM.

1 *Pupillus ſtante Statuto quod in contractibus minorum ſeruari debeat certa ſolemnitas, non tenetur ſtare locationi factæ per tutorem, & curatorem.*

2 *Contractus locationis cadit ſub Statuto de contractibus minorum.*

3 *Statutum de contractibus minorum, comprehendit quemcumque contractum in quo minor, vel pupillus lędi poteſt.*

4 *Statutum generale, & vniuerſale, quod de contractibus minorũ loquitur, comprehendit quemcumque contractum, & quaſi contractum.*

5 *Iuramentum non conualidat contractum minoris ipſo iure nullum, præſertim ſi præſumit contractum doloſum, & fraudulentum.*

6 *Locationi ad longum tempus pu[illegible]llus ſtare non tenetur ſi eſt fa[illegible] [illegible]ſque Iudicis Decreto. [illegible]cta a[illegible] [illegible]lia, vt ibi.*

7 *Tutor ſicut bona pupilli alienare non poteſt abſque debitis ſolemnitatibus, ità neque locare ad longum tempus, etiam cum pacto quod fiat renouatio locationis.*

8 *Pupillus de iure Communi tenetur ſtare locationi ad modicum tempus factæ per tutorem finita tutela.*

9 *Locationi fraudulentæ pupillus ſtare non tenetur, & ibi habes exempla.*

10 *Pupillus locationi factæ per ſuũ tutorem ſtare non tenetur, quando de legitima tutela non conſtat.*

11 *Pupillus in omnem caſum aduerſus locationem nulliter factam, habet reſtitutionem in integrũ, vel aduerſus ſuum tutorem, vel aduerſus eum qui ſecum contraxit.*

12 *Tutor teſtamentarius poteſt bona pupilli locare attenta iuris diſpoſitione, etiam ſi non fuerit decreta adminiſtratio aliquibus tamen concurrentibus, vt hic.*

Quod amp.   Amplia

1 AMplia Nonò, vt † neque pupillus, neque minor teneatur ſtare locationi factæ ab eorum tutoribus, & curatoribus exſtante Statuto, quod in contractibus eorum debeant interuenire duo proximiores agnati, vel cognati, cum Iudicis Decreto, ac alijs ſolemnitatibus, alioquin ſint nulli, & fingātur, & præſumantur ipſo iure clàm, & dolo extorti, prout in Statuto noſtro Rauennæ: nam quando locatio requirit certam ſolemnitatem, ſi illa omittatur, ſucceſſor ſtare non tenetur locationi, vt conſuluit Alexand. *in conſ. 160. num. 4. lib. 6.* & in locatione nulla ex defectu ſolemnitatum Statuti, Crauet. *in quæſt. de indemn. mul. poſt tract. de antiq. tempor. ſub num. 1. cum ſeq.*

2 Nec ambigendum quin † talis contractus locationis cadat ſub Statuto, cum dicatur contractus nominatus, vltrò citròq; obligatorius, *l. Labeo, §. contractum, ff. de verb. ſignif. l. iuris gentium, ff. de pact. in princ.* cū enim tale Statutum fuerit conditum ad obuiandum fraudibus, & illud ſit fauorabile, vt per Card. Seraph. *deciſ. 791. num. 1.* com-

3 prehendit † quemcumque contractum in quo minor vel pupillus poteſt lędi. Put. *deciſ. 162. nu. 2. lib. 1.* Creſc. *deciſ. 3. de Conſtit.* & fuit dictum in Romana releuationis indemnitatis coram R. P. D. Ottembergio, 22. Maij, 1602. & pluries in Rota fuit firmatum, vndè negari non poteſt, quin ſubſiſtat eadem ratio Statuti in locatione, vt per Car. Seraph. *deciſ. 730. num. 4.* nec ob id dicitur ſatisfactum Statuto, ſi curator, vel tutor locet nomine pupilli, quando adſunt cōſanguinei, vt per Corn. *conſ. 241. n. 7. lib. 2.* & Borgn. *de tut. nu. 130.*

4 idque magis, quādo † Statutum loquitur per verba ampla, generalia, & vniuerſalia, prout loquitur Statutum noſtrum, tunc ſinè anſa alicuius dubitationis venit qualiſcumque cōtractus, immò, & quaſi contractus, vt per eundem Card. Seraph. *dec. 720. ſub num. 4.* quidquid cōtrarium

5 dixerit Iaſ. † neque iuramento contractus confirmari poteſt, cū ipſo iure annulletur per Statutum, ſecundum gloſ. *in l. ſi qua mulier, C. ad Velleian.* quam ſequitur Gozad. *conſ. 16. num. 17.* Vltra quod, Statutum prę́ſumit cōtractum doloſum, & fraudulentum, quo caſu non cōualidatur iuramento, vt ibi per eum, ſtante præſertim defectu ſolemnitatum, quæ ob publicam vtilitatem ſunt introductæ, cui Statuto partes cum iuramento derogare non poſſunt, vt ibi per Gozad. *num. 14.*

6 Præſertim in † locatione ad longum

longum tempus, quæ etiam attento iure Communi requirit Decretum Iudicis, alioquin nõ valet, nequè pupillus ei ſtare tenetur, cum ſit ſpecies alienationis, Carroc. *de loc. tit. de tut. par. 2. quæſt. 6. nu.* 5. & latè Simonc. de Decret. *lib. 2. tit. 6. Inſpect. 3. nu. 25. & 26. vbi nu. 23. & 24.* dicit, hoc etiam procedere, dato quod præceſſiſſet pactum, quod nullum ius reale intelligeretur conſtitutum in re conducta: quamuis multi Contrarium teneant, quorum opinio refellitur, cum tale pactum dicatur appoſitum in fraudē, tametſi fuiſſet actum quòd tot eſſent locationes, quot ſunt anni, vt per Peregrin. *de fideicom. art.* 40. *n.* 108. Cum enim per locationem ad longum tempus conſtituatur ius in re, *vt per gloſ. in Clement.* 1. *in fine, vbi omnes Canoniſtæ de reb. Eccleſ. non alien.* ſequitur quod

7 † ſicut tutor alienare non poteſt niſi ſeruatis ſeruandis, ità neque locare, cum huiuſmodi pacto, quòd finitis primis annis, debeat renouari locatio; quia continet ſpeciē alienationis, vt per Alex. *conſ.* 165. *lib.* 2. *numer.* 1. & per Ang. *in Authent. de non alienand. in* §. *neque*. ſicque in locatione rerum Eccleſiæ talis cautela Communiter reprobatur, *obſtante Extrauag. Ambitioſè, de reb. eccleſ. non alien.* prout affirmat Couar. *Var. reſol. lib.* 2. *cap.* 16. *ſub num.* 4. *in fine*, vbi quod tales conuentiones tamquàm in fraudem legis factæ, non ſunt attendendæ.

Circumſcripto autem Statuto, res caret penè omni difficul-

8 tate, quod † ad modicum tempus locatio tenet, & minor, ſeu pupillus illi ſtare tenetur finita tutela, & cura, *arg. l. ſi tutelæ, ff. de adminiſt. tut.* Couar. *Var. reſol. cap.* 15. *lib.* 2. *ſub nu.* 4. *circa med.* Carroc. *de loca. tit. de tut. & cura. par.* 2. *quæſt.* 6. *num.* 1. *cum ibi citatis*, & nouiſſimè Card. Mant. *de tac. conu. lib.* 5. *tit.* 10. *nu.* 22. & ratio poteſt eſſe duplex.

Prima, quia in hac parte tutor dicitur habere tacitum mandatum à Lege, nec ob id officiū ſuum debet ei eſſe damnoſum, Steph. Grat. *Diſcept. forenſ. cap.* 37. *num.* 13. *par.* 1. *Gloſ. in l. mandato generali, ff. de procur.* Bart. *in l. inter bonorum, ff. de adminiſtr. tut.* & Iaſ. *in l. à Diuo Pio,* § *ſed ſi emptor*, vbi Bart. *num.* 8. *C. de re iudic.*

Secunda, quia tutor habet legitimam adminiſtrationem bonorum, Abbas *in cap. fin. ne prælati vic. ſuas, nu.* 8. Roland. *conſ.* 49. *vol.* 2. *num.* 7. & quamuis ſingularis ſucceſſor non teneatur ſtare locationi, per text. *in l. emptorem, C. locati*, tamen ille text. loquitur in eo, qui locauit nomine

mine proprio, & potuit apertius legem dicere, non autem in locāte nomine alieno qui habet adminiſtrationem plenam, nedum reſpectu rei, ſed etiam reſpectu perſonæ, qualis eſt tutor, & curator, quo caſu ſucceſſor ſtare tenetur, vt magiſtraliter præ ceteris declarat Abbas *in d.cap.fin.ſub num.*8. & ità fuit deciſum in Senatu Mantuano, vt per Surd.*deciſ.* 299. Subiūgit tamen Surd. ex intētione Senatus, aduertendum eſſe, nè fortè
9 locatio fiat fraudulenter, † eatenus enim valet locatio facta per tutorem, & curatorem, quatenus bona fide fiat, vt dicit Tiraq.*de iure conu.§.3.gloſ. vnica, ſub nu.*18. vt puta, ſi in tempus longius quam expediebat, fuerit factà locatio; quod dicunt probari *in d.l.ſi tutelę, ff.de adminiſt. tut.*ibi: *ſi tamen potuit, & debuit eo modo contrahere*. Qui text. ſecundum Surd.*num.*5.decidit caſum in terminis; vel ſi non iuſto pretio, aut cum maxima lęſione pupilli abſque vrgēti neceſſitate locatio fiat, vt ibi per eum *nu.* 9.*&* 10. eſt tamen verum, quod alleganti fraudem, onus probandi incumbit, cum illa non præſumatur, & ſonet in delictum, *l. merito, ff.pro ſoc.* cū alijs de quibus per Surd.*ibi nu.*8.quæ fraus adiuuabitur præſumptionibus, vt idem proſequitur *num.* 9. Sic etiam videmus in alijs cōtractibus ſimulatis, quibus minor ſtare non tenetur, vt per Franc. March.*deciſ.*248.*par.*1. & in tutore, & curatore, Cin.*in l.emptorem, col.fin.C.locati.*

Verum pupillus eatenus ſtare tenetur locationi factæ per ſuum tutorem, quatenus de legitima tutela poſſit conſtare, namque ſi de ea legitimè non conſtaret, aut fortè non fuiſſet decreta, vel alio vitio, & defectu laboraret, perindè eſſet, ac
10 † ſi à priuato locatio fuiſſet facta; nec per conſequens teneretur pupillus ſtare locationi, vt in locatione tutricis ſcribit Granut.*Theorem.*8.inferens *num.* 5. ad matrem, quę ante confectionem inuētarij, & decretam adminiſtrationem, cœpit adminiſtrare bona, & locare: quia id facere non potuit, cum ſint de ſolemnitate, quia omiſſa, omnia vitiantur, vt ibi per eum, ſubdens, quod quando contractus eſt ipſo iure nullus, propter vtilitatē ipſius pupilli, pupillus nunquam obligatur, ſed alium ſibi obligat: & iure merito claudicat eius fauore, adeò, vt ei ſit liberū recedere, vel ſtare contractui, vt
11 proſequitur *num.6.* & † ſaltem pupillus poteſt reſtitui in integrum aduerſus factum tutoris, ſi ſua intereſſet rem non eſſe locatam, & electio erit ſua, quatenus

G velit

velit conuenire tutorem, vel eũ, qui ſecum cõtraxit, vt pluribus adductis comprobat idem Granut. *num.* 8. & eum ſequitur in terminis noſtris Carroc. *de loca. in tit. de tut. quæſt. 6. num.* 4. vbi alios refert & de Communi teſtatur.

12 Si autem eſſet † tutor teſtamẽtarius, & appareret ſcriptus in teſtamento, ſufficeret etiamſi de decreta adminiſtratione non appareret, dummodo interceſſiſſet diuturnitas temporis, quæ facit præſumere ſolemnitatem extrinſecam, dato quòd agatur de graui prȩiudicio, quãdo cum tempore concurrit quaſi poſſeſſio ipſius tutelæ, & quis publicè ſe gerat pro tali, vt per Boer. *deciſ.* 124. *num.* 13. & per Aim. *de antiquit. temp. par.* 3. *§. fin. nu.* 13. quos fuit ſequuta Rota in Eſina prædij, de anno 1585. coram Illuſtriſſimo Pamphilio, tunc Sacræ Rotæ Auditore, in relatis per Farinac. *deciſ.* 201.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De proprietario, vſufructuario, vſuario, & emptore fructuum.

SVMMARIVM.

1 *Proprietarius finito vſufructu nõ tenetur ſtare locationi, niſi vſufructus eßet in re, quæ de ſui natura non afferret fructum niſi in ſingulo quinquennio. num. 2.*

3 *Vſufructus locari poteſt.*

4 *Vſufructuarius locans rem tàmquàm dominus, cum eßet ſimplex vſufructuarius, tenetur ad omne intereſſe, ſecus ſi locet tãquam vſufructuarius.*

5 *Vſufructuarius omnium bonorũ nõ tenetur ſtare locationi factæ per teſtatorem. Contrarium n. 6*

7 *Societas non datur inter dominum, & colonum.*

8 *Vſufructuarius dicitur conſtitutus procurator in re propria.*

9 *Vſufructuarius tenetur pati quod tot bona vendantur à proprietario pro ſatisfactione æris alieni.*

10 *Tex. in l. arbores, §. quidquid, ff. de vſufruc. declaratur.*

11 *Vſuarius tenetur ſtare locationi.*

12 *Emptor fructuum ſtare tenetur locationi.*

13 *Inter duos conductores, is præfertur, qui prius rem conductam habuit.*

1 AMplia Decimò, vt † neque proprietarius ſtare teneatur locationi finito vſufructu, quia vſufructuarius non habet plenam rei adminiſtrationem, ideò non extenditur locatio vltra eius vitam ad onus proprietarij, Steph. Grat. *Diſcept. forenſ. ca. 37. num. 17.* & qui non habet liberum dominium, non poteſt rem in alium liberè trãſferre, ſed ſolum qualificatiuè, vt dicit Bald. *in l. fin. §. ſed quia noſtra, num. 7. C. com. de leg.* habet enim vſum rei, & proprietarius, qui ſuccedit vſufructuario, ſuccedit per æſtimationem iuris, igitur nõ tenetur ſtare, Maſtril. *deciſ. Siciliæ 5. ſub nu. 8. verſ. ſecundo dicebatur, & verſ. tertio reſpondebatur.* Et in vſufructuario

eſt text. *in l. ſi quis domum, §. hic ſubiungi, ff. locati*, ubi quod morte vſufructuarij ſtatim locatio finitur, per quem text. ità decidit Bald. *in l. 1. C. de iure fiſci, lib. 10. nu. 35.* vbi reſpondet ad tex. *in l. ſi ſeruus communis, §. fin. ff. de vſufruct. & ad l. ſed etſi quis, §. ſi operas, ff. eod.* qui contrarium innuere videntur, quòd ſcilicet ibi vſufructuarius non locauerat ſeruum, cuius vſumfructum habebat; ſed ipſemet ſeruus ſe ipſum locauerat, vndè hac ratione facto ipſius ſerui proprietarius adſtringitur ad obſeruantiã locationis, cum aliàs nõ adſtringeretur; ſubiungit tamen Bald.
2 quod † ſi vſufructus eſſet in re, quæ de ſui natura non afferret fructũ niſi in ſingulo quinquennio, quod ſi interim decederet vſufructuarius, cogeretur proprietarius ad obſeruationem locationis, quaſi locatio ſit facta de voluntate tacita ipſius proprietarij; quam declarationem ſequitur etiam Alex. *in l. cum filio, §. ſi vir in quinquennium, ſub num. 20. ff. ſol. mat.* quo loci notabiliter infert, quòd ſi locatio eſſet facta per annum, cogeretur proprietarius illam obſeruare, quatenus vſufructuarius infra annum decederet; eadem ratione quod de quinquennio fuit dictum, *per d. §. hic ſubiungi, ff. locati.* & hoc pacto etiam intelligit Card. Mant. *de tac. conuen. lib. 5. tit. 10. num. 32.* non tamen inficior quin † vſufructus poſſit locari; ſed dico, quòd per mortem vſufructuarij finit vſusfructus; vnde vſufructuarius locãdo trãſfert commoditatem fruẽdi, ſed ius vtendi non tranſit in conductorem, quod nõ mutatur, vt benè declarat Card. Mant. *de tac. conu. lib. 5. tit. 2. num. 11. & 19.* 3

Illud tamen omitti nõ debet, quod ſi vſufructuarius locauit rem tàmquàm vſufructuarius, non tenetur niſi vt remittat penſionem per ſuos hæredes pro eo tempore, quo conductor non potuit gaudere ipſa re locata; ſi
4 † verò locauit tàmquã proprietarius, & dominus decipiendo cõductorem, qui credidit illum dominum, tenetur ad omne intereſſe, & damna conductori, vt declarat Caſtr. *in §. ſubiungi, ſub num. 4.* quem poſt alios ſequitur Surd. in terminis *deciſ. 326. nu. 48.* vbi quod in dubio intelligitur vendidiſſe tàmquàm dominus, & nõ tàmquàm vſufructuarius, & ideò tenetur ad omne intereſſe, ſecundum Bal. *in l. mater tua, num. 21. C. de rei vendic.* ad exemplum emphyteutæ qui donauit rem tàmquàm emphyteuticam, non enim priuatur emphyteuſi, prout quando donauit tàmquàm propriam: quia priuatur, Cardin. Mant. *de tac.*

con-

conuent.lib.22.titul. 8.*num.* ...

5 Verſa vice † id,quoque dicẽdum videtur in vſufructuario omnium bonorum, quod ſtarę non tenetur locationi factæ per teſtatorem,neque coloniæ; ſi enim de partiarijs colonis loquimur, ſuadet ratio, quòd nemo, cogitur ſtare in ſocietate, ideò poteſt renuntiare, & diſſoluere ſocietatem; inquilinos verò poteſt depellere: quia vſufructuarius nõ dicitur adſtrictus aliqua obligatione perſonali ad perſeuerandum in locatione,eo quod nihil cum eis contraxit, prout ſic arguit Bald. *in l.1.C.de fruct. & lit.expenſ.num.*17. qui in terminis tangit iſtam quęſtionem. Accedat etiam,quod ſi aliter diceremus,per indirectum adimeretur,libertas fruendi, vt conſiderat Angel. *in l.arbores, ff.de vſufruct. & quemadmodum quis vtat.*& pro hac parte multum ſtringit text.*in l.arbores,§. quidquid,ff.de vſufr.*ibi: *Sed ad exemplum venditionis, poteſt vſufructuarius conductorem repellere.* Neque ratio ab aliquibus contradicẽtibus, quod ſcilicet vſufructuarius omnium bonorum debeat obſeruare locationẽ ſub clypeo, quod teneatur ad æs alienum,eſt alicuius ponderis,cũ opinio Cõmunis ſit in Contrariũ,vt teſtatur Surd.*dec.*28.*n.*4. *&* 5.& Rolan.*conſ.*8.*n.*15.*vol.*2

Ceterum Bald. *in loco citato*
6 concludit † Contrarium, & mouetur: quia non intelligitur hoc ei legatum,cum nomen bonorũ habeat hunc ſignificatum ſemper,deducto ęre alieno,*l.mulier bona,ff.de iure dot.* & licet Alex. *in l.ſi filiofamilias,§.ſi vir in quinquennium, ff.ſol.matr.num.*14.*in fine* dicat, quod iſta opinio Bal. non benè poteſt defendi, mihi tamen videtur quod ſit multum æqua, & ſuſtentabilis: nam tametſi vſufructuarius non repręſentet perſonam teſtatoris, *l.* 1. *§.ſi hæres, ff. ad Senatuſc.Trebel.* cum potius dicatur adminiſtrator quam dominus,*l.*2. *in princ. ff de relig.& ſumptib.funer.l.*1.*§. qui ſeruum,ff. ad Silan.* ita vt dicatur habere ius quodam perſonale debile,& citò finiturum, vt not.Scribentes *in l.*1.*§.domini,ff.ad Silan.*nihilominus durante vſufructu, conſideratur vt hęres,& gaudet beneficio hęredis, Pariſ.*conſ.*598.*numer.*5.*lib.*3.*&* *conſ.*94.*num.*17.*vol.* 2. Mandel. *conſ.*598.*nu.*5. *lib.*3. quod prius firmauit gloſ.*in l.in conuentionibus, ff.de verb. ſignif.* in tantum, quod non exeundo terminos locationis, dicit Roman. *in conſ.* 308.*num.*6. quod ſi quis locauit fundum, ſtipulando pro ſe, & ſuis hæredibus, illa ſtipulatio verificatur in perſonã vſufructuarij, cui poſtea vſusfructus legatus

tus

tus fuit, & illum comprehēdit; & qui contrariū dicunt, debent intelligi reſpectu actionum, quæ tangūt ipſam proprietatem, ſecus in his, quæ tangunt vſumfructum; vt conciliando deducit Ang. *in l. 1. §. vſufructuarius, ff. de oper. noui nunt.* vnde ſequitur, quòd ſicut hæres vniuerſalis tenetur ſtare locationi, *l. hæredi, l. ex qua perſona, ff. de reg. iur. cum alijs* de quibus per Duen. *Reg.* 140. *num.* 1. *in verſ. emptor,* eadē ferè ratione tenetur perſeuerare vſufructuarius omnium bonorum.

Neque quidquam facit illa ratio, quod vſufructuarius poſſit colonnm partiarium deijcere, eo quia non cogitur ſtare in ſo-
7 cietate, ſiquidem non † datur ſocietas inter dominum, & partiarium, niſi impropriè ſecundū Bald. *in l. certi iuris, num.* 8. *C. locati,* per text. *in l. ſi merces, §. vis maior, ff. locati,* ponderādo illam dictionem, *quaſi*, quæ regulariter eſt nota improprietatis; ſed potius dicitur quædam ſocietas velata, incluſa ſub contractu locationis, cum alioquin non tranſiret ad hæredes, *l. viam veritatis,* vbi Bald. *C. locati, §. ſoluitur, Inſtit. de ſociet. cum vulg.* cuius Cōtrarium eſt verius, vt ibi per eum; & optimis fundamentis confirmat Card. Mant. *deciſ.* 17. *num.* 6. *cum ſeq.* ideò nemini mirum videri debet, ſi vſufructuarius ab ea nō poſſit reſilire, cum tranſeat ad hæredes actiuè, & paſſiuè, vt dictum eſt.

Minus aduerſatur quod vſufructuarius non dicatur aliqua obligatione perſonali deuinctus erga conductorem, ad tradita per Bart. *in l. quædam, §. nihil intereſt, ff. de edendo, n.* 2. ſanè cum vt ſupra dictum eſt habeatur lo-
8 co hæredis, dicitur † cōſtitutus procurator in re propria, vt per Alex. *in d. §. vſufructuarius, ff. de noui oper. nunc. num.* 19. vbi Bar. Bald. Salic. & alij, & ideò hac ratione obligatur, ſi non tàmquàm ſucceſſor ſaltem tamquā bonorum poſſeſſor, vt declarat Bart. *in d. §. nihil intereſt, num.* 2. *ff. de edendo.*

Nec ad rem pertinet quod vſufructuarius non teneatur ad debita cōtracta per defunctum, iuxta opinionem Communem, de qua vltrà citatos teſtatur Borgn. *de vſufruc. num.* 211. quia etſi id verum ſit, non tamen in-
9 ficiari poteſt, † quin teneatur pati, quod tot bona vendātur, pro ære alieno ſoluendo; & hoc pacto diminuat vſumfructum, & ei adimatur libertas vſusfructus in aliqua parte, vt idem Borgn. declarat, *num.* 212. & ſic ſuſtineat vſumfructum cum onere ſuo.
10 Ad text. verò † *in d. §. quidquid,*

quid, *ff. de vſufruct.* qui præſentem dubitationem decidere videtur; reſpondetur, illum loqui in vſufructu rei particularis; quod ſuadetur ex verbis eiuſdẽ §. ibi, *ad exemplum venditionis*, quaſi Iuriſcõ. velit inferre, quod ſicut emptor rei particularis nõ tenetur ſtare locationi, ita neque vſufructuarius alicuius fundi ſtare cogitur, æquiparando iſtos caſus adinuicem; & quod iſte text. recipiat hunc ſenſum, colligitur ex deciſ. per Capel. Toloſ. 420. & ex deductis per Card. Mant. *de tac. conu. lib. 5. tit. 10. num. 6. & 7.* & magis ſpecificè Carroc. *de loca. par. 2. tit. de vſufruc. quæſt. 18. num. 7.* cuius diſtinctionem ego libenter amplector; quod ſinè difficultate procedit, ſi colonus, vel inquilinus haberet bona locata hypothecata: nam poſſet ſe defendendo, excipere de actione pignoratitia contraria, vt per Bald. *in d. l. 1. C. de fruct. & lit. expenſ.* & quod vſufructuarius vniuerſalis teneatur ſtare locationi, hoc idẽ in puncto firmat Peregrin. *de fideicom. art. 40. ſub nu. 92.* tametſi ſubiungat, hoc dictum non carere contradictione.

11 De † vſuario autem non eſt ambigendum, quod ſtare teneatur locationi, cum tantũ habeat nudum vſum, vt eſt text. *in l. ſi habitatio, §. ſi vſus fundi, ff. de vſu, & habitat.* quem ſingularem ad iſtud propoſitum dicit Roman. *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, nu. 13. ff. ſol. matr.* vt etiam refert Duen. *Reg. 240. in verbo, emptor, limit. 11.*

12 Emptor † verò fructuum, qui inuenit fundum iam alteri locatum à venditore, ſinè dubio ſtare tenetur locationi; & ità de facto conſuluiſſe dicit Alex. *in d. §. ſi vir in quinquennium, num. 15. ff. ſolut. matr.* mouetur: quia text. *in l. emptorem, C. locati*, loquitur in emptore, qui habet ius in re: at emptor fructuum, nullum ius habet in fructibus, antequàm ſint à ſolo ſeparati, vt probat text. *in l. cum in plures, §. meſſem, ff. locati.* ideò tenetur obſeruare locationẽ; ſed iſta ratio non admodum placet Illuſtriſs. Card. Mant. *de tacit. conu. lib. 5. tit. 10. num. 33.* nam ſecundum eum, ſi eam attẽderemus, emptor quoque ſtare teneretur locationi, cum non dicatur habere ius in re, ſed ad rem, *l. vltima, §. vltimo, ff. de contrah. empt.* & nihilominus emptor ſtare non tenetur, vt probat text. *d. l. emptorem, C. locati.* Vndè ratio, melior ſecundum eũ videtur, quod emptor fructuum, non ſuccedit in plenũ ius: quia non conſequitur dominium rei, ideò non poteſt expellere conductorem, iuxta veras, & approbatas Concluſiones, de

quibus

quibus *in l.in venditione,§. 1. de bon.auct. iud. poſſid.* fortè poſſet dici, quod ſicut inter duos emptores inuicē contendentes pręfertur is qui fuit prior, niſi alteri res fuerit tradita, ſecundum
13 Bald.*in d.l.emptorem*, ità † inter duos conductores, is debet præferri, qui rem conductam prius recepit, præſertim ſi dicamus per traditionem non fuiſſe conſtitutum aliquod ius reale, ſed tantum competere actionem perſonalem, ad notata *in l. operis, ff. locati.* nam vt dicit Alex. *in d. §. ſi vir in quinquennium, in loco citato*, iſti emptores fructuū vocantur conductores, vndè prior in tempore, potior debet eſſe in iure, &c.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De domino directo, vaſſallo, & emphiteuta.

SVMMARIVM.

1 *Dominus directus non tenetur ſtare locationi factæ per emphyteutam, ſi res reuertatur ad dominum iure dominij, aut ex poteſtate feudali, etiam ſi habeat hypothecam.*

2 *Emphyteuta poteſt imponere ſeruitutem rei emphyteuticæ in præiudicium ſui, non in præiudicium domini, & idem in feudatario.*

3 *Conceſſio Officij, & Poteſtariæ de iuriſdictione rei feudalis, aut emphyteuticæ, non durat niſi quoque duret conceſſio, etiam quod certum tempus recipienti officium, fuiſſet in inſtrumento præfixum.*

4 *Locator nō tenetur ad damnum, & intereſſe conductori recipienti rem vti emphyteuticam, vel feudalem.*

5 *Dominus directus tenetur ſtare locationi ſi ex acquiſitione voluntaria rem emphyteuticam acquiſiuit.*

6 *Dominus directus tenetur ſtare locationi quatenus locatio præceſſerit culpam emphyteutæ bona fide: vide tamen quod iſta declaratio eſt dubia.*

7 *Emphyteuta non tenetur ſtare locationi factæ per dominum directum.*

8 *Succeſſor locatoris rei emphyteuticæ ità demum ſtare tenetur locationi quatenus emphyteuſis ſit hæreditaria.*

9 *Quod procedit etiam in emphyteuſi, quæ eſt redacta ad inſtar allodialium, vt in Concordia Rauennæ.*

10 *Succeſſor in emphyteuſi ex pacto, & prouidentia, non tenetur ſtare locationi.*

1 AMplia Vndecimò, vt† neque dominus directus teneatur ſtare locationi, aut coloniæ, ſi res feudalis, aut liuellaris, ſiuè emphyteutica reuertatur ad dominium directum iure

H domi-

dominij, aut ex poteſtate feudali, vt puta, quia fuit alienata ſinè cõſenſu domini directi, vel quia debita penſio non fuit ſoluta in tempore, tunc quia vtile dominium conſolidatur, *l. 2. & 3. C. de iure emphyt.* ſequitũ quod poſſit expellere conductorem, & colonum, etiam ſi haberent hypothecam, quæ per caducitatem fuit reſoluta, *c. Imperialem, §. præterea, de prohib. feudi alien.* & per conſequens, dicitur etiam reſolutum omne ius eorum, qui cauſam habent à vaſſallo emphyteuta, & liuellario, *l. 3. ff. quib. mod. pign. vel hypot. ſol. cap. 1. §. rurſus, de contr. inueſt.* vt tenuit Alex. *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, nu. 18. ff. ſol. matrim.* tametſi Specul. dubitauerit, vt refert Alex. non enim potuit res feudalis, & emphyteutica pignorari, vel hypothecari in præiudicium domini, ſicut neque potuit in ea onus aliquod ſeruitutis imponi, cum ſit ſpecies alienationis, *l. fin. C. de*
2 *reb. Eccleſ. non alien.* & † licet poſſit auctoritate legis vaſallus, & emphyteuta pignorare, & hypothecare feudum, & rẽ emphyteuticam, immò quamlibet ſeruitutem imponere, id tamen procedit in ſui præiudiciũ tantum, non autem in præiudicium domini, ità, vt reuerſo fundo ad dominum, omnis ſeruitus dicitur reſoluta, vt decidit plũribus rationibus, & auctoritatibus Oſaſc. *deciſ.* 156. vbi dicit Senatũ iuſſiſſe, quod dominus directus non teneretur ſtare locationi, vbi exemplificat, dato etiam quod conductor haberet hypothecam omnium bonorũ pro damnis, & intereſſe, ità, vt neque etiam poſſit vti retentione, quæ ſolet eſſe fauorabilior, vt per Oſaſc. *ibi*, & benè Card. Mant. *de tacit. conu. lib. 5. tit. 10. ſub num. 31. verſ. ſed aduertendũ.*
3 ideò † conceſſio Officij, & Poteſtariæ de iuriſdictione rei feudalis non durat niſi quouſque feudum fuerit apertum, vel emphyteuſis fuerit deuoluta, etiam quod certum tempus fuiſſet in inſtrumento locationis præfixũ: quia nihilominus ſubintelligitur illa conditio, rebus ſic ſtantibus, & in eodem ſtatu permanentibus, & ſic durante feudo, & emphyteuſi, quę Clauſula habet etiam locum in contractibus, & diſpoſitionibus iuratis, vt per Card. Seraph. *deciſ.* 211. *num. 2. & 3.* & in puncto domini directi, & feudatarij, Borgn. *deciſ. 25. par. 2. num. 9.*

4 Et hoc adeò verũ eſt, vt † neque locator teneatur ad aliquod damnum, & intereſſe, ſi vti feudalem, aut emphyteuticam, vel liuellariam locauit, poſtquam ex natura rei finitur locatio, &

con-

conductio, vt in terminis noſtris ſcribit Borgn. *deciſ.* 25. *nu.* 8. *par.* 2. Hac quoque ratione videmus ceſſare pactū euictionis, vbi res euincitur ex natura rei, vt in emphyteuſi nominatim ſcribit Card. Seraph. *dec.* 1480. *nu.* 4. niſi euictio fuiſſet promiſſa in ſpecie, vt per eundē Card. Seraph. *deciſ.* 723. *nu.* 7. *& deciſ.* 785. *num.* 8. ſaltem, vt detur repetitio pretij loco intereſſe, *l. fin. §. emptor, C. communi de leg.* in dubio tamen res præſumitur conceſſa libera ex ſui natura, *l. altius, C. de ſeruit. & aqua.*

Declara tamen ſupra firmatam ampliationem, vt non pro-
5 cedat † ſi feudū, vel res emphyteutica reuertatur ad dominū, non iure dominij, & poteſtate feudali, ſed ex alia volūtaria acquiſitione, vt ex donatione, legato, venditione, aut alio titulo ſingulari, vel renūtiatione, quibus in caſibus tenetur procul dubio dominus directus ſtare locationi, vt poſt Bald. & Alex. deducit Car. Mant. *de tac. conu. d. lib.* 5. *tit.* 10. *num.* 31. *& in verſ. diuerſum eſt;* & ità pro hac declaratione fuiſſe terminatū in Camera Conſilij teſtatur Guido Papa *deciſ.* 525. & optimis argumentis hanc eādem declarationem tenet Oſaſc. *in d. deciſ.* 156. *ſub num.* 9. *&* 14. Subdens, quod in hoc etiam caſu, quia dominus vtitur iure priuati, tenetur ad omnia onera, ſicut quilibet priuatus, & benè, Surd. *deciſ.* 102. *num.* 14. *&* 15. & magis in terminis *deciſ.* 286. *num.* 4.

Declara ſecundo loco, vt nō
6 procedat, † ſi culpa cōmiſſa ab ipſo vaſſallo non præceſſit locationē: ſed ſi verſa vice præceſſit locatio bona fide, & poſtea ſequatur culpa, dominus directus teneretur ſtare locationi, vt cōſuluit Purpurat. *conſ.* 429. *num.* 6. quē pro iſta declaratione adducit Cardin. Mant. *d. lib.* 5. *tit.* 10. *num.* 30. nè alioquin ſit in facultate vaſalli, aut emphyteutę quod locatio ſubuertatur in prę iudicium cōductoris, quod quidem ferendum non eſt; redditur tamen dubitabilis iſta declaratio ex his quæ ſcribit Surd. *in d. deciſ.* 102. *ſub nu.* 14. per doctrinam Bart. *in l. in diem, num.* 2. *ff. de aqua pluu. arcen.* vbi determinat, quod ob defectum emphyteutæ non ſoluentis, priuatur emphyteuta etiam in præiudicium creditoris, dato quod eam rem habeat obligatam: quia etsì totum pendeat à ſua voluntate, tamen non eſt principaliter ad hoc ordinata, proindè præiudicat, quod etiam placuit Bald. *in l.* 2. *num.* 17. *C. de reſcind. vendit.* quo loci dicit, eam eſſe rationē: quia res dicitur affecta onere legali, vndè non potuit ob id red-

dere conditionem domini deteriorem, maximè quando caducitas habet ortum ex cauſa de præterito, quæ originem habuit antequam res locaretur, aut obligaretur, vndè iure merito trāſit cum ſua cauſa. Et illam diſtinctionem ſuprà allatam, an factum volūtarium ſit ordinatum ad priuationem, vel non, dicit Communem ibi Surd. *num.* 14. vbi *nu.* 17. ob id ſequēdo Oſaſc. *in allegata deciſ.* 156. decidit, dominum directum non teneri ſtare colono, quando dominus capit feudum iure feudali, aut prælationis; & allegat Corbul. *de emphyt. tit. de cauſ. priuat. ob non ſol. canon. ampliat.* 34. *num.* 3. qui & ipſe reſidet cum declaratione aliorum; vide tamē eundem Surd. declarantem prædicta nō procedere, quatenus appareret emphyteutam id feciſſe in fraudem creditorum, vt *ibi* per eū, *num.* 17. *circa finem*, cum alijs ab eo adductis.

7 Verſa autē vice † neque emphyteuta tenebitur ſtare locationi factæ per dominum directum, quatenus locauit rem, ante quam rem emphyteuticam alij concederet, Guttier. *Canon. quæſt. lib.* 2. *cap.* 18. *nu.* 4. & hoc procedit in emphyteuſi priuata, ſecùs in emphyteuſi Eccleſiaſtica, aut fiſci: nam tunc emphyteuta ſtare tenetur, per doctrinam Bart. *in l. cognouimus, C. de mancip. & colon. patrim. lib.* 11. quam ſequuntur Rom. *Sing.* 62. & Corſet. *in verſ. emphyteuſis incipit Eccleſia.*

Vbi verò (citra deuolutio-
8 nē) res † emphyteutica fuerit locata ab emphyteuta, ità demū ſucceſſor locatoris ſtare tenetur locationi, quatenus emphyteuſis ſit hæreditaria: quia hæres in hoc non poteſt impugnare iudicium defuncti, etiā repudiando hæreditatem, & retinendo emphyteuſim, vt per Cardin. Mant. *de tac. conu. lib.* 22. *tit.* 17. *num. vltimo*, requiritur enim cōcurſus vtriuſq; qualitatis, quod ſit filius, & hæres, quidquid Cōtrarium dixerit Bart. cuius opinio Communiter damnatur, vt tenuit Rota Rom. in Cerueienſi bonorum, coram bon: mem: Card. Seraph. *deciſ.* 604. *num.* 5.

Quod ego etiam procedere
9 exiſtimo, ſi † ex forma Statuti, vel Conſuetudinis, vel Concordiæ, prout in Patria mea, bona emphyteutica eſſent redacta ad inſtar allodialium, ità vt quilibet in inueſtitura comprehēſus, poſſit de illa diſponere, vt per Ripam *in l. in quartam, nu.* 182. *ff. ad leg. Falcid.* per Guid. Papā, *quæſt.* 59. *num.* 2. Grammat. *dec.* 103. *num.* 125. *cum ſeq.* & nouiſſ. Peregr. *de fideicom. ar.* 6. *num.* 30. *& art.* 32. *nu.* 53. *& art.* 36. *n.* 18. *verſic.*

verſic. ſin autem. nam ſubintrat Concluſio, de qua Bart. *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, ſub num.* 1. quod quando quis ſuccedit ei, qui habet plenam adminiſtrationem nomine ſuo, cogitur ſtare locationi, vt per Steph. Grat. *Diſcept. forenſ. par. 1. cap. 37. num. 13.*

10 Quatenus autem † emphyteuſis non eſſet hæreditaria, ſucceſſor non teneretur ſtare locationi, obſtante Regula: Reſoluto iure emphyteutæ omne ius dicitur reſolutum, quod tamdiù durat, quamdiù permanet emphyteuſis, ad not. per Bald. *in l. lex vectigali, num. 1. ff. de pignor.* Corbol. *de emphyt. tit. de cauſ. priuat. ob alien. limit. 33. nu. 4. & 5.* Surd. *deciſ. 102. num. 12. verſ. & quod dicitur, & deciſ. 286. num. 9. verſ. ſecundo facit.* Et cum ſit tantum vtilis dominus, ſucceſſor poſt eum non tenetur ſtare locationi, vt per Oſaſc. *deciſ. 156.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſucceſſore in Canonicatu, aut in Præbenda.

SVMMARIVM.

1 *Succedens in Præbenda, Canonicatu, aut in ſimplici Beneficio, non tenetur ſtare locationi ſui prædeceſſoris, ſiuè locatio ſit facta ad modicum tempus, ſiuè non.*

2 *Vſufructus Præbendæ, & Beneficio transferri non poteſt in alium.*

3 *Vſufructus alteri cedi non poteſt, niſi accedente conſenſu proprietarij.*

4 *In Beneficialibus non datur ſucceſſio hæreditaria.*

5 *Maritus nedum dicitur legitimus adminiſtrator rei dotalis, verum etiam legitimus adminiſtrator vxoris.*

6 *Præbendarius nullam dicitur habere adminiſtrationem Præbendæ, licet agat, vt defendat.*

7 *Locationi ſtare tenetur ſucceſſor in Præbenda, quatenus intercedant ſolemnitates.*

8 *Eccleſia, quæ remanſit læſa in locatione facta, ſeruatis ſeruandis habet reſtitutionem in integrum, vbi qualiter dicatur læſa.*

9 *Iuſtum pretium dicitur quod communiter inueniri poteſt.*

AMplia Duodecimò, vt neque † ſuccedens in Præbenda, Canonicatu, vel in ſimplici Beneficio teneatur ſtare locationi ſui prædeceſſoris, ſiuè locatio ſit facta ad modicum tempus, ſiuè ad non modicum tempus; quia tales ſic ſuccedentes non habent adminiſtrationem, ideò non poſſunt obligare ſucceſſorem vltrà tempus vitę ſuę, vt in Canonico, & ſimplici Præbẽdario in terminis ſcribit Abb. *in cap. finali, ne prælati vices ſuas, ſub nu.* 5 *&* 6. tales namque ius dominij non habent, cum illis detur Præbenda, vt indè viuãt, veluti declarat Abb. *ibi.* Præterea iſti in vita æquiparãtur vſufructuario, & in morte vſuario, quid-

quidquid contrarium dixerint Mant. & Decian. quorum opinio refellitur, vt poſt Peregrin. *de fideicommiß.ar.*40.*nu.*103.de veriori opinione teſtatur Steph. Grat.*Diſcept. forenſ. par.* 1. *cap.* 37.*num.*17. *&* 18. qui loquitur in ſimplici Præbendario, atqui vſusfructus morte finitur, *§.finitur, Inſtit.de vſufruct.*ideo &c. quod obſeruat Rota *deciſ.* 1. *de*
2 *locat.in nouiß.in fine*. ſi † enim vſusfructus Præbendæ, & Beneficij poſſet transferri, conſtitueretur nouus vſufructuarius in perſonam conductoris, vel alterius, cui ceſſio fuit facta, quod de iure nõ eſt permiſſum, vt per Bart.*in l.ſi vſusfructus, ff. de nouat.* iure meritò non egreditur mortẽ ipſius Præbẽdarij. Hinc benè infert Bar.*in d.l.ſi vſusfru-*
3 *ctus*, quod † vſusfructus alteri cedi non poteſt, niſi accedat voluntas proprietarij; faciunt notata *in cap. pręſenti, de off. ordin. lib.*6. *& in cap. vltimo, de pecul. cler.*idque videmus in locatione facta ab vſufructuario, quæ non obligat ſucceſſorem, *l.ſi quis domum, ff.locati.*

4 Licet enim in † beneficialibus detur quædam ſucceſſio impropria, non tamen eſt ſucceſſio hæreditaria, ex quo ſuccedens non ſuccedit in locum, & in titulum primi, ſed nouus titulus infunditur, *cap. ad decorem, de iure patron.cum alijs adductis in allegata deciſ. Dominorum de Rota in nouiß.de loc.deciſ.* 1. *ad finem*. Vndè ſequitur, quod cum iſte nõ ſit ſucceſſor vniuerſalis, præſertim ſi prædeceſſor nomine ſuo locauit, non obligẽtur ad cõtractũ ſui prædeceſſoris, *l. quædam, §.is autem, ff.de eden.*& propterea firma remanet Concluſio, quod omnes fructus Canonicatus debeãt in poſterum ſpectare ad Præbendarium, ità, vt etiam de illis poſſit teſtari, ut in ſimplici Canonico, & Præbendario benè loquitur Car. Mant. *de tac.conu.lib.*5.*tit.*12. *num.*12. ubi quod fructus non ſequuntur Præbendam, ſed Præbendariũ, ſanè, ut idem Card.ſcribit *in loco citato, num.*18. Præbenda ipſa accedit Canonicatui, qui Canonicatus morte finitur, & ſic extincto, & defuncto auctore, omne ius reſoluitur pro tempore futuro, ut dicũt Bald. & Anchar. quos ipſe adducit in hanc ſententiam; & in ſucceſſore Canonicatus, quod non teneatur ſtare locationi ſui prædeceſſoris, tenent multi, de quibus per Addentes ad Abbat. *in d. cap.fin.ne Prælati vic.ſuas, ſub nu.*6. *in verbo non poteſt, in lit. B.*

Et tametsì uxor teneatur ſtare locationi factæ à marito, vt probatur *in l.cum filio, §.ſi vir in quinquennium, ff. ſol.matr.* & dictum

ctum fuit *ampliat. ſexta*, cum tamen per mortem mariti videatur extinctum ius ſtatim diſſoluto matrimonio; nihilominus in hoc caſu ratio diuerſa ſuadet
5 Contrarium: † quia maritus nedum habet adminiſtrationē fundi dotalis, verum etiam dicitur legitimus adminiſtrator ipſius vxoris, præſertim in rebus dotalibus, *l. maritus, C. de procurat.* Hond. *conſ. 66. vol. 1. num. 87.* & quamuis *ſub num. 88.* dicat maritum alienando, vel aliter abutendo re dotali, non poſſit vxori præiudicare, non tamen prohibetur locare ad modicum tempus, cum talis locatio non dicatur alienatio: quæ ratio ceſſat in
6 Præbendario, † qui nullam habet adminiſtrationem, vt dictū eſt, ſaltem reſpectu ipſius Præbendæ, vt benè conſiderat Abbas *in d. c. fin. ne Prælati vic. ſuas, ſub nu. 8. in fine.* quod etiam aduertit Couar. *Variar. reſol. cap. 15. lib. 2. ſub num. 6. verſ. nec obſtat*, licet Præbēdarius pro Præbenda agat, & defendat, *cap. 2. de proc. c. ex litteris, de probat.*
7 Si tamen intercederet † ſolēnitas neceſſaria in huiuſmodi locationibus, vel ſuperioris auctoritas, non eſſet dubitandū quin ſucceſſor teneretur ſtare huiuſmodi locationi: quia hoc caſu intelligitur facta ab habente auctoritatem, & legitimam adminiſtrationem, & ceſſant omnes rationes in contrarium ponderatæ, vt declarat Cardin. Mant. *in cit. tit. 12. lib. 5. nu. 22. verſ. quod*
8 *ſanè intelligitur.* Verum ſi † Eccleſia eſſet læſa in tali cōtractu, ei non eſſet deneganda reſtitutio in integrum, *ad not. in cap. 1. de reſtit. in integr.* & benè deducit Abb. *in d. cap. fin. ne Prælati vic. ſuas, num. 5. in fine.* Bart. *conſ. 63. num. 3.* & Bald. *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir, in fine, ff. ſol. matr. & in l. emptorem, C. locati, nu. 6.* & tunc diceretur læſa, ſi locatio potuiſſet fieri pro maiori pretio, vel Prælatus reperijſſet maiorem oblatorem, Abb. *in c. ad aures, num. 4. in vlt. not. de reb. Eccleſ. non alien.* cum quo tranſit etiam Imola *num. 1.* Rip. *in l. 1. num. 13. ff. de priuil. credit.* & Rota Rom. *in nouiß. diuerſ. deciſ.*
9 *360. n. 4. 5. & 6. par. 1.* Illud † autem diceretur iuſtum pretium, ad effectum præſentis inſpectionis, quod communiter inueniri poteſt, ad not. *in l. pretia rerum, ff. ad leg. Falcid.* Pinel. *de reſcind. vend. par. 3. cap. vltimo, num. 17. & 18.* & Couar. *Var. reſol. lib. 2. cap. 3. num. 4.* & in ſimili firmauit Rota, in Rauennat. Pineti, 23. Martij 1607. coram R. P. D. Pamphilio, in manuſcript.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſucceſſore Commendatarij.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor Commendatarij non tenetur ſtare locationi.*

2 *Commendæ ad vitam non conceduntur immediatè pro neceſſitate Eccleſiæ, ſed ad ſuſtentationem vitæ.*

3 *Commendatarius rectius appellatur procurator & adminiſtrator, quàm Commendatarius.*

4 *Commendatarius poteſt locare Commendam durante eius vita.*

5 *Commẽdatarij perpetui, hodiernis temporibus Prælati nuncupantur, & differunt à Commendatarijs temporalibus.*

6 *Commendatarij perpetui, diſponunt de fructibus ſicut veri titulares.*

7 *Prælati ſucceſſor tenetur ſtare locationi, quæ fuit facta ſeruatis ſeruandis, & idem in ſucceſſore Commendæ.*

8 *Vſufructuarius habet tãtum adminiſtrationem reſpectu vſuſfructus, ſed non reſpectu rei, ideò differt à Commendatario.*

9 *Commendatarius ità demum habet liberam fructuum adminiſtrationem, quatenus ſeruet de iure ſeruanda in alienatione.*

AMplia Decimotertiò in
1 † ſucceſſore Commendatarij, qui nec ipſe ſtare tenetur locationi: nam Commendatarius ad vitam, quamdiu beneficium obtinuerit, nõ dicitur perpetuus Commendatarius, ſed temporalis, vt per Caſſiad. *de priuil. deciſ.* 5. *numer.* 15. *cum ſeq.* Vndè cum non habeat aliquod ius, neque titulum beneficij, dicitur merus cuſtos: quia non habet adminiſtrationem, *c. nemo deinceps, de elect. lib.6.* ideò conſequens eſt, quod non teneatur ſtare locationi, cum non potuerit obligare ſucceſſorem, vt per gloſ. *in cap. vltimo, ne Prælati vic. ſuas*, quam ſequuntur adducti per Cardin. Mant. *de tac. conuen. lib.* 5 *tit.* 14. *nu.* 8. ſubdens, quod in hoc conſenſus Capituli non

refragatur: quia fructus ad Capitulum non pertinent, niſi quãtum neceſſitas expoſtulat. Com
2 mendæ † enim ſimiles concedũtur non immediatè pro neceſſitate Eccleſiæ, *iuxta d. cap. nemo deinceps, de elect. lib. 6.* ſed ad ſuſtẽtationem vitæ, & pro manutentione dignitatis, quibus expẽſis detractis, Commendatarius non habet vlteriorem facultatẽ niſi durante vita ſua, & iuremerito non obligat ſucceſſorem, vt ibi per eum; immò dicitur potius Cuſtodia, quam Commen-
3 da, & † Cõmendatarius rectius appellatur procurator, & adminiſtrator, quam Commendatarius, vt dicit gloſſa magna, *in d. cap. nemo deinceps*, eo quod nullũ ius dicitur habere in fructibus, & in Eccleſia, niſi dumtaxat vt ſibiipſi prouideat, & familiæ, & fructus colligat, argumento eorum quæ not. *in cap. obitum, 61. diſtinct.*

4 Quapropter, qui dicũt † Cõmẽdatarium poſſe locare Commendam, & fructus Commendæ debent intelligi dum vixerit & durante eius vita, non ſecùs ac in vſufructuario, qui finito vſufructu per mortem, deſinit ius habere in vſufructu, ad text. *in l. ſi quis domum, §. hic ſubiũge, ff. locati.*

Hęc autem procedunt in Cõmendatarijs temporalibus, qui non ſunt verè Prælati, ſed meri cuſtodes, vt dixi, Alex. *conſ. 96. num. 2. lib. 4.* Socin. *conſ. 32. num. 17. lib. 1.* Felin. *in c. cum olim, nu. 6. de maior. & obedien.* Bertrand. *conſ. 235. num. 2. lib. 3. in antiqua impreſſione*, & Gomez. *in §. fuerat, poſt num. 7. Inſtit. de act.* at
5 † in perpetuis Commẽdatarijs, quales ſunt ferè omnes hodiernis tẽporibus, vt aduertit Mandoſ. ad Roman. *conſ. 350. lit. B.* qui verè Prælati appellantur, cum huiuſmodi Cõmendę concedantur ad priuatam vtilitatẽ, loco titulorum habentur, vt dicit Alciat. *in l. pactum curatoris, C. de pact. col. 8. verſic. ſed an id.* Siquidem Commendatarij dicuntur habere certum titulum in Eccleſia commẽdata, tametſi non ſit tàm firmus ſicut beneficij collati, tum, vt per Felin. *in d. cap. cum olim, num. 6. verſ. quia licet.* & ſaltem Commenda perpetua, largo modo dicitur titulus Canonicus, ſicut alia beneficia, & ſecundum quid, vt per Sarnenſ. *in Reg. de triẽnali, quæſt. 5.* & per Caſſiad. *d. deciſ. 5. de pri-*
6 *uil. num. 9.* proindè † faciunt iſti Commendatarij fructus ſuos, & de eis diſponunt, quemadmodũ titulares diſponere poſſunt, & ſic dicuntur habere plenam adminiſtrationẽ in ſuis Commendis, ſicut habent cæteri Prælati in eorum Eccleſijs, vt per Card.

Mantic.

Mantic. *vbi ſupra cit. numer.* 10.

7 Quo fit, vt ſicut † Prælati ſeruatis de iure ſeruandis, & concurrentibus requiſitis, ſcilicet vtilitate Eccleſiæ, quod ſub nomine dignitatis locent bona ſuæ Eccleſiæ, & ad modicum tempus, poſſint bona, & prædia locare ità, vt ſucceſſor iſtis locationibus remaneat obligatus, vt diximus alibi; hac eadem ratione ſucceſſores in Commenda, remanent obligati, vt benè deducit Card. Mant. *cit. num. vltimo, verſ. at Commendatarius.*

Æquiparatio verò quæ fit de vſufructuario ad tales Commẽdatores, non eſt bona: quia vſufructuarius non habet adminiſtrationem reſpectu iuris dominij, iuxta diſtinctionem Bart. *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, num.* 1. *ver. aut ſucceſ-*

8 *ſor, ff. ſol. matr.* ſi quidem † habet plenam dumtaxat adminiſtrationem reſpectu vſusfructus, ſed non reſpectu rei, vt conſiderat Abb. *in c. fin. ne Prælati vic. ſuas, num.* 8. *verſ. ſi verò Clericus,* vbi de marito exemplum adducit, qui locauit fundum dotalem, habet enim maritus adminiſtrationem ſecundum eum, nedum rerum dotalium, verum etiam ipſius vxoris; proindè ſucceſſor ſtare tenetur, nõ ſic vſufructuarius: Commendatarius verò habet adminiſtrationẽ Commendæ, & fructuum, vt dictum eſt; proinde ſucceſſor tenetur ſtare, ſi contractus ritè factus ſit, vt dixi; & aduertit Abb. *in d. cap. fin. in fine, num.* 8. alioquin ſi deficerent requiſita in huiuſmodi locationibus fieri ſolita, proculdubio non eſſet agendum, an ſucceſſor in Commenda teneretur ſtare locationi: quia quod dici-

9 tur † Commendatarium habere ex facultate attributa à Romano Põtifice liberam fructuũ adminiſtrationem, & dominiũ, vt per Abb. *in cap. de Monachis, nu.* 3. *de præbend.* intelligi debet, dummodo in alienatione ſeruet ea, quæ de iure ſunt neceſſaria, cum aliter iſtis Commẽdatarijs plus tribueretur, quàm verè titularibus, cuius tamen contrarium verius eſt, cum ex deductis ſuprà appareat, Commendatarios quidem habere titulum in Commenda; ſed non ità firmatum, vt habet titularis, ſed largo modo, & ſecũdum quid, &c.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſucceſſore Epiſcopi, Plebani, & Curati.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor in Epiſcopatu, & Cura, non tenetur ſtare locationi.*

2 *Prælatus nullam habere dicitur adminiſtrationem circa futura, ſed tantum circa ea, quæ de præſenti competunt.*

3 *Locatio per mortem Prælati ipſo iure extinguitur.*

4 *Prælatus poteſt ad modicum tempus locare, durãte eius vita, ſed vltra non poteſt, etiam reſpectu primi anni, quod intellige, vt hic.*

5 *Succeſſor non tenetur ſtare, nec etiam locationi triennali.*

6 *Prælatus poteſt ad modicum tempus locare quatenus locet nomine ſuæ Eccleſiæ, cum debitis requiſitis.*

7 *Succeſſor non tenetur ſtare locationi, quando locatio vitio nullitatis laborat.*

8 *Prælatus tenetur ſtare locationi, duobus concurrentibus.*

9 *Locatio quo modo dicatur facta ſub nomine dignitatis.*

10 *Vtilitas Eccleſiæ non præſumitur, ſed illa probari debet, & in quibus caſibus non ſit neceſſaria eius probatio, ibi vide.*

AMplia Decimoquartò Cõcluſionem text. noſtri, vt
1 † habeat locũ in ſucceſſore Epiſcopatus, in Plebano, & Curato, qui etſi habeant adminiſtrationem, vt dicit Abb. *in c. fin. ne Prælati vices ſuas, ſub nu. 6. verſ. ſi verò ſit clericus*; poſt tamẽ mortẽ eorum ceſſat adminiſtratio, *c. fin. 12. quæſt. 1. cap. 2. de donat.* ità, vt ſuis ſucceſſoribus nõ poſſint præiudicare, cum non iure ſucceſſionis, ſed nouæ electionis, noui tituli, ac nouæ dignitatis ad tales aſcendant dignitates, vt dicunt Aluar. Afflict. & alij, *in c. 1. qui ſucced. tene.* ideò non tenẽtur ſtare locationi, ſed morte locantis finitur, gloſ. quæ Communiter recipitur, *in cap. vlt. ne Prælati vic. ſuas*, & Abb.

ſub

ſub num.6.in fine, ſubdens, quòd ſi aliquid perceptũ ſit poſt mortẽ prædeceſſoris, hæredes eius, aut conductor, tenentur reſtituere, ſanè adminiſtratio eorum quatenus attingit futura, dicitur ceſſare, cum

2 † Prælatus diſponat tantum circa ea, quæ ei ſimpliciter de præſenti competunt, at circa futura non poteſt ſuam vltra conferre adminiſtrationem etiam ſi in ſpe competat, niſi ſit redacta ad actum obligandi ſucceſſorem, & niſi quatenus caſus euenerit eo viuo, nam etsì videatur quodammodo diſponere de re præſenti, *ad l.ſpem, C. de donat.* tamen huiuſmodi ius quod eſt in ſpe, non dicitur in bonis noſtris, neque diſpoſitio poteſt effectum ſortiri, ſi caſus eueniat poſt mortem, vt ſcribit Gabr.*conſ.* 83.*lib.*1.*n.*

3 46.*cum ſeq.* † quandoquidem locatio per mortem Prælati ipſo iure exſtinguitur, nil mirum ſi ſucceſſor non remanet obligatus, ex allegatis per Surd. *deciſ.* 52.*num.*8. facit text. *in cap. fin. de reſcript. in* 6. *&* *in c. ſignificaui, de cenſ.* per quæ iura ità in terminis fuit tentum in Rota, *vt in nouiſ. deciſ.* 1.*de locat. & cond. num.*2. & licèt honeſtum ſit, & decens, quod ſucceſſor proſequatur actus fauorabiliter, quos nouit ſuo prędeceſſori fideliter paruiſſe, 12.*quæſt.*2.*cap. hæc ius placiti*, cum maximè Eccleſia non debeat in ſuis cõtractibus aliquam adhibere fraudem, *c. per tuas, de donat.* id tamen intelligitur quatenus actus ſint liciti, *vt in cap. fin. de pact. in* 6. Quòd autem Prælatus teneatur ſtare locationi factæ pro commodo proprio ipſius Prælati, & vltrà ſuam vitam, non videtur licitum ex infra dicendis, meritò nõ obligat ſucceſſorem: ſi enim prædeceſſor poſſet obligare ſucceſſorẽ, obligatio perſonalis tranſiret in illum, quod verum nõ eſt, vt per Puteum, *deciſ.* 181.*lib.*1. meritò facta per prædeceſſorem non tenent in præiudicium Eccleſiæ, & ſucceſſoris, vt nouiſſimè per R.D. Bellettum, *in ſuis Diſquiſitio. clerical. tit. de clerico debit. §.* 4.*num.*2. vbi in ſequentibus numeris optimè hanc materiam illuſtrat.

4 Non tamẽ ignoro, quod † Prę latus poteſt ad modicum tempus locare, verum cum ille non habeat ius in fructibus, niſi durante vita ſua, non poteſt vltra tranſcedere, & hoc pacto ſuo ſucceſſori præiudicari: & quod magis eſt, illud procedit etiam reſpectu primi anni quo deceſſit, vt in ſucceſſore Epiſcopi fuit dictum in illa Auximana locationis coram bo: mem: Orano, 14. Ianuarij 1590. quam habetis infrà, nam quando Prælatus

tus

tus locat bona Eccleſiæ nomine proprio,ità,vt fructus pertineāt ad ipſum Prælatum, & non ad Eccleſiam, ſucceſſor ex eo contractu non obligatur, vt apud Card. Mantic. *deciſ.* 186. *num.* 1. *cum ſequ.* nec etiam pro primo anno, *vt ibi, ſub num.* 3. *verſ. vndè*, niſi fructus eſſent pendentes, & de proximo recolligendi, vel terræ iam ſatæ, & cultæ, ratione laborum, & expenſarum, quo caſu teneretur ſtare pro illo anno, vt habetur *in d. deciſ. Auximana, num. vlt.* & declarat Reuerēdiſſimus Dominus Belletus, Illuſtriſſimi, & Reuerendiſſimi Domini mei Card. Aldobrandini Vicarius meritiſſimus *in loco citato, num.* 13.

5 Et † multo magis non teneretur ſtare locationi triennali, quamuis ſimiles locationes ſint permiſſæ per Extrauag. Ambitiosè, de reb. Eccle. non alienan. Bald. *in l. defuncta, ff. de vſufruct.* Redoan. *de reb. Eccleſ. non alien. quæſt.* 5. *Rubr. an & quandò ex alienat. §. ſinè capite.* Natta *conſ.* 517. & Reuerendiſſimus Bellettus *vbi ſup. cit. num.* 5.

Quo fit, vt ex prædictis intel-
6 ligamus † Prælatum poſſe ad modicum tempus locare, quatenus faciat nomine ſuæ Eccleſiæ, cum alijs requiſitis, de quibus infrà, non autem ſi nomine proprio locet, & ſic intelliguntur ſuperius dicta, quòd ſucceſſor in Prælatura ſtare non tenetur locationi, Guttier. *Canon. quæſt. lib.* 1. *cap.* 36. *num.* 4. Card. Mant. qui præ ceteris hanc quęſtionem pertractat, *de tac. conu. lib.* 5. *tit.* 13. *num.* 12. *& num.* 26. *verſ. amplius dico*, & colligitur ex Mohed. *deciſ.* 12. *de locat. in fine.* & quamuis modicum tempus pluribus modis à Doctoribus conſideretur, in facti ſpecie, ſat eſt, modicum tempus intelligi iuxta ſubiectam materiam, & ſic per ſpacium triennij, & nō vltra, cum ſic reperiatur definitum à iure Pontificio, per d. Extrauagant. Ambitiosè, vt idē Card. Mant. ſubiungit *num.* 28. *in fine*, & Mohed. *in d. deciſ.* 12. *num.* 2. 3. *&* 4.

Propterea cauendum eſt ab Angelo, quē fuit ſequutus Decian. *conſ.* 14. *lib.* 2. in eo quod auſus eſt dicere, locationem factā ad nouennium, tranſiret ad ſucceſſorem abſque conſenſu Capituli, & alijs requiſitis inconſulto Romano Pontifice, Ang. enim loquitur de priſcis temporibus, antequā fuiſſet d. Extrauagans compilata, vt aduertit Card. Mant. *vbi ſupra, num.* 30. ſed Decian. vir alioquin acutiſſimus, ad id non aduertit, proin-
7 dè † nō eſt agendum an ſucceſſor teneatur ſtare locationi, vbi locatio aliquo vitio nullitatis laborat,

borat, non enim tunc reuocatur in dubium, quod ſucceſſor non teneatur ſtare locationi Cardin. Mant. *num.3. & num.31.* & Moderni Rom. *de Saluiano interdic. Inſpect.4.cap.1.num.38.*

8 Prælatus † autem ſtare tenetur locationi quatenus duo copulatiuè concurrant, nempè, vtilitas Eccleſiæ, & quod contractus fuerit celebratus ſub nomine dignitatis, Rota *in nouiſſ. cit. de locat. deciſ. 1. in princ. ver. ſi vero*, Gabr. *in d. conſ. 83. nu. 52. cum ſequ. lib. 1. vbi de Communi*, & optimè Card. Mant. *pluries cit. num. 16.* & nouiſſimè tenuit Rota in Romana Palatij corã R. P. D. Pãphilio, 15. Martij 1604. in relatis per Farin. *deciſ. 70. nu.*
9 *4. par. 1. tomo* 1. vbi quod † dicitur facta ſub nomine dignitatis, quatenus fuerit ſtipulatum ſub ipſomet nomine dignitatis, cũ ſtipulatione pro ſe dum vixerit, & poſt obitum pro ſuo ſucceſſore pro tempore exiſtẽte, ſecùs ſi fuiſſet dumtaxat ſtipulatum nomine ſucceſſoris, non facta mentione dignitatis, vt voluerunt Domini in dicta Auximana locationis, *antè num.4.* quod etiam videtur de mente Gabr. *in d. conſ. 83. ſub num. 53.* ceſſat enim tunc ratio quare Prælatus non teneatur ſtare locationi, eo quod concernit commodum, & vtilitatem ipſius Eccleſiæ, non autem commodum ipſius Prælati, qui ſolum in hac parte fungitur vice adminiſtratoris pro ſua Eccleſia, quæ nunquam moritur, vt per Steph. Grat. *deciſ. 99. num. 14. & infrà*, ſubdentem hæc tanto magis habere locum, ſi probetur vtilitas Eccleſiæ, quo caſu conductor non poteſt expelli ſecundum opinionem Communem, vt per eum, *num. 17.* & contractus dicitur realis, qua vtilitate ceſſante, potius iudicatur perſonalis, quia defecit vtilitas, ergò non obligat ſucceſſorem, vt per Gabr. *in d. conſ. 83. num. 53.* & per Card. Mant. *nu. 14.* ſi enim deficeret vtilitas, iſta diſtinctio ſeruiret de vento, & Lex eſſet potius impoſita verbis, quàm rebus, quòd eſſe non debet.

10 Vtilitas † autem non præſumeretur, ſed illam conductor probare teneretur, deficiente auctoritate ſuperioris, quatenus locatio excederet ſpatium triennij: nam de locatione facta intra dictum tempus, valere etiam ad obligandum ſucceſſorem multi tenuerunt, retentis ſemper terminis, quod ſit facta nomine Eccleſiæ, vt aduertit Card. Mant. *num.7. cum ſeq.* in dubio autem, potius præſumitur contractus perſonalis, & non realis, iuxta opinionem Rotæ, *in nouiſſ. cit. de locat. deciſ. 1. ſub num. 1.* & benè

nè Card. Mant. *num.* 21. non tamen ſecundum Mant. *ſub num.* 10. *&* 11. in omnibus caſibus eſt neceſſarium probare verſionem in vtilitatem, præterquam in mutuo, & in venditione, propter æs alienum, pręſertim ſi auctoritas Superioris interceſſerit, dato quod deficiat vtilitas, namque propter auctoritatem Superioris contractus eſt tranſmiſſibilis ad ſucceſſorem, cum alias non tranſiret, ſed eccleſia habet reſtitutionem in integrũ, ſi vult, vt idem Cardinalis explicat, *num.* 21. Cetera vide ibi per eum, qui nil omittit, ne aliena tranſplantare videar.

DECISIO.

Auximana locationis, die Mercurij 14. *Ian.* 1590.

Coram R. P. D. Orano.

Cornelius Epiſcopus Auximanus locauerat ad triennium pro ſe, & ſuis ſucceſſoribus in Epiſcopatu quaſdã terras cuidã Feltreſco Conſtãtini. Primo autem locationis anno, ipſo vita functo, modernus Epiſcopus declarauit haud ſuæ intẽtionis fore, ſtare prędeceſſoris locationi; cuius occaſione impetrato ab Auditore Cameræ Monitorio, iudicialiter obtinuit declarari, ſucceſſorem nõ eſſe obligatum ſtare ſui prædeceſſoris contractui, & in cõſequentiam, ſeù ad obſeruantiam locationis prædictæ non arctari.

Cauſa poſtmodum appellationis coram me introducta, dubitaui.

An locus eſſet confirmationi prædictæ ſententiæ, Domini altera parte pluries interpellata, informare recuſante, concluſerunt ſententiam fore confirmãdam.

Nam licèt Doct. circa locationem ad modicum tempus factam per prædeceſſorem, variè fuerint locuti, tamen Communis, & vera eſt Concluſio diſtinguens,

Aut à Prælato Eccleſiæ adminiſtrationem habente, nomine Eccleſiæ, vel pro eius vtilitate facta fuerit locatio; vel potius nomine proprio, vt ſcilicet fructus ad ſui commodum conuerterentur.

Primo enim caſu ad locationis prædeceſſoris obſeruantiam obligatur.

Secundo verò minus, vt poſt gloſ. benè diſtinguũt Butr. Abb. & alij, *in cap. fin. nè Prælati vices ſuas*, Alex. *conſ.* 160. *numer.* 4. *&* *ſequ. lib.* 6. Couar. Variar. reſol. *lib.* 2. *cap.* 15. *num.* 6. *circa fin. cum alijs allegatis.* Et ratio eſt: quia Prælatus vſufructuario comparatur;

ratur; & ideò licèt poſſit locare ad modicum tempus Epiſcopus, tamen cum ius non habeat in fructibus, niſi vita ſua durante, non poteſt per huiuſmodi locationem ſucceſſori pręiudicare, *l.ſi quis demum, ff.locati*, Rota *deciſ.1.de loca.in nouiſſ.* Bal.*conſ.* 255.*lib.*1. Socin.*conſ.*34.*num.*4. *lib.*3.

In caſu autem propoſito, locatio facta fuit per Pręlatum nomine proprio, vt ſcilicet fructus ſuos faceret, non autem nomine Eccleſiæ: vnde, non eſt curandum, quod ſucceſſorem obligauerit, quia non propterea nomine Eccleſiæ contraxiſſe dicitur. Aliud enim eſt contrahere nomine Eccleſię, aliud nomine ſucceſſoris, vt colligitur ex Mohed.*deciſ.*271. *in fine*, & hoc eo magis dicendum eſt, cũ prædeceſſor non potuerit obligare ſucceſſorem, ex quo actio perſonalis in eum non tranſibat, Put. *deciſ.*181.*lib.*1. nec ſucceſſor ius aliquod à prædeceſſore receperat, Rota *d. deciſ.* 1. *de loc. in nouiſſ.*

Hæc autem diſtinctio in tantum vera eſt, vt reſpectu anni, quo prædeceſſor deceſſit, etiam quod primus eſſet, & conductor anticipatè affictum ſoluiſſet, ſucceſſor locationi ſtare non teneatur: quia imputet ſibi, cum poſſet mortem Prælati præuidere. Card. *conſ.* 7. *de loc.* Imola *conſ.* 161.*num.* 9. *in fine.* Ferret. *conſ.* 151.*lib.*1.

Niſi terræ fuiſſent ſatæ, & fructus pendentes de proximo colligendi, *vt poſt Pedem. deciſ.* 82.*num.* 10. conſuluit Menoch. *conſ.*181.*vol.*2. quod equidem huic caſui non conuenit, ex quo Cornelius iam recollectis primi anni fructibus deceſſit, & ſucceſſor coloni ante ſationem vlteriorem locationem renuntiauit.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſucceſſore beneficiati recipiente penſiones à Conductore.

SVMMARIVM.

1 *Succeſsor beneficiati, recipiens penſiones locationis, non etiam tenetur ſtare locationi.*

2 *Ratificatio requirit eandem ſolemnitatem, quæ eſt neceſſaria in confectione actus.*

3 *Succeſſor recipiendo penſionem rei locatæ, cenſetur locationem approbare. Intellige, vt ibi, & num. 4.*

5 *Eadem ſolemnitas requiritur vbi agitur de nouo actu faciendo, perinde ac ſi fieret ab initio.*

6 *Succeſſor poteſt expreſsè confirmare locationem à ſuo prædeceſſore factam.*

7 *Conductor ſoluendo penſionẽ ſucceſſori, non obligatur ad obſeruantiam locationis pro toto tempore.*

8 *Multa conceduntur ratione litium dirimendarum, quæ aliàs non concederentur.*

9 *Tempus initi contractus inſpici debet ad illius validitatem, non quod euenire poteſt in futurum.*

10 *Contractus claudicat ad fauorem Eccleſiæ.*

AMplia Decimoquintò, vt
1 procedat etiam † ſi ſucceſſor in prælatura, aut in beneficio, recepiſſet penſionẽ à conductore, adhuc enim poteſt recedere à locatione: quia cum contractus per mortem Prælati, & beneficiati ſemel fuerit ipſo iure exſtinctus, non poteſt amplius reuiuiſcere, *c. ex tranſmiſſa, de renunc. c. quamuis, de reſcript. in 6.* quod enim nullum eſt, confirmari non poteſt, nec approbari, *c. non firmatur, de regul. iu. in 6. l. quod ab initio, ff. eod.* & ſi fieret ratificatio, nullius eſſet momenti: quia quod non eſt geſtum nomine meo, ratificare non poſſum, *l. ſi pupilli, §. ſed ſi ego, ff. de neg. geſt. l. ſi ſeruus, ff. de*
2 *precar.* Deinde, † ratificatio ad eius validitatẽ requirit eandem ſolem-

ſolemnitatem, quæ eſt neceſſaria in confectione actus, *l. ſi vt proponis, C. de nupt.* & Innoc. *in c. cum dilecti, de empt. & vendit.* quo loci infert ad Eccleſiam, quæ ſi petat pretium rei malè alienatæ, non ob id intelligitur ratificare contractum: quia deficit ſolemnitas requiſita in alienatione rerũ Eccleſiæ; quamuis itaque beneficiatus in vita, poſſit de fructibus ſui beneficij diſponere, ad effectum tamen obligandi ſucceſſorem, plura requiruntur neceſſaria, ſecundum Communem opinionem, de qua in puncto caſus noſtri teſtatur Surd. *deciſ. 33. numer. 7. & 8.* ſubdens, quod quando locatio eſt nulla reſpectu ſucceſſoris, tunc per receptionem penſionis locatio non conualidatur.

3 Non tamen † inficior, quin per receptionem penſionis dicatur locatio approbata per ipsũ beneficiatum aliquo reſpectu, vt in terminis conſuluit Calderin. *conſ. 7. de cenſ.* Caſt. *conſ.* 487. *nu.* 8. *lib.* 8. & Crauet. *conſ.* 237. *num.* 2. *verſ. alibi;* quemadmodũ ſi dixiſſet colono, quod habeat bonam curã prædiorum, & benè coleret, & ſeminaret, quod & per teſtes iuſtificari poſſe non ambigitur, vt in iſtis terminis ſcribit Guttier. *Canon. quæſt. lib.* 2. *c.* 8. *num.* 10. *cum ſeq.* Sed non eſt bona conſequentia, dicere, beneficiatus recepit partem pẽſionis, ergò ſimpliciter dicitur approbaſſe locationem pro toto tempore, non enim cõcludit per neceſſe iſta argumentatio: quia potuit approbare locationem, ſed dumtaxat pro illis annis, quorum penſiones fuerunt receptæ, & non vlterius, vt per eundem Guttier. *ſub numer.* 11. Quam opinionem firmauit etiã *lib.* 1. *cap.* 36. *nu.* 13. poteſt enim euenire quòd Prælatus voluerit continuare locationem pro vno anno tantum, quia ſibi expediebat, & non pro ſequentibus; voluntas enim quæ ex facto colligitur, non extẽditur vltrà quàm ex ipſo facto neceſſario inferatur, vt dicunt omnes citati per Surd. *d. deciſ.* 33. *num.* 10. tacitus namque conſenſus, qui reſultat ex receptione penſionis, debet reſtringi, & limitari ad factum limitatum, & non vltrà, vt dicit Bart. *in l.* 1. *§. ſi quis interdicto, ff. de itin. act. priu.* licet aliud ſit in expreſſo, vt per Put. in ſimilibus terminis *deciſ.* 180. *numer.* 7. & 8. *lib.* 1. & in locatione videtur text. apertus *in l. item quæritur, §. qui impleto, ff. locati,* vbi quod in prædio vrbano non cenſetur inducta reconductio per continuationem, niſi pro eo tempore, quo quis habitauit; in prædijs verò ruſticis, pro anno tantum, non autem pro toto tem-

pore, vt per Card. Mant. *de tac. conu. tomo* 1. *lib.* 5. *tit.* 15. *num.* 3. 4. *&* 15. & in propoſito pluribus adductis confirmat Surd. *d.*
4 *deciſ.* 33. *num.* 11. & † quod Prælatus recipiendo penſionem, nõ intelligatur confirmare locationem prædeceſſoris, niſi eatenus, quatenus apparet ſolutũ, tenuerunt Domini *in nouiſs. de locat. deciſ.* 2. quam deciſionem pluries fuit ſequutus Senatus Mantuanus, vt per Surd. *deciſ.* 264. *num.* 13. *&* *deciſ.* 265. *num.* 16. & tametſi penſio in locatione ſit diuiſa in plures annos, neque ob id deſinat eſſe vnica tantum locatio, cum non dicatur factam cauſa multiplicandæ obligationis, ſed potius differendæ ſolutionis, pro commodo conductoris, vt per Magon. *deciſ. Luc.* 69. *num.* 7. *cum ſeq.* *&* *nu.* 15. *&* 16. *vbi Addent. in lit. A.* ità, vt ratione vnitatis, & indiuiduitatis, contractus dicatur vnicus; & iure merito non poſſit in parte approbari, & in parte non; nihilominus fundamentum huiuſmodi ceſſat, conſiderãdo quod poſſet procedere, ſi locatio fuiſſet facta nomine ſucceſſoris, tunc non poſſet pro parte temporis approbari, & pro parte non, ſed vel in totum reprobari, vel in totum acceptari. Verum, quia agimus de contractu prædeceſſoris, & de celebrando nouum actum, non verò de confirmando iam factum, hac ratione admittitur talis variatio, quæ conſiſtit in voluntate ipſius ſucceſſoris, vt deducit Surd. *d. deciſ.* 33. *ſub num.* 12. *verſ. & non obſtat*, vbi *num.* 14. reſpondet ad
5 alia obiecta, quæ poſſunt † ſubſiſtere, vbi agitur de confirmando contractum iam factum, non autem vbi agitur de nouo actu faciendo, qui requirit eandem ſolemnitatem, prout ab initio actus veniret celebrandus, Iaſ. *in l. cum iјs*, §. *eam tranſactionem*, *ſub num.* 2. *verſ. limita tamen*, *C. de tranſact.* Aufrer. *ad Capell. Toloſ.* 98. *cum aliјs, de quibus per Borgn. deciſ.* 46. *par.* 1. *num.* 88.
6 Eſt verum, quod † ſi Prælatus expreſsè, & nominatim ratificaret locationem ſui prædeceſſoris, iſta ratificatio haberet vim nouæ locationis, iuxta opinionem Caſtr. præſertim ſi eſſet confirmata cum omnibus qualitatibus, de quibus in prima, prout illum in expreſſa ratificatione intelligit Surd. *in prææalleg. deciſ.* 33. *antè num.* 16. ſecùs in locatione tacita, reſultante ex receptione penſionis, vel ex aliјs artibus inducentibus tacitam ratificationem, quæ non extendit vices ſuas vltrà actus neceſſarios, ex Regula *Expreſſa nocent, non expreſſa non nocent, l. expreſſa, vbi Doct. ff. de reg. iur.* ſanè argumen-

gumentum de expreſſo ad tacitum, non viget in hoc, vt aduertit Put. *in d. deciſ.* 180. *lib.* 1. *num.* 14. & Surdum ſequitur etiam Steph. Gratian. *Diſcept. Forenſ. cap.* 37. *num.* 19. *&* 20. *parte* 1.

7 Et hoc † idem dicendum reſpectu conductoris, qui ſoluendo pēſionem pro vno anno ſucceſſori, non intelligitur ſe obligaſſe pro toto tempore ad continuationem locationis, etiam pro futuris annis, ſed poteſt reſilire, cum non detur diuerſa ratio inter ſucceſſorem Prȩlati, & conductorem. Proindè omnis interpretatio ſumenda eſt, vt æqualitas ſeruetur, *l. ſi id quod*, §. *fin. ff. de reſcind. vendit. l. pen. in fine*, *C. communi diuid.* prout ità in ſpecie tenuit Guttier. *Canon. quæſt. lib.* 1. *cap.* 36. *num.* 14.

Neque ſecundum eum prædictis obſtare poteſt, quod pinguiores, & vberiores fructus fortè ſperari poſſunt, aut exiguiores in vltimis annis, in quibus non ſtatur locationi, quam eorū qui præceſſerunt, contendente ob id conductore alios ſequentes annos continuare, cum ſoluerit hac intentionē penſiones tempore ſterilitatis, totum contrarium aſſerente ipſo ſucceſſore, qui penſiones priorum annorum magis pinguium recepit, hac pari intentione, quod cōductor deberet ad finem perducere locationem pro ſubſequentibus annis ſterilibus, & modo ſit in eius facultate à locatione recedere, quādoquidem Guttier. *vbi ſupra citatus num.* 15. dicit, querimonias ſucceſſoris, & conductoris in iſtis caſibus non eſſe
8 audiendas, ratione † litium dirimendarum, cum à principio partes deberent ſibi præcauere, & futura proſpicere, quod cum non fecerint, eis imputandum eſſe; quæ opinio confirmari poteſt alio fundamento, quod ſcilicet non ſit habenda ratio eorum, quȩ euentura ſunt, ratione dubij, & incerti euentus, cum poſſint ſe habere ad lucrum, &
9 damnum: ideo † debet inſpici tempus ipſius contractus, & tacitæ confirmationis, non autem quod in futurum euenire poteſt. Dec. *conſ.* 572. *n.* 11. Gama *deciſ. Luſitan.* 323. *nu.* 1. *&* 2. & Card. Seraph. *deciſ.* 1125. *numer.* 5. *&* 1307. *num.* 6. Exemplo, dicimus eam læſionem non fore attendendam, quæ poteſt ſe habere ad augmentum, vel diminutionem, dato, quod poſtea ſequatur damnum, vt dicunt Domini *deciſ.* 593. *num.* 3. *in nouiſs. diuerſ. par.* 1. ideò ſi aliquando lucrum receperunt, non debent egrè ferre quandoque damnum ſentire, & è contra.

Ceterum, dubia videtur iſta declaratio, quod conductor poſſit

ſit

ſit verſa vice recedere à locatione, id enim repugnat Communi Concluſioni, qua cautum
10 eſt, † contractum ad fauorem Eccleſiæ claudicare, ſi Eccleſia velit ſtare contractui, vndè ſi dicimus ſucceſſorem in Prælatura, Epiſcopatu, aut Canonicatu, non teneri ſtare locationi, quia non ſeruatis ſeruãdis prædeceſſor locauit bona Eccleſiæ, iſtud debet intelligi ſi Eccleſia nollet, quatenus autem vellet ſtare locationi, non poteſt conductor recedere, quia claudicat contractus, Inno. *in c.* 1. *in princ.* quem ſequũtur alij Canoniſtæ, vbi Abbas *nu.6. de his, quæ fiunt à Prælatis ſinè conſenſu Cap.* Put. *deciſ.*310.*lib.*1. Creſc.*deciſ.* 1. *de loca.* & fuit dictũ in cauſa Rom. domus 14. Decembris 1592. coram Card. Mant. *deciſ.* 201. Verum in locatione nulla, cui ſucceſſor ſtare non tenetur, quod nec ipſe poſſit agere contra cõductorem, ſicuti è conuerſo, neque ille conueniri poteſt ad obſeruantiam, ad effectum nè contractus dicatur claudicare, videtur deciſio in terminis apud Card. Mant. *deciſ.* 186. *nume.* 4. ideò cogitandum.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſucceſſore Prælati, aut beneficiati, qui penſiones anticipatas adhuc viuens recepit.

SVMMARIVM.

1 *Succeßor Prælati non tenetur ſtare locationi ſui prędeceſſoris, dato etiam quod ei ſoluißet penſiones anticipatas.*

2 *Prælatus pro Eccleſia ſemper meliora debet proſpicere.*

3 *Succeſſor Prælati tenetur ſtare locationi etiam anticipata ſolutione celebratæ, ſi facta ſit ſeruatis ſeruandis. Diſtingue tamen, vt num. 4.*

5 *Conductor non poteſt ſoluere ante tempus præfixum in præiudicium ſucceſſoris, dato quod locatio ſit facta ſolemniter, alioquin non liberatur.*

6 *Solutio anticipata nunquam admittitur in præiudicium tertij.*

7 *Solutio facta incipienti mori, non afficit ſucceſſorem.*

8 *Actum iuratus in præiudicium tertij non valet.*

9 *Solutio penſionis anticipatè facta ab incipiente mori, habetur, & iudicatur tàmquàm de penſione inexacta.*

AMplia Decimoſextò, vt
1 nec † ſucceſſor Prælati, vel beneficiati, teneatur ſtare locationi, dato quod conductor ſoluiſſet penſiones anticipatas ſuo prædeceſſori, cum enim per mortē ius beneficiati fuerit extinctum, & conductor potuerit præuidere mortem locatoris, ſibi debet imputari, Card. *conſ.* 7. *de locat.* & Ferret. *conſ.* 151. *lib.* 1. quos in terminis fuit ſequuta Rota Rom. in illa Auximana locationis coram Orano, de qua in xiiij. ampliatione. Prælatus
2 † nāque & beneficiatus, ad hoc ſumoperè debet aduertere, vt sēper pro Eccleſia meliora proſpiciat, *c. nuper, de rebus Eccleſ. non alien.* locare autem ad plures annos prædia ſuæ Eccleſiæ anticipata ſolutione, non eſt vtile, cum illa anticipatio ſit pars pretij, *argumēto l. fundi partem, ff. de*

ff. de contrah. empt. & quotidiè experientia hoc docet: quia cõductores propter iſtas anticipatas ſolutiones viliori pretio ſemper conducunt, quod poteſt redundare in perniciem ſucceſſoris, ideò ſucceſſor non tenetur ſtare, eo quod cõtractus non eſt vtilis pro Eccleſia, immo tales locationes hodie improbantur per Sacr. Concil. Trident. *c.* 11. *de reform. ſeſſ.* 25. & benè Card. Mant. *de tac. conu. tomo* 1. *lib.* 5. *tit.* 12. *num.* 23.

3 Si tamen locatio † eſſet facta cum debitis requiſitis, nempè, nomine Eccleſiæ, & illa vtilis, necnon etiam ad modicum tempus, & locans eſſet adminiſtrator vniuerſalis ſecundũ aliquos, ſucceſſor teneretur ſtare locationi, dato, quod integrum pretium fuiſſet ſolutum prædeceſſori pro toto tempore ipſius locationis, vt refert Guttier. *Canon. quæſt. lib.* 2. *cap.* 8. *num.* 71. Et iſtam opinionem vti Communem, à qua in iudicando non eſſe recedendum dicit Decian. *conſ.* 14. *num.* 5. *&* 9. *vol.* 2. quam ceteri adducti per eũdem Guttier. ſequuntur: ſubdit tamen, quod iſta Concluſio non caret dubio propter abſurdum quod inde ſequeretur. Prælatus enim poſſet locare bona ſuæ Eccleſiæ, & totum pretium recipere, deindè ſi moreretur in primo anno, ſucceſſor nihil omninò perciperet, nedum pro ſuſtẽtatione ſui victus, verum nec pro oneribus dignitatis, quod redundaret in maximũ dedecus Prælaturę, & ipſius dignitatis, quod tamen non eſt ferendum; quæ ratio ſecundum Decianum *vbi ſupra citatum nu.* 15. eſt ſatis efficax; vndè Guttier. putat, poſſe

4 diſtingui in hoc caſu, quod † ampliatio noſtra procedat ſi omnes penſiones anticipatę fuerunt ſolutæ, ita, vt pro rectore nihil remaneat ad ſui ſuſtentationem, ſecus verò ſi non omnes, ſed aliquæ tantum fuerunt ſolutæ aliquibus remanentibus, quia tunc ſucceſſor tenebitur ſtare locationi, concurrentibus alijs requiſitis, de quibus ſuprà, vt ibi per eum. Ego tamen in hoc ſubſiſto, & conſidero, quod poteſt eſſe, neque reputatur incompatibile, quod ſcilicet ſucceſſor ſtare teneatur locationi factæ formiter, & ſolemniter per ſuum anteceſſorem, & nihilominus valeat de nouo penſiones exigere, vt poſt Hoſt. Cald. & Redoan. in puncto firmat Surdus *deciſ.* 326. *num.* 79. ſaltem, vt ſuſtineat onera dignitatis, vt ſupra dictum eſt, quod eſt notatu dignum.

5 Quatenus autẽ valida † fuiſſet locatio, & ſucceſſor cogeretur ſtare locationi, non poſſet con-

conductor ſoluere antè tempus ſtatutum, & conuentum in prę-iudicium ſucceſſoris, & ſoluendo nõ conſequeretur liberationem, Redoan. *de reb. Eccleſ. non alienan. quæſt.* 58. *num.* 53. Caſtr. *in l. diuortio, ff. ſolut. matrim.* & Anch. *conſ.* 116. præſertim confitendo: nam confeſſio Prælati, non poteſt afferre detrimẽtum Eccleſiæ, vt dicunt omnes citati per Menoch. *conſ.* 38. *num.* 37. ſicut de confeſſione voluntaria tutoris, quæ non obligat pupillum, *l. Lucius, ff. de adminiſtr. tut.* vbi Bart. niſi ſit adminiculata. Ruin. *conſ.* 174. *n.* 4. *lib.* 1. Natta *conſ.* 543. *num.* 20. & in confeſſione Prælati volũtaria, Afflict. *deciſ.* 168. ſanè poteſt debitor ſi vult ſoluere antè tempus, *l. quod in diem, ff. de ſolut. l. eum, qui calendis, § fin. ff. de verb. oblig.* cum vnuſquiſque poſſit ſuo fauori renuntiare, *l. fin. de pact.* & dilatio temporis ſit appoſita gratia debitoris, *l. cum tempus, ff. de reg.*
6 *iur.* ſed † quando ſolutio poteſt tertio afferre nocumentum, iſta anticipatio non eſt licita, vt in terminis deducit Carolus de Graſ. *except.* 25. *num.* 104. *cum ſeq.* qui loquitur in ſolutione facta Prælato; tales namque ſolutiones ſunt ſuſpectę, & inuerisimiles, ideò malitijs eſt obuiandum, in quantum fieri poteſt, vt per Menoch. *d. conſ.* 38. *nu.* 38.

Quod ſinè dubio procederet,
7 ſi † Prælato incipienti infirmari, fuiſſet facta ſolutio, vel in extremis poſito, tunc, quia æquiparatur vſuario, qui non poteſt vltrà ſuum vſum diſponere, *§.* 1. *Inſtit. de vſu, & habit.* procul dubio non poſſet cõfitendo ſuo ſucceſſori afferre nocumẽtum, cum alioquin detegeretur fraus in præiudicium ſucceſſoris, vt argumentatur Hieron. de Laurent. in puncto huius quæſtionis *deciſ.* 117. *num.* 3. talis enim confeſſio facta hoc tempore, vtpotè ſuſpecta, non nocet ſucceſſori, etiam ſi tendat ad liberationem, vt per Menoch. *citatum n.* 44. ſubdentem *num.* 46. quod actus factus in articulo mortis, alteri non præiudicat, dato quod ab incolumi geſtus potuiſſet detrimentum afferre, & quod eſt plus, id etiam procedere dicit ſi
8 actus ille fuiſſet iuratus: quia † iuramentum nõ confirmat actum in præiudicium alterius, ſubijciens exemplum de marito, qui incolumes vxori donare poteſt cum iuramento, ſed in teſtamẽto per actum confeſſionis de recepto, hoc facere non poteſt, quia illa confeſſio præſumitur ficta, & ſimulata, cum alias in vita poſſet expreſsè donare cũ iuramento, iuxta magis Communem Doctorum ſentẽtiam, vt ibi per eum *num.* 50. *cum ſeq.*

Nec iuuat dicere, quod huiuſmodi penſiones debētur Prę lato anteceſſori, ſaltem pro alimentis, & pro labore beneficiati, qui beneficio inſeruiuit ad ſimilitudinē vſufructuarij, qui lucratur fructus ſtatim, vt à ſolo ſunt ſeparati, *ad l. defuncta, ff. de vſufruc.* quia quidquid ſit de hac materia, quæ aliam requirit indaginem, ſat eſt, quod in vita illos ſuos faciat, & in morte habeat tantum nudum vſum, & non plus, & in omnē caſum † ſolutio iſta tamquàm anticipatè facta incipienti mori, habetur pro non facta, vt dictum fuit, & conſequenter perinde habetur ac ſi eſſet inexacta. Vndè ſaltem ſuccedit Bulla Iulij III. reſeruans fructus inexactos ſucceſſori, vt per Cardin. Seraph. *deciſ.* 594. *præſertim num.* 18. & 19. vbi loquitur de Clerico, qui vſus fuit diligentia in exigendo.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

DE RESIGNATARIO.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatarius non tenetur ſtare locationi.*

2 *Mors ciuilis, & naturalis, habent eundem effectum quando concurrit eadem ratio.*

3 *Epiſcopus per renuntiationem Epiſcopatus, retinet nihilominus nomen dignitatis.*

4 *Nobilitatem amittens, quæ eſt cauſa alicuius præeminentiæ, perdit etiam ipſam præeminentiam.*

5 *Succeſſor non tenetur ſtare locationi factæ per Prælatum reſignantem, etiam ſi ſit facta nomine Eccleſiæ.*

6 *Tranſactio facta cum anteceſſore ita demum ligat ſucceſſorem ſi ſit facta bona fide, & cum alijs requiſitis, vt ibi.*

7 *Reſignans beneficium, tenetur nedum reſtituere penſiones anticipatè ſolutas conductori, verum etiam ad omne intereſſe quatenus ſit obligatus pro manutentione locationis.*

8 *Venditor tenetur reſtituere penſiones receptas, & ad intereſſe conductori, quando emptor non cogitur ſtare locationi.*

9 *Intereſſe venit de natura euictionis.*

10 *Intereſſe liquidatur per coniecturas, & ex ſolito, & per teſtes de credulitate.*

AMplia Decimoſeptimò,
1 vt etiam † Concluſio noſtra procedat in reſignatario, qui nec ipſe ſtare tenetur locationi; mors enim beneficiati, & reſignatio æquiparantur, reſignans namque hoc reſpectu habetur pro mortuo, Put. *dec.* 468. *lib.* 2. & Pariſ. *conſ.* 93. *vol.* 4. *nu.* 25. ideo, quemadmodum per mortem, ius beneficiati exſtinguitur, ita per reſignationem: quia mors ciuilis, & naturalis in caſu iſto habent eundem effectum, ad not. per Bart. *in Authent. Si qua mulier, nu.* 10. *C. de Sacroſanct. Eccleſ.* & licèt iſta æquiparatio non ſoleat fieri niſi

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

in caſibus à iure expreſſis, vt per gloſ. *in c. placuit, il 2.16.q.1.* quã ſequitur Iaſ. *in l. ſi deceſſit, num. 10. ff. qui ſatiſd. cogantur;* nihilo-
2 minus quando † concurrit eadẽ ratio, mors ciuilis operatur omnes effectus, quos ipſa mors naturalis ſolet operari, vt p Hond. *conſ. 63. vol. 1. num. 40. & 41.* vltrà quod ſecũdum eum, illa declaratio non eſt tuta, ſed per renuntiationem, beneficiatus remanet denudatus, ita, vt amplius vſumfructum beneficij nõ valeat percipere, veluti in terminis conſuluit Rebuf. *conſ. 104. num. 22. verſ. vltima quæſtio*, prout in beneficiato mortuo, ideo
3 & † quamuis Epiſcopus per renuntiationem retineat nomen dignitatis, ac Epiſcopatus, & habeat titulum vt Epiſcopus verè poſſit appellari, tamen ſtante renuntiatione, in eo deficit exercitium, quòd reſidet in ipſa adminiſtratione dignitatis, & per cõſequens deficiẽte ipſo ſubiecto adminiſtrationis, ceſſat omnis effectus, vt per Flamin. Pariſ. *de reſig. benef. lib. 1. 17. quæſt. maximè num.* 18. & ſic conſtat beneficiatum, reſpectu beneficij reſignati, haberi pro mortuo, vt dicunt Canoniſtæ *in ca. ſuſceptum, de reſcript. in 6.* & verè non poſſumus inficiari quin beneficiatus poſt reſignationẽ dicatur prorſus ſpoliatus beneficio, vt in renũtiatione Abbatiæ, quod ſtante reſignatione, reſignans non dicatur de cetero habere Abbatiã, de Communi teſtatur Flam. Pariſ. *de reſign. benef. lib. 1. quæſt. 16. nu. 63.* vbi in ſequẽtibus numeris infert ad
4 eum, qui † propter nobilitatem gaudet aliqua prærogatiua preeminentia, vel dignitate, quam ſi amittat, perdit prærogatiuã, & præeminentiam ex Regula Ceſſante cauſa, *l. adigere, § quãuis, ff. de iure patr.* & ſubiungit, quòd ſi reſignans obtineret vſumfructũ ratione beneficij reſignati, non poterit illum aſſequi, cum non habeat beneficium ex quo vſusfructus non tranſit ad ſucceſſorem; ſed morte naturali, vel ciuili extinguitur, *§. finitur, Inſtit. de vſufr.* quod dicit Communiter teneri, vt per eũ
5 *num. 66.* & hoc † habet locum, etiam in Prælato locante nomine Eccleſiæ: quia cum debuiſſet ſcire, & præmeditari ſuam renũtiationem, dicitur ſupplantare ſuum ſucceſſorem, qui propterea nõ tenetur ſtare locationi, & hoc operatur præmeditata fraus, quæ nõ obligat ſucceſſorem, etiam in caſu vbi aliàs remaneret obligatus; & dato quod ſucceſſor eſſet neceſſarius, in terminis ſcribit Surdus, *deciſ. 326. n. 80.* licet idem Surd. *de alim. quæſt. 42. tit. 9. num. 13.*

eſſet

eſſet ſolitus dicere Cõtrarium, quod ſucceſſor ſtare teneatur, cum factum eius voluntarium, non debeat conductori nocere.

Et quod dicitur tranſactionẽ factam antè reſignationem ligare ſucceſſorem, iuxta Communem ſententiam, de qua per eũdem Pariſ.*num.68.* debet intel-
6 ligi ceſſante fraude, & † quatenus fiat ſub nomine dignitatis inter ipſas Eccleſias, vel earum nomine inter Prælatos Adminiſtratores, & quatenus vergat in vtilitatem, tunc ſinè dubio ligat ſucceſſores, alioquin iſtis ceſſantibus cõtractus remanet perſonalis, & conſequenter non obligat ſucceſſorem, vt idem Parii. declarat in ſeq. numeris, & in terminis reſignatarij, quod nõ teneatur ſtare locationi; Couar. *Var. reſol. lib. 2. ca. 15. ſub nu. 6. verſ. idem erit;* & nouiſſimè Steph. Grat. *deciſ. 99. num. 11.* & benè. Flam. Parii. *de reſignat. beneſ. lib. 1. d. quæſt. 16. num. 47.*

Verum ſi reſignãs obligaſſet ſeipſum, & hæredes pro manutentione locationis cum hypotheca bonorum, & contingeret
7 conductorem ſoluiſſe † anticipatas penſiones, teneretur nedũ ad reſtitutionem penſionis pro annis futuris receptæ, verum etiam ad omne intereſſe ipſius conductoris, & idem in Prælato promoto ad alium Epiſcopatum, vel in alio beneficiato liberè dimittente ſuum beneficium, aut iure permutationis in alium transferrente, cum enim eorum facto proprio, & culpa dimiſerint beneficium, eis debet imputari, tenebantur enim contractum implere pro ſui parte, & cum potuiſſent reſeruare ius conductoris, & nõ fecerint; iure merito coguntur perſoluere omne intereſſe, ſicut in emptore dicimus, quod vbi ſtare
8 non tenetur locationi, † venditor cogitur reſtituere cõductori penſiones, quas accepit pro futuro tempore, ac etiam ad intereſſe, *argumento l. ſi merces, §. 1. ff. locati,* cũ alijs adductis per Guttier. *Canon. quæſt. lib. 2. cap. 8. num. 9.* & in Prælato permutante, & in beneficiato reſignãte ad ſimilitudinem venditoris, Concludit in puncto Guttier. *Canon. quæſt. lib. 1. cap. 36. num. 25. & 26.* quo loci dicit multum differre inter vacationem beneficij voluntariam, & ſpontaneam, & eam, quæ morte contingit.

Prima. n. facto partis accidit.

Secunda verò iudicio Dei; ſubdit tamẽ, quod tutius eſt pro conductoribus, vt ſibi conſulãt de euictione pro omni intereſſe in omnem caſum promotionis, aut alterius cuiuſcumque dimiſſionis, q̃a iſta ſtipulatio erit cauteloſa,

telosa,non ſolum ad euadẽdum opiniones,verum reſpectu inte-
9 reſſe,cum illud † veniat de natura euictionis in quo cõtinentur expẽſæ,damna, & amiſſio augmenti,ſiuè lucri,*l.ſi cõtrouerſia, C.de act.empt.l.actio, C.de euict.* quod intereſſe dicitur lucrum radicatum, & debet probari, iuxta Communem æſtimationem,vt per Bald. *in l. cum te,ff. de donat.ante nupt.in prin.* & debetur de tempore ſequutæ euictionis, quia tunc incipit deberi,*l.ſi ſterilis,§.per venditionem, ff.de act.empt.* Bal.*in l.ſi traditio, quæſt.4.C.eod.*

Quapropter ſi conductor in annis ſequentibus potuiſſet tot lucrari, eo quia fructus fuerunt vberiores, & pinguiores, hæredes Prælati, aut Præbendarij tenebuntur ad refundendum lucrum,tàmquàm intereſſe;& hu-
10 iuſmodi † liquidatio poterit fieri etiam per coniecturas,cum requirat leuiorem probationem, ex redditibus terrarum vicinarum, quod totum Iudicis arbitrio remittitur,vt per Card.Seraph.*deciſ.955.num.3.& 4.* immò ex ſolito, vt per eundem Card.*deciſ.1397.num.3.& 4.* & per teſtes de credulitate, vel de auditu,aut per arendatarios, & œconomos, aut per eos, qui recolectioni interfuerunt, Cæſar de Graſſ.*de Præben.deciſ.7.nu.2.* & Cardin. Seraph.*deciſ. 1245. num.7.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſpolio prouenientc ex contractu locationis bonorum Eccleſiæ contra Conſtitutionem Paulinam.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſori in beneficio Eccleſiaſtico competit ſpolium aduerſus Conductorem occupantem bona beneficij, & Eccleſiæ.*
2 *Eccleſia dicitur poſſidere bona, nõ autem beneficiatus.*
3 *Succeſſor agens ſpolio nomine proprio, intelligitur tamen egiſſe nomine ſuæ Eccleſiæ.*
4 *Extremum in ſpolio ſufficit quod probetur, reſpectu Eccleſiæ.*
5 *Extremum primum probatur ex inſtrumento locationis, accedente ſolutione penſionis, nedum contra conductorem, ſed etiam contra habentem cauſam ab eo.*
6 *Remedium ſpolij datur Prælato, qui nulliter bona ſuæ Eccleſiæ locauit.*
7 *Spoliatus facto proprio, non habet remedium reſtitutorium. Fallit, vt hic.*
8 *Alienans bona Eccleſiæ contra Conſtitutionẽ Paulinam, amittit beneficium. Intellige, vt ibi.*
9 *Poſſeſſio ſemper retinetur per Eccleſiam, & non dicitur vacans.*
10 *Extremum ſecundum in ſpolio probatur ex ſola litis conteſtatione cum adminiculis.*
11 *Actio ſpolij datur ſi non fuit ſeruata forma Beneplaciti Apoſtolici.*

AMplia Decimooctauò Cõclusionem noſtram circa ea quæ de bonis Eccleſiæ, Præbendæ, aut Commendæ diximus, vt in tantũ procedat, quod ſi locatio fuit facta abſque beneplacito Apoſtolico, contra *Extrauagantem Ambitioſè, de rebus Eccleſ. non alien.* vel alias non ſeruatis ſeruandis, ita, & taliter,
1 quod † ſucceſſor non teneatur ſtare locationi ſui prædeceſſoris, poſſit intentare ſpolium pro reintegratione bonorum ſuę Eccleſiæ,

cleſiæ, ad exemplum Eccleſiæ agentis ad recuperatione bonorum per lineam finitam denolutorum, cui competit remedium reintegrandæ probata deficientia lineæ, vt per Cardin. Seraph. *deciſ.* 1458. *num.* 4. *&* 5. quia tametſi ſucceſſor nũquam fuerit in poſſeſſione bonorum locatorum, ſufficit tamen quod habeat ius, & titulum in Beneficio, Præbenda, & Dignitate ab habente auctoritatem: nam
2 † verè Rector, & beneficiatus non dicitur poſſidere; ſed ipſa Eccleſia poſſidet, vt per Abb. *in c. ſuper, de cauſ. poſſ. et propriet. num.* 28. *& in c. litteræ, num.* 3. *de dilat.* & Caputaquenſ. *deciſ.* 170. *num.* 4. *par.* 3. intantum, quod
3 † etiã ſi ſucceſſor agat nomine ſuo, non ſit ei denegandum remedium reſtitutorium ex eo capite, quod non probauerit extremum principale in ſpolio neceſſarium, hoc eſt antiquiorem poſſeſſionem, adhuc enim intelligitur egiſſe nomine ſuæ Eccleſiæ, cui reintegratio dari debet, vt dicunt Domini *deciſ.* 423 *in nouiſſ diuerſ. antè num.* 4. *par.* 1. nam quotieſcũque ex cauſis iniuſtis Prælatus deſinit poſſidere, nũquam poteſt afferre detrimentum, & damnum Eccleſiæ, vt benè dicit Dec. *in l. qui dolo, num.* 2. *ff. de reg. iur.* Proindè ſuf-
4 ficit † quod extremũ probetur reſpectu ipſius Eccleſiæ, quod
5 † ſatis probatum dicitur ex inſtrumento locationis, *c. cum veniſſent, de reſtit. ſpoliat.* Gabr. *de locat. Concl.* 4. *nu.* 2. Pont. *de ſpol. lib.* 2. *cap.* 9. *num.* 69. *argumento text. l. ſi quis conductionis, C. loca. l. non ab re, C. vnde vi.* maximè accedente ſolutione penſionis, quo caſu probat nedum contra ipſum conductorem, ſed etiam contra habẽtem cauſam ab eo, vt pluribus confirmat Banab. Cornaz. *deciſ. Luc.* 49. *per totam,* Rom. *conſ.* 70. *nu.* 11. Alex. *conſ.* 10. *num.* 3. *lib.* 4. & de Communi etiam contra tertium, Socin. *conſ.* 106. *num.* 2. *lib.* 3. præſertim alijs concurrentibus adminiculis, Card. Seraph. *deciſ.* 896. *n.* 2.
6 Quinimò ipſemet † Prælatus, qui locauit nulliter, & iniuſtè, poteſt contrauenire, & remedium ſpolij intentare; quamuis enim Concluſio illa ſit iure comprobata, quod qui cecidit à poſſeſſione facto proprio, non reſtituatur, Socin. *in l. rem quæ nobis, num* 8. *ff. de acqu. poſſ.* Grat. *conſ.* 50. *num.* 13. *lib.* 1. Rota *in nouiſſ. diuerſ. deciſ.* 132. *num.* 1. *& deciſ.* 200. *num.* 6. *par.* 1. nihilominus quando beneficiatus facto, & culpa propria cecidit à poſſeſſione, ſemper Eccleſia reſtituitur, quia contemplatur ipſa Eccleſia, & non Prælatus, *c. audiẽs, il primo, vt lite conteſt.* cum alijs

adductis

adductis per Caputaq. *in alleg. deciſ.* 170.*par.* 3. Vltra quod, illa
7 Cõcluſio, Quod † ſpoliatus ſua poſſeſſione culpa propria, non habeat remedium reſtitutoriũ, procedit, quatenus contractus fuit ſolẽniter, & validè geſtus, & celebratus, & ſic quando ex cauſa iuſta cecidit à poſſeſſione, vt loquitur Socin. *in d.l. rem quæ nobis*, & declarat Alexan. *conſ.* 33 *ſub num.* 8. *lib.* 6. at vbi quis cadit ex cauſa iniuſta, & non ſolemnizata, vel nulla, tũc ſinè dubio dicitur ſpoliatus, & per conſequens eſt reintegrandus, vt in locatione minus valida ſcribit idem Caputaq. *deciſ.* 172.*num.*6.*&* 7.*par.* 3. Et licet
8 † qui alienat bona Eccleſię cõtra formam præſcriptã d. Conſtitutionis Paulinę, debeat amittere cauſam, & beneficium, vt nominatim habetur in d. Conſtitutione, immò contrauenien do propriæ locationi, dicatur periurus, ad not. *in l. ſi quis maior, C. de tranſact.* ità, vt habeat os clauſum, neque ſit audiẽdus, ſed potius à limine iudicij repel lendus, ad not. *in c. pen. vbi gloſ. in fine*, 22. *quæſt.* 5. adeò, quod ſub clypeo nullitatis cõtractus, non poſſit euitare periurium, cũ nemo debeat eſſe iudex proprij iuramenti, & ex iuramento nullo, contrahatur etiam periurium, *c. tua nos*, vbi Bald. *de iureiuran.* & Crauet. *conſ.* 191. *poſt num.* 7. *verſ. ſed magis in terminis*, tamẽ prædictis omnibus minimè refragantibus, non eſt deneganda reſtitutio ipſi beneficiato, eo quod ſupradictæ omnes rationes militãt contra Rectorem, ſed non militant cõtra Eccleſiam, præſertim quando nomine Eccleſiæ fuit actũ, quæ dicitur cecidiſſe facto ſui Rectoris iniuſto, & iuremerito Rector benè agit, & rectius facit ſucceſſor pro tuitione iurium ſuæ Eccleſię, vt in puncto locationis decidit Caputaquenſ. *deciſ.* 182.*par.* 3.

9 Neque dici poteſt † poſſeſſionem remanſiſſe vacantem morte Pręlati, aut morte Beneficiati, cum illa ſemper retineatur per Eccleſiam, & quæ nunquã moritur, vt declarat Bald. *in l.* 2. *C. de ſeruit. & aqua, nu.* 65. & iſta poſſeſſio non eſt ciuiliſſima, vt aliqui non tutè putauerunt; ſed dicitur ciuilis, & conſiderabilis, & per cõſequens apta producere omnes effectus iuris, & pręſertim ad effectum interdicti recuperandę, vt magiſtraliter de more decidunt Domini *in vna Senen. Pontis Arigi in nouiſſ. diuerſ. deciſ.* 690. *par.* 1. *nu.* 2. *&* 3. quod non cadit in ciuiliſſimam poſſeſſionẽ, vt ibi per eos, ratione cuius ciuilis poſſeſſionis datur interdictum pro recupe-

cuperatione naturalis poſſeſſionis, vt per Beroum *conſ.* 102.*n.* 43.*lib.* 1. & per Hond. *conſ.* 21. *num.* 19.*lib.* 2. etiam quod beneficiatus non probet primum extremum reſpectu ſui; dummodo probet poſſeſſionem reſpectu Eccleſiæ, vt iam dictum eſt.

Aliud verò extremum in hoc remedio neceſſarium leuiorem probationē requirit, vt per Rotam *deciſ.* 8.*de reſt. ſpol. in nouiſſ.*
10 vnde, † ſufficere litis conteſtationem cum aliquibus adminiculis ſæpius in Rota fuit deciſum, & paſſim obſeruatur, *vt in Regienſi bonorum*, 17.*Decembris* 1576. coram bon: mem: Card. Blanchetto, *& in Mediolanenſi emphyteuſis*, coram Illuſtriſſimo Ludouiſio, nunc Summo Pont. Gregorio XV. Veneris 18. Aprilis 1603. & alibi.

Non eſt etiam omittendum, pro confirmatione eorum, quæ
11 ſuperius dicta ſunt, quod ſi † locatio fuiſſet facta ſub conditione Beneplaciti Apoſtolici, vel forma illius non fuiſſet ſeruata, non impediretur actio ſpolij, vt per Alex. *conſ.* 90. *lib.* 4. & tametſi ex contractu nullo transferatur poſſeſſio, quamuis non pręcedat titulus habilis, vel cauſa iuſta, vt dicunt Domini *deciſ.* 549.*par.* 1.*diuerſ. num.* 8. nihilominus quando deficit conſenſus, Concluſio prędicta non applicatur, vt per Achil. de Graſ. *deciſ.* 15.*de reſt. ſpol.* Quādo autem Prælatus locat, reſeruato Beneplacito Apoſtolico, non intendit locare, niſi eo accedente, vel ſeruata illius forma, ideò altero deficiēte, deficit quoque conſenſus, & per conſequens, ſucceſſor non tenetur ſtare locationi, & iure merito competit ſpolium, per ea quæ dicta fuerunt coram Illuſtriſſimo Card. Lancellotto in caſu locationis, inter conſ. Farinac. *vol.* 2. *deciſ.* 325.*ſub num.* 9.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De hæredibus Prælati, & Beneficiati, & eorum fideiuſſoribus, an teneantur ad manutentionem locationis, & ad intereſſe, &c.

SVMMARIVM.

1 *Hæredes Prælati, & Beneficiati, non tenentur ad manutentionem locationis, ſicuti neque fideiuſſores dati.*

2 *Euictio non habet locum, quando res euincitur de ſui natura. Limita, vt num. 10.*

3 *Locatio intelligitur facta ſub cõditione quatenus locator vixerit.*

4 *Hæres vſufructuarij nõ tenetur præſtare patientiam, quod conductor fruatur re conducta finito vſufructu. Intellige, vt n. 13.*

5 *Iuramentum non alterat principalem diſpoſitionem.*

6 *Hæres poteſt contrauenire facto defuncti, quando factum eſt nullum.*

7 *Fideiuſſor, qui promiſit ſub hypotheca ſuorum bonorum manutenere locationem factam per beneficiatum, tenetur ad omnia damna, & intereſſe.*

8 *Hæres beneficiati tenetur ad reſtitutionem penſionum, ſi locatio non fuit impleta pro toto tempore locationis.*

9 *Minor prohibetur contrahere, ne circonueniatur, et idem in filiofamilias pecunias mutuo recipiente.*

11 *Clauſula, Rebus ſic ſtantibus, nõ habet locum, ſi à principio fuit cogitatum de caſu futuro.*

12 *Fideiuſſores aſſumuntur pro cautela à conductoribus in rebus Beneficiati.*

14 *Fideiuſſor in ſolidũ remanet obligatus, etiam ſi contractus ſit nullus aliquo reſpectu.*

15 *Diſtinctio Guttierez impugnatur.*

1 AMplia Decimononò, vt nedum † ſucceſſor beneficiati Prælati aut Curati teneã tur ſtare locationi, ſed quod

magis eſt, neque hæredes eorũ cogantur manutenere locationem, ſicuti nec fideiuſſores dati pro eius manutentione: nam etſi regulariter contractus locationis ſit tranſitorius ad hæredes, *l. ſed addes, §. penult. ff. locati, §. fin. Inſtit. eod.* aliud tamen eſt in eo qui contraxit cum eo quem ſciebat, vel ſaltem ſcire debebat, non poſſe rem obligare vltra vitam ſuam, ideò ſibi eſt imputandum quare ſic voluerit contrahere, *l. qui cum alio, ff. de regul. iur.* vbi Dec. *num.* 1. infert ad mutuãtem pecuniam filiofamilias, qui non habet repetitionem, obſtante Senatuſconſulto Macedoniano, ita, vt neque hæres eius teneatur ad reſtitutionem, nec eius fideiuſſor, vt per Card. Mant. *de tacit. conuent. tomo* 1. *lib.* 8. *tit.* 7. *num.* 6. *&* 7. & idem dicit in minore, & in terminis locationis factæ à Prælato, & à Beneficiato, Anchar. *conſ.* 216. *n.* 8. *verſ. ex prædictis*. Facit ſecundo illa Concluſio ab omnibus approbata,
2 † quod vbi res euincitur de ſui natura, de qua contrahentes potuerunt habere ſcientiam, non datur actio de euictione, Socin. Sen. *in conſ.* 115. *&* 119. *lib.* 13. Natta *conſ.* 25. Bero. *conſ.* 108. *num.* 22. *lib.* 11. cum alijs adductis per Roland. *conſ.* 51. *num.* 9. *lib.* 4. qui autem cõducit ab huiuſmodi Eccleſiaſticis, præſumitur ſcire eorum qualitatem, immò ſcire tenentur, cum paria ſint, ſcire, vel ſcire debere, vt per Cagnol. *in d. l. qui cum alio, num.* 7. *&* 8. ergò hæredes, vel eorum fideiuſſores, non debent in aliquo teneri, cum ex natura rei deficiat locatio per mortẽ, aut per reſignationem; cogitare enim debuit cõductor, quod antè finitam locationem, locãs poterat mori, vt per Cephal. *cõſ.* 181. Facit tertio, quod † iſta
3 locatio ſic facta, intelligitur ſub conditione quatenus locator vixerit; non enim contrauenire dicitur contractui, qui ſecundũ naturam contractus experitur, vt per Natt. *d. conſ.* 25. *numer.* 2. quælibet enim diſpoſitio intelligitur, rebus ſic ſtantibus, & in eodem ſtatu permanentibus, vt in locatione eſt text. *in l. quæro, §. inter locatorem, ff. locati*, & latè Marſ. *in l.* 1. *§. fin. num.* 21. *& infrà, de quæſt.* & conſequenter ceſſante locatione, deficit cauſa obligationis, & ideò hæredes non remanent amplius obligati, Roman. *conſ.* 417. *num.* 1. etiã ſi adſit iuramentum, Bec. *conſ.* 203. *num.* 35. *lib.* 1. ſuppoſita enim ſcientia, quæ præſumitur in conductore, dum contraxit cum huiuſmodi perſonis, vt per Cagnol. *in d. l. qui cum alio, nu.* 8. debuit etiam veriſimiliter habere

bere ſcientiam, quod per mortem locantis ius erat exſtinctū, cum iuris ignorantia neminem excuſet, *l. fin. C. de iur. & facti ignor.* & tales locationes per mortem ipſo iure exſtinguūtur, abſque declaratione ſucceſſoris ex defectu poteſtatis ipſius locantis, *c. fin. ne Præl. vic. ſuas, c. ſignificauit, de cenſ. cum alijs plu-*
4 *ribus.* Simile videmus in † vſufructuario, qui fundum locauit in quinquennium, & antè finitam locationem deceſſit: quia hæres illius non tenetur præſtare patientiam, vt cōductor frui poſſit, non magis quàm ſi inſula eſſet exhauſta, immò neque ſumptus quos fecit in fundo, vt probat text. *in l. ſi quis domum, §. 1. ff. locati,* vbi Iuriſconſultus adducit rationem; quia hoc euenire poſſe debuit proſpicere.

Neque iuramētum cum alijs Clauſulis quidquā operari poſſunt ad effectum, de quo agitur:
5 ſi quidem † iuramentum intelligitur ſecūdum naturam actus cui apponitur; neque ob id alterat principalem diſpoſitionem, vt per Card. Mant. *de tac. conu. tomo 1. lib. 4. tit. 32. num 89. cum ſeq. l. fin. C. de except. non num. pecun.*

Minus offendere videtur text. *in l. cum à matre, C. de rei vendic. & text. in l. ex qua perſona, ff. de*
6 *reg. iur.* quia † non procedunt, quando actus eſt nullus, & inualidus, tunc enim hæres ſinè dubio poteſt contrauenire facto defuncti, Honded. *conſ. 3. num. 44. vol. 1.* Grammat. *deciſ. 93.* & Cæſar Barz. *deciſ. Bononienſ. 64. n. 6.* & in terminis noſtris Guttier. *Canon. quæſt. lib. 1. cap. 36. num. 22.* vbi quod licet locatio facta ad modicum tempus, ſit valida durante vita Prælati, eo tamen mortuo, ſtatim ipſo iure annullatur. Sed vltra allegata per Guttier. ego pondero, quod quando locatio fuit perſonalis, & non ſub nomine dignitatis, vt ſupponit diſputatio noſtra, locatio ſemper remanet nulla, Card. Mant. *de tac. conu. tomo 1. lib. 5. tit. 13. numer. 4.* Moderni Rom. *de Saluiano interdicto, Inſpec. 4. ca. 1. num. 39.* non mirum ſi hæres non tenetur ad obſeruantiam eorum quæ geſſit defunctus, ſanè vbi locatio eſt nulla, non eſt agēdum an ſucceſſor teneatur ſtare locationi, vt per Modernos Rom. *ibi, num. 38.*

Contraria tamen ſententia
7 iure defendi poteſt, vbi † Prælatus, vel Beneficiatus ꝓ obſeruantia locationis promiſit damna, & intereſſe locatoris ſub hypotheca omnium bonorū ſuorum, vel pro manutentione acceſſit fideiuſſor, tunc enim conuentio eſt ſeruanda, cum ex cōuentione partium cōtractus legem

gem accipiant, *l.* 1. *§. ſi conueniat, ff. de pact. l. ſemper in ſtipulationibus, ff. de regul. iur.* quod
8 enim † hæres teneatur reſtituere conductori penſiones per locatorem receptas, non eſt locus dubitandi, quatenus contractus locationis non fuerit pro toto tempore impletus, vt per Guttier. *vt ſupra cit. ſub num.* 17. *&* 26. Vt igitur, aliquid operetur conuentio, debet hæres teneri ad intereſſe conuentum, ne pactum reddatur eluſorium, Cardin. Mant. *de tac. conuent. tomo* 1. *lib.* 2. *tit.* 4. *num.* 27. nulla enim maior eſt iuſtitia quàm præſtare id, quod conuentum eſt, *l. nō minorem, C. de tranſact.* etiamſi à natura contractus fuerit receſſum, *l. ex empto, in principio, ff. de act. empt.* & optimè Socin. iun. *conſ.* 84. *num.* 28. *lib.* 2. Vnde quemadmodum defunctus tenebatur ad omne intereſſe, Duen. *Reg.* 240. *in verſ. emptor, nu.* 10. Ità hæres debet teneri, quia adeundo, dicitur ratificaſſe obligationem defuncti, *l. ſi fundus, §.* 1. *ff. de pignor. l. ſolutum, §. ſolutam, ff. de pign. act.*

Neque illa ratio de eo, qui contrahit cum filiofamilias, aut cū minore eſt attendenda: quia
9 in † iſtis ſpeciali ratione eſt prohibitum contrahere, nè minores circonueniantur, ſi pecunia non ſit verſa in eorum vtilitatem, vt per Cardin. Mantic. *de tac. conu. lib.* 8. *tit.* 6. *tomo* 1. & idem in filijsfamilias, nè detur occaſio pecandi, dum pecunias mutuo recipiunt luxurioſè viuendo, & vitæ parentum inſidiando, vt per eundem Cardin. Mant. *lib.* 8. *tit.* 7. *num.* 36.

Minus refragatur, quod loca
10 tio † exſtinguitur ex ſui natura, nec ideò euictio locum habeat, præſertim vbi venditur res aliena, ſcienti eſſe alienam, *l. quod ſi in venditione, ff. de hæred. vel act. vend.* quandoquidem vbi promiſſio fuit facta ī ſpecie, & quis nominatim ſtipnlatus eſt de euictione, non militat dicta ratio. Card. Seraph. *deciſ.* 785. *num.* 8. *& deciſ.* 723. *num.* 7. vbi, quod tunc ſcientia emptoris non nocet.

Longè minus obſtat, quod locatio intelligatur facta ſub conditione, quatenus Prælatus, aut
11 Beneficiatus viuat, & † rebus ſic ſtantibus: quia hoc debet intelligi, niſi à principio fuerit cogitatum de caſu futuro, ſaltem implicitè, & generaliter, tunc ſi cauſa ſuperueniat, non facit vt ſit recedendum à priori contractu, & à priori conuentione, Oſaſc. *deciſ.* 91. *num.* 14. *cum ſeq.* & benè Card. Mant. *de tac. conuent. tomo* 1. *lib.* 2. *tit.* 4. *num.* 98.
12 *verſ. ſed certè*; at † fideiuſſores aſſumuntur pro ſecuritate locationis,

cationis, immò datur pro cautela, vt recipiantur ſimiles prouiſiones in omnem caſum & euentum, qui contingere poteſt, proindè quidquid eueniat, non eſt in conſideratione.

13 Ad id verò quod † de vſufructuario dicitur, qui ſi moriatur antè finitum quinquennium ad nihilum teneatur neque hæredem relinquat obligatum, facilis eſt reſponſio: hoc enim totũ accidit, quia locauit tãquã vſufructuarius, nec quidquam promiſit conductori, vndè non poteſt cõqueri quod eum decepit, vt declarat Caſtr. *ibi, num.* 4. nõ ſic in caſu iſto, vbi fuit nominatim cautum conductori ex promiſſione manutentionis ipſius locationis, cum datione fideiuſſoris, vt iam dictum eſt, & ſi

14 † admittamus etiam quod locatio eſſet nulla, parum refert, ſi is, qui fideiuſſit, acceſſit vt principalis, & in ſolidum: quia obligatio non dicitur acceſſoria, ſed ſtat principaliter tamquam duo correi, vt per Cardinal. Seraph. *deciſ.* 1324. *num.* 4. & 5. ſaltem quandò fideiuſſor obligauit ſe pro obſeruantia totius contractus, cum iuramento, iuxta Mohed. *deciſ.* 2. *de fideiuſſor.*

15 Guttier. † tamen, *in loco cit. nu.* 23. exiſtimat in puncto iuris, quod poſſit ſuſtineri noſtra ampliatio cũ diſtinctione, an Prælatus ſpontè renuntiauerit, vel permutando, ad alium Epiſcopatum fuerit promotus, aut per mortem beneficium vacauerit; vt primò caſu teneatur ad omne intereſſe; ſecundò verò caſu, hæredes, & fideiuſſores cenſeri liberatos, vt per eum, *n.* 25. & 26. Ego tamẽ, etſi magna ſit auctoritas Guttierez, huic opinioni non conſentio; ſed eos indiſtinctè teneri ad obſeruãtiam locationis, & ad omne intereſſe, verius credo ex deductis ſuprà.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſucceſſore per viam retractus.

SVMMARIVM.

1 *Retrahens rem per viam retractus ex vi Statuti, vel conſuetudinis, non tenetur ſtare locationi, & coloniæ.*

2 *Retrahens rem per viam retractus, vtitur iure emptoris in omnibus & per omnia.*

3 *Retrahens rem in tempore præfixo per Statutum, non tenetur ſtare locationi, & coloniæ factæ à primo emptore.*

4 *Expenſæ factæ per colonum pendente tempore ad retrahēdum, ſi non expectant dilationem, et ſint vtiles, debent refici per retrahentem, pro quibus datur retentio.*

5 *Semen iactum dicitur expenſa neceſſaria, & tamquam inſtrumentum fundi.*

6 *Retrahens rem, cogitur ſtare locationi, quatenus primus emptor ſtare teneatur.*

7 *Conſtitutio Gregorij XIII. ad fauorem volentium ædificare in Vrbe, declaratur.*

8 *Retrahens rem lege permittente, non tenetur ad aliquod intereſſe colono, aut inquilino.*

9 *Prohibitio alienationis non comprehendit alienationem neceſſariam.*

AMpliatur Vigeſima Cōcluſio noſtra, vt proce-
1 dat etiam in eo qui † vigore legis municipalis, aut conſuetudinis rem venditam vult retrahere, & conſequi, nam is ſtare non tenetur locationi, aut coloniæ: quia eſt ſingularis ſucceſſor, & voluntarius; ideò poteſt recedere à locatione, *l. qui fundum, l. ſi merces, §. 1. ff. locati*, Corn. *conſ. 144. num. 9. lib. 3.* namq; huiuſmodi ſucceſſor ſubintrat in locum primi acquirentis, ideò ſicut primus emptor non tenetur ſtare, *per text. l. noſtræ*, ita neque is qui in locum eius ſuccedit ſtare tenebitur. Vndè infertur, quod ſi ex cauſa vēditionis ego trado rem alicui, ius quod erat penes me venditorem, tranſit in

in emptorem, & ſi eram dominus directus, transfertur dominium directum in emptorem, ſi vtiliter, transfertur dominium vtile, *l. ex empto, ff. de act. empt.* & per Din. *in Reg. Nemo poteſt, ff. de reg. iur. in princ. vbi num. 2.* dicit, quod ſi res erat libera penes me venditorem, tranſibit quoque libera ad emptorem; item ſi ſeruitutem debeat, & cum ſeruitute tranſibit, & ſi erat alij obligata, tranſibit cum eodem iure obligationis: quia res ſemper tranſit cum ſua cauſa, & onere, vt ibi per eum. Proindè quia ſucceſſor per viam retractus habet cauſam à primo
2 emptore, vtitur iure ſuo † in omnibus, & per omnia, ex vi ſubrogationis, *l. ſi eum, §. qui iniuriarum, ff. ſi quis caut.* Alexan. *conſ. 193. vol. 2. col. 3.* etiã in ſubrogatione legis, vt per Bart. *in l. 1. §. fin. verſ. ſecundo caſu, ff. ſi quis teſtam. lib. eſſe iuſſ. fuer.* cũ alijs, de quibus per Fab. *in §. fuerat, in fine, Inſtit. de act.* quod multo magis procedit ſi locatio fuiſſet facta ab emptore pendente tempore Statuti ad retrahendum Agnato, & vicino, vnde pridiè interrogatus à quodam ruſtico qui per viam retractus acquiſiuerat bubulcas octo terræ, & emptor intra mẽſem à Statuto prefixum ad retrahendum conſtituerat laboratorẽ, dixi quod non tenebatur ſtare huic colo-
3 no, † quia talis emptor nullum ius habet in re niſi tranſacto tẽpore, & interim erat multum debile, & citò finiturũ, ad not. *in l. 1. §. domini, ff. ad Silan.* & etiam, quia retrahens ſuccedebat in plenum ius voluntariè, idcircò non tenebatur ſtare locationi, iuxta Bartoli diſtinctionem, *in l. ſi filiofamiliàs, §. ſi vir in quinquennium ff ſoluto matr. ſub num. 1. verſ. aut ei non eſt conſtitutũ ius in re.* Huic addebam, quod ſi primus emptor habuiſſet aliqualem rei adminiſtrationem, pendente termino ad retrahendum, nõ tamen habebat adminiſtrationem reſpectu ſucceſſoris, ideò ſuccedebat alia Concluſio, quod in dubio ſucceſſor non tenetur ſtare contractui ſui prędeceſſoris, vt per Abb. *in cap. fin. ne Prælati vices ſuas, ſub num. 8. in fine.*

Bene verum eſt, quod ſi iſte colonus (prout erat caſus illius ruſtici) feciſſet aliquas expenſas in arando, ligonizando, aut inſerendo, quę dilationem non expectabãt, dixi quod ſibi erant reſtituendę, quia fecerat rem vtilem, & tales expenſę erant factę occaſione rei, quo caſu
4 datur retentio, † *l. in rebus, §. poſſunt. ff. commod. glo. in l. ſi non ſortem, §. ſi centum, in verbo, retinebit, ff. de cond. indeb.* Surd. *deciſ.*

N 50.

50.*num.* 1. & 2. & in pūcto conductoris Steph. Grat. *Deciſ.* 221. *num.* 2. & Cart. *deciſ. Januenſ.* 11. *num.* 4. vbi *num.* 5. quod iſta exceptio poteſt opponi in executione ſententię, eo quod ipſam ſententiam non impugnat, ità, vt nō admittatur fideiuſſio de ſoluendo, quatenus expenſæ fuerint liquidatę, dūmodo de proximo ſit facienda liquidatio, ad quam faciendam non eſt dilatio deneganda, vt in ſequentibus numeris confirmat hanc Concluſionem.

Et hoc idem dicendum eſt re-
5 ſpectu † ſeminis iacti, quia iudicatur tàmquā inſtrumentū fundi, *l. item, l. quęſitum, §. item, nōnullis, ff. de fundo inſtruct.* ideò conductor, & colonus illud deducit, eo quod inſtrumenta coloni non cedūt ſucceſſori, *l. fundus, ff. loc.* vltrà quod numerantur inter expenſas neceſſarias, *l. ſi fundum, §. fin. ff. ſol. matr.* & Bal. *in c. graue, de reſtit. ſpol.* pro quibus inducitur quędam tacita hypotheca cuius gratia datur retentio, Bart. *in d. l. ſi non ſortem, §. ſi centum. ff. de cond. indeb.* & Abb. *in c.* 1. *nume.* 3. *de reſt. ſpoliat.*

Noſtra tamen Ampliatio eſt
6 intelligēda in caſu † in quo primus emptor non teneretur ſtare locationi: nam ſi primus ſtare teneretur, ſinè dubio retrahens quoque ſtare cogeretur, quia non potuit plus iuris transferre in alium quàm ipſe haberet, *ex Regula, Nemo plus iuris, ff. de reg. iur.* neque credendum eſt, quod Statutū voluerit plus iuris in retrahentem velle trāſferre, quam ab initio emptor ipſe fuit cōſequutus. Si enim Statutum concedit retractum, intelligitur concedere ſinè pręiudicio tertij, *c. quamuis, de reſcript. in fine l. 2. §. merito, ff. ne quid in loco publico*, præſertim quia deuiat à iure Communi, *l. dudum, C. de contrah. empt.* & in puncto ſcribit Cardin. Mant. *de tacit. conu. lib. 8. tit. 10. num. 35. verſ. huic obiecto, circa mediū,* niſi eſſemus in caſu Statuti, quod aliquo reſpectu tribueret pręlationem retrahenti rem etiam contra dominum; & dato quod res eſſet (puta) ſubiecta fideicōmiſſo cum prohibitione aliena-
7 tionis, vt † in Bulla Gregorij XIII. edita ad fauorem degentiū in Vrbe Romana volētium ędificare, quę vicino ſic ędificare volenti permitit ius retrahendi etiam à domino inuito cum iure pręlationis: quia talis pręlatio intelligeretur etiam in caſu quòd inquilinus vel colonus non poſſet alioquin eijci de
8 iure Communi † ità, vt talis ſic retrahens non teneatur ad aliquod intereſſe, cum id faciat

lege permittente, vt fuit dictum *in Romana retractus apud Cardin. Mantic. de anno* 1589. *deciſ.* 63. cum enim d. Conſtitutio Gregorij compellat dominum ad vendendum vicino ędificare volenti, etiam ſi res ſit prohibita alienari, multo magis debet cenſeri permiſſum contra inquilinum, vel colonum habentem ius in re, vti per Card. Mant. *num.* 6. vbi *num.* 7. dicit hoc adeo verum eſſe, quod ſi in cõtractu locationis fuiſſet appoſitum pactum de non alienando, intelligeretur huiuſmodi pactum de alienatione voluntaria, non neceſſaria, quę ſit per viam retractus, *l. alienationis, ff. famil. hercisc. l. peto, §. prędium, ff. de leg.* 2. *vt ibi per eum.* Simile videmus, quod ſi Statutum

9 prohibeat alienationem, † iſta prohibitio non comprehendit alienationem neceſſariam, vt per Doctores citatos *in eadem deciſ. num.* 9. Igitur neque pactum debet illam comprehendere; nam potentius eſt Statutum, quam pactum, *l. non impoſſibile, ff. de pact.* cum alijs de quibus per eundem Mant. *num.* 9. vbi de Communi teſtatur, maximè ſi Statutum eſſet fauorabile, prout eſt Conſtitutio Gregorij ad ornatum Vrbis, quod non poteſt tolli per pactũ à contrahẽtibus præmeditatum, obſtante Regula, quod ius publicum pactis priuatorum lædi nõ poteſt, *l. ius publicum, ff. de pact. c. ſi diligenti, de foro compet. cum alijs vulg.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De locatione nulla, & fraudulenta.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor ſingularis non tenetur ſtare locationi nullę et fraudulentæ.*

2 *Facilius conſeruatur id quod eſt factum, quàm quod de nouo eſt faciendum.*

3 *Succeſſor non tenetur ſtare locationi factæ lite pendente.*

4 *Succedens per ſententiam non tenetur ſtare locationi quæ fuit facta in fraudem.*

5 *Fraus probatur præſumptionibus, & coniecturis, de quibus hic.*

6 *Locatio in fraudem probatur, ſi ſit facta ad longum tempus ab eo, qui non habet totale rei dominium.*

7 *Locatio ad longum tempus dicitur, ſi ſit facta per decennium; quod exemplifica, vt ibi.*

8 *Tempus longum dicitur Iudicis arbitrio.*

9 *Locatio, quæ eſt facta ad longum tempus, non valet, nec etiam pro modico tempore.*

10 *Locare prohibitus, poteſt tamen fructus, & eorum commoditatem locare.*

AMplia Vltimò Cõcluſionem noſtram eo magis procedere, quando locatio fuit nulla, & fraudulenter facta, tũc ſinè dubio ſucceſſor ſingularis non tenetur ſtare huic locatio-
1 ni.† Locatio enim quę eſt nulla, non meretur nomen locationis, ea namque caret effectu, vndè & nomine carere debet, Bal. *in l. cum precibus, C. de probat.* ſic quoque ſententia, quę nulla eſt, non meretur appellari ſententia, vt not. omnes *in l. 4. §. condemnatum, de re iudic.* ideò perinde eſt ac ſi locatio non eſſet facta: quia paria ſunt, non fuiſſe factum, & nulliter factum, *l. non putauit, §. non quiſquis,* vbi Bart. *de bon. poß. contra tab. l. 1. §. quod autem,* vbi Bald. *de off. Præf. Vrb. l. quoties,* vbi Iaſ. *ff qui ſatiſd. cogant.* Ea propter, nõ eſt habenda ratio locationis, quæ

fuit

fuit nulla, vel fraudulenta: non entis enim nullæ sũt qualitates; proindè ſi locatio fuiſſet facta ab eo, cui bonis fuit interdictũ, vel à pupillo ſinè tutoris auctoritate, vel à minore ſinè debitis ſolemnitatibus à Statuto requiſitis, vt in Statuto Rauennæ, quod vniuerſaliter loquitur, pcul dubio, ſucceſſor non teneretur aliquo pacto ſtare locationi: quia non præſtát impedimẽtum, quod de iure non ſortitur effectum, *cap. non præſtat, de reg. iur. in 6.* & in puncto decidit Surd. *deciſ.* 40. *num. 6.* vbi enim locatio eſt nulla, ſi diceremus ſucceſſorem teneri ad illius obſeruantiam, ageretur potius de noua locatione inducenda, quã de ſuſtinendo iam facta: vndè
2 facilius † conſeruatur id quod factum eſt, quam ſi de nouo aliquid fiat, *l. patre furioſo, ff. de his qui ſunt ſui, vel alieni iur. & l. vltima, §. penult. C. de donat. ante nupt.* Sequitur itaque quod conductor non poteſt obijcere de ſua conductione: quia hoc modo allegaret propriam turpitudinem, vt innuit Surd. *ibi, num.* 8. quam tamen ad allegandam nullus admitti debet, *l. cum profitearis, C. de reuoc. dona. l. ſi creditoribus, C. de ſeruit. pign. dat.* Card. Mant. *de tac. conu. lib.* 13. *num.* 5. *tit* 37. *verſ. hoc autem.*

Quo fit, vt cum aliàs ſucceſſor ſingularis teneatur in certis caſibus ſtare locationi, tamen quando locatio eſt facta in frau-
3 dem, ſucceſſor non † tenetur ſtare, prout quando fuit facta lite pendente, & in præiudicium litis pendentiæ, Iaſ. *in l. diuortio, num.* 32. *&* 35. *ff. ſoluto matrim.* quem poſt alios ſequitur Surd. *in deciſ.* 172. *nu.* 8. 9. *&* 10. ſubdens, quod fraudulenta locatio non obligat ſucceſſorem, ſecundum Tiraq. *de retrac. conuent. §.* 3. *gloß.* 1. *num.* 16.

Et prædicta adeò vera ſunt, quod cum aliàs ſuccedẽs ex ſententia iudicis regulariter teneatur ſtare colono, tamquam ſucceſſor neceſſarius, vt per Card. Mant. *de tacit. conuent. lib.* 5. *tit.* 10. *num.* 27. & per Rol. *conſil.* 49. *numero* 6. *lib.* 2. nihilominus
4 quãdo † locatio eſt facta in fraudem, non cogitur talis ſic ſuccedens, perſeuerare, *l. in venditione, §.* 1. *ff. de bon. auct. iudic. poſſid.* Iaſ. *in d. l. diuortio, num.* 36. *ff. ſolut. matrim.* cum alijs cumulatis per Surd. *deciſ.* 299. *num.* 6. *&* 7.

Fraus autem in dubio non præſumitur: quia ſonat in delictum, vndè alleganti fraudem, onus probandi incumbit, Rota Romana *in nouiß. diuerſ. deciſ.* 82. *par.* 1. *numero* 1. eſt verum, quod cum ſit difficilis probationis, *l.* 1. *§. dolum, ff. de repud.* ad

plenam

5 plenam † illius probationem ſufficiant præſumptiones, & coniecturæ, Steph. Grat. *deciſ. March.* 102. *numero* 9. Cæſar Barz. *deciſ.* 83. *num.* 17. *&* 18. vt puta, ſi locatio fuiſſet facta viliori pretio inſpecto tempore contractus; vel ſi vltrà ſolitum tempus, & præter neceſſitatē; vel aliàs fuiſſet facta cum perſona conſanguinea, & ſuſpecta; vt in terminis iſtis declarat Surd. *deciſ.* 299. *numero* 6. *cum ſequ.* & ex quibus poſſit locatio dici ſimulata, & fraudulenta, remiſſiuè Tiraquel. *de retract. conu.* §. 3. *gloſ. vnica, num.* 15. vbi ſupra citatus.

6 Signanter autem † diceretur in fraudem, ſi fuiſſet facta ab eo qui totale rei dominium nō habet, & illa ad longum tempus eſſet facta, cum ſit quædam ſpecies alienationis ità, vt prohibita alienatione, cenſeatur etiam prohibita locatio ad longum tempus, & per eam transferatur dominium vtile, reprobata gloſ. *in l. codicillis,* §. *inſtituto, ff. de leg.* 3. aliter aſſeuerāte, vt per Franc. *deciſ.* 123. *nume.* 8. *&* 9. immò, quod iſta dicatur propriè alienatio, Menoch. *de arb. iud. Caſu* 5. *lib.* 2. *Centur.* 1. *num.* 3. *&* 4.

7 Dicitur † autem ad longum tempus ſi per decennium locatio fuit facta, ſecundum gloſ. quam Communiter teneri *in l.* 2. *ff. ſi ager vectig.* teſtatur Peregr. *Art.* 40. *numero* 93. & Menoch. *de arbitr. iudic. d. Caſu* 5. *num.* 8. Vel ſi ſit facta ad renouandū de quinquennio ad quinquennium, dato quod præceſſiſſet pactum, vt per eam non transferratur aliquod ius vtile dominij in conductorem; vel quod eſſent tot locationes, quot ſunt anni, ſi quid huiuſmodi pacta viderentur adiecta in fraudem, & tamquam continentia repugnantiam, nullatenus attendendam fore nouiſſimè ſcribit Peregr. *d. Art.* 40. *num.* 106. 107. *&* 108.

8 Verum Communior, & verior opinio videtur, quod † in hac materia tempus longum dicatur iudicis arbitrio, iuxta Cōmunem ſententiam, quam veram profitetur Menoch. *in loco citato, ſub num.* 12. ſi tamen vis intelligere quomodo locatio dicatur ad longum tempus, non prætermittas legere Pinel. *de bon. matern. par.* 3. *num.* 63. vbi benè, & præſertim obſerua, quod locatio ad lōgum tempus dicitur, ſi eſt facta ad vitam locatoris, vel conductoris, vt pluribus adductis comprobat Peregr. *d. Art.* 40. *num.* 109.

9 Illud etiā non eſt prætereundum, quod cum locatio † nō valeat ad longum tempus in præiudi-

iudi-

indicium ſucceſſoris, non etiam valebit pro modico tempore, ſecundum Peregr. *in d. Art.*40. *ſub num.*106. & licet non adducat rationem pro confirmatione huius Concluſionis, illa tamen potiſſima ratione nititur: quia eſt vnica locatio, & indiuidua, licet ſit diuiſa præſtatio pēſionis in plures annos, Bart. *in l. ſeruus cōmunis Meuij, §.fi.nu.*7. *verſic. & ſi fiat locatio, ff. de ſtipul.ſeru.* Bald. *conſ.*316. *lib.*3. & Socin. *conſ.*124. *num.*1. *lib.*1.

Denique aduertēdum, quod
10 licet † quis alienare prohibitus non poſſit ad longum tempus locare, poterit tamen fructus, ſiuè eorum commoditatem locare, & vendere, vt poſt Tiraq. & alios probat Peregr. ſæpius citatus, *in d. Art.*40. *num.*110.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De venditore redimente rem ſub pacto retrouendendi.

SVMMARIVM.

1 *Redimens rem cũ pacto de retrouẽdẽdo, tenetur ſtare locationi.*

2 *Emptor cum pacto redimendi, ſi locat, cenſetur locare de voluntate tacita venditoris.*

3 *Emptor cum pacto redimendi, tenetur transferre dominium in venditorem.*

4 *Emptor cum pacto redimendi, dicitur habere liberam rei emptæ adminiſtrationem.*

5 *Vendens cum pacto redimendi, non tenetur ſtare locationi ſi ea non ſit facta bona fide per emptorem.*

6 *Succedens in plenum ius regulariter non tenetur ſtare locationi. Intellige, vt hic.*

7 *Res quę ex neceſſitate reuertitur ad ſuum auctorem, operatur vt omne onus in ea appoſitum reſoluatur.*

8 *Succeſſor tenetur ſtare locationi quando translatio fit ex neceſſitate.*

9 *Hyppotheca dicitur præambulum, & antiphona ad alienationem.*

10 *Alienatio prohibita, non cenſetur prohibita locatio.*

11 *Redimens rem cum pacto de retrouendendo, tenetur ad omne intereſſe cõductori habenti rem ab emptore, quatenus nollit ſtare locationi.*

LImita Primò Concluſionẽ legis noſtrę, vt non habeat
1 locum in eo, qui † rem cum pacto redimendi vendidit, & poſtea redemit, qui ſi rem locatam inueniat, tenetur ſtare locationi, eſt deciſio Bald. *in l. 1. C. de iure fiſci, in fine, lib.* 10. quam Cõmuniter ſequuntur Doctores, vt teſtatur Rolan. à Valle *conſ.* 49 *lib.* 2. *nume.* 2. & nouiſſimè Peregr. *de fideicom. art.* 40. *num.* 97. & in practica ab ea non eſſe recedendum: quia caret cõtradictore, vt profitetur Alex. *in l. ſi filio, §. ſi vir in quinquennium, ff. ſol.*

*ff.ſol.matr.num.*11.*in fine*. Et ea quidem optimis rationibus fulcitur: nam eo ipſo † quod emptor locat, cenſetur locaſſe de voluntate venditoris, qui ſi voluiſſet locationem impedire, potuiſſet rem ipſam redimere, *l.ſi vir vxori, ff. de præſcript. verb.* quod cum non fecerit, cenſetur tacitè ſuum conſenſum accommodaſſe huic locationi, ſecundum Bal.*in d.l.* 1. *num.* 35. *C.de iure fiſci*, quam rationem ſequitur Alexand. *in loco citato, num.* 11. & pluribus congeſtis confirmat Surd.*deciſ.* 264.*numero* 11. namq; id potuiſſet ab initio præuidere, & deducere in pactum, & non deduxit, argumento *l.cũ antiquitas, C. de vſufruc.* Præterea, quando ſingularis ſucceſſor eſt neceſſarius, in quem quis cogitur dominium transferre, tenetur ſtare locationi prædeceſſoris, ſecũdum Bart. & omnes Scribentes, *in l.diuortio*, vbi Iaſ. *num.*32 *ff.ſol.matr.* & in iſtis terminis Roland.*d.conſ.*49.*num.*6.

2

3 Emptor † autem cum pacto redimendi, tenetur transferre dominium in venditorem vigore præcedentis obligationis, ideo venditor ſtare tenetur, nõ enim iſta translatio dicitur voluntaria, quamuis ab initio voluntariè tranſiuerit in pactum, *l.*1 *ff. de pact.* quia etſi à principio contractus ſint voluntarij, tamen ſtatim, vt ſunt perfecti, efficiuntur neceſſarij, *l.ſicut, C.de act. & oblig.* Deindè quando quis habet plenam rei adminiſtrationem, ſi locat ipſam rem, dominus ſtare cogitur locationi, *l. ſi tutelæ, ff de adminiſtr. tut.* & in propoſito Roland. vbi ſuprà, *in d.conſ.*49.*num.*6. 7. & 8. † Emptor autem cum huiuſmodi pacto, dicitur habere planam rei adminiſtrationẽ, quamdiù venditor non redemit, ideò ſtare tenetur, ſecundum Alexand. *in d. §.ſi vir in quinquennium, num.*1. *poſt principium*. Et iſtam opinionem vti Communem amplexa fuit Rota Rom. coram R.P.D. Pęnia, *in Romana affictus*, 26. *Aprilis* 1589. in relatis per Stat. Pacific. *de Saluiano interd. deciſ.* 201. quam ſuprà poſuimus extenſam *Ampliatione 6.*

4

Quam quidem dixerunt Domini eo magis amplectendam, ſi bona fide, & non malitiosè fuit facta pro pretio iuſto, vt ibi per eos *num.* 8. ſanè non eſt dubium, quod † ſi eſſet facta mala fide, puta, quia emptor videns quod venditor volebat redimere, & præparabat pecunias, locauit, tunc ſtare non tenetur, vt per Cagnol.*in l.*2.*C. de pact. inter empt. & vend.num.* 221.*verſ. retenta tamen*, vel ſi in fine temporis adiecti ad redimendum ſortè locauit in tempus, quod

5

O exce-

excedebat terminos pacti dati ad redimẽdum, vt per Carroc. *tit. de ſucceſſ. parte 4. quæſt. 12. num.* 4. non tamen prohibetur emptor locare etiam vltra annum, dato quod in ſingulis annis fructus percipiantur, etſi aliter crediderit Cagnol. *in d. l.2. num.221. verſ.2 limita;* nam doctrinam Bald. in quo fundatur, & eius deciſionem, intelligebãt Domini procedere ſinè diſtinctione, & reſtrictione temporis: quia etſi text. *in d. §. ſi vir in quinquennium, ff. ſol. matrim.* pro contrario allegatus, loquatur de anno tantum; id tamen accidit ſecundum caſum contingẽtem, eo quod matrimonium ibi non durauit niſi per annum, vt ponderant Domini *in d. deciſ. ſub num.* 10.

Nec obſtat ſuperiori Concluſione Regula Communis, quod ſucceſſor ſingularis non teneatur ſtare colono, vt latè per Alexand. *conſ.* 118. *vol.* 5. & Communiter Scribentes, *in l. emptorem, C. locati.* quia iſta Cõcluſio patitur multas limitationes, & ſignanter non procedit in venditore, qui redemit rẽ cum pacto de retrouendendo, per rationes, & auctoritates ſuperius allegatas.

Remouetur etiam obiectum illud, quod ſcilicet venditor redimens non teneatur ſtare loca-

6 tioni † eo quod ſuccedit in plenum ius, iuxta theoricam Doctorum, de qua per Scribentes, *in l. diuortio,* vbi Iaſ. *num.34. ff. ſol. matrim.* quia tametſi iſta Cõcluſio ſit vera in ſe, non tamen applicatur in facti ſpecie, in qua tacitè venditor intelligitur accomodaſſe ſuam voluntatem, vt emptor locare poſſit rem vẽditam, dum illam non curauit redimere, vt ſupra ſatis probatum fuit, vltra alias rationes, quæ Contrarium ſuadent, vt venditor omninò ſtare teneatur locationi.

Et hoc pacto tollitur etiam ratio deducta per Cagnol. *in d. l.2. C. de pact. inter empt. & vendit. ſub num.* 220. *verſ. ſed contrarium,* nempè, quod retrahens vigore huiuſmodi pacti debet illam conſequi liberam, ſinè onere, & hypotheca, cum reuertatur ex neceſſitate prioris pacti, & per conſequens debuerit requiri conſenſus venditoris: nam

7 quando † res reuertitur ad auctorem de neceſſitate, reſcinditur omne ius ſeruitutis, vt per Tiraq. *de retr. conuent. gloſ. vnica, §.3. num.9.* quandoquidem, vt ponderat Card. Mantica *de tac. conuent. lib.5. tit.10. num.35.* ſufficit pro reſponſione, quod emptor ex tacita venditoris voluntate intelligatur locaſſe rem venditam, vt non poſſit à locatione

tione recedere, vt enim ille ſubdit quando duæ militant rationes in aliqua diſpoſitione, quãuis vna videatur ceſſare; tamen ſat eſt, quod altera remaneat, vt diſpoſitio ſuum ſortiatur effectum, vndè dato etiam, quod hypotheca, & omne onus ſeruitutis reſoluatur, quãdo venditor retrahit, nihilominus remanet altera, qđ tacitè conſenſiſſe dicatur locationi; *§. affinitatis, Inſtit. de nupt. l. liberorum, §. 1. ff. de his, qui not. infamia.*

Sed ego retorqueo fundamẽtum contra Cagnol. & dico,
8 quod † quando translatio fit ex neceſſitate, omnis ſuccedens in iure, tenetur ſtare locationi, gloſ. *in d. l. diuortio,* vbi Iaſ. *num. 32.* dicit, quod omnes ſequuntur hanc propoſitionẽ, *ff. ſolut. matr.* huiuſmodi autem retrouenditio fit ex neceſſitate vigore pacti pręcedentis, non autem voluntariè, vt dictũ eſt ſuprà, & in iſtis terminis benè deducunt Domini *in d. deciſ. corã Pænia in Romana affictus, ſub num. 3.* ergò ſtare tenetur locationi.

Ad id quod dicitur, omne ius ſeruitutis ſublatum reſoluto contractu per retrouenditionẽ, necnon, & omnem obligationem ceſſare, vt per eundẽ Card. Mant. *de tac. conu. lib. 4. tit. 32. num. 96.* patet reſponſio: quia ſi aliter diceremus, talis hypotheca afferret perpetuum præiudicium venditori, cum per obligationem perueniatur ad alienationem, *l. 2. & 3. ff. de diſtract.*
9 *pign.* & † dicitur tamquàm pręambulum, & antiphona ad ipſam alienationem, *l. oratio, ff. de ſponſal.* & iuremerito, cum retrouenditio fiat, non ex libera voluntate; ſed ex neceſſitate antecedentis pacti, ſoluto iure debitoris, ſoluitur ius creditoris, *l. ſi ex duobus, §. ſed & Marcellus, ff. de in diem adiecti,* vbi Bar. non ſic in locatione, quæ ſi fiat ſinè fraude, non affert perpetuum præiudicium, ſed temporale, & non afficit rem ipſam; quinimmò videtur vendita, vt ex ea emptor fructus, & commoditatem eorum percipiat.
10 In † prohibitione enim alienationis, non venit alienatio, quæ fit per locationem, & per commoditatem fructuum, iuxta traditionem vulgarem, vt latiſſimè per Tiraquel. *de retract. lignag. §. 1. gloſ. 7. num. 47.* & per Beroum *conſ. 51. in 1. dubio,* non eſt itaque deferendum auctoritati Cagnoli, cũ habeamus tot Doctores contrarium tenentes, à quorum opinione non eſt recedendum in Practica, vt ſcribit Card. Mant. proximè citat. *lib. 8. tit. 32. num. 98. in fine,* præſertim, quia ipſemet *in d. l. 2. C. de pac. int. empt. & vendit. nu. 22.*

verſ.retenta tamē, fatetur, quod eſſet durum in Practica recedere ab opinione Baldi, quæ vt videtis in Sacro Vrbis Auditorio, fuit recepta, reiecta illius ſententia, vt in ea habetur *num.9.* vbi præſertim fuit improbata potiſſima ratio, quæ eum mouit, vt à Baldi ſententia recederet, vt ibi.

Et ſaltem negari non poteſt,
11 quin † redimens teneatur retrouendenti ad omnia damna, quæ conductor patitur, quatenus nolit ſtare locationi, ad exēplum mariti, qui locauit fundum dotalem, quem vxor cogitur indemnem conſeruare, nè patiatur moleſtiā à conductore, cum tamen maritus non habeat in rebus dotalibus ſolidiorē adminiſtrationem, quàm habeat emens cū pacto redimēdi, quin potius videatur habere probabiliorem ſpem, quàm habeat maritus, quod aliquando futurus ſit dominus rei venditæ, ſi labatur tempus ad redimendum; quæ ratio non viget in marito, cum certum ſit in omnem caſum, ſe reſtituturū fundum dotalem per mortem vxoris, quamuis Cagnol. aliter dicat, ſcilicet, maritum non debuiſſe credere quod matrimonium diſſolueretur, cuius contrarium verius ex prædictis videtur, vt optimè deducunt Domini in allegata Deciſione coram Pęnia, *num.9.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

DE SOCIO.

SVMMARIVM.

1 *Socius tenetur ſtare locationi rei communis factæ per alterum ſocium.*
2 *Socius in re communi dicitur habere partem in qualibet parte.*
3 *Socius poteſt vti tota re communi, dummodo ad vſum deſtinatum vtatur.*
4 *Socius, qui fundum communem altero ſocio inuito, & recuſante facit colere, & ligonizare, non tenetur reſpondere alteri ſocio de fructibus.*
5 *In re communi cõſenſus omnium ſociorum requiritur. Intellige, vt ibi.*
6 *Socius tenetur ſtare locationi rei communis factæ à conſocio tribus concurrentibus.*
7 *Socius non tenetur ſtare locationi rei communis, quæ non eſt ſolita locari.*
8 *Solitum inducitur per vnicam vicem.*
9 *Res, quæ commodam diuiſionem patitur in totum locari non poteſt à conſocio.*
10 *Socius in dubio intelligitur locare partem ſuam.*
11 *Socius cogi poteſt ad locandum potius cõſocio rem communem pro pretio, quod inueniri poteſt, quam extraneo.*
12 *Socius ſine diſtinctione præfertur extraneo.*

1 LImita Secundò, vt † ſocius quoque teneatur ſtare locationi factæ per ſocium rei cõmunis pro indiuiſo, vt eſt doctrina Bartoli multum notabilis *in l. hæc diſtinctio, §. cum fundum, num. 2. ff. de loc. & conduc.* quem ſequitur Crauet. *conſ. 319. num. 10.* poſt Alex. & Dec. citatos, & in terminis Borgn. *deciſ. 25. num. 11. & 12. par. 2.* vbi ſingulariter dicit, quòd iſtud multo magis procedit, quando locatio fuiſſet facta ab eo, qui eſt ſenior, & eſt ſolitus adminiſtrare bona, vt in fratribus bona communia habentibus, quo loci plures in hanc ſententiam adducit; & ratio

ratio iſtius limitationis illa vi-
2 detur eſſe, quod † ſocius in re cõmuni dicitur habere partem in qualibet parte glebæ, & in quolibet angulo, iuxta gloſ. *in l.ſi familiæ, in verbo parte, C.famil.herciſc.* & ſic videtur certo modo tota vnius ex ſocijs, quãuis communis, *l.certa, §. ſi duobus, ff.de leg.* 1. quod enim commune eſt, meum dicitur, *l.ſerui electione, §. Labeo*, vbi gloſ. *in verbo communis, ff. de leg.* 1. *l. in re communi, ff. de ſeruit. Vrb.præd.*
3 † vnde poteſt tota re vti, dummodo ad vſum deſtinatum vtatur, vt per Iaſ. *in l.ſerui electione, §.Labeo, num.* 15. *ff.de leg.* 1. & hac ratione ſocius poteſt domũ communem totam inhabitare abſque ſolutione mercedis erga cõſocium etiam eo inuito, quia vtitur iure ſuo, & re ipſa ad vſum, ad quem fuit deſtinata, gloſ. *in l.Sabinus, in verbo, conſtat, ff. communi diuid. & in l.arboribus, §. nauis, in verſ.nauigetur, ff.de vſufruc.* quam gl. *in d.l. Sabinus*, dicit Communem Socin. *in d.§. Labeo, nume.* 7. & ſic in contingentia facti fuiſſe iudicatum ibi teſtatur Iaſ. *num.* 17.
4 & hoc adeò verum eſt, quod † ſi duo habent fundum in communi pro indiuiſo, & vnus imprudens non vult quod colatur, vel ligonizetur, alius vero faciat totum colere, & ſeminare, non cogitur reſpondere alteri ſocio de fructibus; quod Iaſ. *in d.§. Labeo*, dicit valdè notandum ſi eſt verum, *num.* 19. cuius contrarium ſentit ibi gloſ. *in* 2. *ſolutione*, quam ſequitur Bart. ſed primam partem tenẽt Alex. *in l.* 1. vbi Iaſ. *num.* 26. *C. qui teſtam. fac. poſſ.* & idem Iaſ. *in l.quoniã, num.* 162. *ff. de flum.* vbi dicit, ſe alibi id non legiſſe. Marſil. *Sing.* 369. & Nat. *conſ.* 31. *nu.* 10. *lib.* 1.
5 & † iura, quæ dicunt in re cõi omnium conſenſum requiri, & neceſſarium fore in his quæ ſpectant ad ſingulos, vt ſingulos, vt per Franc. *deciſ.* 82. *num.* 4. & in locatione Gomez. *tom.* 2. *cap.* 3. *de loca. num.* 14. non procedunt quando habens rem cõmunem, ea vtitur ad vſum deſtinatum, vt per Surd. *conſ.* 43. *lib.* 1. *num.* 15. vbi vtitur eo modo quo debet, poteſt tota vti, & frui inuito ſocio, niſi ſocius prouocetur ad diuiſionem, quod datur pro cautela ad conſtituendum conſocium in mora; vt per Granu. *theorem.* 2. *num.* 6. vel niſi impediat conſociũ nè ſua parte fruatur, vt per Franc. *deciſ.* 160. *num.* 1. & 2. vel niſi fiat ad æmulationem, vt per Bald. *in l.* 1. *C. qui teſtam.fac.poſſ.*

6 Quod autem diximus † ſocium teneri ſtare locationi factæ per conſocium de re communi, debet intelligi tribus concurren-

currentibus; ſcilicet, quod vtiliter faciat, quod res ſit ſolita locari, & quod non recipiat commodam diuiſionem, quo ad vtilitatem, ita loquitur Bart. *in d.l. hac diſtinctio, §. vlt. num. 2.* & eũ ſic intelligit Surd. *d. conſil. 43. nu. 15. verſ. 1. reſpondetur, vol. 1.* poſt Ruin. *conſil. 143. num. 19. lib. 4.* namque ſocius in his quæ ſunt vtilia ſocietati, dicitur habere tacitum mandatum à ſocio, vt per gloſ. *in l. nemo ex ſocijs, ff. pro ſoc.* Vndè ſi inutiliter locet, quia viliori pretio, dicitur potius inferre damnũ, ideò ceſſat præſumptum mandatum Legis, argum. *l. per fundum,* vbi Bart. *ff. de ſeruit. ruſtic. præd.* & hoc pacto etiã intelligunt Dec. *in l. 1. num. 13. & 21. C. qui teſtam. fac. poſſ.* & Alexan. *in d. §. Labeo, num. 13. ff. de leg. 1.*

7 Si verò † res communis non ſit ſolita locari, vtique locatio non tenet, ideò ſocius ſtare non tenetur, Bart. *in l. ſerui electione, §. 1. ff. de leg. 1.* vbi Soc. *nu. 4.* Iaſ. *in d. l. quo minus, num. 16. ff. de flumin.* & præ ceteris Menoch. *de arbitr. Caſu 442. num. 23. vbi nu. 24.* dicit id multum pendere ab arbitrio Iudicis, hoc enim in caſu, ſocius locando contra ſolitum, non iure facit: quia nõ vtitur re communi ad vſum deſtinatum, quod quidem facere nõ poteſt in prẹiudicium conſocij, *l. nemo ex ſocijs, in princ. ff. pro ſoc.* Soc. *in d. §. Labeo, num. 4.* Rimina *nu. 13. & 14.* Bald. *conſ. 348. num. 2. lib. 2.* & Corn. *conſil. 78. lib. 4.* & dicitur mutare formã locationis, quod facere non licet, gloſ. magna *in l. Sabinus, ff. commun. diuid. in fine,* Paril. *conſ.*
8 *63. num. 6. & 13. lib. 1.* † Solitum autem inducitur per vnicã vicem, Alex. *conſ. 5. num. 23. lib. 5.* & de Communi Magon. *deciſ. Lucana 14. num. 19.* & in locatione, ſi vnus ex ſocijs alias conduxit, quod dicatur locare ſolitum, Granut. *Theorem. nu. 2. & 3. in fine.*

9 Vbi autem † res locata recipit commodã diuiſionem, non poteſt ſocius totam locare inſcio, vel inuito altero ſocio; ſed ſolùm partem, vt poſt Socin. & alios ſcribit Menoch. *in dicto Caſu 442. num. 4.* Ratio enim quare ſocius poteſt totam rem locare, & conſocius ſtare tenetur, vt decidit Borgn. *in d. deciſ. 25. num. 16.* illa eſt: quia iſte actus locationis pro parte expediri nõ poteſt, vndè ſocius propter perfidiam conſocij, remaneret in damno, quod nõ eſt ferendum, vt per Gomez. *d. cap. 3. tit. de locat. ſub num. 14. verſ. tertius modus,* quandoquidem ſocius poteſt negotiũ explicare propter ſuum intereſſe, dũmodo damnum conſocio non inferatur,

l. ſi ſtu-

l. fiſtulam, §. pen. ff. de ſeru. Vrb. prædiorum, Din. *in c. re communi, de reg. iur. in 6. num. 3.* & Menoch. *in d. Caſu 442. nu. 18.* Hac igitur ratione indiuiduitatis attenta, ſocius ſtare tenetur locationi, vt aduertit Surd. *d. conſil. 43. num. 7. verſ. ſecundo circunſcripta*, ideò ea ceſſante, non debet admitti ſocius, vt liberè ſocio inuito poſſit totam rem locare, eſt enim neceſſarius in hoc caſu omniũ conſenſus, *l. per fundum, ff. de ſeruit. ruſtic. præd. l. fi. ff. com. præd.* alioquin ſocius amitteret ius ſuum ſinè facto ſuo, contra iura aperta, ſocietas namque obtinet vinculum fraternitatis, *l. verum, in princ. ff. pro ſoc.* ideò non debet verti in vinculum perfidiæ.

Hæc tamen debent intelligi, vt quidem ſocius poſſit totam rem locare, quatenus de hoc appareat, vel conſtare poſſit, quod eam totam voluerit locare;
10 † aliàs in dubio intelligeretur locaſſe partem ſuam, non vero partem conſocij, vt per Bald. *in l. 1. num. 31. C. quando non pet. part. accreſc.* Bart. *in l. prædium, in fi. C. de loca. præd. fiſcal. lib. 11.* Alex. *in l. 1. num. 5. C. qui teſtam. fac. poſſ.* gloſ. *in l. cum proponas, C. de pact.*

Tandem in hac re illud non
11 eſt omittendum; quod † ſi vnus ex ſocijs vellet rem communem pro ſe, & dare portionem, quæ ab alijs extraneis poteſt haberi, ceteris omnibus deberet præferri: quia ſocius cogi poteſt ad locandum conſocio, ita vt ſi locet alij, conſocius ſtare non teneatur, ſed præferetur ſocius rei communis, vt per Vrſillum ad Aflict. *deciſ. 238. nu. 4.* ceſſat enim tunc intereſſe alterius ſocij, qui non poteſt conqueri cum eandem recipiat portionem, quam alius eſt ſolitus dare, argumento *l. nummis, ff. de in lit. iuran.* & hoc generaliter eſt verum, ſiuè locatio fiat perſonæ alioquin inhoneſtæ, ſiuè
12 fiat honeſtæ: nam † ſinè diſtinctione ſocius præfertur, quidquid ſibi parum conſtans aliter dixerit Ruin. *in d. §. Labeo*, vt per Menoch. *in d. Caſu 442. nu. 14.* cum alijs ſequentibus.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

DE CENSVARIO.

SVMMARIVM.

1 *Prælatio, quæ datur Cenſuario, non intelligitur cum præiudicio alterius.*

2 *Mens Papæ ſemper intelligitur talis, qualis debet eſſe de iure.*

3 *Conſtitutio, quæ duos effectus operari poteſt contra ius Commune, ſat eſt, quod operetur vnum.*

4 *Cenſuarius vulgò appellatur emptor.*

5 *Lex, quæ loquitur per verba vniuerſalia, intelligitur etiam cum præiudicio Tertij.*

6 *Clauſula, Quorum tenores, habet vim indiuiduæ expreſſionis.*

7 *In cenſu non venditur res, ſed quoddam ius colligendi.*

8 *Verba vniuerſalia recipiunt reſtrictionem, quando à lege ſunt prolata.*

9 *Cenſuarius non priuatur re cenſuata, ſi non requirat dominum in alienatione rei cenſuatæ.*

Limita Tertiò, noſtrã Concluſionem in Cẽſuario, qui licet iuxta Conſtitutionem ſanctæ memor. Pij V. habeat prælationem in emptione rei cenſuatæ quibuſcumq; alijs ius in illa re habentibus, vt nominatim fuit dictum in vna Romana Vineæ Veneris 26. Iunij 1609. coram Illuſtriſſimo Cardinali Ludouiſio, tũc Sacrę Rotę Auditore, nunc Sanctiſſimo Domino Noſtro Gregorio XV. Pontifice Maximo, & apud Card.
1 Seraph. *deciſ.* 1474. Illa † tamen prælatio non intelligitur conceſſa cum præiudicio alterius, vnde ſi colonus, vel conductor in illis caſibus, in quibus ſucceſſor ſingularis tenetur ſtare locationi, habeat ius, vt expelli nõ poſſit, proculdubio non comprehendit illa Conſtitutio hunc caſum, quia intentio Papę non eſt in dubio intelligenda, quod velit Tertio præiudicare, *C. de conſtit. lib. 6.* Aegidius *deciſ.* 116.
2 *col.* 1. Immò † mẽs Papæ ſemper

P intel-

intelligitur talis, qualis debet eſſe de iure, vt per Cardin. Seraph. *deciſ. 965. num. 15.* ſed in multis caſibus ſucceſſor ſingularis ſtare tenetur, vt not. *in l. cum filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, & in l. diuortio, ff. ſol. matr.* & de materia *in l. emptorem, C. locati*. ergò prælatio iſta intelligitur, vt ſortiatur effectũ ſuum cum onere ſuo, & pondere, nè indebitè ius Tertij lædatur: nam, vt obſeruat Cardin. Mantica *de tacit. conu. lib. 5. tit. 10. num. 36.* qui in terminis hãc quęſtionem obiter tangit, Conſtitutio Pij V. dat prælationem Cenſuario in re cenſuata, ità, vt in emptione rei cenſuatæ, omnibus alijs præferatur: ſed non propter hoc decernit, quod illa res tranſeat ſinè onere: de hac enim re nec verbum quidem in ipſa Conſtitutione; proindè cũ ſit correctoria iuris Cõmunis, *l. dudum, C. de contrah. empt.* ea tetenus debet intelligi, quatenus minus corrigat quam fieri poſſit, *c. cum dilectus, de Conſuet. cum alijs vulg.* alioquin † duo opera-
3 retur contra ius Commune. Vnum ſcilicet, quia quis cogeretur vendere rem Cenſuario, & ſic ei cui non vult, ſaltem per indirectum, *d. l. dudum*. Alterum verò, quia Cenſuarius præferre retur conductori, vel colono in caſu, quo non eſſet præferendus contra doctrinas apertas, quæ dicunt, quod quãdo Statutum, vel Conſtitutio poteſt duo operari contra ius Commune, ſat eſt, quod vnum tantum operetur, & in vno tantum verificetur, vt minus offendat ius Commune, quàm ſit poſſibile, Oſac. *deciſ. 167. nu. 22.* & Rot. Rom. *deciſ. 432. in nouiſſ. diuerſ. par. 1. num. 10.* Vndè ſufficere debet quòd conſtitutio det prælationem, & non aliud.

In hoc tamen eſt aliqualiter immorandum, quia iſta limitatio videtur dubia, nã ſicut emptor ſtare non tenetur locationi, *d. l. emptorem, C. locati*, ita ne-
4 que † Cenſuarius, qui emptor, communi idiomate nuncupatur, vt per Felicia. *de Cenſ. lib. 1. c. 4. num. 7.*

Pręterea, Pontifex in ea Conſtitutione loquitur per verba multum vniuerſalia, ibi: Volumus dominum cenſus omnibus alijs præferri; quæ dictio, nihil excludit, *l. à procuratore, C. mand. c. ſolite, de maior. & obed.*
5 ergò † intelligitur, vt etiã præferatur in præiudicium conductoris habentis ius illam retinendi, maximè quia dictio (omnibus) eſt coniuncta ſigno vniuerſali ab homine prolata, quo caſu non recipit reſtrictionem, per ea, quæ ſcribit Peregr. *de fideicommiſſ. art. 24. num. 42.* ſtante

præfer-

præſertim Clauſula derogato-
6 ria,& † Clauſula Quorum teno
res, quæ multum valent ad de-
tegendam voluntatẽ diſponen-
tis,& habent vim indiuiduę ex-
preſſionis, etiam in materia ſtri
cta, vel alioquin odioſa, Gabr. *de
verb. ſignific. Concluſ.* 4. Dec. *in l.
vnica, in* 1. *not. C. de errore calculi*,
Rota Rom. *deciſ.* 388. *num.* 4.
cum ſeq. par. 1. *diuerſ.* & *deciſ.* 54.
num. 17. & *infra par.* 2. Ripa, *in
c.*1. *num.* 54. & 55. *de Reſcript.* &
Gabr. *de reg. iur. Concl.* 9. *num.* 6.
cum alijs pluribus.

Verum non eſt recedendum
à firmata limitatione ex rationi
bus ſuperius ponderatis: quia
quando dicimus ſucceſſorẽ non
teneri ſtare locationi, intelligi-
mus ſuppoſitis terminis habili-
bus: nam quando de aliquo di-
ſputatur, cetera habilia ſuppo-
nitur, ſcilicet quãdo non ſumus
in caſu limitationis, prout eſt li-
mitatio noſtra, neque ex aduer-
ſo ponderata obſtare poſſunt
præſenti limitationi, &c.

Primò, nõ eſt verum, q͠d cen
ſuarius ęquiparetur emptori: nã
licèt ſupponat̃ res aliqua ſubie-
cta huic oneri, vt correſpondeat
7 cenſui, tamen re vera † in cenſu
nõ venditur res, neque fructus,
ſed ſolum quoddam ius perci-
piendi inhærens rei, vt per eun-
dem Felicianum *vbi ſuprà cita-
tum, num.* 5. & 6.

8 Et tametſi † verba d. Conſti-
tutionis ſint vniuerſalia, nihilo-
minus, quia ſunt prolata à Lege,
recipiunt reſtrictionem de habi
litate, Honded. *conſil.* 90. *lib.* 1.
num. 24. & 25. nè alioquin in-
ducatur legum correctio, Curt.
iun. *conſ.* 61. *num.* 42. & Rolan.
conſ. 61. *nu.* 44. *vol.* 1. Vnde hoc
reſpectu videmus non fuiſſe in-
tentionem Papę, quod voluerit
ei præiudicare, qui ius habet ex
alia lege, nè quis damnum patia
tur, & merito verba dictæ Con-
ſtitutionis, debent limitari, &
reſtringi ad interpretationem
legalem, nè alioquin à Sapienti-
bus mereretur reprehendi, iux-
ta doctrinàm Bart. *in l. ſtipula-
tus ſum, ff. de verb. oblig.* Bald. *in
l. non dubium, C. de legib.* Tiraq.
de retrac. lign. §. 1. *gloſ.* 7. *num.* 28.
& 29. & Iaſ. *in l. fideiuſſor*, §.
Prætor ait, ff. qui ſatiſd. cogant.

Nec ęquiparatio, quam non-
nulli adducunt de emphyteuta
cum Cenſuario ſatisfacit, vt per
Card. Mantic. citatum, ſi qui-
dem Concluſio quod dominus
directus ſtare non teneatur loca
tioni factæ per emphyteutam,
quatenus culpa propria res ſit
deuoluta, vt alibi diximus, eſt
vera; ſed emphyteuta in hoc
non eſt ſimilis Cenſuario, nam-
que emphyteuta ſi rem vendat
domino irrequiſito, ità demum
cadit à iure ſuo, ſi dominus vult,

& tunc dominium directũ conſolidatur cum vtili, *l.fi. C.de iure emphyt.* Vndè ſubintrat Reg. quòd reſoluto iure emphyteutæ, reſoluitur, & hypotheca conductoris: idcircò põt conductor expelli à domino directo, iuxta vulgatas regulas, quòd reſoluta hypotheca, amplius non dicitur ius durare in re; non ſic in eo, qui rem cenſualem con-
9 duxit, quandoquidem † Cenſuarius per alienationem rei cenſuatę non priuatur re, ſi non requirat dominum, & per conſequens hypotheca conductoris non diſſoluitur: quia re vera dominus cenſus non habet, neque dominium vtile, neque directũ: ſed duntaxat habet quandam prælationem in ipſa re cenſuata ex Conſtitutione Pij V. quæ (vt ſuprà declarauimus) recipit hunc ſenſum, vt intelligatur ſinè alterius præiudicio, qui ex alia Lege habet ius in re; & pro hac parte teſtatur Cardinalis aliàs de facto requiſitus conſuluiſſe *in loco citato, num. 36. in fine*, cuius opinioni ego quoque libenter accedo.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De filio ſuccedente in Legitima, & bonis aduentitijs.

SVMMARIVM.

1 *Filius tenetur ſtare locationi paternæ in bonis aduentitijs finito vſufructu.*

2 *Fructus, qui proueniunt poſt mortem, reſeruantur ſucceſſori.*

3 *Pater habet plenam adminiſtrationem, nedum reſpectu bonorum, ſed etiam reſpectu ſucceſſoris.*

4 *Locatio facta à patre ad longum tempus, non obligat filium ad obſeruantiam.*

5 *Patri interdicta eſt alienatio bonorum aduentitiorum filij.*

6 *Pater priuatur adminiſtratione ob alienationem bonorum aduentitiorum, ſed non ob locationem ad longum tempus.*

7 *Filius hæres patris tenetur ſtare locationi factæ à patre de bonis aduentitijs.*

8 *Filius hæres cum beneficio Legis, tenetur obſeruare locacionem à patre factam de bonis aduentitijs.*

9 *Filius in Legitima an teneatur ſtare locationi, diſtingue vt hic.*

10 *Filius non tenetur ſtare locationi in Legitima, quatenus velit præſtare cautionem.*

1 LImita Quartò, in † filio, qui reſpectu bonorum aduentitiorum à patre locatorum tenetur ſtare locationi, & illam ſeruare, etiam finito vſufructu. Pater namque præſumitur pro filio bonum capere conſilium; & quod propterea vtiliter locet, de illo enim Lex multum confidit, *§. fin. Inſtit. de noxal. l. iſti quidem, ff. quod met. cauſa.* Vnde cum pater a Lege habeat plenam adminiſtrationē in iſtis bonis, eorumq; ſit vſufructuarius, *l. 1. C. de bonis matern. l. cum oportet, C. de bon. quæ liber.* conſequens eſt, vt locationem à patre factā improbare non poſſit. Gomez. *tit. de loc. cap. 3. num. 8. verſ. ſecunda Concluſio,* vbi quandoq; habet nomine eius cuius bona

bona adminiſtrat, plenam adminiſtrationem, finita adminiſtratione tenetur ſtare cõtractui locationis, & in puncto tenuit Pinel. *de bon.mat.l.1.p.3.nu.63.*

Ego tamen conſidero, quod text. *in l.emptorem, C.locati,* non obligat ſucceſſorẽ, vt teneatur ſtare locationi factæ à prædeceſſore. Pariter animaduerto, quod vſufructuarius finito vſufructu, non obligat proprietarium, *l.ſi quis domui, ff.locati, cũ*
2 *ibi not.* Accedat, quod † regulariter fructus prouenientes poſt mortem reſeruantur ſucceſſori, *c.relatum, de teſtam. c.præſenti, de offic. ordin. lib.6.* ideò pari ratione ad exemplum iſtorum, non videtur, quod filius remaneat obligatus finito vſufructu ipſius patris.

Ceterum text. *in d.l.emptorẽ,* loquitur in venditore, qui potuit reſeruare ius conductoris, & non reſeruauit, quæ ratio ceſſat in patre, q̃ locauit & facultate ſibi à lege attributa propter adminiſtrationem, quam habet reſpèctu ſucceſſoris, Abb. *in c. quærelam, ne prælati vic.ſuas, ſub num.8. verſ.ſed contra prædicta.* Et quod dictum eſt de vſufructuario, non habet obſtare, qui
3 † tametſi habeat plenam adminiſtrationem, reſpectu vſusfructus, non tamen habet plenam adminiſtrationem reſpectu rei, & ſucceſſoris, prout habet pater in bonis filij. Simile videmus in prędio dotali locato per maritũ conſtante matrimonio, cui, ſoluto matrimonio antè finitam locationem, vxor ſtare tenetur: quia vir habet plenam adminiſtrationem rei, non etiã vſusfructus, & perſonæ ipſius vxoris; vt magiſtraliter declarat Abb. *in d.c.quærelam, ſub nu. 8. verſ. ſi verè clericus,* & hoc etiam pacto ſoluitur obiectũ de fructibus, qui debent reſeruari ſucceſſori, niſi prædeceſſor habeat plenam adminiſtrationem rei, vt dictum eſt.

4 Eſt verum, quod † ſi locatio eſſet facta ad longum tempus, non obligaret filium ad obſeruantiam, vt proſequitur Pinel. *in d.l.1.verſ.alia inſpectio,* quo loci declarat, quæ locatio dicatur ad longum tempus ad iſtum effectum, & ſignanter in propoſito ſcribit, quod ſi locatio ſit facta ſinè præfinitione certi temporis, cenſebitur ad breue tempus, ſcilicet ad vnicum annum, per text. *l.item quæritur, §. qui impleto, ff.locati.* mouetur inſuper Pinel. ꝑ declaratione iſtius limitationis *ſub num.64.* hac ra-
5 tione, † quod patri interdicta eſt alienatio bonorum aduentitiorum filij, ergò & locatio ad longum tempus, quæ alienatio dicitur, vt pluries diximus in

hoc

hoc Tractatu, reprobata gloſ. *in l. codicillis, §. inſtituto, ff. de leg. 2. in vlt. not.* quæ Communiter nõ tenetur, vt ibi per eum; poteſt tamen ſaluari illa gloſ. vt idem ſubiungit quo ad euitandam pę nam: nam tametſi alienatio irritetur, non tamen committitur pęna, quo ad iſtum effectũ; gloſ. *in Clem. 1. de conſang. & affinit.* & per Iaſ. & Dec. *in l. 2. col. fin. ff. de iuriſd. om. iudic.* iſta enim extenſio fit de Lege pęna li certo reſpectũ, ideò non extenditur pęna, iuxta opinionẽ eorum quos recenſet Iaſ. *in l. 2. ad finem, ff. de in ius vocan.* & aliorum, de quibus per Pinel. quo
6 fit, vt ſecundum eum † licet pater quãdoque ob alienationem aduentitiorum ſoleat adminiſtratione priuari, non tamen remouebitur ob longam locationem, cum pęnæ ſint reſtringendæ, neque committantur præterquã in caſibus à iure expreſſis, ut ibi; poſſet etiam in alio caſu ſaluari dicta gloſ. ſecũdum aliquos ab eo citatos, ſi fuiſſet adiectũ pactum ne in conducto rẽ aliquod ius reale transferratur; à qua tñ ſaluatione dicit cauẽdum eſſe, cum nunquam, uel raro daretur locatio ad longum tẽpus; & Lex potius eſſet impoſita uerbis quàm rebus, cum tñ debeamus reſpicere effectum, & non uerba, *l. ſi verò, ff. locati.*

Quod autem dictum eſt, filium non teneri ad obſeruãtiam locationis, ſi ſit facta ad lõgum tempus, procedit, niſi filius ſit
7 hæres patris, quo † caſu ſtare tenetur: nã contractus locati tranſit ad hæredem, *l. ſi duo, §. finali, ff. locati.* vndè intrat Reg. quem de euictione tenet actio, eundem agentem repellit exceptio, vt in terminis ſcribit Bald. *in l. 1. C. de iure fiſc. lib. 10. nu. 34.*

Quinimmò idem dicendum eſſet, ſi filius accepiſſet hæreditatem cum beneficio Legis, &
8 Inuentarij, † quia beneficium Inuentarij non debet eſſe ſicut herba Betonicę, ſed ſat eſt quod conſeruet hæredem ſinè damno, vt per Cæſarem Barz. *deciſ. Bonon. 64. num. 54. & 55.* quoties enim vires hæreditatis ſuppetunt, hæres tenetur approbare factum defuncti, dato, quod ſit hæres beneficiatus pro modo emolumẽti, quod hæres conſequitur, vt de Communi teſtatur idem Barz. *ibi.* Honded. *cõſ. 3. vol. 1. num. 47. cum ſeqq.* in his enim quæ ſunt trãſitoria ad hęredes, vt eſt locatio, pater poteſt præiudicare filio, neque quidquam operatur Inuentarium, vt per eundem Barz. *num. 34.*

Reſpectu verò Legitimæ, an filius teneatur ſtare locationi in re ſibi aſſignata, reperio Carroc. *de loc. p. 4. tit. de ſucceſſ. q. 15.*

con-

concludentem, quod ſic, per doctrinam Baldi, *in l. ſi quas ruinas, C. de ſacroſanc. Eccleſ.* qui in meo Codice hoc nō dicit, Borgnin. vero ab eodem allegatus, nihil allegat pro confirmatione iſtius opinionis, ego tamen reperio Bald. in terminis, *in l. 1. C. de iure fiſci, ſub nu. 34.* aliter dicentem, licèt obſcurè: ex cuius di-
9 ctis mihi videtur † diſtinguendum; quod aut filius agit, vt cōſequatur ſuam Legitimā in aliqua re particulari, nec habet neceſſe vti aliqua actione reuocatoria, & tunc poteſt expellere colonū, nec ſtare tenetur: quia habet ius in illa re, niſi fuiſſet ſibi legata Legitima, cum prohibitione, nè poſſet plus petere, vel habere, & minus eſſet in legato, quàm in Legitima: quia tunc agnoſcendo legatum, non eſſet amplius agēdum de Legitima, *l. nam abſurdum, ff. de bon. libert.* ideò ſibi præiudicat quaſi per tacitam renuntiationē, & licèt de Legitima reiciatur onus, hoc tamen intelligitur, ſecundū Bald. pluribus modis, & ſignanter quādo relinquitur Legitima iure inſtitutionis, non iure legati: quia tametſi filius remaneat præteritus, & Lex tollat huiuſmodi grauamen, non tamen tollit onus, quod quis agnoſcendo legatum acceptat, vndè ſibi eſt imputandum potius, & non Legi.

Aut non habet ius in re, ſed in quota bonorum, & ab hærede petit, & ſic habet neceſſe vti actione reuocatoria, puta, quia pater alienauit omnia bona, & tūc ſtare tenetur locationi; quādo aūt non habet neceſſe proponere reuocatoriam actionem, ſed agit cōtra hæredem ad ſupplementum ſuæ Legitimę, tunc non tenetur ſtare colono: quia filius non eſt obligatus ad patiendum frui licere; ſubdit tamen Bal. quod nō ob id dicitur finita locatio, niſi caueat filius de hęredē patris indemnem con-
10 ſeruādo, & ſic cauſatiuè: † quia Legitima non debetur ſecundū eum in re locata, quando ius æris alieni præcedit, quod eſt potētius ipſa Legitima, vel niſi filius probet fraudem, vt ſe ab huiuſmodi onere poſſit ſubleuare, & Baldum ſequitur Steph. Grat. *diſcept. forenſ. p. 2. c. 247. num. 45.* licèt ſimpliciter pertranſeat.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſucceſſore indigente re locata.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi, etiam ſi ipſa re locata indigeat, & nu.8.& 10.*
2 *L.ædem, C.locati, declaratur, & num.9.*
3 *Hypotheca, quam habet inquilinus pro obſeruantia rei locatæ, diſſoluitur ſuperueniente neceſſitate locantis.*
4 *Natura locationis eſt, vt locator poſſit à locatione recedere pro indigentijs proprijs.*
5 *Hypotheca appoſita in contractu addit maiorem vim, ſed non alterat ipſum contractum.*
6 *Clauſulæ etiam ampliſſimæ regulantur ſecundum naturam contractus cui apponuntur.*
7 *Promiſſio de non expellendo conductorem pendente tempore locationis, non comprehendit caſum neceſſitatis propriæ.*

LImita Quintò, vt etiam ſingularis ſucceſſor teneatur ſtare conductori, habenti bona obligata, quouſque ſibi ſaluatur
1 intereſſe, † dato etiã quod ſucceſſor indigeat ipſa re locata pro ſui neceſſitate, & indigentijs, contra textum *l.ædem, C.locati*, quæ permittit expulſionẽ locatori ob ſui neceſſitatem, eſt doctrina in terminis Sicul. *in c. propter ſterilitatem, extra locati*, vbi quod ſi inquilinus habet obligata bona locatoris, non poterit expelli à locatore, qui domo indiget, niſi ſibi ſatisfiat de pęna, & intereſſe, & allegat nota per Bart. *in l.emptorem, C.locati.* & hoc idem tenere videtur Alex. *in l.cum filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, nu.3.ff.ſol. matr.* vbi dicit, quod non recordatur ſe id alibi legiſſe; reperio tamen Natt. *in conſ. 426. nu.8. cum ſeq.* expreſsè reprobantem Siculum, quod immò non ſit ſublatum locatori beneficium *d.l. ædem*, etſi obligauerit bona ſua pro manutentione locationis,
2 † inquit enim quando ſuperuenit neceſſitas, quæ non ſuberat

Q tem-

tempore contractus, prout ſic intelligunt Doctores illum textum, vt per Gabr. *de locat. Concl. 3. & 6.* diſſoluitur cōtractus ob ſuperuenientem caſum neceſſitatis inopinatæ; igitur etiā diſſoluitur hypotheca, quæ vti acceſſoria ad contractum principalem, non poteſt requieſcere abſque principali, *l. contractum, l. itē liberatur. ff. quib. mod. pign. vel hypoth. ſolu.* Si itaque diſſolutus intelligitur cōtractus principalis, conſequens eſt dicere,
3 vt † etiam intelligatur diſſoluta ipſa hypotheca, nec ideò poterit aliquem effectum operari, vt inquilinus rem poſſit retinere in caſu neceſſitatis eminentis, quouſque ſibi offeratur intereſſe; & reſpondet ad doctrinam Bart. *in d. l. emptorem, C. locati*, quod inquilinus poteſt rem locatam retinere in eo caſu, ratione ſuæ hypothecæ aduerſus ſingularem ſucceſſorem: quia locatio, & contractus non eſt diſſolutus, ſed durat, & conſequenter durat virtus hypothecæ, quod non accidit in caſu ſuperuenientis neceſſitatis, quæ (vt dixi) facit contractum reſoluere; & quod verum ſit, ſubiungit ipſe, ex hóc conijcitur: quia inquilinus habet actionem perſonalem ex conducto contra locatorem ad intereſſe, *l. qui fundū, l. ſi merces, §. 1. ff. locati*, quod aliàs non haberet; & dicit, quod nemo antiquorū Doctorum tetigit hāc quæſtionem: quia pro certo habent, non poſſe inquilinum ratione ſuæ hypothecæ aliquid prætendere in caſibus, de quibus *in d. l. ædem*, cum contractus ſit, & intelligatur diſſolutus, & principalis obligatio ſublata; & hoc idem aduerſus Cumanum, Arnoldum, & alios, in terminis tenet Couar. *Var. reſol.*
4 *lib. 2. cap. 15. num. 4.* quia † cum ſit de natura locationis, vt locator pro ſuis indigentijs, poſſit à locatione recedere, ita neque hypotheca poteſt alterare naturam eius, quàm ex iuris permiſ-
5 ſione concedatur: † quandoquidem hypotheca addit maiorem vim, & efficaciam, ſed non alterat, Gab. *de Clauſ. Concl. 10.* Put. *deciſ. 1. num. 2. lib. 1.* Ideò videmus, quod ſi contractus de ſui natura ſit reuocabilis, Clauſula acceſſoria efficitur etiam reuocabilis, *l. ſub conditione, ff. de bon. poſſ. contra tab.* Gloſ. *in l. ſi patronus, in verbo, Fauiana ff. ſi quid in fraud. patr.* Iaſ. plura referens *in l. teſtamento, num. 1. & infrà, C.*
6 *de fideicommiſſ.* Et licèt † Clauſulæ ſint ampliſſimæ, regulantur tamen iuxta naturam principalis diſpoſitionis, & contractus, cui apponuntur. Bald. *in l. abſenti, in fine, ff. ſi cert. pet. & in Rubr. C. de contrah. empt.* & in puncto

loca-

locationis eſt text. *in l.quæro*, §. *inter locatorem, ff.locati*. Hinc, qui promiſit ſoluere legata, intelligitur ſalua deductione Falcidiæ, vt per Doct. *in l.fin. C.ad leg.Facid.* Sic etiam maritus, qui promiſit dotem reſtituere matrimonio ſoluto, habet hunc ſenſum, ſaluo lucro Statuti, vt per Alex. *in conſ 133.col.1.lib.5.* & per Roland. *de lucro dot.q.37.* & magis proximè ad terminos noſtros dicunt Doctores, quod ſi
7 † locator nominatim promiſit non expellere cõductorem pendente tempore locationis, non videtur receſſum à natura locationis ex huiuſmodi promiſſione, vt nõ poſſit inquilinus expelli propter caſum cõtingentis neceſſitatis: quia illa promiſſio ēt ſi non fuiſſet expreſſa, ſubintelligitur ex ſui natura, & propterea expreſſio nihil operatur, cũ potius videatur facta gratia dubitationis tollendæ, & ad maiorem declarationem, quæ ideò non lædit ius Commune, *l.qui mortuam, ff.mand.* quidquid aliter ſenſerit Angel. *in d.l. ædem*, quem reprobat Natta *d.conſil. 416.num.8.* & Couar. *cit.num. 4.in fine*.

Verum etſi reprobatio aduerſus Siculum, Cumanũ, & alios, ex prædictis rationibus ſuſtineri poſſit, reſpectu ipſius locatoris, tamē limitatio noſtra optimè defendi poteſt aduerſus ſin-
8 gularem ſucceſſorem, † qui nec etiam pro ſuis indigentijs poterit expellere inquilinum, & conductorem (vt dixi) habentē bona obligata, niſi ſoluto intereſſe, vt in terminis decidit Oſaſc. *deciſ.156.nu.2.in fine.* Et quamuis Alexan. videatur reſtringere hanc declarationem in donatario, vt teneatur ſtare locationi, dato quod ipſa re indigeat, ſi conductor habeat bona obligata, vt per eum, *num.3.* nihilominus Couar. *in d.c.15.lib.2.nu.4.* idem firmat dicendum in quocumque alio ſingulari ſucceſſore, vt ſtare teneatur propter hypothecam, etiam data neceſſi-
9 tate, eo † quia text. *in l.ædem*, dicit, quod conductor poteſt expelli à domino, & non dicit ab alio, vt ponderat Couar. niſi ſit hæres, & ſucceſſor vniuerſalis, qui repræſentat perſonam locatoris; ideò beneficium legis nõ tranſit ad alios, alioquin ſi contrarium diceremus, aperiretur via fraudibus, quibus eſt obuiandum, cum plerumque bona locata darentur indigentibus ad expellendum locatorem, & ſic fieret fraus legi, quod non eſt ferendum, vt ibi per eum, qui in fine tenet huiuſmodi diſtinctionem, vt locator poſſit superueniente caſu neceſſitatis, expellere inquillinum habentem bona

tempore contractus, prout ſic intelligunt Doctores illum textum, vt per Gabr. *de locat. Concl. 3. & 6.* diſſoluitur cōtractus ob ſuperuenientem caſum neceſſitatis inopinatæ; igitur etiā diſſoluitur hypotheca, quæ vti acceſſoria ad contractum principalem, non poteſt requieſcere abſque principali, *l. contractum, l. itē liberatur, ff. quib. mod. pign. vel hypoth. ſolu.* Si itaque diſſolutus intelligitur cōtractus principalis, conſequens eſt dicere,

3 vt † etiam intelligatur diſſoluta ipſa hypotheca, nec ideò poterit aliquem effectum operari, vt inquilinus rem poſſit retinere in caſu neceſſitatis eminentis, quouſque ſibi offeratur intereſſe; & reſpondet ad doctrinam Bart. *in d. l. emptorem, C. locati*, quod inquilinus poteſt rem locatam retinere in eo caſu, ratione ſuæ hypothecæ aduerſus ſingularem ſucceſſorem: quia locatio, & contractus non eſt diſſolutus, ſed durat, & conſequenter durat virtus hypothecæ, quod non accidit in caſu ſuperuenientis neceſſitatis, quæ (vt dixi) facit contractum reſoluere; & quod verum ſit, ſubiungit ipſe, ex hoc conijcitur: quia inquilinus habet actionem perſonalem ex conducto contra locatorem ad intereſſe, *l. qui fundū, l. ſi merces, §. 1. ff. locati*, quod aliàs non haberet; & dicit, quod nemo antiquorū Doctorum tetigit hāc quæſtionem: quia pro certo habent, non poſſe inquilinum ratione ſuæ hypothecæ aliquid prætendere in caſibus, de quibus *in d. l. ædem*, cum contractus ſit, & intelligatur diſſolutus, & principalis obligatio ſublata; & hoc idem aduerſus Cumanum, Arnoldum, & alios, in terminis tenet Couar. *Var. reſol.*

4 *lib. 2. cap. 15. num. 4.* quia † cum ſit de natura locationis, vt locator pro ſuis indigentijs, poſſit à locatione recedere, ita neque hypotheca poteſt alterare naturam eius, quàm ex iuris permiſ-

5 ſione concedatur: † quandoquidem hypotheca addit maiorem vim, & efficaciam, ſed non alterat, Gab. *de Clauſ. Concl.* 10. Put. *deciſ. 1. num. 2. lib. 1.* Ideò videmus, quod ſi contractus de ſui natura ſit reuocabilis, Clauſula acceſſoria efficitur etiam reuocabilis, *l. ſub conditione, ff. de bon. poſſ. contra tab.* Gloſ. *in l. ſi patronus, in verbo, Fauiana ff. ſi quid in fraud. patr.* Iaſ. plura referens *in l. teſtamento, num. 1. & infrà, C.*

6 *de fideicommiſſ.* Et licèt † Clauſulæ ſint ampliſſimæ, regulantur tamen iuxta naturam principalis diſpoſitionis, & contractus, cui apponuntur. Bald. *in l. abſenti, in fine, ff. ſi cert. pet. & in Rubr. C. de contrah. empt.* & in puncto

loca-

locationis eſt text. *in l.quæro, §. inter locatorem, ff.locati*. Hinc, qui promiſit ſoluere legata, intelligitur ſalua deductione Falcidiæ, vt per Doct. *in l.fin. C.ad leg.Facid.* Sic etiam maritus, qui promiſit dotem reſtituere matrimonio ſoluto, habet hunc ſenſum, ſaluo lucro Statuti, vt per Alex. *in conſ.133.col.1.lib.5.* & per Roland. *de lucro dot.q.37.* & magis proximè ad terminos noſtros dicunt Doctores, quod ſi
7 † locator nominatim promiſit non expellere cōductorem pendente tempore locationis, non videtur receſſum à natura locationis ex huiuſmodi promiſſione, vt nō poſſit inquilinus expelli propter caſum cōtingentis neceſſitatis: quia illa promiſſio ēt ſi non fuiſſet expreſſa, ſubintelligitur ex ſui natura, & propterea expreſſio nihil operatur, cū potius videatur facta gratia dubitationis tollendæ, & ad maiorem declarationem, quæ ideò non lædit ius Commune, *l.qui mortuam, ff.mand.* quidquid aliter ſenſerit Angel. *in d.l. ædem*, quem reprobat Natta *d.conſil. 416.num.8.* & Couar. *cit.num. 4. in fine*.

Verum etſi reprobatio aduerſus Siculum, Cumanū, & alios, ex prædictis rationibus ſuſtineri poſſit, reſpectu ipſius locatoris, tamē limitatio noſtra optimè defendi poteſt aduerſus ſin-
8 gularem ſucceſſorem, † qui nec etiam pro ſuis indigentijs poterit expellere inquilinum, & conductorem (vt dixi) habentē bona obligata, niſi ſoluto intereſſe, vt in terminis decidit Oſaſc. *deciſ.156.nu.2.in fine.* Et quamuis Alexan. videatur reſtringere hanc declarationem in donatario, vt teneatur ſtare locationi, dato quod ipſa re indigeat, ſi conductor habeat bona obligata, vt per eum, *num.3.* nihilominus Couar. *in d.c.15.lib.2.nu.4.* idem firmat dicendum in quocumque alio ſingulari ſucceſſore, vt ſtare teneatur propter hypothecam, etiam data neceſſi-
9 tate, eo † quia text. *in l.ædem*, dicit, quod conductor poteſt expelli à domino, & non dicit ab alio, vt ponderat Couar. niſi ſit hæres, & ſucceſſor vniuerſalis, qui repræſentat perſonam locatoris; ideò beneficium legis nō tranſit ad alios, alioquin ſi contrarium diceremus, aperiretur via fraudibus, quibus eſt obuiandum, cum plerumque bona locata darentur indigentibus ad expellendum locatorem, & ſic fieret fraus legi, quod non eſt ferendum, vt ibi per eum, qui in fine tenet huiuſmodi diſtinctionem, vt locator poſſit ſuperueniente caſu neceſſitatis, expellere inquillinum habentem bona

pro manutentione locationis obligata: ſecus verò in ſingulari ſucceſſore, quod æquius videtur.

Ceterum, animaduerto, quod ſi huiuſmodi beneficium datur locatori, qui iurauit, & obligauit bona ſua, & ſic reperitur ſtrictiori obligatione deuinctus, ad not. per gloſ. *in l. ſi pecuniam, in verſ. neceſſe, ff. de condict. cauſa data*, & Alexan. *conſ. 89. num. 5. lib. 7.* & Guido Papa *deciſ. 627.*
10 quanto magis † debet dari tertio ſingulari ſucceſſori, qui ad talia ſe non obligauit, nec iurauit, argum. *l. fideiuſſor, §. ſi neceſſaria*, vbi Bart. *in principio, ff. qui ſatiſd. cogant.* Vndè in hoc maior ratio militare videtur, vt pro ſui neceſſitate poſſit inquilinum expellere; niſi dicamus pro ſolutione huius difficultatis, q̃d ſucceſſor ſingularis non contraxit hac mente, vt colonum eijcere poſſet in caſu neceſſitatis, prout ipſe locator fecit ab initio, per ea, quæ in ſimili ſcribit Neguſant. *de pignor. 5. parte, memb. 3. ſub num. 30.* ideò propter hypothecam quam habet inquilinus omninò ſtare cogitur, eo quia alia lege obligatur, vt omninò debebat obſeruare locationem.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De ſucceſſoribus Rectorum Hoſpitalis, Conſeruatorum Antianorum, aut Priorum Ciuitatis.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſores Rectorum Hoſpitalium, Adminiſtratorum, & Priorum Ciuitatis, ſtare tenentur locationi facta per eorum anteceſſores.*

2 *Conſeruatores deputati à publico, dicuntur habere liberam adminiſtrationem.*

3 *Conſules artium non poſſunt facere aliquem contractum præiudicialem in damnum Vniuerſitatis, niſi habeant ad id ſpeciale mandatum.*

4 *Conſules artium, non dicuntur habere liberam adminiſtrationem.*

5 *Adminiſtratores publici, poſſunt tranſigere, & valet tranſlatio.*

6 *Quilibet adminiſtrator à Lege, vel ab homine canonicè conſtitutus, locare poteſt, & omnis ſucceſſor tali locationi ſtare tenetur.*

7 *Donatio non cadit ſub legitima adminiſtratione.*

8 *Prælatus tranſigendo, non poteſt debitum liquidum remittere.*

9 *Locatio facta ab adminiſtratoribus viliori pretio, reſcindi poteſt.*

10 *Donare de alieno eſt ambitioſum.*

LImita Sextò, in his, qui ſuccedũt Rectoribus Hoſpitalium, Adminiſtratoribus, Prioribus, aut Antianis Ciuitatum, qui tametſi conſtituti ſint ad certum tempus, & locauerit bona Ciuitatis, vel Hoſpitalis, tamen locatio ſuſtinetur, etiam
1 finito eorum officio, † & ſuccedentes illi ſtare tenentur. Cum
2 † enim iſti Priores, & Ciuitatũ Con-

Conſeruatores, ſint electi à Populo, & à Conſilio generali, dicuntur habere liberam adminiſtrationem, vt per Iaſ. *in l. præſes, nu. 8. C. de tranſact.* & dicuntur conſtituti ad peragenda negotia Reipublicæ, & tacitè ad id præpoſiti, vt probat text. *in l. procuratores, C. de Decurion. lib.*
3 10. non † enim habentur veluti Conſules artium, qui non poſſunt facere aliquem cõtractum præiudicialem, niſi ſpeciale mandatum habeant à ſuo Collegio, vt ſcribit Bald. *in l. item magiſtri, ff. de pact.* quidquid Contrarium dixerit Caſtrenſ. *in l. reſcriptum, §. plerumque, in fine, ff. de pact.* quia opinio Contraria eſt verior, & tenenda, vt per gloſ. *in l. item magiſtri, ff. de pact.* vbi dicit, quòd in iſtis requiritur ſpeciale mandatum ad hoc, vt præiudicent eorum Vniuerſitati: tales namque electi ab Vniuerſitate non habente territorium, vt puta ab Vni-
4 uerſitate ſcholarium, † non dicuntur habere liberam adminiſtrationem, nec habentur vt legitimi adminiſtratores, ſecundum Iaſ. *in d. l. præſes, num. 9. C. de tranſact.* ſed in iſtis deputatis à Conſilio generali, repræſentantibus totum Populum, aliter ſtatutum eſt: quia loco dominorum habentur, & æquiparantur tutoribus, & curatoribus habentibus mãdatum cum libera, *l. numerum, §. defenſores, ff. de muner. & honor.* vt not. Alexand. *in d. l. præſes, C. de tranſact. ſub num. 2. verſ. limita.* Vn-
5 dè hac ratione videmus, † quod iſti publici adminiſtratores, poſſunt trãſigere, quamuis in tranſactione requiratur ſpeciale mãdatum, vel illud cum libera, vt ibi per Iaſ. *nu. 7.* quod nominatim tenet gloſ. *in l. mandato generali, in gloſ. finali, ff. de procur.* & ſubdit Iaſ. quod tales adminiſtratores, dicuntur habere generale mandatum à Lege, cum libera, & propterea eis datur facultas expediendi omnia ea, quæ mandatum ſpeciale requirunt, vt etiam declarat *num.* 10. Proinde non eſt mirum, ſi locare poſſunt, & locationi ſtare teneantur eorum ſucceſſores, vt in terminis Priorum Hoſpitalis, & Ciuitatum tenet Couar. *Var. reſolut. lib. 2. cap. 15. in fine, verſ. ſic ſanè,* & Peregrin. *de fideicommiſſ. Art. 40. num. 98.* vbi
6 quod iſtud procedit † in quocumque adminiſtratore bonorum, à Lege, vel ab Homine dato, ac legitimè, & canonicè conſtituto ratione officij res alienas gerente, auctoritate publica, vel priuata perſonam fictam, vel veram repræſentante, quorum ſucceſſores tenentur præcisè ad obſeruantiam lo-

catio-

cationis, etiã finito officio ſuorum anteceſſorum; alioquin eorum poteſtas eſſet multum fallax & damnoſa, cum tamen nullus ſub fide publica ſit decipiendus.

Ceterum prędicta intelligenda ſunt, ceſſante fraude, & colluſione: nam ſi tales Adminiſtratores, Priores, aut Antiani, vellent donare, aut viliori pretio, quam par ſit, locare, non vtiq; eis donandi facultas per-
7 miſſa cenſeretur: quia † id non cadit ſub legitima adminiſtratione, cum, vt dicit Caſtrenſ. *in d.l.præſes, num.* 1. *in fine*, hoc potius eſſet perdere quàm adminiſtrare, quod ſemper in qualibet adminiſtratione cenſetur exceptum, *l. contra iura, in fine, ff. de pact.* exemplo dicimus, quòd nec iſti publici adminiſtratores poſſunt remittere debitũ liquidum, quia id non venit in mandato generali, etiam cum libera, alias poſſet appellari euidens dilapidatio, *l. filiusfamilias, in principio, ff. de donat. l. ſi quis delegauerit, ff. de nouat. cum concordantibus, de quibus* per Iaſ. *in d.l.præſes, ſub numero* 12. Sic
8 † etiã in Prælato dicimus, quod tranſigendo, vel donando, vel aliter lædendo, non poteſt præiudicare Eccleſiæ, vt Communiter not. *in l. iubemus, C. de ſacroſanct. Eccleſ. & in cap. delictum, de reg. iur. in* 6. non enim delictum Prælati, & tutoris, vel alterius adminiſtratoris, obligat Eccleſiam, pupillum, vel aliam Vniuerſitatem, vt per Dinum, *in d.cap. delictum, num.* 1. quo loci æquiparat ad iſtum effectum pupillum, & Eccleſiã, ſiue Vniuerſitatem, ſubdens *numer.* 2. quod ex dolo Prælati; vel tutoris, aut alterius adminiſtratoris, non tenetur Eccleſia, & pupillus, niſi quatenus ad eos peruenerit, quemadmodum tenetur quælibet Vniuerſitas, quatenus ex delicto eius, qui Vniuerſitati præeſt ad eam peruenit: tunc enim non dicuntur pati damnum, quatenus dicitur diminutio patrimonij, vt *l. 2. ff. de damn. infec.* eo quod non reſtituunt quidquam de ſuo, vt ibi per Dinum. Et in puncto, quod iſti adminiſtratores non poſſint bona viliori pretio, &
9 mercede locaræ, † alioquin locatio debeat reſcindi, decidit Bart. *in l. ambitioſa, ſub num.* 1. *ff. de decret. ab ordin. faciend.* vbi ponderat, quod iſta dicitur quędam relata donatio, quæ non eſt permiſſa, vt dictum eſt. Vndè iuremerito huiuſmodi Decreta Decurionum vti ambitioſa, debent aboleri, veluti etiam obſeruat Caſtrenſ. *in d.l.*

præſes,

præſes, *num*.4. & parum antea
dicit, quod iſti Conſeruatores
rerum publicarum, qui volunt
donando, facere alicui gratiam,
vt ſibi quærant amicitiam, di-
cuntur ambitioſè ſe gerere, eo
10 quia † donare de alieno, aliud
non eſt niſi ambitio, vt ibi per
eum; & quod ſucceſſores ta-
lium adminiſtratorum non teneantur ſtare huiuſmodi locationibus colluſiuis, & fraudulentis pro longiori tẽpore quàm fieri debuerant, hoc præter alios in terminis nouiſſimè tenet Galganet. *de tut. & curat. lib.3. quæſt.56.num.4.& 5.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De Succeſſore in Ducatu, in Principatu, aut Iuriſdictione.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor in Principatu, territorio, aut Iuriſdictione, non ligatur conuentionibus initis cum anteceſſore, niſi quando onera ſunt realia. Intellige, vt hic.*

2 *Conuentio, quæ perpetuam obligationem inducit, ſeruari debet, & obligat ſucceſſorem.*

3 *Statuta facta per Principem per modum pacti cum ſuis ſubditis, obligant ſucceſſorem.*

4 *Succeßor in Principatu ex noua cauſa, poteſt recedere à conuentionibus ſui prædeceſſoris.*

5 *Succeßor quilibet habens cauſam ab eo, qui alicui conuentioni eſt obnoxius, ei ſtare tenetur.*

6 *Succeſſor in Ducatu, & Principatu, tenetur ſtare locationi factæ per ſuum prædeceſſorem.*

7 *Contractus Principis obligat ſuũ ſucceſſorem.*

8 *Succeſſor in dignitate per electionẽ, non tenetur ſtare locationi.*

9 *Succeſſor non tenetur ſeruare contractus ſui prædeceßoris, qui tẽdunt in diminutionẽ Iuriſdictionis, niſi diminutio ſit modica.*

LImitatur Septimò Concluſio noſtra in Succeſſore Principatus, territorij, aut Iu-
1 riſdictionis: nam etſi † ſucceſſor ſingularis non poſſit ligari conuentionibus initis cum anteceſſore, niſi quãdo onera ſunt realia, vt ſcribit Bald. *in l. emptorem, in principio, C. locati*, & Bart. *in l. Mela, §. fin. nu. 3. ff. de alim. & cibar. leg.* & Cæpol. *de ſeruit. vrb. præd. c. 2. num. 5.* non tamen infertur ad bonam conſequentiam, pacta, & obligationes non ſunt reales, ergò non trãſeunt ad ſucceſſorem; ſi quidem iſta Concluſio pugnat cum Regulis iuris, præſertim contra text. *l. venditor ff. comm. prædior.* vbi licet non poſſit imponi ſeruitus mari, tamen ſi vni prædio ſit impoſita ſeruitus, ne contra alium fundum piſcatio exercea-

R tur,

tur, lex ſeruari debet tàm ab eo, qui illã recipit, quàm per illius ſucceſſorem. Et ſubdit Iuriſcõſult. ibi, ad tollendam omnem dubitandi anſam, perſonas tam poſſidentium, quam illorum, qui in ius eorum ſuccedũt, obligatas remanere propter pactũ, & legẽ ſtipulationis. Ex qua ratione poteſt inferri, quòd per
2 † conuentionem, quæ perpetuam obligationem inducit, ſucceſſor tenetur ſtare pactis, & conuentionibus prædeceſſoris, vt in terminis Dec. *conſ.* 262. & Pariſ. *conſ.* 27. *num.* 153. *lib.* 1. & multum cõfert in propoſito doctrina Bart. *in l. quod ſemel, ff. de decret. ab ord. faciend.* & iuremerito, ſi † Princeps, vel alius ha-
3 bens iuriſdictionem, fecerit Statuta per modum pacti cũ villicis, & hominibus Caſtri, prout fieri poſſe huiuſmodi Statuta cum domino tradiderunt Bart. & alij Communiter, *in l. omnes populi, quæſt.* 1. *ff. de iuſtit. & iure*, obligat ſucceſſorem, qui tenetur obſeruare geſta ſui prædeceſſoris, quatenus pertineat ad officium, & dignitatẽ ſuam. Bald. & Moder. *in l.* 1. *ff. de Conſtit. Princip.* Brunus Aſtenſ. *in conſ.* 1. *col.* 4. *poſt medium*, cũ alijs adductis per Olaſc. *deciſ.* 139. *nu.*
4 8. *&* 9. vbi tamen, † quod ex noua cauſa recedere poteſt ſuccedens in Comitatu, aut Principatu, puta propter ingratitudinẽ eorum, qui contraxerint: aliàs ſine cauſa non poteſt recedere; vt per eum *num.* 12. ideò ſummopere debet Princeps animaduertere ſi cupit eius mandata à ſuis ſucceſſoribus obſeruari, vt prædeceſſorum ſuorum mandatis, pactis, & conuentionibus libentiſſimè obtemperare curet, *cap. iuſtitiæ,* 25. *quæſt.* 1. quia nõ obſeruando, præbet anſam alijs ſucceſſoribus, vt eius quoque conuentiones, & ordinamenta ſpernantur, *c. inſtitutionis,* 25.
5 *quæſt.* 2. † ideò locationem obſeruare debet quæ minus eſt, vt in ſucceſſore Principatus ſcribit Surdus *deciſ.* 326. *num.* 5.

Quod procedit, dato quod Princeps anteceſſor aliquid cõdiderit ſiuè per viam pacti, aut conuentionis, ſiuè per viam priuilegij, & contraueniendo, dicitur ſibi ipſi contrauenire, cum ſemper ſit vnus, & idem Principatus, vt dicit Bald. *in conſ.* 326. *col.* 3. *lib.* 1. Et certè in Statutis conuentionalibus, quæ habent vim contractus, nõ eſt locus dubitãdi, quin ſucceſſor remaneat obligatus, ità, vt extendant vires etiam extra territorium, ſecundum Marſil. *in l. fin. nu.* 73. *ff. de iuriſd. omn. iudic.* & tales conuentiones debent etiam ſeruari in illis locis, qui sũt de pertinentijs, & annexis Caſtri, aut

Principatus,*cap.*1.*§.è contrario, de inueſt.de re aliena faciend.* vbi Afflict.*nu.*5. Molina *de Primog. Hiſp.lib.*1.*c.*26.*num.*4.*&* 12.& Aret.*conſ.*77.*num.*3.*&* 4.

Et hoc etiam optima ratio-
6 ne comprobatur: † quia quilibet ſucceſſor, habens cauſam ab eo qui reperitur alicui oneri obnoxius, aut ligatus conuentionibus initis cum ſubditis, tenetur ſtare anteceſſori, *cap.*1.*de probat.* vbi notant Abb. & Felin.*in* 1.*notab.*Gabr.*de iure quæſito non tollen.Concl.*5.*nu.*2. Nata *conſ.*122.*num.*5.*lib.*3. & optimè Bald.*d.conſ.*202.*nu.*2.*verſ. amplius, lib.* 2. ſubdens, quod illi, qui ſuccedunt in territorio, & iuriſdictione, non dicuntur ſuccedere titulo ſingulari, ſed potius titulo vniuerſali, vndè ſequitur bona conſequentia, ergò tenentur ſtare locationi, *l. viam veritatis,C.de locat.& conduct.l.cum in plures, §.hæredem, vbi gloſ.ff.eod.§. vlt. Inſtit. locat. cum vulgar.* etiamſi contractus porrigat ſuum effectum, & veniat conſummandus tẽpore ſucceſſoris, ſecũdum Caſtrenſ.*in l. ſi Stichum,§.ſtipulatio,ff.de verb. oblig.in principio.*

Et eſt generale, quòd ſuccedens in dignitate, tenetur contractum anteceſſoris ſeruare, Cin. *in l.digna vox, C.de leg.*Caſtrenſ. *in l.fin.ver. & nota, C. de tranſact.* Oldrad. *conſil.*94. *verſ. ſed quid?*,& omnes alij ſequuntur, quos adducit Oſalc. *deciſ.* 179.*nu.*11.quamuis non ſit eius
7 hæres,†cum contractus Principis obliget ſuum ſucceſſorem, *c. Abbate ſanè, de re iudic.* Bart. *in l.prohibere, §. planè, quod vi, aut clàm*, & in locatione ſic in puncto conſuluit Purpur. *conſ.* 424. *num.* 4. *cum ſeq. vol.* 2. quo loci declarat id procedere in eo qui ſuccedit in dignitate, quæ defertur per ſucceſſionem, vt in Marchionatu, Ducatu, Co-
8 mitatu,& ſimilibus,licèt †aliud dicat in ſucceſſore per electionem; & eum ſequitur Cardin. Mant. *de tacit.conu.tom.*1.*lib.*5. *tit.*10.*num.*38. quam diſtinctio nem approbauit etiam Crauet. *conſ.*241.*ſub num.*17. Et in ſucceſſore dignitatis Marchionatus, & Baroniæ, quod omninò teneatur ſtare locationi firmat Borgn.*in ſuo repertorio,in verbo, electio,ſub nu.*13. ſeruata ſuperiori diſtinctione, an ſucceſſor veniat per viam electionis, an per viam ſucceſſionis; ſanè ubi ſucceſſio accidit non iure hæreditario, ſed per viam electionis, ſucceſſor non tenetur ſeruare locationem ſui prędeceſſoris, niſi quãdo actus fuiſſet geſtus in neceſſitatem, vel vtilitatem dignitatis, & Status, vt per Surd. *deciſ.*326.*num.*81. & in Papa, &

Imperatore, quod non teneantur obſeruare geſta per eorum prædeceſſores, eo quod per electionem ſupremam dignitatem conſequuntur, not. *in c. vbi periculum, de elect. in 6. & in c. venerabilem, de elect. in 6.* & per Euerard. *in ſua Centuria, in loco à plenitudine poteſtatis*, vbi multa cumulat in propoſito *num. 6.*

Non tamen debet prædeceſſor hac via, & per indirectum ſuis adinuentionibus expiſcari, vt conuentiones, & contractus tales gerat, qui tendant in diminutionem iuriſdictionis,
9 quia † ſinè dubio, ſucceſſor eos ſeruare non teneretur, quin potius illos poſſet infringere, iuxta doctrinam Bartoli *in d. l. prohibere, §. planè, ff. quod vi, aut clàm*, niſi quatenus diminutio eſſet modica, Felin. *in cap. 1. num. 5. de probat.* Alexan. *conſ. 1. num. 18. & infrà lib. 5. vbi Addent. concordantias adducunt.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De Succedente ex primo, vel ſecundo decreto.

SVMMARIVM.

1 *Succedens ex primo decreto, tenetur ſtare locationi.*

2 *Succedens ex ſecundo decreto, dicitur ſuccedere in plenum ius.*

3 *Succedens ex ſecundo decreto, non tenetur ſtare locationi. Contrarium, num. 4.*

5 *Succedens ex ſecundo decreto, dicitur ſucceſſor neceſſarius.*

6 *Adiudicatio facta ex ſecundo decreto, an dicatur voluntaria, vel neceßaria.*

7 *Actus voluntarius non dicitur quando fit ab eo, qui poterat compelli.*

8 *Succedens ex primo, vel ſecundo decreto, non tenetur ſtare locationi, quando locatio à debitore fuiſset facta in fraudem.*

9 *Colluſio annullat actum inde ſequutũ, & quo pacto dicatur colluſio, & probetur, ibi videas.*

1 Limita Octauò, in eo, † q. ſuccedit ex primo decreto, is enim tenetur ſtare locationi, *l. in vẽditione, §. 1. ff. de bon. auctoritate iudic. poſſid.* vbi not. Bart. & Alex. *in l. ſi filio, §. ſi vir in quinquennium, num. 6. ff. ſolut. matr.* Iaſ. *in l. diuortio, num. 34. ff. eod.* Et ratio eſt in promptus: quia talis ſic ſuccedens, non ſuccedit in plenum ius, nec pleno iure, minuſq; efficitur poſſeſſor, aut dominus; ſed remanet merus cuſtos, & nudus detentor, ex allegatis per Honded. *conſil. 82. num. 6. & 19. lib. 1.* ideò ſequitur, quod hoc reſpectu ſtare teneatur, neque infringere poteſt locationem, vt de Communi teſtatur Magon. *deciſ. Lucana 97. num. 8.* vbi allegat concordantes.

Sed eſt aduertendum, quod ſi ratio iſta eſt vera, ille, qui ſuccedit ex ſecundo decreto, non
2 debet ſtare locationi, † quia is dicitur ſuccedere in plenũ ius, cuius tñ Cõtrarium tenet Bart. *in d. l. in venditione, §. 1. in 2. notab.* Hinc Cephal. *conſil. 254. & 255. ſub num. 38.* aduertit, quod lectu-

lectura Bartol. in hoc capite eſt mendoſa, & corrupta, cum intentio Bart. fuit tractare ibi de primo tantum decreto, & non de ſecundo, vt obſeruat Peregrin. *de fideicommiß. artic.* 40.
3 *num.* 102. & † ob id ſecundum eum non tenetur ſtare locationi, & Iaſ. *in d.l.diuortio, ſub nu. 34. verſic. tum tamen conſidera*, dicit, quod Bart. non benè collegit huiuſmodi notabile ex illo textu, cum verè loquatur de primo tantum decreto, & non de ſecundo; & Alexand. *in d. §. ſi vir in quinquennium, ſub num.7.* habet hunc articulum pro valde dubio, licèt ſubdat ſibi magis placere, quod miſſus ex ſecundo decreto, teneatur ſtare locationi.

4 Si tamen † ponderentur Doctores, magis Communiter inclinare videntur in partem affirmatiuam quam Communem profitetur Carroc. *de locato, tit. de creditore, quæſt.7.num.*5. Sed non ea ratione, quod ſuccedens ex ſecundo decreto teneatur ſtare locationi, quia non ſuccedit in plenum ius; quæ licèt vera ſit in ſe, & eam deſumant Doctores *ex dicta l.in venditione, §.1.ff. de bon. auct. Iudic. poſſid.* vt per Aretin. *conſil.* 159. *ſub num.*16. *verſ. ſi tamen*; nihilominus non applicatur in eo, qui mittitur in poſſeſſionem ex ſecundo decreto. Proinde Doctores alio mouentur fundamento, nẽpè, quod
5 † ſuccedens ex ſecundo decreto, tenetur ſtare locationi: quia dicitur ſucceſſor neceſſarius, & iuremerito tenetur ſtare locationi, vt notat gloſ. *in d.l diuortio, in principio, ff. ſolut. matr.* quam ſequitur Alexand. *in d.§.ſi vir in quinquennium, ſub num.7.verſic. ſed ſucceſſor ff.eodem,* vbi paſſim Scribentes; & de Communi Magon. *deciſ. Flor.* 2.*numer.*28. quod pariter teſtatur Stephan. Gratian. *Diſcept. forenſ.cap.*37. *par.*1.*num.*8. & 9. parum curando de opinione Cephali. Vndè licèt prima ratio deficiat, non deficit tamen ſecunda, quod translatio ſit neceſſaria, vt ſcribit Guttierez *Canonic. quæſt.libro* 2.*c.*8.*num.*48.

Adhuc tamen ſubſiſto, ſi qui
6 dem † adiudicatio facta ex ſecundo decreto, videtur voluntaria: quia debitor, non coactè, ſed ſpontè cõflauit æs alienum, vndè potius dicitur procedere ex voluntate ſua, attenta origine, cũ quidquid ſequitur ex voluntate, voluntarium dicatur, ſecundum Bald. *conſil.*306.*circa medium, vol.*1. Doctores *in l.*1. *C.de natur.liber.* prçſertim quando adiudicatio fuit facta ex decreto Iudicis, cuius factum dicitur factum partis, *l.ſi ob cauſam, C.de euiction.l.ſi pignora, eod.tit.* gloſ.

gloſ. *in l. id quid noſtrum, in* 5. *oppoſit.ff.de reg.iur.* Vrſil.ad Afflict.*deciſ.* 191.*num*.3.

Ceterum, quia ad iſtum effectum non attẽdimus perſonam creditoris, ſed debitoris, à quo inuito exigi poteſt; & in propoſito, vt dicatur ſucceſſor voluntarius, vel neceſſarius, ſpectamus perſonam ipſius locatoris; & an dicatur ſpontanea, vel neceſſaria translatio, attendimus, & conſideramus perſonam ipſius debitoris, vt deducit Steph. Gratian. *vbi ſupra, Diſcept. forenſ.cap.*37.*num*.4. *par*.1. & per Cardin. Mantic. *de tacit. conu. tomo* 1.*lib*.5.*tit*.10.*num*.11. *&* 12. idcircò inficiari non poteſt reſolutio Communis Doctorũ, quod verè iſte dicatur ſucceſſor neceſſarius, licèt Iaſ. *in d.l. diuortio, ff.ſol.matr.ſub num.* 34. *&* 35. dicat ſe vidiſſe in Ciuitate Papiæ maximam altercationem inter celebres Aduocatos; aliqui affirmantes, quòd iſte diceretur voluntarius ſucceſſor; alij verò totum Contrarium aſſeuerantes; quorum opinio prę-ualuit, vt *ibi* per eum, qui gloriatur reperijſſe doctrinam Baldi, in terminis à nemine allegatam, quæ decidebat controuerſiam prædictam.

Et tametſi attenta origine, adiudicatio videatur volũtaria, nõ tñ propriè dici poteſt voluntaria, ſed ſecundum quid, vt per Decium *in l. velle non creditur, num.*3.*ff.de reg.iur.* namque voluntarium non dicitur, quod fit ex Legis, vel Iudicis præcepto, vt dicit Sebaſtian. Medic. *de Caſibus fortuit.parte prima, quæſt.*1.
7 *num.*25. † neque actus dici poteſt voluntarius, quando fit ab eo, qui poterat compelli, cum paria ſint, aliquid fieri coactè, vel timore coactionis, ſecundũ Bald.*in l.nouiſſimè, nu.*2.*ff. quod falſo tut.* & benè Dec.*in d.l. velle non creditur, ſub nu.*2. & quatenus iſta adiudicatio diceretur voluntaria, erit tamen cauſatiuà, & non præcisà, per ea quę deducit Gratus *conſil.*133.*num.* 19. *in princ.* contrahere enim eſt voluntatis, ſed perſiſtere eſt neceſſitatis, Roman. *conſ.*107. Alex.*conſil.*52.*lib.*1. loquens in adiudicatione facta à Iudice, & in ſubhaſtatione; & *conſ.*76.*nu.* 10.*vol.*5. Guid. Papa *deciſ.*257. *in fine*, & plenius per Gratum *in d.conſ.*133.*per totum.*

8 Si tamẽ† locatio facta à debitore fuiſſet in fraudem, puta, quia ſtatim, vt videret de proximo contra ſe laturam ſententiam, locaret, talis ſuccedens ex primo, vel ſecũdo decreto, non teneretur ſtare locationi, vt ſcribit Tiraquel.*de retract.conu.§.*3. *gloſ.vnica, nu.*18.*in fine*; & gloſ. *in d.l.diuortio, ſub num.*35. quos

alijs

aliis relatis adducit Carroc. *in d. quæſt. 7. parte 2. tit. de creditore, num.* 10. & idem dicendum ſi detegeretur aliqua colluſio, tũc ſententia non noceret, etiam quod àliàs ex ſui natura potuiſſet afferre nocumentum, *l. 1. ff. de colluſ. deteg.* & Bald. *in l. 2. C. quib. res iudic. non nocet.*

9 † Colluſio namque annullat actum inde ſequutum ſecundum Bald. *in conſ. 172. vol. 2. col. 2.* & Card. Seraph. *deciſ. 263. nu. 9.* & præſertim diceretur colludere ille, qui habet bonas rationes, & nihilominus patitur ſe vinci, vt *ibi* per Card. *num.* 10. qui ſubiungit *num.* 11. quod cum colluſio ſit difficilis probationis, præſumptiones ſufficiunt ad hunc effectum, quæ iudicis arbitrio remittuntur; quamuis igitur ſuccedens ex neceſſaria cauſa, teneatur ſtare locationi, vt dictum eſt; fallit tamen quando locatio fuiſſet facta colluſiuè, vt per Tiraquel. *de retract. conuent. d. §. 3. gloſ. 1. num.* 15. cum aliis, quæ ſtudioſè omiſimus.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De Succeſſore ex ſententia Iudicis.

SVMMARIVM.

1 *Succedens ex ſententia Iudicis, tenetur ſtare locationi.*

2 *Iudex in ſua ſententia, intelligitur ſemper reſeruare ius tertij.*

3 *Succedens per translationem iuris vnius in alium, ſtare tenetur locationi.*

4 *Immiſſus ex Saluiano interdicto, ſtare tenetur locationi.*

5 *Succedens ex Saluiano interdicto, non ſuccedit in plenum ius.*

6 *Succedens per ſententiam Iudicis, tenetur ſtare locationi, niſi locatio ſit facta in fraudem, vt ibi.*

7 *Succedens per ſententiam Iudicis, ita demum ſtare tenetur locationi, quatenus poſſeſſor cui per ſententiam res aufertur, ſit bonæ fidei, secùs ſi ſit malæ fidei.*

8 *Emptor non tenetur ſtare locationi factæ per emptorem, qui ſinè cauſa renuit rem tradere.*

1 Limita Nonò, in eo, qui † ſuccedit ex ſententia Iudicis, quia tenetur ſtare locationi, eſt doctrina Baldi, quæ paſſim ſolet allegari *in c. quoniam frequenter, §. fi. in fine, vt lite non conteſt.* & duplex affertur ratio: quarum prima reſidet in illa Communi, & approbata Concluſione in hac materia, quod iſte eſt ſucceſſor neceſſarius, eo quod miſſio dicitur neceſſaria, quæ fit in executione ſententiæ Iudicis, Surdus *deciſ. 40. nu. 3.* & ob id debet poſſe compelli ad obſeruãtiam locationis, vt per Iaſ. *in l. diuortio, ſub num. 35 ff. ſolut. matr.* Tiraq. *de retract. conuent. §. 1. gloſ. 3 num. 20. & 6.* Secun-
2 da deſumitur ex eo, quod † Iudex in ſua ſententia ſemper intelligitur reſeruare ius tertij, cui nunquam præſumitur quod velit præiudicare, vt dicit Bald. *in l. emptorem, num. 5. C. locati*, & Steph. Gratianum *Diſcept. forenſ. cap. 37. par. 1. num. 8.* & licèt factum Iudicis dicatur fa-

S ctum

ctum partis, *l.1.C.in quib. cauſ. pign.vel hypot.ſolu.* tamen hoc eſt per quandam fictionem, vt in propoſito ſcribit Alex. *in l.ſi filio, §. ſi vir in quinquennium, num.7.in fin.ff.ſol.matr.* Addi po
3 teſt Tertia ratio, † quod ſcilicet iſte ſuccedit per translationē iu ris vnius in alium,& per acquiſi tionē illius iuris,quod locans ha bebat,quo caſu tenetur ſtare locationi, vt ſcribit Steph.Grat. *in d.c.37.nu.6.par.*1.Quam quidem limitationem frequenter tenent Doct. Benint.*deciſ.*54. Oſaſc.*deciſ.*82. *num.*7. Peregr. *de fideicommiſſ.art.*40.*nu.*101.& alij ſequuntur. Vndè infertur,
4 quod,† qui fuit immiſſus in poſ ſeſſionē ex Saluiano interdicto, ſtare tenetur locationi: quia ſuc cedit per ſententiam Iudicis,ex allegatis ſuprà, & fuit in terminis reſolutum in vna Romana Caſalis,coram Illuſtriſſimo Ludouiſio, tunc Sacræ Rote Audi tore meritiſſimo, nunc Pontif. Maximo vigilātiſſimo Diui Pe tri ſucceſſore,prima Iulij 1602. quam infra habetis extenſam.

Benè verum eſt, quod in hoc
5 caſu militat ēt alia ratio:†quod talis ſic ſuccedens,non ſuccedit in plenum ius,cum dūtaxat debeat fructus colligere, quouſq; de ſuo credito ei fuerit ſatisfactū, nil mirum ſi ſtare teneatur locationi,ſecundum doctrinam Bart. *in d. §. ſi vir in quinquennium,ſub num.1.verſ. aut non eſt ei conſtitutum*. & firmauit Rota in dicta Romana Caſalis, citata;iſte namque ſuccedit limitatè, vndè ſtare tenetur colono, vt de Cōmuni teſtatur Stephan.Grat.*in d.cap.37.num.*12. *par.*1.*Diſcept.forenſ.*

Intellige tamen, vt limitatio
6 procedat,quatenus† locatio nō ſit facta in fraudem: quia talis ſucceſſor proculdubio nō tener tur ſtare locationi,vt dixi *in præcedenti limitatione*, *nu.*8. Tiraq. *de retractu conuent.§.3.gloſ. vnica,nu.*15. Alba *conſ.*108.*num.*7. Benint. *d.deciſ.*54. vbi adducit Alex. *in d. §. ſi vir in quinquennium*,qui dicit notandum;fraus tamen non præſumitur, ſi non probetur, Cinus *in l.emptorem, col.*5.*C.locati.* ideò ſi locatio eſſet facta ante litem motam, & pro ſolita penſione,& iuſto pretio, non diceretur in fraudem facta,vt per Steph.Gratianum. *Diſcept. forenſ.c.*37.*nu.*5.*par.*1. Intellige pari modo,& eſt decla
7 ratio notanda, quod † ita demū ſuccedens per ſententiam Iudicis,tenetur ſtare locationi, quatenus is, cui res per ſententiam aufertur, fuiſſet poſſeſſor bonæ fidei: at vbi eſſet iniuſtus poſſeſ ſor,locatio ab eo facta, non vtique obligaret ſucceſſorem, vt conſuluit Alba *conſ.*108. quem

poſt

poſt Baldum, & Iaſ. ſequutus fuit Peregr. *de fideicom. art.* 40. *num.* 101. *in princ.* quod enim dicunt Doctores, quemcumque ſuccedentem ex ſententia Iudicis ſtare teneri locationi, procedit, quando ex ſola ſententia ius quęritur ſucceſſori, nempè, quia iudex dat in ſolutum, ex ſecundo decreto, vel in iudicio Saluiani, aut in hypothecaria tulit ſententiam, & in ſimilibus. Verum vbi quis tam quàm dominus cogitur iudiciali via, rem ſuâ proſequi, illamque ab iniuſto occupatore auocare nititur, tunc huiuſmodi locatio ſic facta, non debet ſeruari à ſucceſſore: quia ſententia non transfert dominium, ſed translatum declarat, vt voluit Soc. iun. *conſil.* 45. *num.* 2. *vol.* 2. quæ declaratio placuit etiam Surd. *in deciſ.* 40. *ſub num.* 11. ſubdens, quod talis ſucceſſor locationi ſtare non tenetur: quia verè dici non poteſt quod ſuccedat ex ſententia Iudicis, ſed potius ex iure proprio, vt ibi per eum; quo loci ob id
8 infert, quod † emptor, qui rem emptã auocat in iudicio à venditore, renuente ſinè cauſa, illã tradere non tenetur ſtare colono; & idem in alio, qui verè ſit dominus rei; & nouiſſimè hanc declarationẽ fuit ſequutus Stephan. Gratian. *Diſcept. forenſ. c.* 37. *num.* 10. & 11. *par.* 1.

DECISIO.

Coram Illuſtriſſimo Ludouiſio.

Romana Caſalis Lunæ 1. Iunij. 1602.

Locauerat D. Maximilianus Caſſarellus de anno 1599. duo caſalia ad quinquẽnium D. Mario Fano, quorum alterum anno ſequenti vendidit D. Fabritio de Maximis, habita prius licentia a Santiſſimo cum derogatione fideicommiſſi: & cum hoc, quod creditoribus D. Maximiliani pretium ſolueretur à quibus iura in dictũ Fabritium emptorẽ transferri deberent; ſacta ſolutione creditoribus deſcriptis, & ab eis habita iurium ceſſione, inſtetit D. Fabritius pro habẽda vacua, & libera poſſeſſione caſalis, vt fuerat ſibi in inſtrumẽto venditionis promiſſum, quod D. Marius cõductor impediuit, præuio monitorio Auditoris Cameræ à quo cum fuiſſet auocata cauſa, & in Rota coram me introducta, dubitaui, an D. Fabritius eſſet immittendus in poſſeſſionem, ad effectum expellendi Dominum Marium; expulſionem prætendebat D. Fabritius ex triplici capite.

Primò, ex Regula, quod emptor

ptor non tenetur ſtare locationi, *l. emptorem, C. locati.*

Secũdò, quia vigore iurium, & hypothecarum ſibi à creditoribus ceſſarum, non videbatur poſſe denegari immiſſio ex remedio vtilis Saluiani interdicti.

Tertiò, quia cum D. Marius non ſoluerit penſiones in terminis ſtatutis, & promiſſis cum iuramento, videtur cecidiſſe ab omni commodo locationis, *iuxta l. ſi quis maior, C. de tranſact.* quod videtur poſſe opponere Fabritius, cui fuerunt à D. Maximiliano ceſſa omnia iura ſuper dicto Caſali quomodolibet competente, vltrà quod etiam ipſe D. Maximilianus, qui eſt in cauſa, dat de huiuſmodi caducitate.

His tamen non obſtantibus fuit reſolutum D. Marium non poſſe expelli; & ad primum de Regula *l. emptorem,* fuit dictum illam limitari, quando conductor habet hypothecam pro obſeruatione contractus, *l. ſi creditor, §. vlt. ff. de diſtract. pign.* Bart. *in d. l. emptorem, num. 2.* Saliç. *ſub num. 6. verſ. aut conductor ius vtilis dominij.* Paul. de Caſtro, *in l. ſi filiusfamilias, §. ſi vir in quinquennium, ſub nu. 4. verſ. & ideò cum hodiè.* vbi etiã Roman. *ſub num. 13. verſ. fallit 2. ff. ſol. matr.* Angel. *conſ. 2. nu. 12.* Alex. *conſ. 118. nu. 10. lib. 5.* Abb. *in c. querelam, ſub num. 8. verſ. & per hoc datur bona cautela, extra ne Præl. vic. ſuas.* Iaſ. *in l. quoties, nu. 29. C. de rei vendic.* Marſil. *Sing. 321.* Guido Papa *q. 480. ſub num. 5. verſ. ſecundo fallit.*

Præſertim ſtante iuramento, quod præcisè obligat ad obſeruantiam, vt poſt Ant. de Butr. *in cap. ſi. ne Præl. vice ſuas,* tradit Soc. *conſ. 90. num. 2. lib. 4.* Grat. *conſ. 95. in fine lib. 1.* fuit dictum in vna Romana retractus, 8. Iunij 1588. coram Illuſtriſſimo Mantica, & in Romana domus 9. Nouembris 1597. coram Illuſtriſſimo Pamphilio.

Nõ obſtat quod primum inſtrumentum locationis non continet ſpecialem hypothecã caſalis, & ſecundum quod illã continet ex multis controuertitur: quia ea, quæ obijciuntur contra ſecundum inſtrumentum requirunt altiorem indaginem, & primum pro ſe præſumptionem validitatis, & veritatis habent. Bald. *in cap. 1. §. ſi inſtrumentum, de no. feud.* Iaſ. *l. ſi poſt diuiſionem, num. 2. C. de iur. & fact. ignor.*

Præterea, quæſtio illa, an requiratur ſpecialis, vel ſufficiat generalis hypotheca, eſt multum controuerſa, & quod ſuffragatur generalis Cõmuniter dicunt Io. de Amic. *conſil. 113. num. 5.*

*num.*5. Neguſ.*de pign.in* 2. *par. princip. in* 1.*memb. ſub numer.*6. Grat.*d.conſil.*95.*num.*12. Ferd. Oſaſc. *in repet. in l. filiusfamilias*,§.*Diui*,*num.*441.*ff.de leg.*1. & ſinè ſcrupulo procedere videtur in caſu iſto, ex duobus. Primum propter iuramentum appoſitum, habens vim ſpecifici conſenſus, Io. de Amic. *d.conſ.* 113.*num.*12. Crotus *in d.§. Diui,ſub num*.97. *verſ. & iſta Concluſio tantò magis*. Gozad. *conſ.* 100.*num.*24. *in fine*, Socin.iun. *conſ.*129. *num.*11. *lib.*2. Secundò, quia non agitur ad effectum vt venditio facta à D.Maximiliano ſit iuſta, quo caſu videtur requiri ſpecialis, ſed ad effectũ, vt D. Marius pro ſuo intereſſe poſſit expelli, & quod ſufficit generalis hypotheca, vt per Gozad.*d.conſ.*100.*ſub num.*24. Roder.*in l.poſt rem iudicatã, in prima limitatione*, *num.*18.*ff. de rei vendicat.*

Quoad tertiũ de iuribus ceſſis, prętenſi Saluiani. Primo reſpondetur, quod cum ſolutio facta fuerit à D. Fabritio de pretio caſalis, non videtur facta de proprijs pecunijs ipſius D. Fabritij, ſed de pecunijs ipſius D. Maximiliani debitoris, vt fuit dictum in vna Romana Saluiani interdicti 11. Iunij prox. præteriti, coram R.P.D. meo Decano, & propterea per talem ſolutionem actiones creditorum extinctę fuerunt, & nulla potuit interuenire ceſſio, Bart. *in l. Modeſtinus*, *num.*4. vbi etiam Paulus de Caſtr. *ſub num.*4.*verſic.licet principaliter*, *ff.de ſolution.* & fuit dictum in illa Romana Saluiani interdicti 19. Aprilis præteriti, coram R. P. D. meo Iuſto, & in illa Bonon. fideiuſſ.

Secundò, vbi etiam eſſet immittendus D. Fabritius in poſſeſſionẽ ex Saluiano, non proptereà veniret expellendus D. Marius: quia cum ex remedio dicti Saluiani interdicti non acquireretur plenũ ius caſalis, & teneretur ſtare locationi, *l.in venditione*, *ff.de bon. auct. iudic.poſſid.* Bart. *in l.ſi filiofamilias*, §.*ſi vir in quinquennium*,*ſub num.* 1.*verſ. aut ei non eſt conſtitutum*, Salic. *in d.l.emptorem*,*ſub num.*6. *verſ. aut conductor nullum ius*, Abb.*in d.c.quærelam*,*ſub num.*8.*verſ.aut eſt ſucceſſor ſingularis*. Iaſ. qui dicit Communem, *in l.diuortio*, *num.*34.*ff.ſol.matr.* Guido Papa *deciſ.*480. *ſub num.*5. *verſ. tertio fallit*. Et ad id quod ex aduerſo replicatur pro parte D. Fabritij, quod *in l.in venditione*, diſponitur in eo, qui mittitur in poſſeſſionem ex primo decreto, reſpondet Aret. *conſ.*159.*ſub num.* 18. *verſic. ſi tamen rem locatam*, quod licet verum ſit, text. illum loqui in dicto caſu, tamen Doct.

Doct. ex eo firmant Regulam, quod ſucceſſor ſingularis tenetur ſtare colono, quando non ſuccedit in plenum ius auctoris ſui.

Accedit, quòd D. Fabritius hoc pacto ſuccederet in dicto caſali per ſententiam Iudicis, quo caſu non habet locum *l. emptore*, Bald. *in c. quoniam frequenter, §. fi. in fine, vt lite non conteſt.* Iaſ. *in l. diuortio, ſub num. 34. ff. ſol. matr.* Abb. *conſ. 104. num. 6.* quia in tranſlatione, quæ fit per Iudicem ſemper intelligitur reſeruatum ius tertij, Bald. *in d. l. emptorem, num. 5.* Alex. *in d. §. ſi vir in quinquennium, ſub num. 7. verſ. & ad hoc tendunt.*

Quoad ſecundum placuerũt Dominis reſpõſiones datæ per informantes pro parte D. Marij, præſertim, quia *l. ſi quis maior*, rariſſimè in Practica locum habet, cum quælibet etiam iuſta cauſa excuſet à dolo, qui in ea requiritur, vt per Iaſ. *d. l. ſi quis maior, num. 3.* Curt. iun. *ſub nu. 17.* & fuit dictum in illa Cornetana bonorum coram Sanctiſſimo 26. Iunij 1579. vbi etiam fuit dictum, in dubio iudicandum non eſſe iuxta diſpoſitionem dictæ legis.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De nouo Colono, & Inquilino.

SVMMARIVM.

1 *Colonus nouus tenetur ſtare colono antiquo in prædijs ruſticis.*

2 *Colonus nouus tenetur ſtare antiquo, ſecundum aliquos etiam in prædijs vrbanis.*

3 *Dominus finito tempore poteſt cui vult locare.*

4 *Text. in l. congruit, C. de locat. præd. ciuil. lib. 11. declaratur.*

5 *Conſuetudo in materia locationis multum pollet.*

6 *Conſuetudo interpretatiua non requirit præſcriptionem.*

7 *Deciſio Afflicti 238. declaratur.*

8 *Dominus non tenetur ad aliquod intereſſe erga ſecundum colonum, ſi primus non poſſit cogi, vt depellatur.*

9 *Pactum valet quod dominus alij non poſſit locare, niſi ſibi, pro eadem mercede.*

10 *In vrbanis prædijs doctrina Bar. in §. permittitur, non viget, nec habet locum.*

LImita Decimò, vt Concluſio noſtra non procedat in
1 colono † nouo, ſuccedente colono antiquo, qui ſtare tenetur colonie veteri, nec antiquum colonum expellere poteſt de prædio ruſtico, quatenus offerat eãdem penſionẽ; ſed cogitur præſtare patientiam, vt antiquus fruatur re locata, Afflict. *deciſ.* 238. *num.* 3. *&* 4. quem in colono temporaneo ſequitur Gabr. *de iure emphyt. Concl.* 1. *num.* 5. Grammat. *conſil. ciuil.* 4. *num.* 2. iniquum enim videtur, quod nouus cõductor veterem expellat, ſi tantundem perſoluere ſit paratus, nec propterea res locata ſubijcitur perpetuæ locationi: quia ſi dominus neutri vellet locare, non compellitur, vt per Afflict. *ibi, num.* 3. Immò ſecundum aliquorum ſententiã
2 † iſta limitatio procedit etiam in vrbanis prædijs, vt per Calcan. *conſ.* 8. *nu.* 36. Cotta *in ſuis memor. in verbo locator*, quod q-dem probari videtur *in l. congruit,*

*gruit,C.de locat.pręd.ciuil.lib.*11: vbi quod colonus antiquus pręfertur nouo,ſi tantundem dare ſit paratus. Neque illa lex ſecundum Afflict. *nu.3*. ponit caſum ſpecialem in locatione prædiorum publicorum, ſed generaliter procedit, vt ibi per eum. In ſimili videmus de emphyteuſi, quæ finita generatione debet renouari proximioribus agnatis, nè alioquin eis fiat iniuria, & detur occaſio appellandi ad famigeratam doctrinam Bart. *in l. 1. §. permittitur, ff. de aqua quotid. & æſtiua, num.2.* Clarus *in §.emphyteuſis,quæſt.*42.& latè Gabr. *Concl. 1.de iure emphyt. num.*1. & ſic etiam de feudatario domino volente denuò infeudare, Gabr. *vbi ſuprà,num.6.* Ceterũ,iſta limitatio mihi ſemper fuit viſa admodum dubia, quia aduerſatur regulis iuris, quibus cauetur dominum in re ſua poſſe ad libitum diſponere, *vulgata l.in re mandata, C.mand.* & contra præfatam limitationem eſt text. ex diametro contrarius, *in l.ne cui, C. locati*, vbi
3 † quod finito tẽpore conductionis, liber eſt aditus domino, alteri ædes locare, & conductor conqueri non poteſt: quia cum generaliter loquatur, debet generaliter intelligi, tam in prædio vrbano, quàm ruſtico, iuribus vulgaribus exemplo: dicimus proximiores agnatos non poſſe auuocare rem ſub clypeo proximitatis à domino venditam, *l.dudũ, C.de contrah. empt.* & vt dicit Anton. de Butrio *in cap. 1.extra locati,* non reperitur iure cautum, quod dominus teneatur locare plus vni, quàm alteri: & ideò addẽtes ad Afflict. non parum admirantur de præfata deciſione, cum ſit contra tex. *d.l.ne cui.* & reuera ſemper in conſulendo eam durã exiſtimaui, licet aliquibus Iudicibus inſipientibus,ceruicoſis,& principia petentibus, perſuadere nõ potuerim, propter illam deciſionẽ, quod multoties accidit temporibus noſtris: quia plus tribuunt aliquibus ignaris, & garrulis cauſidicis, quã veris, & egregiè eruditis Doctoribus, quę calamitas ſanè eſt deploranda.

4 Non obſtat † *l.congruit, C.de locat. prædior. ciuil.lib.*11. nam diſpoſitio illius textus procedit in prædijs fiſcalibus, & eſt ſpeciale in locatione prædiorum fiſcalium, vt ſemper antiquus præferatur nouo, quidquid dicat Afflict. vt per gloſ. *in d. l.ne cui,in verbo, locandi*, quod & in Scholaribus, & Magiſtris locũ habet, *cap. 1.eodem tit.* quàm ſequitur Alexan. *conſ.80.lib. 1.parum ante num.*11. & Boer. *deciſ.* 107.*num.7.* Et ratio ſpecialitatis eſt: quia colonus rerum fiſcalium,

lium, habet ius in re; quæ ratio in alijs non viget, Aret. *conſ.* 111. *num.* 4. Curt. ſen. *conſ.* 10. *in fine*, & Ruin. *conſ.* 61. *num.* 6. *lib.* 1. Si igitur in iſtis eſt ſpeciale, ergò in contrarium eſt ius Commune, vt per Alex. *loco citato.*

Nec doctrina Bar. *in d. §. permittitur*, quidquam offendit, loquitur enim in emphyteuta, q. habet ius in re, nil mirum ſi in eo vigeat æquitas, vt ſibi detur prælatio: non ſic in ſimplici, & contemporaneo conductore, & in colono, qui nullum ius habet præter nudam detentationem, veluti nominatim reſpodet Romanus *conſ.* 22. *ſub num.* 5. *verſ. non obſtant.*

Deciſio Afflicti non me mouet, vt à prædicta opinione recedam: nam vltrà quòd Apoſtillator, vt dixi, admiratur de dicta deciſione, illa poteſt habere locum attenta conſuetudine, quæ vigebat Neapoli, cum ſit altera Lex: & ideò in Senatu præualuit dicta opinio, vt ibi obſeruat, & accuratè aduertit dictus Apoſtillator, & fuit dictum Speculatoris, quòd ſequitur Boerius *d. deciſ.* 107. *num.* 4.

5 † namque in hac materia locationis, conſuetudo eſt valdè potens, & efficax, *l. excepto, C. locati*, vbi Bald. Salic. & ceteri Scribentes, Bart. *in l. penult. nu.* 2. *&* 3. *ff. de inſpect. in rebus dot. fact.* Alexan. *conſ.* 107. *num.* 20. *lib.* 2.

Veruntamen Cõſuetudo debet in ſpecie probari, quod verè exſtet in loco, vt colonus antiquus præferatur nouo, nõ obſtante eius contradictione, quando offert tantumdem, Aimon *conſ.* 96. *num.* 4. Cæſar de Graſſ.

6 *deciſ.* 6. *num.* 5. *de prıbat.* & † fortè cum ſit conſuetudo interpretatiua, non requirit prçſcriptionem decem annorum, Bellon. *conſ.* 1. *num.* 2. *&* 3. Crauet. *conſ.* 836. *num.* 10. Decian. *conſil.* 31. *num.* 145. *lib.* 1. quod alibi diximus.

7 Poſſet † etiam admitti deciſio Afflicti, ex quadam æquitate, cum ſit valdè conſonum honeſtati, & rationi, quod potius res locata detur antiquo colono quàm nouo, ex Regula, Quod tibi non nocet, &c. & præſertim ſi dominus non habet cauſam expellendi antiquum colonum ex cauſis, de quibus *in l. ædem, C. locati.* & notatur per Alex. *conſ.* 129. *vol.* 2. vel niſi malè in re fuiſſet verſatus, aut malpagus, vt dicunt Hiſpani, vel aliter domino exoſus, prout iſta æquitate attenta, ſic tenendum credit Vrſil. ad Afflict. *ibi nu.* 5. Sed ego animaduerto, qđ propter quandam imaginariam æquitatem non debemus recedere à Regulis iuris, & rebus priuatorum nouum laqueum inij-

cere: nam maior æquitas ſuggerit, vt eatenus quiſq; vtatur rebus alienis, quatenus eis à domino permittitur, & nõ vltra, arg. *l. & habet, in princ. ff. de precar.* Et qui liberam rei ſuæ facultatem habet ad renouandum, non obligatur, *c. ordinarij, §. quod ſi fortè, de offic. ord. lib. 6.* Bart. *in l. Centurio, num. 27. ff. de vulg.* & Alex. *conſ. 12. num. 2. lib. 2.* Vndè multò æquius eſt, vt dominus re ſua vtatur ad beneplacitum, *l. ſi ſeruus communis, §. quod verò, ff. de furt. & l. exigendi, C. de procurat.* cum nemo de ſuo teneatur alteri gratificari, *c. precariè, in fine, il primo, 10. q. 2.* nè alioquin inter homines oriatur perfidia, & cõtẽtio, vt experientia quotidiè nos docet; eſt enim durus iſte ſermo, quod quis non poſſit rem ſuam ad libitum alteri locare, contra text. *d. l. nè cui.*

Si tamen admitteremus opinionem Afflicti, & antiquus co-
8 lonus † fuiſſet Prælatus, dominus non teneretur erga ſecundum ad aliquod intereſſe, & ad aliquam euictionẽ, cum res auferatur de ſui natura, vt de eo, qui iure congrui retrahit rem, ſcribit Tiraq. *de retractu conuent. §. 1. gloſ. 9. num. 55. & 97.* & notatur *in l. ſi familiæ, C. famil. herſciſc.* & in iſtis terminis Vrſil. ad Afflict. *d. deciſ. 238. num. 7.*
9 quod verum intelligo † niſi adeſſet pactum, quod non poſſet alij locare, niſi ſibi, pro eadem mercede; valeret enim pactum *d. l. ne cui, ibi: niſi fortè pacta*, vbi gloſſa, & firmat Bartol. citatus *ſub num. 3.*

Circumſcripto autem pacto,
10 † & conſuetudine, in vrbanis prædijs, & in locatione habente præfinitionem tẽporis, quod æquitas de qua per Bart. *in d. §. permittitur*, locum non habeat, conſuluit in puncto Soc. *conſ. 9. num. 15. lib. 3.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De Succeſſore ſuccedente in re ſolita ex conſuetudine locari.

SVMMARIVM.

1 *Conſuetudo loci quod dētur prædia ad dimidiam fructuum, operatur, quod ſucceſſor teneatur ſtare colono.*

2 *Succeſſor ſingularis tenetur ſtare coloniæ, vbi viget conſuetudo dandi prædia ad dimidiam fructuū, ſiuè ſucceſſor ſciuerit, ſiuè non.*

3 *Contractus intelligitur celebratus iuxta conſuetudinem.*

4 *Conſuetudo in contractu cenſetur tacitè expreſſa.*

5 *Contractus à conſuetudine recipiunt congruam interpretationem.*

6 *Locatio recipit interpretationem à ſolito.*

7 *Conſuetudo notoria præiudicat ſucceſſori ſingulari, vt ſtare teneatur coloniæ.*

8 *Cautela quod ſemper nominatim reſeruetur ius coloni.*

9 *Reſeruatio nihil operatur, ſi nihil reſeruabile inueniat.*

LImita Vndecimò noſtram Concluſionem, vt nō procedat, ſi in regione, aut in loco contractus viget notoria Conſuetudo, quod prędia dentur ad dimidiam fructuum, vt cōmuniter ſit in Patria mea; quo caſu etſi regulariter intelligātur venditi fructus, nedum partis dominicalis, verumetiam coloniæ, ad *conſ. Rom.* 309. quem ſequitur Iaſ. *in l. filiofamiliàs, nu.* 180.
1 *de legat.* 1. ità, vt † ſucceſſor ſingularis non teneatur ſtare coloniæ, ſaltem de rigore iuris, vt alibi diximus, tamen ſtante conſuetudine prędicta, fructus coloni cenſentur reſeruati, & ſucceſſor ſingularis tenetur ſtare coloniæ: quia licet fructibus nondū perceptis, colonus non dicatur habere ius radicatum, & firmū, tamen habet certam ſpem conſiderabilem, quod de proximo futuri ſint ſui, ratione laborum, & impenſarum, *l.* 1. vbi Bartol. *C. de frut. & lit. expenſ.* Oſaſc. *de-*

*ciſ.*82.*num.*8. & Card. Mantic. *de tacit. conuent. tit.*2.*lib.*5.*num.* 33. ideò non intelliguntur venire in ipſa venditione, cum ad vendentem pleno iure non pertineant, & honeſtè percipi non poſſunt, cum huiuſmodi fructus ad colonum ſpectent, per ea, quę ſcribit Bart. *in l. fructus, ff. de rei vendic. in fine, verſic. ſed quando.* Turpe enim eſſet, vendere alienam rem, ſcienti eſſe alienam; & reputaretur valdè iniquum, qđ colonus defraudaretur ſuis laboribus, & ei poſtmodum dubiam actionem daremus cōtra venditorem, vt dicit Teſſaur. *deciſ.*55.*ſub num.*4. *verſ. ex qui-*
2 *bus*, & † hoc habet locum, ſiuè ſingularis ſucceſſor ſciuerit, ſiuè ignorauerit adeſſe colonum, vt tenet Peregr. *de iure fiſci, tit.* 4. *lib.*6.*num.*32. quia in hoc non attenditur ſcientia, vel ignorantia, ſtante notoria conſuetudine, quod agri dentur à cōmuniter accidētibus ad medietatem fructuum; quamuis Ruin. *conſ.* 74.*num.*9.*lib.*1. dixerit, conſuetudinem non ligare contrahentes, quando ambobus nō eſt nota: nā, vt inquit Card. Mantic. *de tacit. conu. lib.*3.*tit.*9. *num.*23.
3 Saltem † implicitè dicūtur partes conſenſiſſe, vt cōtractus intelligatur iuxta cōſuetudinem, & ſic cenſeatur reſeruata pars colonica: nam pactū dicitur informari ab ipſa Conſuetudine, ſicut à Statuto loci, vt per Alexand. *conſ.*9.*nu.*2. *ad finem lib.*5. Vndè quemadmodum contrahentes videntur ſe conformare cum diſpoſitione Statuti eorū Ciuitatis, vt per Corneum *conſ.* 166.*num.*33.*lib.*2. Iaſ. *in l. omnes populi, in ſecunda lectura, nu.*28. *in fine*, Ruin. *conſil.* 120.*num.*3. Pariſ. *conſ.*13.*nu.*29. & 30.*lib.*1. & de Communi Curt. iun. *conſ.* 171.*num.*4. ita exiſtimandum eſt, quod velint ſe conformare cum ipſa Conſuetudine, quę eſt altera Lex, vt per Riminald. iun. *conſil.*257.*num.*69. latè Cagnol. *in l. ſemper in ſtipulationibus, num.*5. *ff. de regul. iur.* Natta *conſ.* 195.*num.*3. & Gabr. *tit. de Conſuet. Concluſ.*1.*nu.* 4. *cum ſequent.* & tametſi in ipſo contractu non fuerit nominatim ex-
4 preſſa Conſuetudo, † ea tamen habetur perinde ac ſi fuiſſet extenſa, ſecundum Bald. *in l. quoties, num.*6. *verſ. & hoc videmus, C. de ſuis, & legitim. libert.* vndè hac ratione præſumitur actum id, qđ dictat Conſuetudo, Abb. *in cap. ... nu.*2. *de precar.* & iux-
5 ta † Conſuetudinem, cōtractus recipiunt congruam interpretationē, Bar. *in l. de quibus, nu.*17. *ff. de legib.* Roman. *in l. poſt dotem, num.*37. *ff. ſoluto matr.* Alex. *conſ.*37.*num.*7.*lib.*2. Natta *conſ.* 192.*num.*2. & Pariſ. *conſil.*88. *num.*37.

*num.37. lib.*1. Quia Conſuetudo habet immenſam poteſtatẽ, vt dicit Signorol. *conſ.*82. *nu.*7. & iuremerito inter contrahentes tacitè actum dicitur, quod fieri conſueuit, *l.quod ſi velit,§. quia aſſidua,ff.de ædil.edicto, l.fi. C.de fideiuſſ.*& Bald.*in l.*1.*nu.*5. *& 6.C.pro ſocio.*

6 Quod autem † locatio recipiat interpretationem à ſolito, & ab ipſa Cõſuetudine, probat in ſpecie text.*in l.excepto,C.locati,* vbi omnes Scribentes, & magis in terminis noſtrę limitationis Surdus *deciſ.* 265. *num.* 57. Quapropter, etſi inſpecto iure Communi,penſio locationis ſoluatur in fine anni, vt per gloſ. *in l.defuncta,ff.de vſufr.* tamẽ aliud eſt dicendum vigente contraria Conſuetudine, vt per Cardin. Mantic. *dicto lib.*3.*tit.*9. *nu.*13. vbi dicit, quod in Ciuitate Venetiarum conſtitutum eſt ex inueterata Conſuetudine, quod penſiones domorum ſoluantur in fine cuiuslibet ſemeſtris, pro dimidia parte;in Vrbe autem ſoluantur in principio cuiuslibet ſemeſtris, ſubdens *num.*14. quod ob id etiam ſi in locatione non ſit facta mentio de mercede, intelligitur de mercede iuxta ſolitam conſuetudinem, & ſic aliàs fuiſſe in Sacro vrbis Auditorio deciſum, corã bon. memor. Car. Lancelotto, in Romana locationis, die 9. Iunij 1578. & in Romana locationis, coram bon. memor. Lauretano, de eodem anno.

Quo fit, vt ſi ex generali Cõſuetudine prædia dentur ad coloniam, & ad dimidiam fru-
7 ctuum, † huiuſmodi Conſuetudo, vtpote notoria, præiudicabit ſucceſſori ſingulari, qui non poterit allegare ignorantiam, cum ſcientia præſumatur in illis perſonis, quę degunt in loco, eo quod ita fieri conſuetum eſt, vt per Card. Seraph. *deciſ.*1485. *num.*2. & ſtante, quod ſemper fructus diuiduntur inter dominum, & laboratorẽ, iuxta text. *l.ſi non fuerint, ff. pro ſoc.*& proinde talis ſic ſuccedẽs, ſtare tenebitur coloniæ, vt deciſum fuit in Senatu, ita teſtante Teſſaur. *deciſ.*55.*num.*5. quem pariter ſequutus fuit Surdus *deciſ. citata* 265.*numer.*57. *&* 58. nam quemadmodum ſciens rem eſſe locatam, ſtare tenetur locationi, vt fuit dictum ad ſaturitatem in limitatione decimatertia, ita, qui notitiam habet conſuetudinis ſuæ regionis, ſtare cogitur, cũ ſciat, vel ſcire debeat, adeſſe colonum, qui partem fructuum pro laboribus conſequi debet, iuxta text. *d.l.ſi non fuerint,ff.pro ſoc.* Ad euadendas tamen difficultates, & opiniones,
8 eſt ſatis tutum ſemper † reſeruare

uare iura coloni, ſecundum doctrinam Bart. *in l. ſi quis legauerit, ff. de legat.* 1. *& in l. ſi mercedem*, §. 1. *ff. de act. empt.* & hoc quando ipſemet venditor non eſſet colonus, alioquin ſi ipſemet venditor fàceret ad manus ſuas, vt communiter dici ſolet, fortè illa reſeruatio generalis non ſufficeret, cum nullus alius reperiatur colonus, niſi ipſe venditor, & reſeruatio non ſoleat ius tribuere, ſed tantum conſeruare; vndè cum nihil inueniat reſeruabile, iuremerito non prodeſt, vt in puncto ſcribit Menoc. *conſ.* 341. *nu.* 19. vbi propterea *num.* 20. infert, quod ſi in tranſactione reſeruetur filio ius ex teſtamento patris, & in teſtamento nihil reperiatur diſpoſitum in eius fauorem, illa reſeruatio nil prorſus operatur, atque ideo opus eſt alia pleniori reſeruatione ad declinandas diſputationes, vt per Carroc. *q.* 25. *tit. de ſucceſ. ſing. num.* 22. & 23. *de locat. par.* 4.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De Succeſſore ſingulari Hebræo.

SVMMARIVM.

1 *Hebræus ſucceſſor ſingularis, tenetur ſtare locationi.*
2 *Locatio, & venditio apud Hebræos dicuntur vnum, & idem.*
3 *Lex Moſaica debet ſeruari inter Hebræos.*
4 *Lex Moſaica, dicitur Lex particularis inter Hebræos.*
5 *Lex Moſaica inter Hebręos, dicitur ius Municipale.*
6 *Iudæi tenentur ſeruare iura Romanorum.*
7 *Lex Moſaica non ſeruatur inter Hebræos, quando agitatur lis coram Iudice Chriſtiano.*
8 *Conſuetudo Hebræorũ inter eos eſt ſeruanda.*
9 *Doctori atteſtanti de Conſuetudine, non creditur.*
10 *Conſuetudo probari debet in loco, in quo contractus fuit celebratus.*

LImita Duodecimò Cõcluſionem legis noſtrę, vt non procedat in Hebræo, qui ſit ſingularis ſucceſſor alicuius rei lo-
1 catæ ab altero Hebræo: † nam is tenetur ſtare locationi, & licet nonnulli dicant iſtud euenire, quia *l. emptorem, C. locati,* nõ eſt vſu recepta apud Hebręos, vt per Carroc. *de locato, par. 4. tit. de ſing. ſucceſ. quæſt. 23. nu. 5.* alia tamẽ melior videtur ratio, quod ſcilicet Hebræus, ſucceſſor ſingularis, locationi ſtare tenetur; quia ſecundum eorũ Leges, locatio non differt à venditione, niſi vnico reſpectu, nempè, quod venditio eſt perpetua, locatio verò eſt temporalis; in
2 reliquis † apud eos tantum appellatur locatio, quantum venditio; ſi itaq; primo vni res fuit locata, & tradita, ſequitur, qđ is debeat præferri, eo quod habet ius in re, & dominium, ad notata *in l. 1. ff. de contrah. empt.* ergò expelli non poteſt, *l. 1. §. 1. ff. de ſuperfic.* cum huiuſmodi locatio ſecundum morẽ Hebręo-
3 rum, dicatur venditio. † Lex enim Moſaica ſeruari debet in-

ter

ter Hebræos, Alex. *in l.1.num.32.ff.ſi cert.pet.* & *ibi Apoſt.* Felin. *in c.Iudæi, il ſecondo, num.5. verſ. in alijs autem, de Iud.* & *in cap.1.num.27.de Conſtit.* Natta *conſil.621.num.7.lib.3.* Ruinus *conſil.4.num.2.* & *6.lib.2.* & in puncto limitationis noſtræ Berous *conſ.2.vol.1.* vbi *nu.14.* dicit, ob id non eſſe attendendam *d.l.emptorem*, ſed diſpoſitionem *l. quoties, C. de rei vendic.* decidentem, inter duos emptores, illum eſſe præferendum, & potiorem, cui primo res fuit tradita; & hoc idem tenet Gozad. *conſ.24.num.12.* Sic etiam videmus in materia ſucceſſionis, in qua inter eos ſeruatur Lex Moſaica Veteris Teſtamenti, non autem Lex Romanorũ, vt per Cald. *conſ.10.de Conſtit.* & *conſ.30.de teſtam.* ergò idem dicendum in contractibus, vt arguit Berous *citato nu.3.* quando qui-
4 dem † Lex Moſaica, dicitur lex ſpecialis Hebræorum, iuxta illud Ioannis cap.18. Legem habemus, & ſecundum Legem debet mori; & ibi: Accipite eum vos, & crucifigite, quaſi Pilatus, impiè prorumpens in hæc verba, fuerit tacitè interlocutus, quod Chriſtum Dominum noſtrum crucifigerent ſecundũ eorum Leges, & non ſecũdum Leges Imperatoris, vt aduertit Berous *vbi ſupra, num.6.* Igitur ſi datur concurſus Legis Moſaicæ, cum Lege Imperatoris, Lex Moſaica, vtpote ſpecialis, ſeruanda eſt, quæ derogat generali, ſicut ſpecies derogat generi; parique ratione Iura municipalia prius ſeruari debẽt, quam iura Communia, quibus cenſetur derogatum per Statuta loci, ad notata *in l.omnes populi, ff. de iuſtit.* & *iure.* Vndè Lex
1 Moſaica reſpectu Hebræorum dicitur Ius Municipale, ideò derogat Legi Communi, *l. Iudæi, C. de Iud.* & proſequitur Berous *citatus num.7.* propterea cum Lex Hebræorum diſponat, quod durãte locatione conductor (dũmodo obſeruet promiſſa) non diſcedat de re locata, neque poſſit expelli; ſequitur, quod illa ſit ſeruanda, non autem Lex Ciuilis, vt dictũ eſt, & in puncto Surd. *deciſ.265.ſub num.57.* qui ſequitur Gozad. & Bero. citatos.

Ceterũ iſta Limitatio apud me redditur admodum dubitabilis, quia non reperio cautum in Teſtamento veteri, quod Hebræus ſingularis ſucceſſor teneatur ſtare locationi rei loca-
6 tæ, ideo † ſeruare tenetur Legem Romanorum. Iudei enim non Humanis, ſed Diuinis Conſtitutionibus ſubijciuntur, *cap. omnia, 12.diſtinct.* & viuunt iure communi, *l.nemo Iudæorum, C.de*

C.de Iud. Hoc itaque reſpectu, non debemus adhibere differentiam inter Iudæos & Chriſtianos, niſi Contrarium iure caueatur, Surd. deciſ. 133. num. 3. & Rota Auenionenſ. deciſ. 111. nu. 5. præſertim quando Iudæi agitant lites ſuas corã Iudice Chriſtiano, & ſi coram arbitris Iudæis, ſeruari debeat Lex Moiſis, per tex. in d.l. Iudæi, C. de Iud. & Surd. citato num. 3. vbi quod iſta eſt diſtinctio rationabilis, quia fortè Iudex Chriſtianus, non bene informatus de Lege Moiſis, poſſet male iudicare, ſicut Iudex Hebræus, non informatus de Lege Romanorum vix poſſet agnoſcere quid diſponat Lex Communis. Quæ diſtinctio, non poteſt multum ſeruire, cum Iudex non informatus de Lege alterius ſectæ, poſſit à peritis ſumere informationem, vt rectum faciat iudiciũ, quemadmodum fecit Berous in d. conſil. 2. ſub num. 9. qui teſtatur, hãc Conſuetudinem, quod ſingularis ſucceſſor teneatur ſtare locationi, habuiſſe ab eorum

7 peritis Iudæis, quo fit, † vt etſi Lex Moſaica ſit ſeruanda inter Iudæos, illa tamen non ſeruatur, quando agitur coram Iudice Chriſtiano; vel illa eatenus ſeruari debet, quatenus reperitur ſcripta, ſecùs verò ſi agitur de alijs Ordinationibus nõ ſcriptis, vt per Surd. d. deciſ. 133. ſub num. 21. verſ. quinto.

8 Neque obſtat † quod inter Hebræos ſeruari debeant eorũ Conſuetudines, per text. in cap. qui ſyncera, 45. diſtinct. & in c. ſicut Iudæi, de Iudæis, quia iſtud debet intelligi circa celebrationes eorum feſtiuitatum, & circa mores, & ritus, concernentes qualitatem morum, & vitæ, vt annuit gloſ. in d. cap. ſicut Iudæi, in verbo, bonas Conſuetudines, dum dicit, ſecùs ſi malas Conſuetudines ſeruent, puta deludendo Chriſtianos, vel proferendo verba in contumeliam creatoris, & ſimilia, vt ibi per gloſ. ſecùs in alijs.

Auctoritas verò Gozadini, & Beroi non me retrahit, vt huic Limitationi conſentiam; namque mouẽtur in aſerta Conſuetudine, quæ non reperitur ſcripta in Lege Moiſis: (ſed vt præfertur) illam habuerunt ab aliquibus Rabbinis, vltrà quod

9 † Doctori atteſtanti de Conſuetudine non creditur, iuxta opinionem Communem, de qua per Decium conſ. 402. num. 15. in fine, Mohed. de Conſuet. deciſ. 2. & 3. vbi Addent. Honded. conſil. 101. volum. 1. num. 39. & Cardin. Seraphin. deciſ. 1349. num. 5. & in omnem caſum il-

10 la † Conſuetudo, & obſeruantia debet probari in loco, vbi

contractus fuit celebratus, alioquin non prodeſt, Oldrad. *conſilio* 248. *numer.* 1. *in principio.* Anchar. *conſilio* 163. & Lapus *Allegat.* 91. *numer.* 6. *verſic. ſuper quarto*, Surdus verò loquitur per tranſennam, & obiter ad alium finem, pro coroboratione cuiuſdam ſuæ opinionis, vt ibi videri poteſt; atque ideo de illius opinione non eſt in propoſito admodum curandum. Vnde exiſtimo, quod non ſit recedendum à Regula legis noſtræ, cui inhærendum eſt, donec Contrarium probetur, ad not. per gloſ. *in l.* 1. *ff. de reg. iur.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De Succeſſore ſciente rem locatam.

SVMMARIVM.

1 *Sciens rem eſſe locatam tenetur ſtare locationi.*

2 *Venditor cenſetur vendere ius, quod habet in re, ſi emptor ſciebat onus rei, & num. 5.*

3 *Vendens rem alienam ſcienti alienam, non tenetur de euictione, nec ad pretij reſtitutionem.*

4 *Venditor exprimendo rem eſſe locatam, videtur reſeruare ius conductoris.*

6 *Sciens cenſetur renuntiare iuri, quod habet ſi cum ſcientia concurrat aliquis actus poſitiuus.*

7 *Opinio Socini iunioris confutatur.*

8 *Succeſſor tenetur ſtare locationi etiam dato quod ei fuerit denuntiatum in genere tantum rem eſſe locatam.*

9 *Scientia in genere ſufficit.*

10 *Venditor non habet neceſſe omnia in indiuiduo denuntiare emptori.*

11 *Scientia indiuidualis tunc eſt neceſſaria quando agitur de incurrenda pœna, vel de iure quæſito tollendo, vel de priuatione iuris.*

12 *Alleganti ſcientiam, onus probandi incumbit.*

13 *Scientia per relationem ſufficit.*

LImita Decimotertiò, vt Concluſio noſtra minimè
1 procedat, quando † ſingularis ſucceſſor ſciuit rem eſſe locatã, hoc enim operatur ſciẽtia, quia videtur locationi tacitè conſenſiſſe, & ità emiſſe ſolũ ius, quod habet venditor, iuxta text. *l. qui tabernas, ff. de contrab. empt.* & Communiter Scribent. *in l. ſi domus, §. fin. ff. de legat.* 1. Nam tametſi in contractibus onerofis regulariter vendens cenſeatur vẽdere pleno iure, vt per Bal. *in l. his prædijs, verſic. quæro vtrum vendens, C. de euict.* Cephal. *conſ. ciuil. 8. num.* 12. Alex. *conſil. 63. num. 10. lib. 6.* & Aimon. *conſil. 112. num. 11.* & Rota Rom. *in nouiß. diuerſ. deciſ. 682. par. 1. num. 3.* tamen, quando emptor

de tempore contractus habuit ſcientiam locationis, & oneris rei venditæ, ſuccedit alia Con-
2 cluſio, quod venditio † & tranſ latio intelligitur facta reſpectu iuris tantum quod venditor habet in re, vtpotè, notum emptori, vt per Bart. *in l.1, num.2. ff. de ſeruit. leg.* Bald. *in l. ſi domus, §. fin. in fine, verſic. quæritur vtrum iſte §. ff. de leg.* 1. vbi Alex. *nu.*4. & plenius Card. Mant. *de tacit, conuent. lib.4. tit.9. nu.19. & 34. verſ. ſed hoc ſanè*. Sic etiam vendẽs rem communem cum alio, ſi emptor ſciebat illam eſſe communem, intelligitur vendidiſſe partem ſuam, & non totam, vt concludunt Roman. *conſ.396. num.*2. & Gozad. *conſil.*13. Sic
3 in † vendente rem alienã, ſciente alienã, regulariter nõ tenetur de euictione, nec minus ad reſtitutionem pretij, Communiter concludunt Doctores, *l. ſi fundum ſciens, C. de euict.* & de Communi Gomeſ. *Var. lib.2. cap.3. num.*42. Couar. *Var. reſol. lib.3. cap.17. num.*2. Tiraquel. *de iure retract. gloſ.1. §.12. num.*11. Peregrin. *de fideicommiſſ. artic.*52. *num.*58. & Rot. Ianuenſ. Bello. 190. *num.*17. id enim operatur ſcientia, quæ ad iſtum effectum habet vim denuntiationis, quando denuntiatio requiritur duntaxat, vt quis ſciat, licet aliter ſit dicendum quando ea nõ requiritur ad effectum tantum ſcientiæ; ſed eſt incitatoria ad aliquid faciẽdum, vt per Card. Seraph. *deciſ.*1046. *num.*4. nam
4 † ſtatim vt venditor exprimit rem eſſe locatã, videtur ius coloni reſeruaſſe, vt in terminis decidit Surd. *deciſ.*225. *num.*6. & 17. & plenius *deciſ.*265. quẽ nominatim ſequitur Stephan. Grat. *Diſcept. forenſ. p.1. cap.37. num.27. cum ſeq.* quod & in ſpecie voluit Berous *conſ.2. nu.*12. & 15. *vol.*1. & Burſ. *conſil.*101. *num.*5. & Cephal. *conſ.*718. *nu.*16. qui omnes nituntur tutiſſimo fundamento, *deſumpto ex d. l. qui tabernã, ff. de contrah. empt.*
5 quod † quando emptor fuit certificatus de iure, quod alius habet in re, venditor cenſetur vendere ius tantum quod habet, ſecundum magis Cõmunem opinionem, de qua per Surdum *d. deciſ.*265. *num.*28. quando autem venditor vendit ius quod habet, emptor tenetur ſtare colono, ex Doctoribus ab eo citatis; ideo non cenſetur tranſtuliſſe plus iuris quam ipſe habebat in alium, cum nemo det, quod non habeat; ita de marito ſciente bona locata, quod ſtare teneatur locationi factæ ab vxore, poſt gloſ. *in l. diuortio, in verbo ſequatur, ff. ſolut. matr.* tenẽt Doctores, vt per Alex. *ibi, num.*38. qui propter auctoritatem gloſ.

ab hac opinione dicit non eſſe recedendum, cum aliàs ſtare non teneretur, tamquam ſucceſſor voluntarius; licet aliqui ab hac opinione diſſentiāt, & pręſertim Guttier. *libro 2. Caonic. quæſt. cap. 8. num. 46.* nam ſecundum eum, ſciens non dicitur renuntiare iuri quod habet, cum ſciat illud durare, *l. ſicut, §. non videtur, ff. quib. mod. pign. vel hypoth. ſolu.* nā ad iſtum effectum oportet probare conſenſum ſingularis ſucceſſoris, vel pactum expreſſum; ſed iſtæ rationes parum valent:
6 quia † licet ſciens non cenſeatur renuntiare iuri, quod habet, nihilominus vbi cū ſcientia concurrit aliquis actus poſitiuus, tunc ſcientia inducit conſenſum *Clementina prima, de procurat.* Surd. *deciſ. 99. num. 14. & 15.* In facti autem ſpecie, emptor emendo rem, quam ſcit eſſe locatam, cenſetur illam acceptare cum ſuis qualitatibus, cū per acceptationem faciat actū poſitiuum, vt in puncto caſus noſtri ſic reſpondet Surd. *deciſ. 264. ſub num. 7. & 8.* ergò intelligitur tacitè ſaltem accomodaſſe ſuum conſenſum, præſertim ſi potuit impedire contradicendo, vt per Honded. *conſ. 91. lib. 1. nu. 42. 43. & 44.* immò acceptādo rem locatam, dicitur eſſe in dolo, ſi poſtea contradicat, vt dicit Surd. *in d. deciſ. 225. num. vlt.* Vndè, dato quod non concurrat actus poſitiuus per ſolam ſcientiam, dicitur nihilominus ſibi intuliſſe præiudicium: quia huiuſmodi taciturnitas tēdit ad decipiendum alium; vt in ſimili benè deducunt Domini de Rota *deciſ. 797. par. 1. diuerſ. num. 4.* Et ſi diceremus, quod neceſſariò conſenſus emptoris ſit probandus, non eſſet opus ingredi hanc difficultatem, an ſola ſcientia ſufficiat, hæc enim non eſt diſputatio noſtra.

7 Neque † deferendum eſt Socino iun. *in l. cum filiofamilias, num. 75. ff. de leg. 1.* Contrarium aſſeueranti, non ſufficere ſolam ſcientiam, ſed neceſſariam fore expreſſam reſeruationem, reprehendens Iaſ. ibi, aliter ſentientem, cuius opinionem videtur etiam tenuiſſe Franc. *deciſ. 334.* & Ioſeph. Ludou. *deciſ. Peruſ. 83.* nam reſpondet Surd. hanc limitationem in Senatu non recipere probabilem dubitationem, & ſæpius pro ea fuiſſe iudicatum; & illam veriorem appellat, ex rationibus, & auctoritatibus ab eo collectis, *num. 28. & 52.* nec ſecūdum eum curandum non eſt de Ioſepho Ludouico, qui non aduertit ad errorem impreſſoris apud Iaſ. quod ſcilicet emptor non debeat conſequi fructus partis colonicæ, quando venditor ſciebat exſtare

re colonum, vult enim dicere, quando emptor ſciebat adeſſe colonum. Franc. autem nihil firmat, vt idem Surd. obſeruat.

Et iſta Limitatio eſt adeo vera, quod ſiuè locatio ſit facta ad annum, ſiuè ad plures annos, ſiuè cum hypotheca, ſiuè cum iuramento, non referat ad iſtum effectum, ſi nominatim non fue
8 rit expreſſum: nã ſufficit † quod ſubſtantia locationis ſit enuntiata, ex qua enũtiatione potuit emptor perquirere, & inueſtigare ſingula pacta, conuentiones, onera, & qualitates rei venditę, ita, vt de omnibus facilè debuit certificari, & certus reddi; qđ ſi non fecit, ei potius eſt imputandum, qui ſupinè dormiens nõ inuigilauit; vt pluribus comprobat Surdus *in allegata deciſ. 265. num. 62. cum ſeq.* Et licèt res de ſui natura præſumatur libera, & ab omni onere exempta, *l. cum vẽderem, ff. de contrah. empt. l. ſi in emptione, §. vacua, & l. ſeq.* vbi Bart. *ff. de act. empt. l. quoniam,* vbi Bald. *C. de compenſ.* & ignorantia præſumatur, *l. verius, cum vulg. ff. de probat.* tamẽ, vbi probatur ſcientia in genere, recedimus ab huiuſmodi Regulis, vt per Rotam Roman. *in nouiſſ. diuerſ. part. 2. deciſ. 281. ſub num. 22.* vbi *in ſequentibus nume*
9 *ris* dicit † ſcientiam in genere, eſſe ſufficientem: quia contrahens cum alio, tenetur inquirere eius conditiones, & qualitates rei, quę veriſimiliter poſſunt deuenire ad notitam, vt ibi per dominos; cum paria ſint, ſcire, vel ſcire debere, cum ſcientia facilè præſumatur in eo, qui tenetur indagare, vt per Surdum *deciſ. 9. num. 7.* & Rotam Romanam *in nouiſſ. diuerſ. deciſ. 166. par. 1. nu. 1.* Vndè non eſt opus exprimere omnes qualitates, ſed ſat eſt expreſſionem fuiſſe genericam, quod res ſit locata,
10 puta Titio, non enim † habet neceſſe venditor ſingulariter, & in indiuiduo patefacere omnia onera rei venditæ, vt latè proſequitur Surd. *in ſepiùs citata deciſ. 265. nu. 40. cum ſeq.* vbi quod Regula, *l. qui cum alio contrahit, ff de reg. iur.* procedit nedum reſpectu perſonæ, verum etiam reſpectu rei, *vt num. 45.* præſertim quando de facili potuit certificari, vt inquit Bald. *in l. manifeſtiſſimi, num. 8. C. de furt.* quia iſte æquiparatur ſcienti, ſecundum Iaſ. *in l. quamdiu, numer. 7. C. qui admitti,* & quod ſciẽtia ſufficiat in genere in iſtis terminis Berous *in d. conſ. 2. vol. 1. num. vlt.* nec ideò excuſatur ſi non fecit diligentiam, vt per Crau. *conſ. 222. num. 8.* & iura, quæ dicunt ſcientiam neceſſariã fore indiuidualem certam, & indubitatam cum omnibus

ſuis

ſuis qualitatibus, intelligũt, vel
11 vbi † agitur de incurrẽda pęna, vel de iure quęſito tollendo, aut aliàs de priuatione iuris, vt per Card. Seraph. *deciſ.* 916. *num.* 5. *&* 991. *nu.* 1. *&* 2. vel vbi ſcientia eſt de forma, Magon. *deciſ. Flor.* 40. *num.* 3. 4. *&* 6.

Scientia autem in venditore etſi de facili pręſumatur, vt per gloſ. *in Auctent. ſed cum teſtator, C. ad leg. Falcid.* & probat text. *in l. quiſque, C. de reſcind. vendit.* in emptore autem ſecùs; ideò
12 † allegãti ſcientiam, onus probandi incumbit, *l. ei, qui, ff. de probat.* cum in facto conſiſtat *l. in bello, §. facta, ff. de capt. & poſtlim. reuerſ.*

Ceterum quia ſcientia eſt difficilis probationis, ſufficiunt coniecturæ, & præſumptiones, Alba *conſ.* 81. *num.* 2. *lib.* 1. Alex. *conſ.* 187. *nu.* 3. *&* 8. *lib.* 2. Pariſ. *conſ.* 91. *nu.* 43. *&* 49. *lib.* 2. Natta *conſ.* 231. *num.* 2. & Ripa *in l. qui Romæ, §. duo fratres, num.* 57. *ff. de verb. oblig. vbi de Communi;* & fuit reſolutum in Romana Caſalis coram Illuſtriſs. Card. Seraph. *deciſ.* 794. *num.* 13. im-
13 mò ſufficit ſciẽtia † per relationem in d. inſtrumento, vt per eundem Cardin. Seraph. *deciſ.* 1496. *num.* 4. & teſtes ſingulares admittuntur, Put. *deciſ.* 121. *lib.* 2. quod paſſim in Rota fuit tentum, vt in illa Romana fideiuſſionis de Mandellis 19. Nouembris 1574. coram bon. memor. Card. Blanchetto, & alibi ſæpè.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De locatione cum prohibitione de non alienando.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi, quando locata promiſit non alienare, vendere, legare, donare, aut aliàs de re locata contractum non facere.*

2 *Expreſſa prohibitio de re nõ alienanda, ius in ea conſtituit.*

3 *Cautela quod ſucceſſor ſingularis teneatur ſtare locationi.*

4 *Authentica, Hoc ſi debitor, C. de pign. non habet locum vt ſit neceſſaria excuſſio, quando adeſt pactum de non alienando rem hypothecatam.*

5 *Obligatio fundi non ſufficit pro manutentione locationis ſinè pacto de non alienando.*

6 *Obligatio generalis cũ pacto de non alienando, ſufficit, vt teneatur ſucceſſor ſtare locationi. Contra num. 7.*

8 *Obligatio generalis non afficit rem ſicut ſpecialis.*

9 *Tex. in l. ſi creditor, §. fi. ff. de diſtract. pign. oblig. declaratur.*

10 *Pactum de non alienando rem cum obligatione bonorum, obligat pręcisè.*

11 *Clauſula pro quib. omnibus declaratur.*

12 *Stilus debet formiter probari in caſu de quo agitur.*

13 *Hypotheca ſpecialis quando dicatur ad effectum præſentis inſpectionis.*

14 *Hypotheca omnium bonorum præſentium, & futurorum, dicitur generalis.*

15 *Hypotheca ſpecialis dicitur quãdo quis obligauit omnia, & ſingula bona.*

LImita Decimoquartò Conclusionem legis noſtræ, vt
1 † non procedat, ſi tempore locationis conductor conuenit cũ locatore, quod durante tempore conductionis non poſſit rem vẽdere, legare, donare, aut quoquomodo contractum facere: quia ſi contraueniat, non tranſfert aliquod ius in acquirẽtem,

aut

aut emptorem, ſiuè in alium ſucceſſorem, vt eſt text. qui ſingularis appellatur, *in l. ſi creditor, §. fin. ff. de diſtract. pign.* vbi Bart. dicit, ſemel de facto ſe habuiſſe quæſtionem illius legis, & quod miſerūt vſque Piſas, ad librum Pandectarum, pro habēda eius vera littera: & fuit repertum, quod venditio erat nulla, ſtante pacto de non alienando; & ſubiungit Bart. quod hoc eſt remedium optimum, nè liceat alicui vendere rem ſuam: quia per tale pactum reſeruatur ius in re; vt *ibi* per eum, *ante numerum primum*, ſi quidem ſucceſſor ſtare non tenetur colono, eo quod efficitur dominus rei, & colonus nullum ius habere dicitur in ipſa re, ſed perſonam locatoris duntaxat obligatam, vt per Gomeſ. *de loc. c. 3. tom. 2. ſub num. 9.*
2 *poſt princip.* † quæ ratio ceſſat, quando adeſt prohibitio expreſſa de non alienando; & vbi alienatio eſt nulla, per conſequens nullum ius transfertur in ſucceſſorem: nam quod nullum eſt, nullum operatur effectum, & nullum eſſe, & non eſſe paria ſunt, *l. non putauit, §. non quęuis,* vbi Bart. *ff. de bon. poſſ. contr. tab. l. quoties*, vbi Iaſ. *ff. qui ſatiſd. cog.* & pluribus ſimilibus exornat Surd. *conſ. 3. num. 9. cum ſeq.* Quapropter Alex. *in l. ſi filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium, ff. ſoluto matr. ſub num. 4. verſ. ve-*
3 *rum quia*, dicit quòd iſta † eſt notabilis cautela, vt ſucceſſor ſingularis teneatur ſtare locationi, quòd apponatur dicta prohibitio, & pactum de non alienando, vt conductor remaneat tutus, ſaltem vt non ponat ſe in neceſſitate probandi intereſſe quatenus poſſet retinere rem quouſque ſibi illud reſtituatur, vt ibi per eum, per text. *in d. §. fin. ff. de diſtract. pignor.* qui ſecundum Ang. & Imola *in l qui Romæ, §. cohæredes, ff. de verb. oblig.* alibi in iure nō reperitur, & hoc idem not. Bart. ex eo text. *in l. ſi ità quis, §. ea lege, nu. 3. ff. de verb. oblig.* vndè etiam inferunt Doctor. quod licet aliàs neceſſaria ſit prius excuſſio contra debitorem, ante quā agatur hypothecaria contra tertium, Authent. *Hoc ſi debitor, C. de pignor.* aliud tamen erit dicendum ſtante pacto de non alienando, cuius gratia ſemper reputatur, quod res ſit penes debitorem principalē, ſtante quod alienatio fuit nulla, & nullius momenti ex vi pacti;
4 & † ita limitatur d. Authent. *Hoc ſi debitor*, vt notabiliter declarat Guttier. *in repetitione l. nemo poteſt, ff de leg. 1. num. 29. & 30.* & ſic etiam limitatur *la noſtra*, vt per Alex. *in l. qui abſenti, §. fin. nu. 6. ff. de acq. poſſ.* & per eundē Guttier. *ibi, nu. 42. & 43.*

X qui

qui pro hac limitatione plures concordantias adducit: ſubiungit tamen *num.44.* quod † ſi locator obligaſſet fundum locatũ pro ſecuritate conductoris, non ſufficeret, ſi non eſſet nominatim, & in ſpecie appoſitum pactum de non alienando, quo deficiente, non impediretur tranſlatio dominij, vbi quod iſta eſt Communis opinio, & Communiter teneri pariter teſtatur Neguſ. *de pignor. primo membro, ſecundæ part. ſub nu.6.* dato etiam, quod fuiſſet promiſſa obſeruantia ipſius contractus; & ſequitur Steph. Gratian. *Diſcept. forenſ. par.1. cap.37. num.26.* cum alijs qui videri poſsũt apud Gutier. citatum.

6 Si tamen † cum pacto de non alienando, eſſet coniuncta obligatio generalis bonorum, & res locata non eſſet ſpecialiter hypothecata, ſufficeret, iuxta opinionem Caſtrenſ. *in l. ſi ita quis, §. ea lege, num.3. ff. de verb. oblig.* quia æqualis eſt naturæ generalis hypotheca, & ſpecialis, *l. generaliter, C. qui potior. in pignor. hab.* & quia text. *in d. §. fin. ff. de diſtract. pign.* loquitur indefinitè, & generaliter, ideò debet etiam genericè intelligi, ſiuè de hypotheca ſpeciali, ſiuè de generali, *l. in fraudem, §. fin. ff. de teſtam. milit.* cum lex, quæ non diſtinguit, non etiam præbeat nobis cauſam diſtinguẽdi, *l. de pretio. ff. de publ. in rem action. l. non diſtinguemus, ff. de arbitr.* alioquin cũ obligatio generalis apponi ſoleat pro maiori ſecuritate contrahentium, ſi diceremus non ſufficere, inducta ad augmentum, operarentur diminutionem, & inducta ad vnum finem, operarentur contrarium effectum, quod non eſt dicendum, *l. quod fauore, C. de legib. l. creditor, ff. ſi cert. petat.* Et huic opinioni videt̃ adhæſiſſe Alex. *in d. l. qui abſenti, §. ſi. ff. de acquir. poſſeſ. in fine.* & veriorem appellat Crotus *in Repetitione §. Diui, num.69. ff. de legat.1.*

7 Verum quod † non ſufficiat generalis, ſed neceſſaria ſit ſpecialis hypotheca, magis Communiter tenetur, eo quia text. *in d. §. fin. ff. de diſtract. pign.* exorbitat à iure Communi, quo cauetur, ex pacto de non alienando, non impediri alienationem, vt probat text. *in l. ſi ita quis, §. ex lege, ff. de verb. oblig. vbi Communiter Scribentes,* ideò non debet extendi vltra ſuum caſum, *l. quod verò, ff. de legib.* Neque negari poteſt, quin maxima oriatur differentia inter hypothecam ſpecialem, & generalem, vt patet ex notatis *in l.1. C. de neceſſ. ſeru. hæred. inſt. & in l.2. C. de pignor.* & illa præſertim multum ſeruit ad noſtrum intentũ,

quod

8 quod † generalis obligatio non tam afficit rem, ſicut ſpecialis, *l.eſt differentia.ff.quib.caſibus pignor.tacit.contrah.* & eſt gloſ. *in l.licet, in verſic. huiuſmodi,ff.eodem*. Proindè Neguſ.*de pignor. 1.memb.2.par.ſub nu.5. verſ.tamē,* dicit,quod iſta opinio vtpote magis Communis indubitanter eſt tenenda: quia nunquam vidit reſponſum argumēto prędicto, & veriorem dicit Alex. *in d.l.ſi cum filio, §.ſi vir in quinquennium,num.4.in fine*, & licet Bellon. *conſ.80. num.5.cum ſeq. lib.1.* appellet alteram Communem veriorem, & crebriori calculo receptam, & ab ea non eſſe in iudicando recedendum, illum tamen confutauit Guttierez *Canon.quęſt.lib.2.c.8.nu.30.* niſi fortè prohibitio de non alienando, fuiſſet omnium bonorum, cum hypotheca generali, tunc contraria opinio defendi poſſet, vt in ſpecie aduertit Gutier. *ibi*, hoc enim caſu pactum de non alienādo, reſpiceret omnia bona; & ſic illa generalis hypotheca bonorū, diceretur ſpecialis potius, & indiuidua, quā generalis, vt per Card. Manticam, *de tacit.conuent.lib.4.tit.30.nu.16.* & apertius Nattam *conſ.474.num.14.* & quod requiratur ad iſtum effectum ſpecialis hypotheca, vt impediatur dominij translatio in contractibus, in terminis *d.§.fin.ff.de diſtract.pign.* firmauit Rota apud Card.Seraph. *deciſ.477.num.4.* vbi de Communi, & nouiſſimè etiam illam fuit ſequutus Card. Mantic.*de tacit.conuent.lib....tit.10.num.20. & melius lib.4.tit.30.num.12.* etſi *num.13.* multos in contrariam ſententiā adducat, tenentes ſufficere generalem, qui de Cómmuni teſtantur, tamen *ſub num.14.* alteram dicit veriorem. Ex quibus apparet, quod ab iſta opinione non eſt recedendum; quam pariter tenuit Rota Lucenſ. vt per Ioſeph. Ludouic. *deciſ.38. ſub num.11.*

Nec vrget pōderatio aliquorum, quod text. *in d.§.fi.ff.de diſtract.pignor.* poſſit intelligi indiſtinctè, tàm de generali hypotheca, quam de ſpeciali, cùm loquatur generaliter: quia ad id reſpondet Card.Mant.*d.tit.30.*
9 *lib.4.num.15.* quod † immo loquitur nominatim in caſu, vbi res ſpecialiter obligatur cum pacto de non alienando, nè alioquin omnia bona remanerent inalienabilia ſub eodem pacto, ſi eúm intelligeremus loqui de generali obligatione, quod eſt abſurdum ſecūdum eum; idcircò debet intelligi, vt loquatur de ſpeciali obligatione, nec ideò extra terminos eſt trahēdus ad alios caſus, vt *ibi* per eum. Et

hanc eandem declarationem, quod iſtud pactum coniunctum cum obligatione ſpeciali ipſius rei locatæ, in terminis legis noſtræ operetur, quod ſucceſſor teneatur præciſè ſtare locationi: quia dominium in ſucceſſorem tranſferri minimè potuit, firmat Iaſ. *in repetitione §. Diui, ff. de legat.* 1. *in prima lectura, num.* 92. quo loci obſeruat hanc eſſe meliorem cautelam pro ſecuritate conductoris, illa ſcilicet quam docuit Bar. *in l. qui fundũ, ff. locati, & in l. emptorem, C. eod.* quod conductor pro obſeruantia locationis, curet ſibi obligare omnia bona: qa hoc modo poterit expelli à ſucceſſore ſingulari, per obligationẽ intereſſe, quod
10 non accidit † in pacto de non alienando, quod obligat præciſè, & ſaltem erit vtilius ratione probationum, nè cogatur conductor liquidare huiuſmodi intereſſe, vt *ibi* per eum; & dictum eſt ſupra.

Vnum ſolũmodo hic addendum eſt, quod ſi locator promiſſit bona locata non vendere, & alienare: verſa autem vice conductor promiſit ſoluere penſiones debitas, deindè partes promittant omnia ſub pęna dupli obſeruare cũ Clauſula, Pro quibus obligauerunt omnia bona
11 ſua, non † intelligitur res locata, ſpecialiter obligata ſub iſta dicendi formula: nam iſta Clauſula, Pro quibus obligauerunt, &c. refertur ad vtrumque, tàm ad locatorem, quàm ad conductorem; proindè venit intelligenda, vt poſſit vtriq; conuenire: ſed promiſſio conductoris, non debet intelligi de ſpeciali obligatione, ergò pari ratione intelligenda eſt promiſſio locatoris, de generali, vt nominatim conſuluit Silueſt. Aldobrand. *conſil.* 106. *lib.* 1. quem ſequitur Card. Mant. *de tacit. conu. lib.* 5. *tit.* 7. *num.* 36. & 37. vbi ſubiungit, quod licèt Clauſula, &c. poſſit extendi iuxta conſuetudinẽ, & ſtylum notariorum, cum ta-
12 men † ſtylus debeat formiter in eodem caſu probari, difficilis erit ſimilis probatio, vt *ibi* per eum.

13 Diceretur † autem ſpecialis hypotheca ad hunc effectum, quando locator obligaſſet omnia bona ſua mobilia, & immobilia, præſentia, & futura, & ſic obligando immobilia, dicitur etiam obligaſſe rem locatam: qa expreſſio, alia eſt generalis, alia ſpecialis, alia autem ſingularis & indiuidua, ſecundum Bart. *in l. fin. C. ſi contra ius, vel publ. vtilit. & in l. ſi quis mihi bona, §. iuſtum, ff. de acquir. hæred.* vbi dicit, quod quando aliquid debet exprimi ſpecialiter, non ſufficit illud in genere exprimere:

re: ſed tamen non eſt neceſſe quod ſingulariter exprimatur;
14 obligare † aũt omnia bona præſentia, & futura nõ ſufficit: quia iſta obligatio eſt generalis, ſuffi cit benè, ſi ſpecialiter fiat obligatio, vt ſi obligentur bona ſtabilia, quamuis ſingulariter non fiat nominatio ipſius rei locatę, vt puta, obligo bona mea, & in ſpecie, prædium tibi locatum, ſi quidem, iſta diceretur hypotheca ſingularis, quę non eſt neceſſaria, vt magiſtraliter declarat Natta *conſ.* 474. videndus, qui loquitur in terminis prohibitionis de non alienando, *num.* 12. 13. *&* 14. latiſſimè Surd. *conſ.* 331. *nu.* 4. *&* 5. *lib.* 3. Card. Mantic. *de tacit. conuent. lib.* 4. *tit.* 30. *nu.* 17. & moderni Rom. *de Salu. inſpect.* 4. *cap.* 1. *num.* 8. &
15 ſine dubio † hypotheca diceretur ſpecialis, ſi fuiſſet dictum: *omnia, & ſingula bona, &c.* Quæ Clauſula hẽt vim ſpecialis expreſſionis, vt poſt Socinum, Nattam, Ruinum, & alios, proſequitur Roman. *in d. tract. ibi, num.* 8. & Cardin. Mantica, *vbi parum antea, num.* 18.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De locatione cum hypotheca.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi, quando conductor habet obligata bona locatoris.*
2 *Hypotheca conſtituit ius in re.*
3 *Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi, quando conductor habet bona locata obligata non præcisè, ſed cauſatiuè.*
4 *Hypotheca non alterat naturam contractus.*
5 *Hypotheca per oblationem intereſſe ſoluitur.*
6 *Intereſſe debitum conductori habenti bona obligata, conſiſtit in patientia præſtanda.*
7 *In obligationibus facti, quis non poteſt cogi præcisè ad factum.*
8 *Obligatio generalis ſufficit, vt detur retentio conductori aduerſus ſingularem ſucceßorem.*
9 *Hypotheca omiſſa per errorem, aut ex ſimplicitate, tacitè ſubintelligitur in contractu, vbi de conſuetudine eſt ſolita apponi.*
10 *Statutum quod miſſus in poſſeſſionem vigore ſententiæ debeat manuteneri expulſo debitore, & quocumque alio habente cauſam a debitore, intelligitur niſi habens cauſam ſit tutus cũ hypotheca in re.*
11 *Hypotheca generalis ſufficit, vt ſucceſſor teneatur ſtare locationi, ſtante præſertim iuramento.*
12 *Ex prohibitione de non alienando, non impeditur dominij tranſlatio.*

LImita Decimoquintò noſtrã Concluſionem, vt locũ non habeat, ſi locator pro obſeruantia cõtractus locationis obligauit omnia bona ſua, vt paſſim obſeruatur in inſtrumẽtis: quia in hoc caſu emptor, & ſingula-
1 ris ſucceſſor † tenetur ſtare locationi, Bart. *in l. emptorem, C. locati, & in l. qui fundum. ff. eod.* vbi dat conſilium, quod quando de locatione celebratur inſtrumentum, locator obliget bona ſua pro manutentione locationis: quia conductor poterit dicere, ego

ego ſto in fundo ratione pignoris, & hypothecæ, quæ cum ſit realis, *l. pignoris ff. de pignor.* tráſit ad quemcumque ſucceſſoré, ſubdens; quod cum hęc quæſtio incidiſſet de facto, ſe ità reſpondiſſe, & obtinuiſſe: nam ratio quare ſingularis ſucceſſor ſtare non teneatur locationi, illa eſt: quia conductor non habet aliquod ius in re, *l. cos, C. de pignor. §. item Seruiana, Inſtit. de act.* quę tamẽ ceſſat, vbi adeſt hypothe-
2 ca propter quam ius † in re conſtituitur, Bart. *in d. l. qui fundũ*, quem Cõmuniter ſequitur Doctores, vt p Gomez. *de locat. to. 2. cap. 3. ſub num. 9.* & optimè Caſtrenſ. *in l. ſi merces, §. ſi fundum, ff. locati*. Capic. *deciſ.* 182. *num. 3.* & Oſaſc. *deciſ.* 156. *num. 1. & 2.* Eſt verum quod ſucceſ-
3 ſor † ſingularis non tenetur ſtare præcisè locationi, ſed cauſatiuè, quatenus vellit offerre omne intereſſe cõductori, vndè ius retinendi, quod habet conductor, per ſolutionem ſtatim reſoluitur; ſanè cum hypotheca bonorum ſit acceſſoria ad obligationem perſonalem, regulatur ſecundum illius naturam; actio autem principalis, quæ datur conductori aduerſus locatorem, ob inobſeruantiam, in alio nõ verſatur, præterquam in intereſſe, *l. qui fundum, ff. locati*. Igi
4 tur hypotheca † quæ ſtat acceſſoriè, non poteſt alterare, & ampliare ipſam principalem actionem, *l. item liberatur, in princ. quibus mod. pign. vel hypoth. ſoluit.* quare primum itaque ſucceſſor ſingularis offeret ſuum intereſſe conductori, ſtatim poteſt illum expellere, *l. Paulus, aliàs Sẽpronius, §. qui pignoris, ff. quib. modis pignor. vel hypoth. ſolu.* ità Alex. *in l. ſi cũ filio, §. ſi vir in quinquennium, num. 4. ff. ſoluto matr.* Valaſc. *Conſult.* 77. *num.* 5. vbi alijs rationibus hanc Concluſionẽ illuſtrat; & eſt opinio Communis, vt teſtatur Neguſ. *de pignor. primo memb. 2. par. num. 7.* & Gomez. *de locat. tom. 2. cap. 3. num. 9. circa finem*, & Ioſeph. Ludouic. *deciſ. Luc.* 38. *num. 6.* & quod dicitur text. *d. l. emptorem*, non habere locũ vbi adeſt obligatio bonorum, debet intelligi quatenus non offeratur intereſſe, vt per Neguſ. *d. primo memb. 2. par. nu. 7. circa fin.* & per Guttier. *in repetitione l. nemo poteſt, ſub num. 44. ff. de legat. 1.* Et hoc pacto intelligenda eſt concluſio firmata per Socin. *in conſil.* 90. *lib.* 4. & per Gozad. *conſil.* 24. *num. 9.* qui nituntur tenere contrarium, ſcilicet ſucceſſorẽ ſingularem teneri omninò ſtare locationi, & præcisè, tum quia habens hypothecam bonorum æquiparatur habenti vtile dominium; ſed habens vtile dominium

niũ non poteſt expelli, *l.1.§.1.ff. de ſuperfic.* ergò, & pariter conductor non erit expellendus, vt per Gozad. *ibi*, tũ quia per obligationem generalem bonorum dicitur cõſtitutum ius in re, per not. *in l.1.§.autem, ff. de ſuperfic.* nam eſt verũ, quod illud ius permanet quouſque conductori offeratur effectiuè ſuum intereſſe, ſed non prius poterit conductor expelli de re conducta, quã loco pignoris detinet, vt reſpondet Steph. Grat. *deciſ.99.nu.3.4.& 5.* ſanè vt inquit Couar. *Var.reſol.lib.2.c.15.nu.3.verſ.ſe-*
5 *cundum*, illa † hypotheca per ius offerendi à ſucceſſore, vel ab alio habente intereſſe, ſoluitur & definit, *d.l.Paulus, aliàs Sempronius, §.qui pignoris, ff.quib.mod. pign. vel hypoth.ſolu.* ſubiungẽs parum in hac curandum de auctoritate Cumani, & Soc.Bald. verò, *in l.ſi merces, §.1.in antiquis reportatis*, nititur alio fundamento, vt ab opinione Communi recedat, & inquit, quod conductor habẽs hypothecam, poteſt rem locatam retinere iure pignoris, donec ſibi detur id quod debetur; ſed ei eſt debita patientia vtẽdi, & fruendi, quouſque locatio durat; igitur non poterit expelli, nec per ſolutionem intereſſe poterit amoueri:
6 quia † ſuum intereſſe cõſiſtit in patientia; iuremerito ſucceſſor ſingularis præcisè tenebitur ſtare locationi. Sed hoc fundamentum (ſit dictum cum pace Baldi) mihi videtur quod poſſit retorqueri: nam ſecũdum veram, & approbatam opinionem, patiẽtia ad quam locator tenetur, eſt quid facti, vt per Neguſ. in puncto, *de pignor.1 mem b.2.par. num.8.* Card. Mant. *de tacit.conuent.lib.5.tit.8.nu.34.* At in obli-
7 gationibus † facti, ſuccedit obligatio ad intereſſe, neq; quis pręcisè poteſt cogi ad præſtandum factum, vt per Scribentes *in l.ſtipulationes non diuiduntur, ff. de verb.oblig.* ideò ſuppoſito argumẽto ipſius Baldi, quod patientia ſit debita, ſequitur, quod ſi illa non præſtatur, ſuccedat obligatio ad ipſum intereſſe, vt per Neguſ. citatum, & hoc etiã pacto intelligit limitationem noſtram, & illam declarat Iaſ. *in repetitione §.Diui, in 1.lect.num. 92.verſ.nec credo, ff.de leg.1.* & reſpõſio illa, quod in obligationibus facti, ſuccedat obligatio ad intereſſe, procedat in agẽdo, non autem in excipiendo, vt aliqui exiſtimarunt, iure non probatur: cum eadem ſit ratio in vtroque caſu, & hanc vti verã, & Communẽ reſpondendo omnibus contrarijs ſequitur Guttier. *Canon. quæſt.lib.2.quæſt.8. nu.15.cum ſeq.* & contra Bald. & ſequaces Communiter tenẽt

Do-

Doctores,vt teſtatur Nat. *conſ. 426.ſub num.3.in fine.*

Solet tamen controuerti inter Doctores, an requiratur ad effectum prædictũ ſpecialis hypotheca, vel ſufficiat generalis: nam quod ſpecialis ſit neceſſaria, tenent Imola *in l.qui abſenti,in §.ſi quis poßeſſionem, nu.3.* Roman. *nu.3 ff.de acquir. poſſeſ.* Alex. *in §.ſi vir in quinquẽnium, num.4.verſ.aduerte,ff.ſolut.matr.* Iaſ.*in l.filiusfamilias, §. Diui, in 1.lect.num.92.ff.de leg.1.*& ceteri quos ſeriosè citat Duen. *in Reg.240.num.7.verſ.in quo.* Verum Cõtraria opinio eſt verior, & tenenda tanquam Commu-
8 nis, quod † immò non requiratur ſpecialis, ſed ſufficiat generalis, ad effectum præſentis inſpectionis: vt de Communi teſtatur pluribus adductis Duen.*ibi;* & de magis Communi Ioſeph. Ludouic. *deciſ. Lucenſ.38.nu.3. & 4.* Neguſ. *de pign.1.memb.2. par.num.6.*quo loci ſcribit,ad effectum vt conductor poſſit retinere rem locatam,quouſque offeratur ſibi intereſſe, ſufficit ſiuè hypotheca ſit generalis, ſiuè ſpecialis, ex quo habent eundẽ effectum, & per vtrumque ius in re acquiritur, *l.generaliter,ff. qui pot.in pign. hab.* Oſaſc. *deciſ. 156.num.3.4.& 5.* vbi de Communi; & adeò verum eſſe fate-
9 tur,quod †ſi per Notarium fuiſſet omiſſa hypotheca ex errore,aut ſimplicitate,illa ſubintelligeretur cum de conſuetudine illa ſemper ſoleat apponi, vt *ibi* per eum.

Quinimmò iſta limitatio ꝓ-
10 cederet,dato quod †in loco adeſſet Statutũ,quod immiſſus in poſſeſſionem vigore ſententiæ Iudicis, deberet manuteneri in ea expulſo debitore, & quocũque habente cauſam ab eo:quia adhuc intelligeretur reſeruare ius conductoris habentis hypothecam,vel alio modo ius in re, nè excludatur legitima interpretatio, & nè quis indebitè damnum patiatur, & priuetur beneficio legis: cum Statuta talẽ recipiant interpretationem à iure Communi, vt quam fieri poſſit reſtringantur ad vnum tàntum caſum; veluti in ſimili Statuto Lucano decidit Magon. *deciſ. 97.num.19.vſque in finem* in terminis huius diſputationis; & magis clarè de hoc Statuto Ioſeph.Ludouic. *deciſ.Luc.38.nu. 27.& infrà.*

11 Et quod †generalis hypotheca ſufficiat, tenuit Rota in Romana caſalis corã Illuſtriſs.Ludouiſio,nunc Pont. Opt. Max. *nu.5.*& ſinè ſcrupulo, vbi adeſt iuramentum, quod habet vim conſenſus ſpecifici, vt *ibi* per Rot.*num.6.*de qua per Stat.Pacif.*in tract.Salu. in ord.deciſ.164.*

& ſaltē vt reſtituatur omne intereſſe conductori antequam expellatur non videtur heſitandum: quia, vt inquit Oſaſc. *in citata deciſ.* 156. *nu.* 6. omnes Doctor. in hoc conueniunt, quidquid ſit ad effectum, vt ſingularis ſucceſſor teneatur ſtare pręcisè, vel cauſatiuè locationi.

Illud ſolummodo aduertendum eſt, quod Doctores qui citantur pro parte contraria, ad probandum requiri ſpecialē hypothecam, non loquuntur in his terminis: ſed in alia quæſtione penitus ſeparata à præſenti diſputatione, nempè, an requiratur ſpecialis hypotheca in prohibitione expreſsa de nō alienando, vt impediat dominij tranſlatio, vel ſufficiat generalis; in quorum numero citatur Alex. *in d.* §. *ſi vir in quinquennium, nu.* 4. *verſ. aduerte*, & Iaſ. *in d.* §. *Diui, num.* 92. *in* 1. *lect.* Capic. *deciſ.* 192. *num.* 3. & 4. & multi alij, qui in hoc benè dicunt neceſſariam fore ſpecialem hypothecam, cum materia ſit exorbitās,
12 ſtante quod † ex prohibitione de non alienando, nō impeditur dominij translatio, iuxta Communem opinionem, de qua per Capic. *cit. num.* 3. ideò non poſſunt adduci in contrariū in pręſenti diſcuſſione, in qua nō quęritur de prohibitione alienationis, & de materia exorbitanti; ſed an per generalem hypothecam cōſtituatur ius in re ex parte cōductoris, vt expelli non valeat a locatione, ſaltem per effectiuam intereſſe ſolutionem, & in hoc ſufficit, quod hypotheca ſit generalis, per quam ius in re conſtituatur, vt dictum eſt, non quidem vt ſucceſſor ſingularis præcisè ſtare teneatur locationi: ſed vt non expellatur conductor, donec ei ſuū intereſſe perſoluatur; & ſic in prima quęſtione Doctores prædicti benè loquuntur, & in ſecunda nihil officiunt, cum verè non mereantur allegari in iſto propoſito; & eſt non parua æquiuocatio reſpectu eorum, qui illos in hanc ſententiam adducunt, vt aduertit Neguſ. *ſupra cit.* 1. *membro,* 2. *par. num.* 6. *in fine*.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

DE LOCATIONE IVRATA.

SVMMARIVM.

1 *Iuramentum obligat præciſè ad factum.*

2 *Promiſſio iurata obligat ad obſeruantiam, nec per ſolutionem intereſſe promittẽs liberatur. Contrarium num. 11.*

3 *Iuramentum non poteſt impleri per æquipollens, ſed præciſè eſt obſeruandum.*

4 *Iuramentum recipere tacitã conditionem ex natura actus, quomodo intelligatur.*

5 *Iuramentum ſemper aliquid addit actui.*

6 *Actus geſtus contra iuramentum valet, & tenet, quamuis contrauenien incidat in periuriũ.*

7 *Differentia inter promiſſionem de vendendo, & venditionem.*

8 *Iuramẽtum intelligitur rebus ſic ſtantibus. Declara, vt hic.*

9 *Iuramentum non tranſit ad ſucceſſorem ſingularem. Contrarium tamen eſt verius.*

10 *Promiſſio ſub fide habet vim iuramenti.*

12 *Iuramentum non afficit rem, ſed perſonam.*

13 *Prohibitio de non alienando iurata, cum hypotheca bonorum, impedit tranſlationem dominij.*

14 *Res obligata pro obſeruatione pacti, impedit trãslationem dominij, ſi cõcurrat expreſſa prohibitio de non alienando.*

15 *Iuramentum habet vim hypothecæ.*

16 *Iuramentum ſolum non ſufficit, vt ſucceſſor prçciſè ſtare teneatur locationi ſinè prohibitione de non alienando cum hypotheca ſpeciali.*

LImita Decimoſextò noſtrã Concluſionem, quando locatio eſt facta cum iuramento, quo caſu ſucceſſor ſingularis tenetur omninò ſtare locationi, dato quod ei offeratur effectiuè
1 omne intereſſe: nam † iuramentum habet iſtam naturã, quod obligat præciſè ad factum, ità, vt per ſolutionem intereſſe non euitetur periurium, ſecundum

Communem, veriorem, & magis Communem opinionem, de qua teſtatur Guttier. *de iur. confirm. cap. 39. num. 6. par.* 1. qui in hanc ſententiam plures, & infinitos adducit Doctor. alioquin non eſſet verum, quod iuramentum obligaret præcisè, contra Communes traditiones Doctorum, & ſibi ipſi poſſet commutare iuramentum propria auctoritate, quod non licet; vt deducit Natta *conſ. 426. num.* 18. & Oſaſc. *deciſ. 92. num.* 21. quamuis enim attentis Regulis iuris Communis, obligatus ad factũ, ſi non obſeruat, teneatur ad intereſſe, *l. 1. ff. de act. empt. l. ſi quis ab alio, §. ſi quis promiſerit*, vbi Bart. & ceteri Scribentes, *ff. de re iudic.* & in locatione Neguſ. *de pignor. 1. memb. 2. par. num.* 8.
2 nihilominus, quando † promiſſio facti eſt iuriſiurandi religione vallata, cogitur promittens ad obſeruantiam iuramẽti, neque liberatur ſoluendo intereſſe, Oſaſç. *deciſ. 92. num.* 19. & de Cõmuni Mant. *de iuram.* quidquid alij cõtradixerint *in tract. de iuram. par. 4. effec. 12. nu. 1. & 2. cum ſeq.* Card. Mant. *de tacit. conuent. lib. 4. tit. 32. nu.* 84. & in terminis noſtris de magis Communi, Rol. *conſ. 6. num.* 32. vbi quod in iudicando ab iſta opinione nõ eſt recedendum: quia ſi admitteretur ſolutio intereſſe, iuramentum hoc modo im-
3 pleretur per æquipollens, † cum tamen illud debeat obſeruari in forma ſpecifica, vt per eundem Mant. *par. 4. effec. 20. num.* 1. Et in puncto locationis, quod ſingularis ſucceſſor teneatur ſtare locationi iuratæ, neque ſufficiat implementum per ęquipollens, Surdus vidẽdus *deciſ. 225. nu.* 4. Pręterea iuramentũ facit, quod actus valeat omni meliori modo, *l. cum pater, §. filius matrem, ff. de leg.* 2. ideò cum iuramentũ habeat vim ſpecialis hypothecæ, perindè habetur, ac ſi nominatim, & expreſsè fuiſſet res hypothecæ ſubiecta, vt deducit Steph. Grat. *Diſcept. forenſ. c. 37. par. 1. nu. 22. cum ſeq.* ſed melius Surd. *d. deciſ. 225. nu. 11. & 12.* Accedat, quod vbi iuramẽtum ſeruari poteſt ſinè interitu ſalutis æternæ, nõ ita de facili eſt reſpuendum, ſed cogitur promiſſor ad obſeruãtiam; vt de Communi in propoſito firmat Rol. *d. conſ. 6. ſub num.* 34.

Neque prædictis obſtat illa vulgata iuris Concluſio, quod
4 iuramentum † recipit tacitam conditionem, ex natura actus, cui apponitur, ita vt reſtringi debeat in quantum fieri poteſt, ne iurans obligetur in plus, ſecundum Abb. *in cap. quemadmodum, de iureiur. l. fin. C. de non numer. pecun.* & proindè cum ſit

appo-

appoſitum obligationi facti, in qua ſuccedit obligatio ad intereſſe, *l. Celſus, ff. de verb. oblig.* recipit hanc reſtrictionem, vt ſucceſſor teneatur ſtare locationi quatenus ei non offeratur intereſſe, vt per Steph. Grat. *deciſ. 99. nu. 7. & 8.* nam omiſſo, quod Iaſ. *in l. ſi conuenerit, ff. de iuriſd. omn. iud. num. 8.* conſtituit Regulam in contrarium, quod immò iuramentum non ſit reſtringendum ad naturã actus, ſuper quo
5 interponitur, quin † potius ſemper aliquid addit actui, *c. fin. ne præl. vices ſuas*, & ſic videtur quædam truffa inter Doctor. vt eſt videre apud Mant. *de iuram. effec. 8. par. 4.* bifariã remouetur fundamentum, & primo quod illa Regula procedit, quando in principali diſpoſitione deficit conſenſus, & ita intelligitur *l. finali, C. de non numerata pecun.* vt per Oſaſc. *deciſ. 99. num. 14. verſic. nec eſt impedimento*, quo ceſſante impoſſibile eſt quòd iuramentum aliquid operetur, ſecus ſi non deficiat conſenſus: quia tunc dat robur contractui, & maiorem firmitatem, immò aliquid plus addit, vt reſpondit Roland. *in d. conſ. 6. num. 38. & 39.* vbi *num. 37.* adducit aliam reſponſionem, quod illa Regula procedit, in his, quæ ſunt de natura primordiali contractus, non in his, quæ ſunt de natura accidentali, vt *ibi* per eum.

6 Nec ad rem pertinet, † quod actus geſtus cõtra iuramentum valeat, & teneat, tametſi contraueniẽs incidat in periurium, iuxta gloſ. Communiter receptam, *in c. vlt. in verbo reuocatus, de procurat. in 6.* quia ſecundum Rolan. *ſępius citatum num. 52.* illud procedit in actibus, qui à voluntate vnius tantum pendent, ſecus in actibus tertio præiudicialibus, & in quibus verſatur intereſſe alterius, quo caſu alteri per alterum non poteſt inferri iniqua conditio.

Non obſtat quod promittẽs cum iuramento vendere, ſi alij poſtea vendat, venditio eſt valida, non obſtante ſacramento, ſecundum Imolam *in cap. cum conntingat, de iureiur.* nam iſtud
7 procedit, quia † aliud eſt vendere, aliud eſt promittere de vendendo; in promiſſione enim de vendendo non conſtituitur aliquod ius, nil mirum ſi nõ poteſt præciſè cõpelli ad factum; ſed tantum agitur ad intereſſe, vt per Teſſaur. *deciſ. 233. num. 5. & 6.* quod non accidit in primo caſu, quando venditio eſt ſequuta, eo quod ius potentius conſtituitur in re, vt idem Rol. proſequitur *num. 53.* & hoc procedit, etiam ſi in promiſſione adſit iuramentum, vt per Seraph. *de priuil. iur. priuil. 23. num. 27.*

Non

8 Non etiam offendit, † quòd iuramentum ſit interpretandũ rebus ſic ſtantibus, Iaſ. *in l.quod Seruius, num.* 10.*ff. de condit.cauſa data*, Berous *conſil.4.num.*51. *cum ſeq. libro* 1. Pariſ. *conſil.97. num.*31. *lib.*1. & Menoch. *conſ.* 27.*num.*48.*lib.*1. Nam iſtud intelligitur, quando non fuit cogitatum nec in ſpecie, nec in genere, vt per Alexan. *in l.1.§.ſi quis ita,ff.de verb.oblig.col.3.*

Denique ceſſat id quod dicitur de iuramento, quod ſolum obligat iurantem, & non tertium, cum ſit perſonale, non e-
9 grediens perſonam, † nec eſt tranſitorium ad ſucceſſorem, vt per Innoc. *in cap.veritatis,de iureiuran.* Bald. *in l.etiam, in fine,ff.eodem*, Dec. *conſil.*203. *ad finem*, Pariſ. *conſil.*75. *num.*23. *libro* 3. cum alijs de quibus per Aimon. *conſil.*142. *in fine*, & in pũcto caſus noſtri Auenion. *deciſ.*108. *ſub num.*8. nam̃ præter quam quod Doctores citati loquuntur quo ad vinculum periurij, patet reſponſio ex ijs quæ ſcribit Surd. *in deciſ. citata* 225. *numer.3.* quod immo iuramentum auctoris nocet ſucceſſori, & iuramentum venditoris affert præiudicium emptori; & ibi adducit leges, & auctoritates, quæ probãt huiuſmodi Conclusionem, ex quibus iſta limitatio videtur optimis rationibus fundata, quam ſequuntur Butr. *in cap.fin. num.4. ne prælati vic. ſuas*. Socin. *conſil.90. nmm.*10. *volum.4.* Neguſ. *de pignor. primo memb.2.par.num.9.* Roland. *in dicto conſil.6. vol.1.num.* 29. qui pleniſſimè, & ex profeſſo reſpondet omnibus cõtrarijs, Surdus *deciſ.*225.*nu.4.&* 5. Manc. *de iur. par.4. effec.*152. *num.*12. vbi quod iſta opinio eſt verior, Steph.Grat. *Diſcept.forenſ.cap.* 37.*par.*1.*numer.*22. *&* *deciſ.*99. *num.*7. quam fuit ſequuta Rota Roman.coram Illuſtriſs.Ludouiſio nunc Gregor.XV. Pontif. Max.in Romana Caſalis, Lunę prima Iunij 1602. de qua infra *num.6.* & prius illam canonizauit in Romana retractus apud Card. Mantic. *deciſ.30. num.6.* & Rota Auenion. *deciſ.*108. licet in fine dicat, quod opinio iſta eſt dura, quam Surd. *in deciſ.prædicta* 225. dicit procedere, etiam ſi non adſit iuramentum actuale, cum ſufficiat ad iſtum effectum iuramentum vir-
10 tuale, puta † promitto ſub fide, vel ſyncerè, quæ promiſſio habet vim iuramenti, vt *ibi* per eum, *num.*1.*&* 2.*cum ſeq.* & conferunt ſcripta per Manc. *de iuram.par.*1.*quæſt.*7. quod eſt valdè notandum.

Non caret tamen iſta limitatio contradictione, etſi tot iuribus, & auctoritatibus ſit munita:

ta: quam impugnat Guttier. *Ca nonic. quæſt. lib. 2. cap. 8. num. 32. cùm ſeq.* quamuis contrarium alias ipſemet tenuerit *in repetit. l. nemo poteſt, de legat. 1. num. 45.* vbi de magis Communi opinione teſtatur, *& num. 38.* dicit enim, quod ſemper fuit ſolitus veritatem ſequi, & ideò, licet alias incidenter tenuerit hanc limi-
11 tationem, hodiè, tamen † libenter ſuſtinet Cõtrarium, & ſubdit, non eſſe admodum fidendum de illis Doctoribus, qui ſinè indagine, & examine opiniones percurrunt more auium, quarum vna auolante, ceteræ eam ſequuntur; & tutiſſimum fundamentum, vt ab opinione Communi recedat illud ſibi potiſſimè videtur, quod pactum de non alienando cum iuramento, non impedit translationem dominij, & non obligat iurantem ad obſeruantiam præcisè; & hanc dicit magis receptam opinionem, *vt num. 33.* & plures adducit, ſubiungens, quòd reſponſio Rolandi *in d. conſil. 6.* ad huiuſmodi fundamentum, non ſibi ſatisfacit, dum aſſerit opinionem Contrariam eſſe veriorem, cuius reſponſio in actu pratico, non admittitur, ſecundum eum. Deinde, *num. 38.* inquit, iure non caueri, quod per iuramentum conſtituatur ius in re, ſed tantum in perſona, ità,
12 vt † rẽ non afficiat; ſed ſolummodo perſonam, contra quam datur tantummodo actio perſonalis ad intereſſe, ſequuta alienatione, *l. ea lege, C. de condit. ob cauſ.* Ruin. *in l. filiusfamilias, §. Diui, nu. 99.* Rip. *nu. 84.* & Alc. *nu. 35. ff. de leg. 1.* & re vera dubitarũt Dñi, an prohibitio alienationis iurata, impediat translationẽ dominij, vt *in deciſ. 477.* apud Card. Seraph. *num. 7.* ſed
13 verè quãdo † iuſiurandi religio concurrit cum hypotheca, & prohibitione expreſſa de non alienando, quod impediatur translatio dominij, ſinè dubio tenẽdum videtur, vt per Card. Mantic. *de tacit. conuent. libro 4. tit. 30. numer. 19. cum ſeq.* cum alijs ab eo congeſtis, & in hac parte decipitur Guttier. dum credit Contrariam ſententiam eſſe Communem; proindè ego exiſtimarem opinionem Guttier. procedere, ſi nõ adeſſet pactum expreſſum de non alienando rem locatam cum ſpeciali, aut ſaltem generali hypotheca bonorum, iuramento firmata, ità, vt ſolum iuramentum non ſufficiat de per ſe, ſinè pacto expreſſo, etſi contrarium crediderit Surd. *in allegata deciſ. 225. num. 10.* cuius deciſio redditur multum dubitabilis ex prædi-
14 ctis. Et quod dicitur rem † obligatam pro obſeruatione pacti, impe-

impedire translationem dominij, *l.ſi creditor, §.vltimo, ff. de diſtract. pignor.* debet intelligi, ſi cum ea concurrat pactum expreſſum de non alienando: quia ſola tacita prohibitio non ſufficit, vt per Card. Mantic. *de tacit. conuent. lib. 4. tit. 32. num. 79.* & quamuis nonnulli reſtringāt hanc declarationem, quatenus pactum ſit iuriſiurandi religione vallatum, vt per eum, *num.* 80. tamen ſecundum eundem, Contrarium eſt verius, quando pactum de alienando non fuit nominatim expreſſum, vt *numer.* 87. Si enim Doctores variant, quando pactum de non alienando fuit adiectum cum iuramento, an impediatur tranſlatio dominij, multò fortius dicendum quando non legitur pactum de non alienando. Concludo igitur Limitationem noſtram eſſe veram, concurrentibus prædictis, alioquin ceſſantibus pacto de non alienando, & hypotheca, opinio Guttier. ſuſtineri poteſt, quod ſucceſſor ſingularis præcisè non teneatur ſtare locationi, ſed tantum cauſatiuè, vt per eum *nu. 37.* id magis: quia Domini de Rota, in d. Romana caſalis, & in Rom. retractus non aperiunt, an cauſatiuè, vel præcisè ex ſolo iuramēto ſucceſſor ſtare teneatur, licèt virtualiter poſſit colligi eorum intentionem fuiſſe talem, dum nituntur in efficacia iuramenti, quod dicunt habere vim ſpecialis conſenſus, & præcisè obligare ad obſeruantiam, vt in dicta Romana caſalis, *num. 3. & num. 6.* non tamen diuinare licet, cum habeamus alias doctrinas firmiores, Contrarium probantes, & in ſpecie, quod hæc duo copulatiuè debeant concurrere, hoc in terminis adnotauit Carroc. *de locat. par. 4. tit. de ſucceſſ. quæſt. 25. num. 52. verſic. addo.*

In eo tamen, quod Guttier. dicit, non reperiri in iure cautum, quod per iuramētum conſtituatur ius in re, mihi videtur, quod non benè dicat: quia iuramētum habet vim expreſſi conſenſus, & operatur, vt ſpecialiter intelligatur expreſſum,
15 quod ſpecialiter exprimi † debet, ideò habetur perindè ac ſi hypotheca fuiſſet expreſſa, & ſi hypotheca fuit generaliter, habetur tamquam ſi eſſet ſpecialis, cum iuramentū habeat vim ſpecialis expreſſionis, & faciat valere actum omni meliori modo, vt per Card. Mantic. *de tacit. conuent. tit. 30. lib. 4. num. 20. & 21.* & optimè per Surdum *deciſ. 225. num. 11. 12. & 13.* & per conſequens ius in re dicitur conſtitutum, vt per eundē Surdum *ibi num. 9.* nec iſtud repugnat

gnat ijs, quæ ſuperius diximus, ſcilicet non ſufficere hypothecam generalem, ſed neceſſariã fore hypothecam ſpecialem, ad effectum impediendi translationem dominij: nam illud procedit ſi non adeſt iuramentum, vt loquitur Card. Seraph. *in deciſ. citata*, ſecus accedente iuramento, vt dixi.

16 Solum † itaque iuramentum de obſeruando locationem ſinè prohibitione de non alienando, non ſufficeret: ſed per ſolutionem intereſſe conductor eijceretur, niſi cum ipſo pacto concurreret ſpecialis hypotheca, quo caſu, vt dixi, prodeſſet etiam abſque iuramento, nec officit, quod nemo poſſit propria auctoritate ſibi iuramentum mutare; namque iſta mutatio fit legis auctoritate, & non propria, vt reſpondit Oſaſc. *d. deciſ. 92. num. 29.* & hoc etiam pacto tollitur fundamẽtum illud, quod iuramentum ſeruari debeat quando ſeruari poteſt ſine interitu ſalutis æternę, & in forma ſpecifica: quia ſatis dicitur iuramentum obſeruari ſpecificè, ſi verè, vel fictè obſeruetur legis permiſſione, vt idẽ Oſaſc. ſubiungit *num. 30.* vbi in ſequentibus numeris alijs motiuis in ipſo iuramento fundatis, optimè ſatisfacit.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De locatione ad longum tempus.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor ſingularis tenetur ſtare locationi ad longum tempus, & num. 6.*

2 *Conductor ad longum tempus efficitur vtilis dominus.*

3 *Conductor ad longum tempus, eſt ſimilis emphyteutæ.*

4 *Conductor ad longum tempus, dicitur poſſidere.*

5 *Laudemium debetur ex locatione ad longum tempus.*

7 *Conducens ad vitam, vel per decennium, non poteſt expelli à ſucceſſore ſingulari.*

8 *Tempus modicum dicitur infrà decennium.*

9 *Prohibitus alienare cũ iuramento, non etiam poterit locari ad longum tempus.*

10 *Pœna priuationis ob alienationem ab emphyteuta factam nõ incurritur per locationẽ ad longum tempus.*

11 *Pactum in locatione ad longum tempus appoſitum, quod non transferratur vtile dominium, valet.*

12 *Pactum, quod non tranferratur vtile dominium in conductorẽ, an per locationem ad longum tempus, poſſit apponi per tutorem.*

13 *Locatio fructuum bonorum Eccleſiæ ad vitam facta, non valet.*

14 *Pactum inter eos, qui liberam bonorum adminiſtrationem habent, quod non trãsferratur vtile dominium in locatione, valet, nec ob id ſucceſſor cogitur ſtare locationi.*

LImita Decimoſeptimò noſtram Concluſionem non
1 procedere † in locatione facta ad longũ tempus, cui ſucceſſor ſingularis velit nolit ſtare cogitur, ea ratione: quia per eam ius in re conſtituitur, & ideò huic conductori datur vtilis actio aduerſus quemcumque poſſeſſorem, *l. 1. §. qui ſuperficiem, ibi, & ſanè cauſa cognita ei, qui ad modicum tempus conduxit ſuperficiem,* in

in rem actio competit, ff.de ſuperfic. facit text.*in l.1.§. qui in perpetuum, & l.fin.ff. ſi ager vectig. vel emphyt.pet.* ea propter, ſi datur actio, multo magis dabitur exceptio: cum fauorabilior ſit retentio,quã actio, *l.ſi cum filio, vbi gloſ.in princ.ff.de compenſ.* & in iſtis terminis Auffr. *ad Capel. Toloſſ.deciſ.*420. *in principio*, & Alex. *in l.cum filiofamilias, §. ſi vir in quinquennium,ff.ſolut.matrim.num.*2. ad exemplum conductoris habẽtis hypothecam, per quam ius vtile conſtituitur in re,& iuremerito ei datur retentio,vt *ibi* per Alexan.& ſal-
2 tem iſte † dicitur vtilis dominus, vt dicit gloſ. *in Clement.* 1. *de reb.Eccleſ. non alienan.in verbo locationes*, vbi reprobat Accurſium,qui Cõtrarium tenuit, *in l.penult.§.inſtituto.ff. de leg.*2. quam gloſ. canonicam ſequitur *ibi* Bart. & Communem dicit Tiraq. *de vtroq.retract.§.*1.*gloſ.* 14.*nu.*81. Arius Pinellus *in l.*1. *par.3.num.*64. *C. de bon.matern.* immò ius talis ſic conducentis, eſt irreuocabile,nec tamen dico eſſe domini,& poſſeſſores in ſolidum eodem tempore,quod repugnat Regulis iuris, *l.ſi vt certo,§.ſi duobus vehiculum, ff. com-*
3 *mod.* quinimmò † iſte conductor dicitur ſimilis emphyteutæ,& ideò iudicatur, vt de emphyteuta,vt declarat Bald.*in d. §.inſtituto,ff.de leg.*2.Becc.*conſ.* 35.*num.*14.& Maſtril.*deciſ.*71. *num.*6. & in eum transfertur vera, & naturalis poſſeſſio,& titulus dominij, vt per Aret. *in l. ſi quis antè,in princ.de acquir.poſſ.* & Statutum loquens de poſſeſſore, verificatur etiam in con-
4 ductore ad longum † tempus, cum verè, & propriè iſte dicatur poſſidere, vt tradit Tiraq. *de retract. lign. §.*1.*gloſ.* 14.*numer.*79. quo loci *numer.*80. hoc procedere dicit, etiam quod habeat ſolum dominium vtile; & ſubiungit *num.*81. tale ius conductoris eſſe tam firmum,quod prohibitus alienare, cenſeatur etiam prohibitus locare ad longum tempus; quod probat pluribus ſimilibus, *ſub num.*82. & præſertim,quia ſecundum eum prohibita venditione, cenſetur prohibita locatio ad longũ tempus: quia leges, quæ de venditione loquuntur, habent locum in locatione ad longum tẽpus: quia iſti contractus æquiparantur à lege, *l.*1.*ff.loc.l.*1.*§. item ſi quis ff. depoſiti*, & benè Angel. *in §.pretium, num.*4. *Inſtit. de empt. & vendit.* ideò quemadmodum ex venditione debetur
5 laudemium, † ita, ex locatione ad longum tempus; & ſicut emphyteuta vendere nõ poteſt domino irrequiſito, ità nec conductor ad longum tempus; & in

ſumma, ſicut per venditionem res cadit in commiſſum, itá etiam per locationem ad longũ tempus, vt pluribus auctoritatibus de more ſolito cõfirmat Tiraquel. cit. quibus addi poſſunt Berous *conſil.123. lib.1.* Natta *conſil.104.num.3.* Clar. *in §.emphyteuſis, quæſt.19.* Ruin. *conſil.57.nu.12.lib.1.* & Corb. *de cauſ. priuat. ob alienat. ampliat.35.nu-*
6 *mer.2.* Et quod † ſingularis ſucceſſor teneat̃ ſtare locationi ad longum tempus, voluit primo gloſ. *in l. emptorem, C. loc. in verbo colono*, ibi, *item non ſit in eo qui conduxit ad non modicum tembus*, vbi Bart. *num.1.* & idem *in d.l.1.§. quod autem, num.5.ff. de ſuperfic.* Alex. *in d.§. ſi vir in quinquennium, num.2.* Bart. *in l. qui fundum, ff. loca. num.1.* Tiraquel. *in d.§.1. gloſ.14. num.82. verſic. ex his*, & Couar. *Var. reſolut. lib.2. cap.15. num.2.* & de Communi teſtatur Guttier. *Canonic. quæſt. lib.2. quæſt.8. num.26.* vbi, quod iſta opinio eſt receptiſſima, & nouiſſimè Card. Mant. *de tacit. conu. lib.5. tit.10. num.15.*

7 Vndè infertur, † quod qui conduxit ad decennium, vel ad vitam, non poterit expelli à ſucceſſore ſingulari: quia habet ius in re, vt in locatione ad vitam, & ad decem annos, firmat Gomez. *tom.2. cap.3. de locat. nu.9. verſic. non infertur*. nam locatio ad decennium perpetuæ locationi aſſimilatur, arg. *l. vltimæ, C. de præſcript. longi tempor.* Couar. *in d. cap.15. lib.2. num.2. in*
8 *fine.* & † modicum tempus dicitur infrà decennium, Cardin. Mantic. *de tacit. conuent. lib.5. tit.10. num.16.* & ideò cum ex ea dominiũ vtile transferatur, vt dictum fuit, per conſequens alienatio dicitur, vt per eundem Couar. *Var. reſol. lib.2. cap.16. num.1. verſic. ex quo apparet;* & multo magis, ſi locatio ſit facta vltra decem annos: nam ſinè dubio diceretur alienatio, vt per Corbul. *de cauſ. priuat. ob alienat. Ampliatione 35. num.14.*

Secundò infertur, quod licet ex aliquorum ſentẽtia, Prælatus, qui iurauit non alienare bona Eccleſiæ, non incidat in periurium, ſi bona locat ad longum tempus, ad euitandum pęnam periurij, cum iuramentum ſtrictè ſit intelligendum ad corticem verborum; quod tamen ſub dubio admittit Couar. *d. cap.16. nu.2.* ad effectum tamen nullitatis alienationis, ſecùs eſt dicendum: quia prohi-
9 bitus † alienare cum iuramento, non etiam poterit locare ad lõgum tempus, vt per eundem Couar. *ibi* qui in propoſito etiã putat non bene Alexan. conſuluiſſe *in conſil.119. libro 3.* dum

voluit pœnam priuationis ob alienationem factam ab emphyteuta domino irrequiſito, contra text. *l.fin. de iure emphyteut.* obtinere in locatione ad lōgum tempus: nam ſecundum Couarruuiæ ſententiam, alienatio qui
10 dem modō ſuſtinetur, † ſed non incurritur pęna, & caducitas, etſi Communem cum Alexand. dicat Corbul. *in d. Ampliat. 35. num. 2. cum ſeq.* aduerſus Couar. rectius tamen, & melius ſenſerunt Domini de Rota, ſcilicet pęnā *l. finalis, C. de iure emphyt.* non habere locum in locatione ad longum tempus, rationibus, de quibus latius ibi per eum, *nu. 4. cum ſequent.*

Tertiò infertur, quod locatio etiam dicitur ad longum tempus, ſi pactum initum ſit, quod eatenus duret locatio, quatenus locatori placebit, vel quamdiu conductor voluerit, vt per eundem Corbul. *numero 16.*

11 Ceterum, ſi inter partes † actum eſſet, quod non transferatur dominium vtile per talem locationem, videretur ſeruandam eſſe locationem, *l. quod ſi nolit, §. fin. ff. de ædil. edict.* & per conſequens per talem locationem, nullum ius diceretur tranſlatum in conductorem, ſecundum Bald. *in l. domus, §. finali, ff. de legat. 2.* quem ſequitur Bouer. *deciſ. 234. num. 5.* Valaſc. *de iure emphyt. quæſt. 29. numer. 7. verſic. licet*, & hac ratione, multi non paruę eruditionis, tenent
12 etiam † tutorem poſſe ad longum tempus locare, adiecto pacto, quod ius reale conductori nō acquiratur, quos serioſè adducit Simoncel. *de Decret. lib. 2. tit. 6. Inſpect. 2. num. 23.* aſſerentes hoc modo poſſe ſaluari gloſ. *in l. 2. §. inſtituto, ff. de legat. 2.* Contrarium tenentem, & Communem poſt Beroum, & alios dicit Corbul. *in d. Ampliat. 35. num. 19.*

Verum non deſunt contradictores quos recenſet Simoncel. proximè citatus, *num. 24.* quaſi huiuſmodi pactū fuerit in fraudem appoſitum, cum commoditas fructuum ad longum tempus habeatur pro vera alienatione in materia prohibitiua, ad tollēdas verſutias, & tergiuerſationes, nè alioquin Lex eſſet nugatoria, & tamquam verbalis, ſeruiat potius de vento, argum. *l. Seius, & Augerius, ff. ad leg.*
13 *Falcid.* Hinc † etiā locatio fructuum Eccleſiæ ad vitam, dicitur prohibita, Abb. *in cap. peruenit, num. 2. de arbit.* & Rebuff. *in Compend. alien. rer. Eccleſ. numer. 27.* & alios allegat Corbul. *in dicta Ampliatione 35. ſub numero 13.* vbi reliquit cogitandum. Ad effectum tamen præ-

ſentis

14 ſentis limitationis, ego † intrepidè dicerem, pactum valere inter eos, qui habent liberam rei locatæ adminiſtrationem, qui locando potuerunt legem imponere rei ſuæ, *l. in re mandata, C. mand.* neque contrahentes ſub clypeo præmeditatæ fraudis poſſunt pactum impugnare: quia ſic detegerent ſuam turpitudinem, quod non licet, *l. cum profitearis, C. de reuocand. donat.* Card. Mantic. *de tacit. conuent. lib. 13. tit. 37. num. 5. verſic. hoc ideo*, & iuremerito hoc in caſu ſucceſſor nō arctabitur ad ſtandum locationi, ſtante pacto de quo ſupra, quod nullum ius vtile, nec directū intelligatur tranſlatum in conductorem; & ſic ceſſarent omnes rationes pro limitatione ponderatæ, vt patet ex prædictis.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De locatione ex pacto reſeruata.

SVMMARIVM.

1 *Pactum expreſſe inter locatorē, & conductorem initum, quod non expellatur conductor, valet, & ſucceſſor huiuſmodi pacto ſtare tenetur.*

2 *Pactum ne expellatur conductor, eſt vtile, ne locator teneatur ad intereſſe.*

3 *Locator reſeruans ius conductoris, non dicitur tranſtuliſſe in ſucceſſorem ius plenum, ſed limitatum.*

4 *Colonus aduerſus ſucceſſorem ſingularem habet ius excipiendi, ſtante pacto de non expellendo.*

5 *Actio perſonalis etſi non detur contra ſucceſſorem ſingularem, fallit tamen contra habentem cauſam ab altero ex contrahentibus.*

6 *Ius excipiendi tranſit in ſucceſſorem.*

7 *Ceſſio non eſt neceſſaria in tranſlatione exceptionis.*

8 *Pactum cum alio celebratum ratione intereſſe, iuuat etiam illum cum quo non fuit geſtum.*

9 *Text. in l. Iulianus, §. pen. ff. de act. empt. declaratur.*

10 *Venditor cedendo actionem colono, liberatur ab intereſſe.*

LImita Decimooctauò, vt nō procedat Concluſio no-
1 ſtra, † ſi tempore alienationis, aut vēditionis expreſsè fuit conuentum, quod colonus, vel inquilinus non expellatur; quo caſu ſucceſſor ſingularis omninò ſtare cogitur locationi, textus eſt capitalis, *in l. noſtra, §. emptorem, C. locati, ibi, niſi ea lege emit;* ergò ſi emit ea lege, ſtare tenetur, vt enim exponit Surd. *deciſ. 225. num. 18. & 19.* illa dictio (Niſi) eſt exceptiua, *l. actione, C. de tranſact.* vbi Bart. & alij; verum exceptio debet eſſe de Regula, vt per Dinum *in Rubr. de reg. iur. in 6. circa finem.* Dum igitur illa lex in principio dicit, emptorem neceſſe non habere ſtare colono, deinde incontinenti ſubijcit, niſi ea lege emit, ponendo

do exceptionem, ſequitur, quod per conſequens ſtare cogatur, ſi de non expellendo præceſſit pactum; alioquin exceptio non eſſet de Regula, quod non eſt dicendum, ex allegatis per Euerard. *in ſua Centuria legali, ab except. ad regul. numero 9.* immò
2 nè † locator teneatur ad intereſſe conductori, datur pro conſilio à Iuriſconſulto, *in l. ſi merces, §. qui fundum, ff. locati*, vt fiat expreſſa reſeruatio, ibi, *curare debet, vt apud emptorem quoque eadem pactione colono frui, & inquilino habitare liceat, nè aliàs conductor agat cum locatore ex conducto*, argumentum euidens, quod pactum valet & ſuſtinetur, cum aliter eſſet nugatoriū, & ibi Caſtrenſ. *numero* 1. dicit, quod cautè agit locator, ſi hoc modo paciſcatur cum emptore; & per illum text. *in d. l. emptorem*, ſcribit Gomez. *de locat. cap. 3. tomo 2. ſub num. 9. verſic. tertio limita.* ita Communiter te-
3 nere Doctores; † cenſetur enim hoc caſu venditor tranſtuliſſe in emptorem, non quidem, ius plenum, ſed limitatum, vt dicit Surd. *d. deciſ.* 225. *numero* 18. ergò limitatum debet parere effectum, *vulgata l. in agris, ff. de acquir. rer. domin.* ſi enim quando locator reſeruat penſiones emptori, & ſucceſſori ſingulari, tacitè intelligitur iniunxiſſe onus perſiſtendi in locatione, *l. arbores, §. 1. ff. de vſufruct.* cum alijs de quibus per Card. Mant. *de tacit. conuen. lib. 5. tit. 10. num.* 22. multo magis quando per pactum expreſſum ſibi cauit nè expellatur; immò ſufficit, quod generaliter ius coloni fuerit reſeruatum, vt per Surdum *deciſ.* 265. *num.* 41.

Et licèt gloſ. *in d. l. emptorem, in verbo, emit*, dicat, quod non poteſt colonus ob id reſiſtere, quo minus expellatur, inferius tamen adducit meliorem ſolu-
4 tionem, quod † nempè colonus non habet actionem contra ſingularem ſucceſſorem, pro obſeruantia pacti, ſed benè habet exceptionem, vt poſſit retinere; quæ ſolutio cum ſit vltima, præualet, vt de illa gloſ. in terminis ſcribit Surd. *deciſ.* 264. *numero* 27. quo loci plures allegat ad confirmationem huius opinionis; & Gomez. parum antea citatus, affirmat, quod iſta eſt vera, ſubtilis, & mentalis reſponſio: nam ratio fundamentalis quare ſucceſſor ſingularis voluntarius non teneatur ſtare colono, potiſſimum verſatur in eo, quia locatori eſt imputandum, quare non reſeruauit ius conductoris, cum ad id potuerit proſpicere, ſecundum Cinum *in d. l. emptorem, num. 3. in fine.* quæ ratio ceſſat

in ſucceſſore neceſſario, vndè ne reſeruatio ſit inutilis, debet aliquem effectum operari, ſaltem per modum retentionis, vt in omnem caſum euitetur circuitus, cum alias conductor haberet regreſſum contra venditorem, & venditor contra emptorem, eo quia non ſeruauit pactum, *l. dominus, ff. de condict. indebiti.*

5 Et ratio illa, quod † huiuſmodi actio, vtpotè perſonalis, non detur contra ſucceſſorem ſingularem, euitatur primo, quia nō procedit in eo, q habet cauſam ab altero cōtrahente; iſte namque non dicitur tertius, ſed vnus, & idem cum venditore, *l. ſi ſuperatus, ff. de pign.* ideò pactum venditoris nocet emptori, *l. venditor, ff. commun. præd.* Tiraqu. *de retract. conſangu. §. 1. gloſ. 9. numero 110. cum ſeq.* vbi loquitur in ſtrictioribus terminis, & eſt text. *in l. fin.* vbi Bart. *ff. de oper. noui nuntiat.*

Remouetur ſecundo, conſiderando quod huiuſmodi actio non eſt merè perſonalis: ſed datur propter rem, & occaſione rei, ſtante pacto de non expellendo, ideò tranſit in ſingularem ſucceſſorem, vt dicunt Domini de Rota *deciſ. 907. in fine, in nouiſſ. diuerſ. par 3.*

Et in ſumma, ratio illa non viget quo ad effectum retentionis: quia etsì perſonalis actio nō

6 ſequatur fundum, † ius tamen excipiendi tranſit in ſucceſſorem, Socin. iunior *conſil. 158. numero 28. lib. 2.* Aimon *conſil. 148. numero 1.* Rom. *Sing. 177.* Hond. *conſ. 16. numer. 23. vol. 1.* & ferè in noſtris terminis Cardin. Mant. *de tacit. conuent. lib. 5. tit. 11. numero 19.* & in puncto huius pacti Surd. *deciſ. 264. numero 24.* vbi quod ius agendi non tranſit ſinè ceſſione: ſed benè ius excipiendi trāſit, quamuis ſit perſonale, eo magis, quia ius excipiendi concurrit cum iure retenſionis, & detentationis, quod tranſit in ſucceſſorem ob commodum, quod affert ipſa retentio, vt per Steph. Grat. *Diſcept. Forenſ. par. 1. capit. 20. numero 12. & 13. vbi numer. 14.* aduerſus Cinum *in d. l. emptorem, C. locati, nume. 4.* tenentem, quod conductor non poſſit contra emptorem excipere de huiuſmodi pacto celebrato cum venditore; ſed tantum, vt ibi cædatur ius excipiendi, teſta-

7 tur de veriori opinione: † quia in translatione exceptionis, nulla requiritur ceſſio, vt ibi *numero 15.*

Neque aduerſus noſtram limitationem facit, quod tale pactum non poſſit prodeſſe conductori, vtpotè geſtum cum alio, & inter alios, *l. iuris gen-*

tium, §. antè omnia, ff de pact. & alteri per alterum obligatio quę ri non poſſit, *l. ſtipulatio iſta, §. alteri ff. de verbor. oblig.* & Alex.
8 *conſ. 28. vol. 1.* quia † ratione intereſſe quod habet locator, vt ſeruetur pactum, & nè conductor expellatur, valet ſtipulatio, vt per Cardin. Mantic. *de tacit. conuen. lib. 14. tit. 2. numero* 4. & in iſtis terminis Surdus cit. *in d. deciſ. 264. numero 23.* accedente præſertim iuramento, quod ſi poteſt ſeruari ſinè diſpendio ſalutis æternæ, ſeruari debet, *cap. cum contingat, de iureiur.* ſi quidem confirmat contractus, qui iure Ciuili non ſubſiſtũt, vt per eundem Card. Mant. *ibi, nume. 52. & 53.* vbi *in fine*, ex Silueſt. Aldobran. teſtatur de Communi, præterquam quod pactum illud dicitur re vera concernere fauorem, etiã venditoris, & conductoris, nè teneatur ipſi cõductori ad intereſſe, ideoq; ab omnibus ſeruari debet, per ea, quæ idem Surd. ſcribit *in d. deciſ. 264. num. 32.* & ſi venditor ceſſiſſet iura conductori, res penitus difficultate careret, vt poſt Cinum, & Salciet. ſcribit Surd. *deciſ. 225. num. 15. & 16.*

9 Non obſtat † text. *in l. Iulianus, §. pen. ff. de act. empt.* vbi ſi venditor pactus eſt, quod colono perfrui liceat, datur actio ex vendito ipſi venditori, ad obſeruantiam contractus, & ſic Iuriſconſ. videtur excludere colonum, & proſequendo vlterius dicit, ſi quid tamen damni illatum eſt, culpa inquilini, vel conductoris, emptor agit contra venditorem; non contra conductorem, ex empto, vt ſcilicet conueniat ipſummet conductorem, & quidquid fuerit conſequutus, emptori reſtituat: nam ad illum text. reſpondet Surdus vbi ſupra, *numero* 21. quod licèt ibi Iuriſconſ. det actionem venditori vt agere poſſit, non tamen negat quin colonus poſſit inſiſtere rei, & quod ſit verum patet: quia text. dicit, quod datur actio, & certum eſt, aliud eſſe, habere actionem, aliud habere exceptionem: nam ſi non datur actio, datur tamen exceptio, iuxta intellectum gloſ. *in d. l. emptorem, in ſecunda ſolutione*, approbatum, vt per Surdũ, *numero* 27. Accedat ſecundum eundem, quod ille text. intelligitur, quando colonus de facto fuit expulſus: tunc, quia opus eſt remedio actionis, illa datur venditori, & non colono, cum hoc in caſu non conueniat retentio, vt ibi declarat *ſub nu-*
10 *mero* 21. Eſt verum, quod † cædendo actionem colono, venditor liberararetur, vt per gloſſ. *in d. l. Iulianus, §. pen. in verſic. ex vendito*, & quod ſtante pacto,

ſto, ſucceſſor ſingularis ſtare teneatur locationi, vltrà citatos tenet nominatim Guido Papa *deciſ.* 480. *ſub numero* 5. *verſicu. quinto fallit.* Petr. Duen. *in Regula* 240. *numero* 4. & plures alios longa ſerie congerit Surd. *in d. deciſ.* 264. *numero* 28. qui omnibus contrarijs ſatis luculenter ſatisfacit; & nouiſſimè Stephan. Gratian. *Diſcept. Forenſ. parte* 1. *capitulo* 20. *numero* 11. *cum ſequ.* ità, vt ab hac limitatione nullatenus ſit recedendum.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De locatione cum reſeruatione penſionum ad fauorem ſucceſſoris.

SVMMARIVM.

1 *Succeßor ſingularis tenetur ſtare locationi, quando locator pro ſucceſſore reſeruauit penſiones ſibi debitas.*

2 *Vſufructuarius debet habere pẽſiones, quando nominatim fuerunt comprehenſæ in legato, alioquin poterit deijcere colonum.*

3 *Dictio, ſed, ſtat aduerſatiuè in iure, & in facto.*

4 *Gloſ. in l. arbores, §. 1. ff. de vſufruct. declaratur, & ſub nu. 6.*

5 *Penſiones decurſæ in vita teſtatoris pertinent ad hæredes, non autem ad vſufructuarium regulariter.*

6 *Vſufructuarius ſi vult exigere penſiones, tenetur ſtare locationi, quando illas teſtator ad ſui commodum reſeruauit.*

7 *Diſpoſitio qualibet reſtringitur ad præſentia, non autem ad futura.*

8 *Succeſſor ſingularis ſtare tenetur locationi, quando venditor vnà cum ipſa re, cedit omne ius competens occaſione rei, nec alia ceſſio eſt neceßaria.*

9 *Caſtr. in l. inſulam, ff. loca. errauit.*

10 *Paria ſunt penſiones reſeruare ad fauorem ſucceſſoris, & quod nomen conductoris cenſeatur venditum cum ipſa re.*

Limita Decimononò, quotieſcumque † fuerunt reſeruatæ penſiones debitæ per conductorem, ad fauorem ſucceſſoris ſingularis; quo caſu ſuccedens tenetur ſtare locationi, text. eſt *in l. ſi mercedem, ff. de actionib. empt.* & melior *in l. arbores, §. 1. ff. de vſufruc. & quemadm. vſusfruct. amit. verſ. ſed ad exemplũ*, cuius verba ſunt hæc: Sed ad exemplum venditionis, niſi fuerint ſpecialiter exceptæ (id eſt penſiones, de quibus antea Iuriſconſul. fuerit locutus) poteſt vſufructuarius cõductorem

rem expellere,& ſic ponit regulam,quod vſufructuarius habet facultatem depellendi conductorem,ſicut poteſt emptor depellere, ibi ad exemplum venditionis, quod etiam obſeruat gloſ.dū dicit:quia conſtat quod emptor poteſt expellere colonum,poſtea in vētre ipſius text. ponit limitationem,ibi: *niſi fuerint ſpecialiter exceptæ*,quæ quidem dictio (Niſi) ſtat priuatiuè,& aduerſatiuè ad pręcedentia,vt notatur *in l.actione, C.de tranſact.*cum alijs de quibus per Surdum,in terminis illius text. *deciſ.*264.*num.*17.Igitur de natura exceptionis eſt, in caſu excepto vitiare regulam, *l.*1.*ff.de regul.iur.l. quod vero,l. ius ſingulare, ff. de legibus*, neque verba præcedentia illius legis probāt contrariam ſententiam:vt quidam malè putauerunt, nam dū Iuriſconſ. dicit, *quidquid percipitur ad fructuarium pertinet*, pēſiones quoque locatorum agrorum ſi ipſæ ſpecialiter comprehēſę ſint,optime quadrat,quod ſcilicet ad fructuarium pertineant,nedum quidquid percipitur, verum etiam penſiones agrorum locatorum,quando ſpecialiter fuerunt comprehenſæ, & reſeruatæ: quia ſcilicet vſufructuarius illas poteſt exigere, cum ea verba: penſiones quoque locatorum agrorum referrantur ad verbum pertinet, id eſt quod vſufructuarius eas debet conſequi,non etiam, omne id quod ex ipſo vſufructu percipitur: quia oratio eſt perfecta, habens ſuum verbum vndè regatur, hoc eſt, verbum pertinet; ad notata per Bart. *in l. in repetendis, ff. de leg.*3. cum alijs, de quibus per Hond. *d.conſ.*91. *lib.*1.*numero* 9.ita, vt ſit ſenſus,
2 quod † vſufructuarius habeat penſiones, quando nominatim fuerunt comprehenſæ: at vbi non ſunt ſpecialiter exceptę,poterit tunc vſufructuarius deijcere colonum, nec habebit penſiones,vt habetur in ſecūda parte text. quod ſecùs eſt ſi ſpecialiter fuerint exceptæ: quia tenebitur eo caſu ſtare locationi, & penſiones habebit; & iſte intellectus duplici ratione comprobatur,ſecundum Surd.*d.deciſ.*264.*num.*19.

Primò,quia Iuriſconſ.loquitur conditionaliter per dictionem (ſi) ibi: *ſi ipſæ quoque ſpecialiter comprehenſæ ſint*; quæ conditio debet impleri in forma ſpecifica; ergò ſi non ſunt ſpecialiter comprehenſæ, non ſpectant ad vſufructuarium, & per conſequens poteſt colonum expellere, vt proſequitur in ſecunda parte text. ibi: *ſed ad exemplum venditionis, &c.*

3 Secūdò,quia † illa dictio (ſed) de

de qua in ſecũda parte, cum ſit
aduerſatiua in iure, & in facto,
aduerſatur priori parti text. vt
quidem primo caſu quando cõ-
prehenſæ fuerunt penſiones, nõ
poſſit colonum expellere; ſed
in ſecundo ſit licitum depellere
ad exemplum venditionis, vt
dictum eſt; & ſubdit Surd. *num.*
20. ob id glo. in verbo, exceptę,
4 non † habuiſſe verum ſenſum
illius litteræ, & cum ea quoque
erraſſe Florianum, cuius cõtra-
rium mihi videtur; & firmiter
credo, quod gloſ. id ſenſerit, dũ
inquit, quòd ſiuè penſiones ſint
comprehenſæ, ſiuè nihil ſit di-
ctum, poteſt deijci colonus: nã
in eo quod dicit, ſiuè ſint com-
prehenſæ penſiones, gloſ. poteſt
optimè ſaluari, vt intelligat de
penſionibus decurſis viuente te
ſtatore, propter illa verba, de
quibus in textu, ibi: *iam antè lo-*
5 *catorum agrorum*, cũ † ſi de illis
à teſtatore nõ fuiſſet habita mẽ
tio, pertinuiſſent ad hæredes,
non autem ad vſufructuarium,
l. fructus pendentes, ff. de vſufruc.
& Franc. Manc. *deciſ.* 129. *par.*
1. *&* 440. *par.* 2. & ideò quam-
uis teſtator penſiones decurſas
in vita ſua voluerit in legato cõ
prehendi, non intelligitur ob id
obligaſſe vſufructuarium ad ob
ſeruantiam locationis, cum non
implicet contradictionẽ, quod
vſufructuarius debeat percipe-
re penſiones viuo teſtatore de-
curſas, & quod tunc non tenea-
tur ſtare locationi, prout quan-
do futuræ penſiones decurren-
dæ poſt illius mortem ſunt ex-
ceptæ, vt in ſecunda parte text.
quo caſu conductorem expelle-
re minimè poteſt: quia ſic da-
6 retur repugnantia, namquè † ſi
vult exigere penſiones, ergo te-
netur ſtare locationi, ſicut quan
do teſtator illas excipit ad com
modũ vſufructuarij, plus enim
facto, quam verbis ratificatio
inducitur, Magon. *deciſ. Flor.* 3.
nume. 17. Rota Rom. *in nouiſſ.*
diuerſ. deciſ. 631. *par.* 1. Surd. *de-*
ciſ. 229. *num.* 4. & Anch. *quæſt.*
famil. 38. *num.* 4. *par.* 1. quod nõ
accidit in exactione pẽſionum,
quæ ſunt decurſæ viuente teſta
tore, & quod ſic apertè ſenſerit
gloſ. proſequendo ſubiũgit, (ſe-
cùs ſi excipit: quia tunc nõ põt
deijci) ergo gloſ. habuit hunc
ſenſum, quod quando pẽſiones
fuerunt exceptæ, ſucceſſor ſin-
gularis, & vſufructuarius tenea
tur ſtare locationi, alioquin ſibi
ipſi contradiceret, quod ex prę-
dictis nõ videtur dicendum, &
hunc credo fuiſſe germanum
ſenſum illius text. & gloſſam
ſic pariter ſenſiſſe, non obſcurè
obſeruauit Alb. *in eodem* §. Idq;
magis quod reſeruatio penſio-
num in dubio intelligi poteſt de
maturatis, & iam decurſis, *l. in-*
ſulam,

ſulam,vbi not.Bart.in princ.ff.locati.neque ideò gloſ. potuit ſen-
7 ſiſſe de maturandis,† cum omnis diſpoſitio reſtringatur ad præſentia, non autem ad futura,vt in iſtis terminis proſequitur Surd.*ibi,num.*21.*cum ſeq.*& hoc fortè voluit annuere Iuriſconſ.in illis verbis,ibi: (*iam antè locatorum agrorũ*) ſi ipſę quoque ſpecialiter cõprehenſę ſint; & quod ſucceſſor ſingularis ſtare teneatur locationi, quando fuit conuentum,quod pẽſiones pertineant ad emptorem per illum text.*in l.arbores,§.* 1. tenet Alexand.*in l.ſi filiofamilias,§.ſi vir in quinquennium, num.*13.*ff.ſoluto matr.* & Steph. Gratian. *Diſcept.forenſ.par.*1.*cap.* 37.*nu.* 30.& Surd.*deciſ.*265.*num.* 30. *vbi num.* 31. confirmat hanc limitationem ex doctrina Bart. *in l.qui fundum,ff.locati,* quo lo-
8 ci in fine dicit,quod † ſi non eſt ſimpliciter vendita res,ſed etiã omne ius competẽs pro ipſa re, vel eius occaſione, tali caſu emptor tenetur ſtare colono,ita vt ſingularis ſucceſſor poſſit pro penſionibus conuenire conductorem; quod etiam dicit locũ ſibi vendicare, ſi venditor cederet iura ſibi competentia occaſione rei;cuius doctrinam ſequitur pariter ibi Caſtrenſ. neque iſto caſu eſt opus alia ceſſione,quia,vt inquit Surdus *ibi, nume.* 33. qui vult conſequens, intelligitur etiam velle omne neceſſarium antecedens, & ſic in omnem caſum competit vtilis actio,*arg.l.ſi ſic,§.*1.*vbi Bart. ff.de leg.*1.cum alijs per Surd.allegatis *num.*34. ſubdens *numer.*
9 35. † Caſtrenſem *in l. inſulam, ff.locati*, erraſſe, dum firmauit vtilem actionem non transferri in emptorem, tametſi præceſſerit pactum,quod penſiones accedant in venditione,niſi ſit di-
10 ctum, quod † cenſeatur venditum nomen conductoris: quia ſecundum Surd.idẽ effectus reſultat, quod nomen conductoris intelligatur comprehẽſum, & quod penſiones reſeruentur cum omni iure, & ſi fuiſſet dictum, quod veniat omne id ad quod tenetur conductor,res ſalua eſt, quod intelligitur ceſſa actio vtilis, vt per eundem Caſtrenſ. *in l. ex legato, C. de legat. nu.*4.quem in hac parte approbauit etiam Surdus citatus *numero* 35.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De conductore ſpoliato.

SVMMARIVM.

1 *Conductor expulſus de facto à ſucceſſore ſingulari, qui tenetur ſtare locationi, habet remediũ, vt reſtituatur ad priſtinum ſtatum.*

2 *Conductor, & colonus non dicuntur poſſidere, ſed eſſe in poſſeſſione, vel potius detinere.*

3 *Extremum primum reſpectu cõductoris, & coloni probatur ex ſola detentatione, & ſtatu.*

4 *Conductor habet regreſſum contra locatorem, ſi non poteſt frui re locata. Quod declara vt ibi.*

5 *Remedia plura quando euentualiter ſunt intentata, competere poſſunt ſi tendunt ad vnum finem.*

6 *Conductor expelli poteſt propria auctoritate. Intellige tamen vt ibi.*

7 *Conductor poteſt expelli propria auctoritate, quatenus ſit certũ ei nullam competere defenſionem.*

8 *Iudex ità demum priuat alium ſua poſſeſſione, quatenus ritè, & rectè procedat, & non aliter.*

Limita Vigeſimò Concluſionem noſtram, in tantũ, 1 quod in † illis caſibus, in quibus ſucceſſor tenetur ſtare locationi, aut coloniæ, ſi depellatur colonus, aut conductor, vel aliàs de facto eijciatur, poteſt petere reintegrari in priorem eorum detentationem, ſaltem officio Iudicis, vt in terminis firmat Caſtrenſ. *in l. Attilius Regulus, nu. 5. ff. de donat.* quod dicit perpetuò notandum, Neuiz. *conſ. 80. nume. 3.* & Lancelot. *de attentat. cap. 26. num. 31.* & illis datur reſtitutio ad ſtatum, non attento an ſtatus ſit legitimus, vel illegitimus, vt per Aegid. *deciſ. 101. Vt lite pend.*

Non obſtat quod iſti nõ poſſideant, ſed potius dicantur eſſe in poſſeſſione, *l. 3. in fine, ff de acquir. poſſeſſ.* vel potius detine-2 re, † quàm poſſidere, cum alieno

no nomine poſſideant, vt per Magon. *deciſ. Lucana* 53. *num.* 22. 23. & 24. & is poſſidet, cuius nomine poſſidetur, *c. cum venißent, de reſtit. ſpol.* quin potius ſecundum Ang. *in l. in conuentionalibus, §. ſi quis vacuam, ff. de verb. oblig.* poſſeſſio dicitur vacans: quia etſi non poſſideant, tamen quaſi poſſident, vt dicit Iuriſconſ. *in d. l. Attilius Regulus, in finalibus verbis, ff. de dona.*

3 Vndè ſat eſt, quod pro † ſufficiēti extremo doceant de eorum detētatione, & de ſtatu, in quo erant ab initio antè expulſionē, ſecundum Innocent. *in c. dilecti, num. 2. cum ſeq. de maiorit. & obed.* Rota *in antiq. deciſ.* 11. *de cauſa poß. & propriet.* & Steph. Gratian. *deciſ.* 132. *nu.* 14. nam Rota Romana non ſequitur illam opinionem, quod requiratur poſſeſſio ad illum effectum: ſed reſtituit ad ſtatum, etiam ſi colonus deficeret in ſolutione, cum enim id concernat meritum principale, interim nō denegatur reſtitutio, vt per Card. Seraph. *deciſ.* 415. *num.* 7. & *infrà:* Immò videtur ei competere remediū Reintegrandę: quia dictum remedium non tantum competit ſpoliatis, ſed etiam eiectis; quod etiam adaptatur ad conductorem, vt per Contard. *ad l. vnicam, C. ſi de momēt. poſſ. limit.* 21. *num.* 11. Simile videmus in poſſeſſore maioratus, cui datur remedium reintegratorium, ſi eiectus fuit, vel turbatus, quamuis non ſit dominus, vt per Gomeſ. *in l.* 40. *Tauri, nu.* 76. *in fine.* ſufficit enim ad iſtum effectum, quod quis reperiatur in poſſeſſione, vt experiatur, & vtatur iſtis remedijs; ita in poſſeſſore beneficij, & Prælaturæ decidit Abbas *in c. Nihil, col. fin. de electiōn.* Imola *in Clementina* 1. *vt lite pendent.* Capic. *deciſ.* 6. *num.* 6. & faciunt not. per Feder. de Senis *conſ.* 13.

Non obſtat quod huic conductori, & colono non ſuccurratur nec etiam per interdictū Vnde vi, *l.* 1. *§. deijcitur, verſ. deniquè,* vbi gloſ. *ff. de vi, & vi armata, l. colonus, ff. eodem,* licèt parum cautè aliud voluerit Alex, vt per Contard. citatum *nu.* 12. & bene, Valaſc. *conſult.* 79. *nu.* 10. *verſ. ſed quamuis,* quinimmo

4 non † valentibus frui rebus conductis, datur actio ad intereſſe contra locatorem, *l. ſi fundus quem, in fine, ff. locati, l. ſi in lege, §. colonus, ff. eodem,* quod ſibi videtur ſufficere, quandoquidem reſponſio patet ex ſuprà deductis, nempè, quod ſi non datur remedium prædictum, datur tamen reintegratio ad ſtatum, vt per Card. Seraph. *in allegata deciſione* 415. & per Steph. Grat. *d. deciſ.* 132. *num.* 15. vel iudicis

officiũ, vt latè proſequitur Contardus *in d.limitat.21. num.12.* & in puncto cõductoris, cui ſucceſſor ſingularis ſtare tenebatur, & nihilominus de facto fuerat expulſus à ſucceſſore, ſcribit Valaſc. *Conſult.*78. & tametſi habeat regreſſum pro ſuo intereſſe contra locatorem, per iura allegata, hoc tamen procedit, quando locator eſt particeps, vt deijciatur conductor à locatione: quia fortè non impleuit ex parte ſua ea, quæ implere debebat, vt per Bald. *in l.ædem, col.4. verſ. tertio quæro, C. locati.* at ſi locator non habet ad mixtam aliquam culpam, non video quare non poſſit vti iure ſuo, maximè quod nõ eſt prohibitum plu
5 ra † remedia adhibere, quando plura competunt, ſaltẽ euentualiter, vel quãdo tendunt ad eundem finem, nec vnum per aliud impeditur, vt per Franc. *deciſ.* 200.*num.3.* præſertim ſi conductor haberet hypothecam pro manutentione locationis, & ſic nedum haberet exceptionem repellendi ſucceſſorem ſingularem, verum etiam vtilem actionem in rem, aduerſus emptorẽ, tunc eo facilius daretur ſibi hoc remedium reintegratorium, vt conſiderat Valaſc. *in d.Conſult.* 78.*num.2.*

Non etiam reſiſtit quod con
6 ductor † poſſit depelli propria auctoritate, vt probat gloſ. *in l. emptorẽ, C. locati*, quam Communiter ſequuntur Scribentes, vt per Duen. *in Reg.*240.*num.*2. in verbo, emptor, hoc enim procedit quando ſtatus conductoris non eſt cõſiderabilis, puta, quia locatio eſt finita, vel alia ſimilis cauſa adducitur; ſecus dicendum, quando ſtatus conductoris eſt conſiderabilis, vt ſupponimus, quo caſu ei debet dari reſtitutio ad ſtatum, vt optimè declarat Card. Seraphin. *deciſ.*77. *nu.*4.5.*&* 6. & ſi res eſſet dubia, in dubio præſumitur cõpetere defenſionẽ, nec ideò quis eſt amouẽdus ſinè citatione, etiam quod aliàs videatur inuictus poſſeſſor, vt in ſimili de emphyteuta fuit deciſum coram Cardin. Mant. in Ceſenatenſi ſpolij, *deciſ.*194.*nu.*3. *cum ſeq.* vbi *nu.*2. fuit dictum, id etiam procedere dato quod dominus directus haberet auctoritatem intrãdi propria auctoritate abſq; partis citatione, & miniſterio Iudicis: qa adhuc neceſſaria eſt citatio, & cognitio cauſę, vt audiatur cõductor in iuribus ſuis, quare non ſit depellendus, cum deducere poſſit talem cauſam retinendi ipſam rem conductam, vt non ſit remouendus, vndè prius debet diſcuti an pactum locũ habeat: quod abſque citatione fieri non debet, vt per eundem Cardin. Mant.

Mantic. *de tacit.conu.lib.22.tit.22.num.11.& 12.c.licet Epiſcopus,de præbend.in 6.* Idcirco ta-
7 lia † pacta debent intelligi, vt ità demum effectum ſortiatur, quatenus clarè,& patenter conſtare poſſit conductori, aut emphyteutæ nullam competere defenſionem, vt deducit Card. Mant.*in d.deciſ.Ceſenat. num.6.* maximè quando conductor,vel emphyteuta non inficit dominium directum, ſed proteſtatur velle recognoſcere dominium, iuxta diſtinctionem Corn. *conſ. 193.nu.3.lib.3.* quam Rota amplectitur.

Neque ideo excuſandus eſſet ſucceſſor ſingularis ſi fuiſſet ingreſſus poſſeſſionem rei locatæ auctore Prætore: Iudex namque ita demum priuat aliū ſua poſſeſſione quatenus ritè,& re-
8 ctè procedat,† vt per Card.Seraphin.*deciſ.1325.num.1.* ſecus ſi iniuſtè,nō ritè, vel non rectè, vt quando procedit non citato detentore,vel poſſeſſore, Abb. *in c.non quærenti,nu.8.de reſt.ſpoliat.* Ripa *in l.naturaliter,§. nihil commune,num.60.in fine,ff.de acquir.poſſeſ.*& Rota Rom.*in nouiſſ.diuerſ.deciſ.802.nu.7.par.1.* & in terminis noſtris de conductore expulſo à ſingulari ſucceſſore, Iudicis auctoritate,eo non citato,tenet Valaſc.*in d.conſult. 78.in fine*, vbi plus dicit, quod conductor eſt reſtituendus nedum ad ſtatum, verum etiā ad damna paſſa occaſione iniuſtæ deiectionis, vt *ibi* per eum, per text. *in l.1.§. qui autem ff. de vi, & vi armat.& c.grauis,de reſtit. ſpoliator.*

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De penſionibus rei locatæ exigendis.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor ſingularis qui tenetur ſtare locationi, poteſt tamen exigere penſiones à conductore.*

2 *Maritus an pro primo anno matrimonij, quo inuenit fundum locatũ, debeat habere penſiones fundi locati.*

3 *Maritus ſciens fundum dotalem eſſe locatum, tenetur ſtare locationi.*

4 *Maritus, qui non expellit conductorem vxoris, facit ei rem vtilem, ideò pro rata lucratur penſiones.*

5 *Conductor qui ſoluit omnes penſiones, neque poteſt à locatione expelli, illos repetit à locatore ad effectum ſoluendi ſucceſſori, nè expellatur.*

6 *Actio perſonalis ex locato, contra conductorem, non tranſit in emptorẽ, & in ſingularem ſucceſſorem ſine ceſſione.*

7 *Vxori non datur actio contra conductorem fundi per virum locati, niſi per hæredes mariti cedatur actio, qui ad id cogi poſſunt.*

8 *Actio non datur vxori etiam ſoluto matrimonio, ex promiſſione facta marito, niſi ei cedatur actio.*

9 *Succeſſor ſingularis habet actionem ad petendam penſionem, etiam ſinè ceſſione, ſtante clauſula: Ponens, &c.*

10 *Clauſula: Ponens, &c. operatur, vt detur via executiua ſucceſſori ſingulari.*

11 *Clauſula: Cum omni iure ſibi competẽte, operatur, vt nomen inquilini, & conductoris cenſeatur venditum.*

LImita Vigeſimoprimò, qđ
1 licet† ſingularis ſucceſſor in mutis caſibus teneatur ſtare locationi, poteſt tamen pro tẽpore futuro exigere penſionem à conductore, vt per Cagnol. *in l. 2. C. de pact. int. empt. & vendit. num. 221. verſ. vltimo declara,* & pluribus adductis cõfirmat Borgnin. *deciſ. 25. nu. 4. par. 2.* Gloſ.

tamen

tamen *in l.diuortio,ff.ſolut.matr. in ver.ſequantur*,adnotauit totũ Contrarium,dum dicit,quod ſi mulier locauit fundum dotalẽ, & accepit totam pecuniam, ei remanet ſola ſpes diuidẽdi cum marito penſiones anno ſequenti,& ſic de primo anno, quo matrimonium cępit, vir nihil debet habere; cum qua tranſeunt Bart.& Caſtr. vt refert Alex. *in d.l.diuortio,num*.40. ſed Bald.aliud ſentit, vt ibi per eum: quia
2 maritus† non debet reſtare ſine commodo primi anni dum ſuſtinet onera matrimonij,argum.*l. de diuiſione, ff.eod.tit.* Imola aũt & Cuman. diſtinguunt, quod aut maritus tempore contracti matrimonij ſciebat fundum eſſe locatum, & totam pẽſionem iam fuiſſe ſolutam, & tunc ſibi imputandum, quare voluerit cum ea matrimonium contrahere, quæ pro primo anno non habebat, vt poſſet reſpondere oneribus matrimonij, ſecùs ſi ignorabat: non enim potuit ſibi præuidere: & quia ignorãtia in dubio prę́ſumitur, *l.verius, ff. de probat.* maritus non debet remanere in damno,ideò quan-
3 do † ſciuit,tenetur ſtare locationi factæ ab vxore, non autem quando ignorauit,vt in propoſito de marito ſciente,& ignorante, concludit Surdus *deciſ.*265. *num.*29. cum alioquin ſi maritus ſciens poſſet conductorem expellere, vxor teneretur erga eum ad intereſſe, in cuius locũ penſiones ſuccederent, vt ponderat Alex. *ibi verſ. ego tamen*, quod non eſt dicendum: cum ſcienti, & volenti non fiat dolus,neque iniuria, iuribus vulgatis, Rom. verò ſequitur opinionem Baldi ſinè diſtinctione,cuius ratio non multũ placet Alexandro in eo,quod dicit mulierem, quæ fructus recollegit antè tempus fuiſſe in culpa, quam fragilem dicit,cum id totum ex conuentione fecerit, & ſic lege permittente, *l.iuriſgentium*, *§. Prætor, ff. de pact.* vnde ipſe ductus alio fundamento, adhæret opinioni Baldi, & concludit, quia maritus poteſt expellere colonum, neque tenetur ſtare locationi factæ antè matrimonium, vt per Couar. *Var. reſol. lib.*2.*c.*15.*verſ.quid autem*, cum declaratione tamen antedicta, an fuerit ſciens,vel ignorans, vt nouiſſimè etiam ſentit Stat. Pacific. *de Saluiano interdic. Inſpectio.*4.*c.*1. *num.*28. *&* 29. quod
4 ſcilicet † maritus, qui patitur conductorem perſeuerare in locatione,nec illum expellit,gerit rem vtilem pro vxore, eo quod non tenetur ad intereſſe, idcircò poterit ſaltem pro rata temporis conſequi partem penſionis ſecundum eum; & hoc pro-

5 cedit in viro,& vxore;in † alijs verò ſi tota penſio fuit ſoluta locatori, conductor poterit illam repetere ad effectum ſoluendi ſucceſſori, ratione ſui intereſſe, nè deficiẽdo in ſolutione, expellatur à locatione, vel iterum ſoluendo, non idẽ bis exigatur contra bonam fidem, *l.bona fides,ff. de reg.iur.* & ita tenet Borgnin. *in allegata deciſ.*25.*par.*2.*nu.*4. quod etiã videtur eſſe de mente Surdi *in deciſ.*264.*nu.*28.vbi quod quando conductor expellitur, non poteſt ſucceſſor exigere penſiones; quando verò non poteſt eum depellere, habet tamen poteſtatem conſequendi mercedem, vt ibi per eum,*verſ. non deſunt*, vbi in hanc ſententiã adducit alios graues Doct. idem tenentes.

Sed quo pacto ſucceſſor ſingularis poterit penſiones exigere, ſi nõ habet ceſſionem ab anteceſſore, aut à venditore? vt enim dicit Caſtreſ. *in l.inſulam,in fine,ff.locati*, emptor non habet actionem contra conductorem:
6 quia † actio perſonalis ex locato, quæ competit venditor contra conductorem, non tranſit in emptorem, & in ſingularem ſucceſſorem, ſinè ceſſione, *l.fin.§. fin.ff. de contrab.empt.l. ſi hæres inſtitutus, §.fin.ad Trebell.* ideo idem Caſtrenſ. *in l. ſi filiofamilias,§. ſi vir in quinquennium, ff.*
7 *ſoluto matr.* ſcribit, quòd † ex locatione facta per maritum, non datur actio vxori, etiam matrimonio ſoluto, niſi fiat ei ceſſio; poteſt tamẽ cogere hęredes viri, vt ſibi iura cedantur, *l.idque, §.ſicut, ff. mand.* actio namque perſonalis competẽs viro, adeò oſſibus eius inhęret, vt talis trãſitus fieri minimè poſſit in vxorem, ſi non cædatur, vt per Angel. *in d.§. ſi vir in quinquẽnium, in fine*, quo loci admonet Aduocatũ in practica, vt ſit benè cautus, nè faciat quod emptor rei locatæ moueat iuditium cõtra cõductorem, non obtenta prius ceſſione in forma, quod verius videtur ad effectum, vt ſucceſſor admittatur ad conſequendas penſiones, ſecundum Bertazol. *de Clauſul.gl.*3.*Clauſula*, 15. *in fine*, & ſequitur Steph.Grat. *Diſcept.forenſ.c.*20.*ſub num.* 5. *par.* 1. ſubdens *num.*8.hoc quidẽ eſſe regulare, quod actio perſonalis ex locato, quæ competit venditori contra cõductorem, non tranſeat in emptorem, ſeù alium ſingularem ſucceſſorem, abſque ceſſione, etiam ſi actio detur intuitu rei, & habito reſpectu ad ipſam rem, quidquid cõtradixerit Ang. cuius opinio vera nõ eſt, vt proſequitur Gratianum *ibi,num.*9.

Exemplo etiam videmus, qđ multi in terminis *l.ſi pater, C.de dot.*

8 *dot. promiſſ.* tenent † ex promiſſione dotis facta marito, non competere actionem vxori, etiā ſoluto matrimonio, niſi ab hæredibus fiat ei ceſſio, & datur ꝑ conſilio quòd omninò fiat, vt per Guid. Pap. *deciſ.* 375. non ex alio niſi quia fuit quæſita actio ipſi viro, quę nōn tranſit in vxorem ſinè ceſſione, licet iſta opinio mortuo marito non ſit tuta, vt per Bouer. *deciſ.* 328. *num.* 2. quod non eſt præſentis diſputationis.

9 Si tamen in † inſtrumento adeſſet Clauſula, *Ponēs in locum ſuum*, nulli dubium eſt quod ſucceſſor ſingularis poſſet penſiones exigere: quia iſta Clauſula habet vim ceſſionis, & conſtituit procuratorem tamquam in rem ſuam, Bart. *in l. qui quadraginta, nu.* 2. *ff. ad Trebell.* vbi Iaſ. *num.* 7. Angel. *in l. prouinciali, §. ſi ego, num.* 1. vbi Alex. *num.* 8. *ff.*
10 *famil. herciſcun.* ità † vt vigore iſtius Clauſulę, competat etiam huic ſucceſſori via executiua, Alex. *in l. ſi poſtulante, ſub nu.* 9. *ff. ad Trebell.* & Pariſ. *conſ.* 107. *num.* 89. *lib.* 3. & in terminis noſtris de iſta Clauſula ſcribit Stephan. Grat. *vbi ſuprà cit. d. c.* 20. *num.* 19. *&* 20. vbi quod etiam continet in ſe actionem perſonalem, dato quod nō fuerit expreſſum, vt ibi per eum, *nu.* 21.

11 Idem ſi venditor † vendidiſſet rem cum omni iure, & actione ſibi competēte, quo caſu cenſetur venditum nomen inquilini, ſiuè conductoris, & habet vim ceſſionis, vt in locatione concludit Surd. *deciſ.* 264. *nu.* 3. & Steph. Grat. *d. c.* 20. *num.* 16. ex eo enim ſolo, quod vendidit cum oī iure, trāſit vtilis ſinè ceſſione, vndè legato fundo cū omni iure, cenſetur etiam legata actio, quæ tranſit in legatarium, vt ibi per eum, *num.* 17. *&* 18.

DE SVCCESSORE SINGVLARI.

Argumentum.

De intereſſe debito ſingulari ſucceſſori.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor ſingularis habet regreſſum pro ſui intereſſe contra locatorem, quando conductorem non poteſt expellere.*

2 *Dictio (Liberè) habet ſignificatum, ideſt ſinè contradictione.*

3 *Intereſſe debitum ſucceſſori ſingulari, quia non poteſt conductorem depellere, probatur per iuramentum in litem.*

4 *Dolus arguitur in eo, qui ad ſui commodum tacet veritatem.*

5 *Venditor debet certiorari emptorem, quod res vẽdita reperitur locata, vel cum eo paciſci.*

6 *Intereſſe debitũ conductori, quia ſingularis ſucceſſor non tenetur ſtare locationi, probatur iuramento in litem.*

7 *Succeſſor ſingularis habet facultatem ſoluendi intereſſe debitum conductori, qui aliter expelli non poteſt, & poſtmodũ à venditore recuperare.*

8 *Colonus eijci non poteſt, niſi ſibi ſoluto intereſſe, etiam quod ſit liquidatũ, nec cautio de ſoluendo ſufficit.*

9 *Succeſſor ſingularis poteſt agnoſcere bonam fidem conductoris ſoluendo intereſſe non expectato iudicio.*

10 *Intimatio vẽditori facienda non eſt, vbi agitur, quod res liberè tradatur.*

11 *Soluens intereſſe dicitur contractum impleuiſſe.*

12 *Venditor non tenetur ad intereſſe ergà conductorem, ſi expellatur propria culpa.*

13 *Cautela pro conductore.*

Limita vltimo loco Concluſionem noſtram, quod licèt ſingularis ſucceſſor teneatur ſtare locationi, aut coloniæ in omnibus ſuperioribus limitationi-
1 bus adnotatis, non † tamen eſt ei denegandus regreſſus ratione ſui intereſſe contra locatorem, ſeù venditorem, ad quem ſpectat ſolutio, vt probat text. *in l. cum fundũ, ff. locati, & in l. ſi merces, §. 1. ff. eod.* & Surdus in puncto,

cto, *deciſ.* 265. *num.* 4. Cum enim venditor ex natura rei venditæ teneatur rem liberam dare, & vacuam tradere, *l.* 2. *§. fin. ff. de act. empt.* prout in dubio præſumitur libera, vt per Bald. *in l. ex his prædijs, C. de euict.* accedente præſertim iurata promiſſione, per ea quæ dicit Cæſar Barc. *deciſ. Bonon.* 62. *num.* 1. & 2. res non dicitur libera, quãdo à conductore detinetur, & in ea reperitur colonus, vel cõductor, qui in ea habet ius inſiſtendi, neque expelli poteſt, ità, vt emptori eo inuito habitare non liceat, nec colere, nec ſerere, cum fortè ſua intereſſet, aut ſuis manibus colere, vel alium colonũ habere, qui meliorem conditionem offeret, vt optimè deducit Surd. *d. deciſ.*
2 265. *num.* 2. ſanè † dictio illa, liberè, habet huiuſmodi ſignificationem, quod ſinè impedimento, & contradictione emptor rẽ poſſideat, gloſ. *in Clement. Dudum, in verbo, liberè, de ſepult.* cũ alijs congeſtis per Surd. *d. deciſ.* 265. *num.* 3. & 4. vbi quod venditor, & non emptor ſoluit intereſſe; & per Petr. Duen. *Reg.* 240. *num.* 10. quod quidem inte
3 reſſe † poterit probari contra ipſum venditorem, etiã quod non habeat facultatem rei tradẽdæ ex dolo ſuo, per iuramentum in litem, cum ob ſui dolum habeatur pro poſſeſſore, in odiũ eius, vt per Plot. *de in litem iuran. §.* 4. *ſub num.* 58. *verſ. & non ſolum.* Cum enim venditor præſumatur ſcire qualitates, & onera rei venditæ, vt per gloſ. 2. *in Authent. Sed cum teſtator, C. ad leg. Falcid.* emptor verò præſumatur ignorare, *l. verius, ff. de probat.* dicitur in dolo, ſi non exprimat omnia onera ipſius rei, *l. vina, vbi gloſ. ff. de peric. & commod. rei vend.* & in terminis de eo, qui reticuit locationem conſuluit Crauet. *conſ.* 83. *num.* 3. vbi
4 ſecundum Baldi ſentẽtiam † ex taciturnitate dolus arguitur ex eo quod tacens verũ ad ſui commodum, & in deceptionem alterius, dicitur fraudem facere, vt ibi per eum, & ſaltem tenetur venditor genericè denuntiare emptori onera quæ ſunt annexa rei, ſecundum Beroũ *conſ.* 2. *num.* 12. & 17. *vol.* 1. & Natt. *conſ.* 426. *num.* 16. quos ſequitur Surd. *d. deciſ.* 265. *nu.* 40. licèt enim fortè venditor alienando
5 non fuerit in dolo, non † poteſt tamen ſe excuſare, cum ſciens ſe prius locaſſe rem venditam, illam alienauit nõ certiorato emptore, & quia debuiſſet prius paciſci cũ eo, vel cum ſingulari ſucceſſore antequam alienaret, *l. Iulianus, §. penultimo, ff. de act. empt.* aut cum ipſomet conductore, antequam contractum perficeret, ſicut è conuerſo

emptor

emptor non tenetur ſtare colono, & venditor alienat, non reſeruato iure conductoris, conductor eiectus habet regreſſum contra ipſum locatorem, pro
6 ſuo † intereſſe, eo quia non reſeruauit ius ſuum, probabitur intereſſe mediante iuramento coloni, vel conductoris, pro damnis, expenſis, & intereſſe, vt in puncto firmat Plot. *in d.§.4. de in lit. iur. num.* 80. *&* 81.

Non erit tamẽ ſublata facultas emptori, aut ſingulari ſucceſſori in illis caſib. in quibus con-
7 ductor † per oblationem intereſſe poteſt à locatione depelli, ſoluendo ipſi conductori etiam eo inuito, quidquid ſibi debetur, & deinde illud recuperare à vẽditore; veluti in terminis noſtris decidit Ioſeph. Ludouic. *deciſ. Lucenſ.* 38. *nu.* 16. ſi enim conductor puta ſoluiſſet emptori anticipatas ſolutiones, & iuridica eſſet retentio rei, non poſſet expelli à locatione, ſed ſibi daretur retentio quouſque effectiuè fuiſſet conſequutus ſuum intereſſe, ità, vt nec etiam oblatio ſufficeret cum fideiuſſione de ſoluendo, vt per Chartar. *deciſ. Ianuenſi* 11. *num.* 5. *&* 6. & tametſi ſecundum Natt. *in conſil.* 246. *nu.* 3. citatum per Ioſeph. Ludouic. *d. deciſ.* 38. *num.* 19. & Carroc. *de locat. par.* 4. *tit. de ſucceſſ. quæſt.* 25. *num.* 44. quem tamen nunquam potui reperire in libro meo, dicat per ſatiſdatio-
8 nem de † ſoluendo intereſſe, poſſe eijci colonum; illius tamen doctrina non poteſt procedere, quando intereſſe eſſet liquidum, vel de proximo liquidandum, vt ibi per eos, nempè Carroc. *num.* 45. & Ioſeph. Ludouic. *num.* 20. *&* 21. proindè ſi emptor agnoſceret bonam fidẽ conductoris, & ſolueret tale intereſſe, venditor non poſſet con-
9 queri, cum † emptori liceat hoc facere etiam non expectato iudicio & ſententia, vt per Surd. *deciſ.* 22. *num.* 8. *&* 9. & in terminis noſtris Cardin. Mant. *deciſ.* 30. *in Romana retractus, num.* 3. vbi quod non eſt imputandum ei, qui nõ proſequitur litem iniuſtam, cum debeat potius agnoſcere bonam fidem, ità, vt non etiam requiratur intimatio ipſi vẽditori, ſi emptor doceat de bono iure ipſius conductoris, quidquid contrarium dixerit Dec. *conſ.* 74. cuius opinio Communiter reprobatur, vt aduertit Apoſtillator, & in ſpecie Couar. *Var. reſolut. cap.* 17. *libro* 3. *nu.* 6. in hoc ſolum grauatur emptor, quia aſſumit onus probandi de bono iure euincentis, vt per Capic. *deciſ.* 106. *num.* 2.

Quod ſine difficultate procedit, ad effectum præſentis inſpectionis, in qua non agitur de euictione

ctione, prout loquuntur Dec. & alij qui dicunt, neceſſariam fore denuntiationem: ſed agitur
10 duntaxat † an res libera tradatur, quo caſu denuntiatio nõ eſt neceſſaria, vt per Magon. *deciſ. Florent. 93. num. 2. & 3.* & ratio eſt: quia competit actio primæua ex empto, etiam non ſequuta moleſtia, perindè ac ſi res non eſſet tradita, vt per Card. Seraph. *deciſ. 671. num. 5. 6. & 7. & deciſ. 623. num. 9. & 10.* quæ actio datur ad damna & intereſſe, vt ibi per eundem Card. Seraph. quod debetur in obligationibus facto, & quia venditor non liberat rem, ſuccedit obligatio ad ipſum intereſſe, iuxta *l. ſtipulationes non diuiduntur, ff. de verb. oblig.* & reputatur vnum & idẽ cum ipſo facto, ideoque ſuſtinetur etiam ſententia ſi ſequatur condemnatio ad intereſſe, nec dicitur difformis libello, dato quod factum in petitione ſit deductum, vt decidit Surd. *deciſ. 306. num. 6. & 7.* & ſoluens in-
11 tereſſe, † dicitur adimpleuiſſe contractum, ſecundum Bart. *in l. prima, col. 1. ff. de act. empt.* non enim poteſt aliqua culpa impingi emptori, quin potius imputandum eſt venditori quare incautè, & imprudenter ei non notificauit onus locationis, & iuremerito debet teneri ad huiuſmodi intereſſe, alioquin non poterit expelli, ſed dabitur retentio vſquequo cõductori fuerit ſatisfactum, vt *in d. deciſ. Lucenſi 38. num. 18.* Idem videmus in ſcriptore, qui poteſt retinere quinternettos, donec debita merces ei perſoluatur, ſecundum gloſ. *in l. ſi non ſortem, §. ſi centum, in verbo, retinebitur,* vbi Bart. *num. 7. & 8. de condict. indeb.* Caſtrenſ. *num. 5. & 6.* & Iaſ. *num. 10.* Sic pariter animalia retineri poſſunt pro impenſis alimentorum, *l. in ſumma, C. de pignor.* & Menoch. *in remed. recuper. 11. num. 8.* & tandem ratione expenſarum factarum in re, quis retinere poteſt ipſam rem, vt in colono partiario loquitur Card. Mant. *de tacit. conu. tit. 11. lib. 5. num. 19.*

12 Sin autem expellatur † conductor propria culpa, non vtique vẽditor tenetur ad aliquod intereſſe, *l. ſi merces, §. culpæ,* vbi Bartolus, Caſtrenſ. Salicet. & alij, *ff. locati.* Bart. *in l. ſtipulatio habere licere, num. 3. ff. de verbor. oblig.* cum alijs, de quibus per Alexan. *conſil. 20. ſub num. 12. in quinto.* qua ratione inferunt Doctores, quòd ſi conductor haberet aliquod ius in re locata,ità, vt ab ea non poſſit depelli, & nihilominus admiſſit fatuè ſingularem ſucceſſorem, ſibi præiudicat, ità, & taliter, quod non poteſt conſequi intereſſe; &

ideò

ideò datur pro cautela, quod nunquam debeat ſpontè relaxare rem conductam, quouſque ſibi ſoluatur intereſſe, Burſat. *conſil.* 101. & Ioſeph. Ludouic. *in d. deciſ. Lucenſi* 38. *nu.* 6. & 7. nè ſupinè ius ſuum amittat.

FINIS.

Digitized by Google

Digitized by Google